

Az Országos Kompetenciamérés (OKM) református adatainak idősoros elemzése

2010-2019 közötti adatok feldolgozása

Bánné Mészáros Anikó, pedagógiai szakértő
Református Pedagógiai Intézet, 2021

Tartalom

1. Bevezetés.....	3
2. Létszámadatok.....	5
Az OKM mérésben érintett évfolyamok létszáma.....	5
6. évfolyam.....	5
8. évfolyam.....	6
10. évfolyam.....	7
3. Az OKM mérésben részt vettek jellemzői.....	8
A mérésben részt vettek aránya.....	8
Az OKM jelentésben szereplő tanulók létszáma.....	10
Tanulói összetétel a mérési évfolyamokon.....	11
6. évfolyam.....	11
8. évfolyam.....	13
10. évfolyam.....	15
Képességpont átlagok.....	19
MATEMATIKA.....	19
Képességpont átlagok egyházkerületenként.....	19
6. évfolyam.....	20
8. évfolyam.....	21
10. évfolyam.....	22
SZÖVEGÉRTÉS.....	23
Képességpont átlagok egyházkerületenként.....	24
6. évfolyam.....	24
8. évfolyam.....	25
10. évfolyam.....	26
6. Képességszintek megoszlása.....	27
MATEMATIKA.....	28
6. évfolyam.....	28
8. évfolyam.....	31
10. évfolyam.....	35
SZÖVEGÉRTÉS.....	39
6. évfolyam.....	39
8. évfolyam.....	43
10. évfolyam.....	47
6. CSH-index átlagok.....	51
CSH-indexek értéke a három évfolyamon.....	57

7.	Átlageredmények a Családiháttér-index (CSH-index) tükrében	58
	A CSH-indexük alapján elvártnál jobban és gyengébben teljesítők	59
	Jobban teljesítők	59
	Gyengébben teljesítők.....	61
8.	Képességpont átlagok a matematika jegy függvényében.....	63
	Előző év végi matematika jegy	63
	Képességpont-medián és év végi matematikajegy összefüggése	66
9.	Motivációindex.....	69
	Általános iskola	71
	Gimnázium	74
	Szakgimnázium.....	77
	Szakközépiskola	80
10.	Fegyelem	82
	Általános iskola	83
	Gimnázium	85
	Szakgimnázium.....	89
	Szakközépiskola	92
11.	Az iskolaépületek állaga és felújítási munkálatok	95
	Állag	95
	Felújítási munkálatok	96
	Állag és felújítás a Dunamelléki Egyházkerületben	98
	Állag és felújítás a Dunántúli Egyházkerületben.....	100
	Állag és felújítás a Tiszáninneni Egyházkerületben.....	102
	Állag és felújítás a Tiszántúli Egyházkerületben.....	104
12.	Speciális tantermek	105
13.	Összegzés	111
14.	Felhasznált irodalom	115
15.	Mellékletek.....	116
	A mérésben részt vettek intézményenkénti létszámadata 2010-2019 között	116
	6. évfolyam	116
	8. évfolyam	120
	10. évfolyam	124

1. Bevezetés

A Református Pedagógiai Intézet évek óta elemzi a református iskolák Országos Kompetenciamérésen elért eredményeit.

Az első elemzés 2014-ben készült, amikor visszamenőlegesen a 2010-2013 közötti négy mérés eredményeit dolgoztuk fel, majd ezt követően minden évben az éppen aktuális mérési eredményeket elemeztük.

Munkánkban az vezérelt, hogy nemcsak az egyes iskolák szintjén, hanem rendszerben is lássuk az eredményeinket, erősségeinket és az esetleges gyengeségeinket.

A szemléletes diagramokat tartalmazó grafikus összefoglalókban összehasonlítottuk a református eredményeket az országos eredményekkel, megvizsgáltuk, hogy mely mutatók egyeznek meg az országos átlaggal és melyekben van eltérés, és ez az eltérés pozitív vagy negatív irányú-e, vagyis jelent-e a tanulóinknak a lelkieken túl tudásbeli, képességbeli többletet is az, hogy református iskolába járnak.

2015-től az elemzés elkészítése új céllal bővült, nevezetesen azzal, hogy pedagógiai-szakmai szolgáltatás keretében segítsük intézményeink önértékelési és önfejlesztési folyamatát – ennek keretében az országos mérési adatok helyi feldolgozását, elemzését és a helyi intézkedési tervek megírását, mely minden iskola jogszabályi kötelezettsége lett. Így az összefoglalók segítséget adtak ahhoz is, hogy az iskolák a saját eredményeik elemzésén túl el tudják magukat helyezni mind az országos, mind a református intézményrendszerben.

Az elemzett iskolák körébe a „táblacserés” (Egyik tanévről a másikra az állami fenntartásból református fenntartóhoz kerülő) iskolák közül minden évben az adott mérés évében már legalább 3 éve reformátusként működő iskolák kerültek be. (Meglátásunk szerint ez az a minimális idő, amely után már érezhetők a református fenntartás hatásai.) Az „alulról építkező” (1. évfolyamtól induló, újonnan alapított) iskolák még később jelentek meg az OKM elemzéseinkben, hiszen elsőként majd csak a 6. évfolyamosokat érintette ez a mérés. (A leírtakból következik, hogy a mérésben rész vett iskolák évenkénti száma nem azonos az adott évben református fenntartásban működő intézmények számával.)

Összefoglalóink elkészítésekor számot tartottunk a fenntartók érdeklődésére is, mivel ezek az összefoglalók áttekintést adtak számukra iskoláik eredményeiről, az OKM eredmények alapján a református oktatási rendszerben elfoglalt helyükről.

Az összefoglalók elkészítéséhez szükséges adatokat az Oktatási Hivatal Köznevelési Mérés Értékelési Osztályától kértük és kaptuk meg. Az általunk megadott szempontok szerint az adatbázisukból évente generálták és adták meg nekünk az országos református átlagot, ezen belül az egyházkerületi átlagokat, és a részletes elemzéshez megkaptuk a református iskolák összesített adatbázisát is, melyeket ezúton is köszönünk.

Az országos statisztikai adatokkal való összehasonlítást a Központi Statisztikai Hivaltól évente lekért adatokkal végeztük el.

Az elemzési szempontok minden évben azonosak voltak. Az alábbi kérdésekre kerestük és keressük most is a választ:

1. Milyen arányban jelennek meg a mérés során figyelembe vett speciális csoportok a református tanulók körében?
2. Hogyan viszonyul a református átlag az országos átlaghoz?
3. Van-e szoros összefüggés a matematika osztályzatok a kompetenciamérésen elért eredmények között?
4. Van-e különbség az egyházkerületek eredményeiben?

5. Mások vagyunk-e és milyen területeken, mint a „nagy átlag” (Pl. A tanulók motivációja, fegyelme, az intézmények épületének állaga, tantermi ellátottsága szempontjából)?

Az OKM eredmények elemzéséhez kapcsolódóan az elmúlt években az alábbiakra került még sor:

- Az OKM aktuális mérési eredményeket 2014 és 2019 között Országjáró előadásokon és számos szakmai napon bemutattuk,
- OKM intézkedési terv mintát készítettünk, mellyel segítettük intézményeink önértékelési kötelezettségeinek teljesítését,
- Kutattuk az OKM méréseken tartósan kiemelkedő teljesítményt mutató iskolákat (kérdőíves felmérés és személyes interjú keretében) és ennek eredményeit „Kiemelkedő OKM teljesítményű református iskolák jellemzői” (Bánné, 2017 RPI) címmel publikáltuk.
http://refpedi.hu/sites/default/files/hir_kepek/Kiemelked%C5%91%20OKM_teljesitm%C5%B1%20ref%20iskol%C3%A1k_RPI_2017%20febr_BMA_V%C3%9CGLLEGES.pdf
- 2017 novemberében az Alapvető Jogok Biztosa Hivatala (AJBH) felkérésére az általuk szervezett „A tanítási-tanulási motivációk szabályozási kérdései” című oktatási konferencián tartottunk előadást „A református iskolák eredményessége” témában.

A 2019-es OKM mérés szám szerint a 10. volt, melyet az RPI munkatársai az évek során elemeztek. Felvetődött, hogy álljunk meg és nézzünk rá az elmúlt 10 év eredményeire, vizsgáljuk meg a változásokat, a tendenciákat. Ezt erősítette az a tény is, hogy 2020 májusában a pandémiás helyzet miatt elmaradt a szokásos évi OKM mérés, így ennek elemzése helyett jutott idő az elmúlt évek áttekintésére.

Az elemzés alapértelmezésként a 2010-2019-es időszak adataira terjedt ki, de néhány területen csak 2012-től vagy csak 2014-től kezdődően rendelkezünk adatokkal. (Ennek oka a 2010-2013-as utólagos adatlekérés, illetve az évek során néhány területen praktikus okokból megváltoztattunk a vizsgálandó csoportok kialakítását.)

Az elemzés során igyekszünk a református adatokat minél több területen összevetni az országos adatokkal, illetve felrajzolni a 2010-2019 közötti időszak református adataiban bekövetkezett változásokat.

Az elemzésben a református fenntartású iskolákban tanulókat az egyszerűség kedvéért „református tanulók”-nak nevezzük, érteve alatta a református iskolákba járó, de más vallási felekezethez tartozó tanulókat is.

2. Létszámadatok

Az elemzésbe bekerült intézmények száma 2010 és 2019 között a következőképpen alakult:

Mérés éve	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Intézmények száma (OM számuk alapján)	58	61	63	65	64	71	90	93	96	98

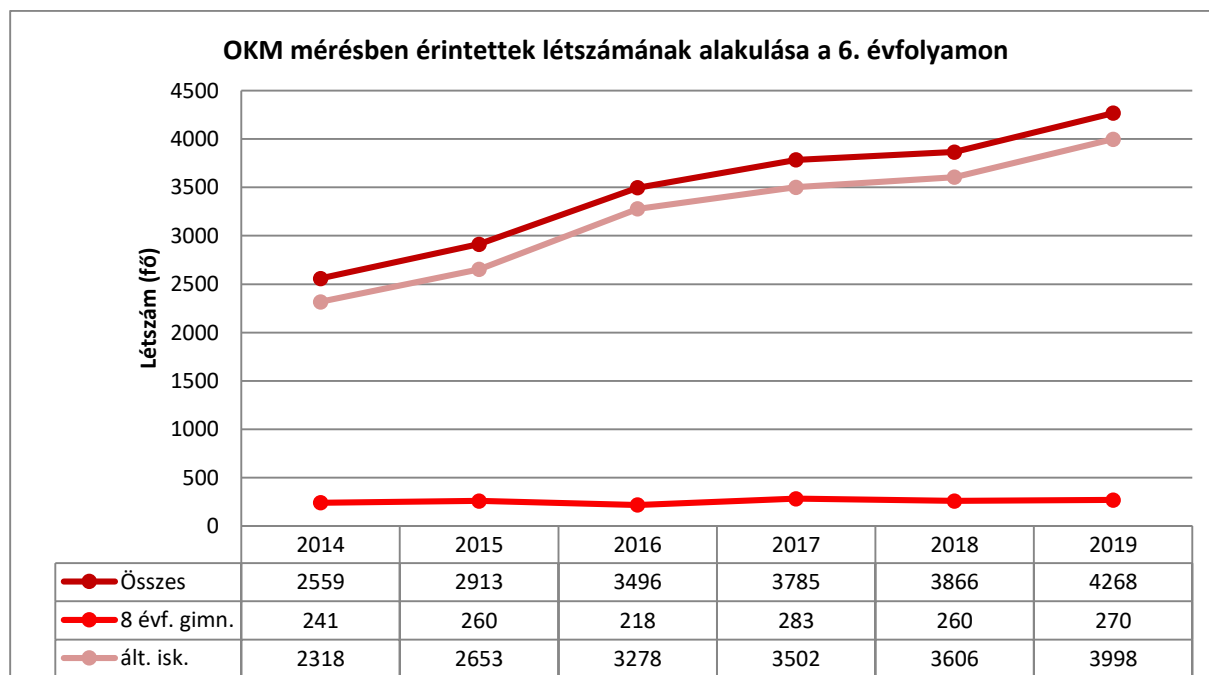
A 2010-es 58-as intézményszám 2019-re 98-ra növekedett (68,9%-os növekedés). Ez a változás 2010-2014 között enyhe mértékű volt (10,3%), majd a 2015-ös és főleg a 2016-os mérésben egy nagy intézményszám ugrás következett be. Ennek oka, hogy a 2012-ben és 2013-ban jelentős számban átvett iskolák akkor érték el az általunk megszabott „legalább 3 éve reformátusként működő” feltételt, és ekkor kerültek be első ízben az elemzendő intézmények körébe. (Ahogy a bevezetőben írtuk – ezek a számok nem a református intézmények számát mutatják és nem jelennek meg bennük a több telephellyel, vagy többféle iskolafokkal is működő intézmények (akár oktatási központok) összetettsége sem). 2016-2019 között a növekedés mértéke lassult, alig 8%-os volt.

A vizsgált években ritkán volt arra példa, hogy református fenntartású intézmény megszűnt volna, de átszervezések miatt több intézmény esetében is előfordult, hogy az intézmény „elvesztette” korábbi OM (Az Oktatási Minisztérium által kiadott intézményi egyedi azonosító) számát, és beleolvadt egy nagyobb intézménybe - de ezt a csökkenést ellensúlyozta más, új intézmények belépése.

Az OKM mérésben érintett évfolyamok létszáma

A mérésben érintett évfolyamok létszámáról a 2014-es méréssel kezdődően rendelkezünk adatokkal. A mérésben a 6., a 8. és a 10. évfolyamos tanulók vettek részt. A létszámokat a három évfolyamra külön-külön elemezzük. (A továbbiakban a diagramokon, grafikonokon a jobb követhetőség érdekében törekedtünk arra, hogy a 6. évfolyamot mindig piros színnel, a 8. évfolyamot kék színnel, a 10. évfolyamot sárga színnel és ezek árnyalataival ábrázoljuk.)

6. évfolyam

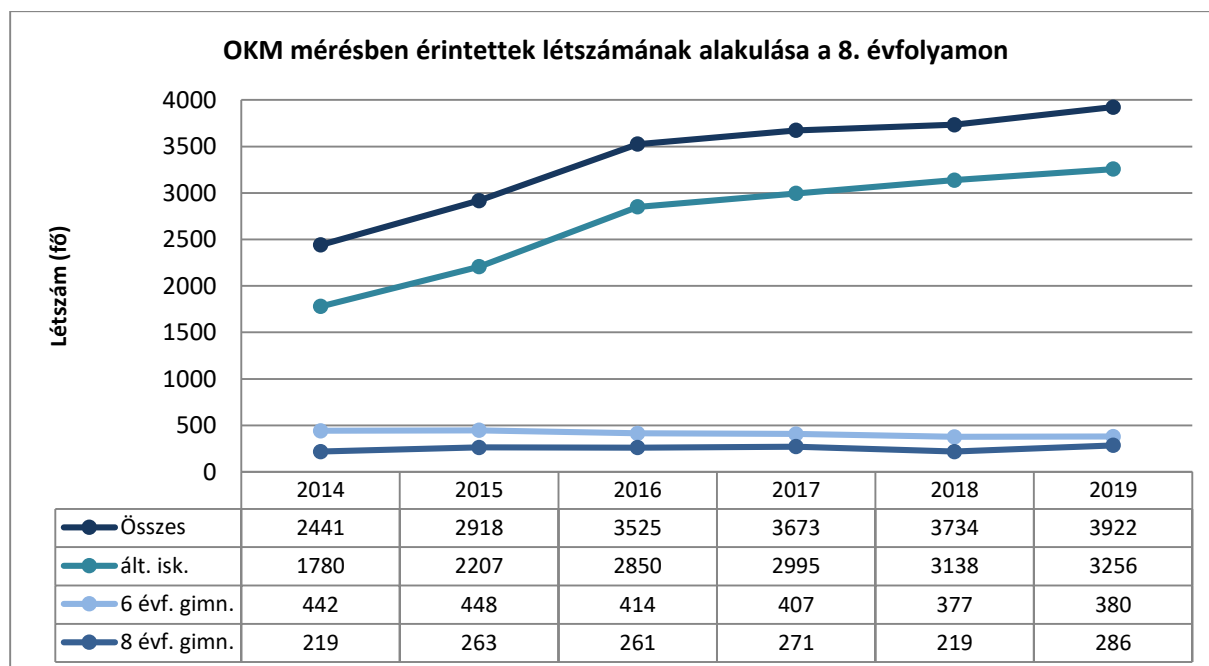

Az OKM mérésben részt vevők létszáma 6. évfolyamon 2014-től 2019-ig egyenletesen nőtt. Nagyobb ugrás – ahogy az intézményszámban – itt is 2016-ban következett be. 2014-ben a létszám 2559, 2019-ben 4268 fő volt. (66,8%-os növekedés.)

A 6. évfolyamon kétféle képzési típusban résztvevő tanulók fordulhatnak elő: általános iskolában vagy 8 évfolyamos gimnáziumban.

2014-ben a 6. évfolyamos tanulók 9,4%-a volt „kis”gimnazista. Ez az arány 2019-ig egyre csökkent, mert a tanulói összlétszám növekedett, de a gimnáziumban tanulók száma az évek során - minimális ingadozással - közel azonos maradt (218-270 fő között). A 2019-ben a mérésben résztvevő 8 évfolyamos gimnáziumban tanulók aránya már csak 6,3% volt.

8. évfolyam

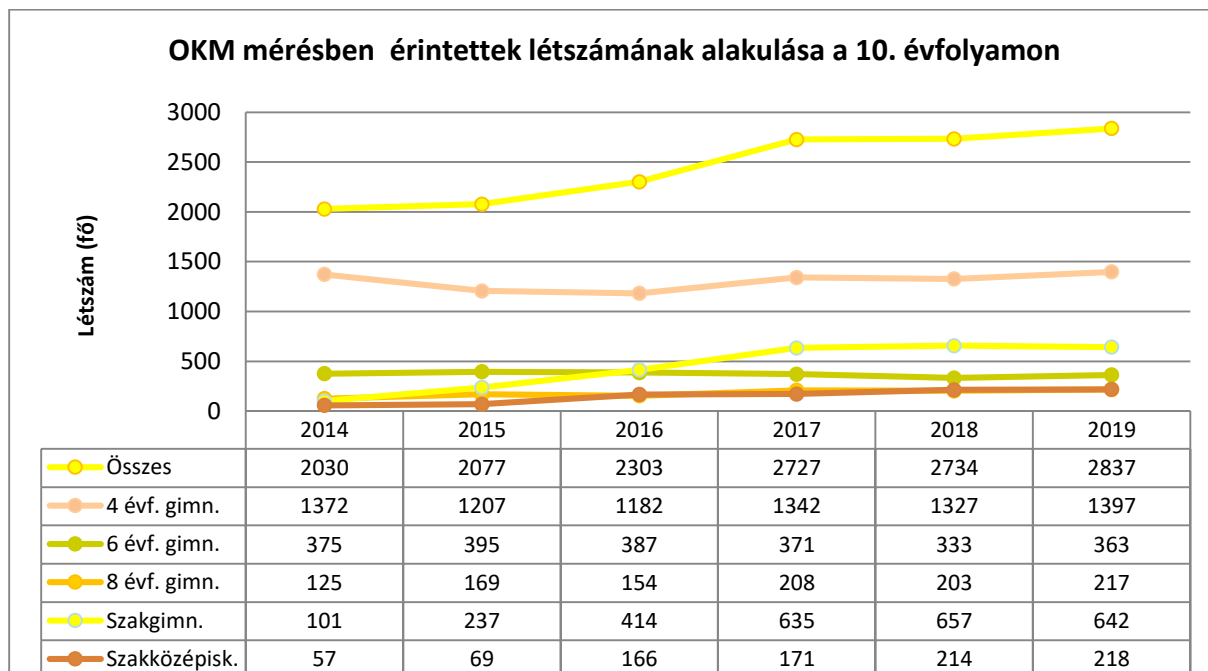
Az OKM mérésben részt vevők létszáma 2014-től 2019-ig a 8. évfolyamon is az intézményszám növekedésénél leírt módon (2015-ös és 2016-os ugrás) nőtt. 2014-ben a létszám 2441 fő, 2019-ben 3922 fő volt. (60,6%-os növekedés, mely némileg kisebb, mint a 6. évfolyamon tapasztalt.)

A 8. évfolyamon három féle képzési típusban résztvevő tanulók fordulhatnak elő: általános iskolában, 6 évfolyamos és 8 évfolyamos gimnáziumban tanulók. A vizsgált időszakban az általános iskolában tanulók létszáma növekedett jelentős mértékben, 1780 főről 3256 főre (98,1%-os növekedés).

A 6 évfolyamos gimnáziumban tanulók létszáma minimális ingadozással 377-448 fő között változott az évek során. Arányuk 2014-ben 18,1%, 2019-ben már csak 9,6% volt.

A 8 évfolyamos gimnáziumban tanulók száma és aránya ennél kisebb mértékű. 2014-ben 8,9%, 2019-ben 7,2% volt.

10. évfolyam

A 10. évfolyamon a középiskolai képzés sajátosságai miatt a tanulók 5 féle képzéstípusban vehetnek részt. A 4 évfolyamos gimnáziumi képzés mellett jelen van a 6 és a 8 évfolyamos gimnázium, a szaggimnázium és a szakközépiskolai képzés is.

Az összes református iskolába járó 10. évfolyamos tanulók létszáma 2016-ban és 2017-ben kissé megugrott, ami a belépő szaggimnáziumi és szakközépiskolai tanulók létszámával magyarázható.

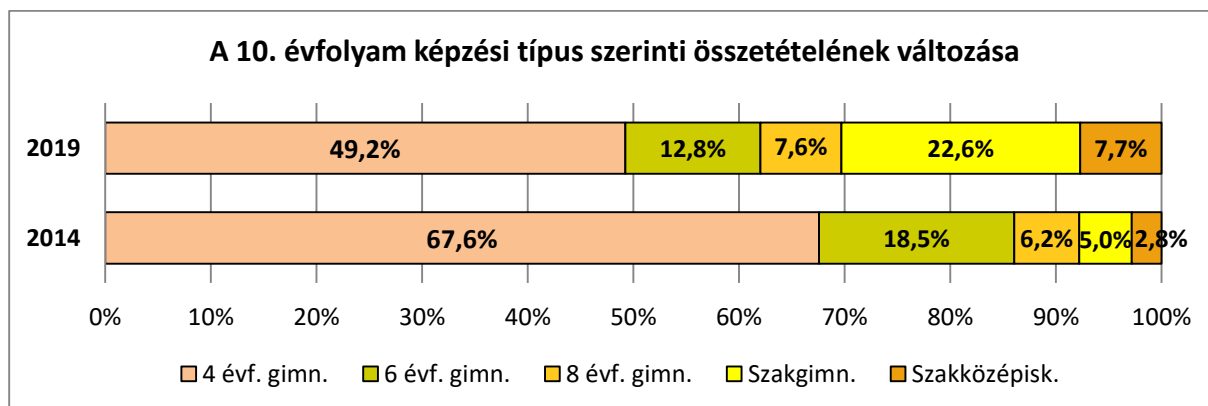
A 4 évfolyamos gimnáziumi képzésben résztvevők száma a 2014-es mérés adataihoz viszonyítva a 2015-ös és a 2016-os mérés során több mint 10%-kal csökkent és a 2014-es tanulói létszámot csak 2019-ben érte el újra.

A 6 évfolyamos gimnáziumi képzésben résztvevő tanulók száma jelentősen nem változott a mérési évek során, míg a 8 évfolyamos gimnáziumi képzésbe járók száma fokozatosan emelkedve majdnem megduplázódott (71%-kal emelkedett).

A szaggimnáziumi képzésbe járók száma 2014-2017 között exponenciálisan növekedett, a kezdő évhez képest több mint hatszorosára változott, és ez a létszám állandósult a további években is.

A szakközépiskolai képzésben tanulók száma is jelentősen megnőtt. A 2014-es 57 fő helyett 2019-ben 218 fő ilyen képzésben tanuló volt a református oktatási rendszerben a 10. évfolyamon.

A 10. évfolyam sokszínű képzési típusa miatt érdemes áttekinteni az egyes képzési típusok arányának változását is.

2014-ben a 10. évfolyamos református tanulók kétharmada 4 évfolyamos gimnáziumi képzésben vett részt (67,6%). Jelentős volt (18,5%) a 6 évfolyamos képzésben részt vevők aránya is. Ezek az arányok 2019-re jelentősen csökkentek. 4 évfolyamos gimnáziumban az OKM mérésben részt vettek fele (49,2%), míg 6 évfolyamos gimnáziumban 12,8%-a tanult, miközben a szakgimnáziumok 2014-es 5,0%-os aránya 2019-re 22,6%-ra, míg a szakközépiskolák 2,8%-os aránya 7,7%-ra nőtt.

3. Az OKM mérésben részt vettek jellemzői

A mérésben részt vettek aránya

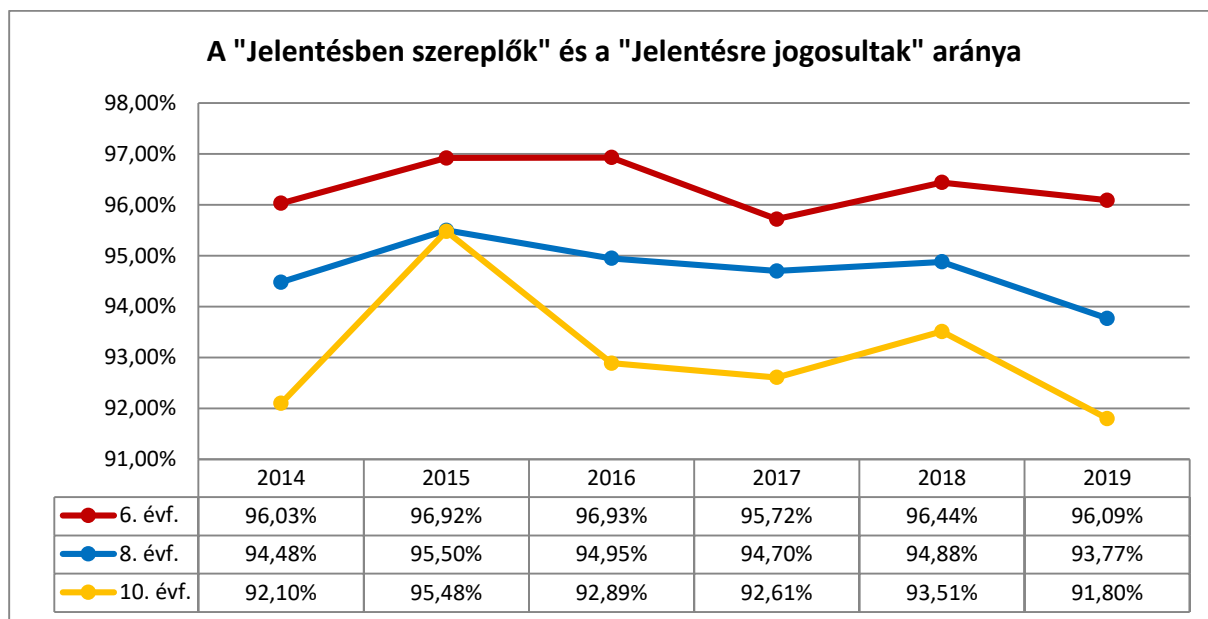
Az OKM mérésben érintett évfolyamon tanulók létszáma és a mérésben ténylegesen részt vettek száma nem egyezik meg. Ez utóbbi mindig kisebb szám, mert a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felmentést kapnak az OKM megírása alól, vagy eredményük nem kerül kiértékelésre, illetve a mérés napján bármilyen ok miatt hiányzók is kimaradnak a mérésből. A mérésről készült országos jelentésekben ezekre a kategóriákra „Jelentésre jogosult” és a „Jelentésben szereplő” kifejezést használják.

A református tanulók létszámadatai 2014-től az alábbiak szerint alakultak:

	6.évfolyam		8. évfolyam		10. évfolyam	
	Jelentésre jogosult tanulók (fő)	A jelentésben szereplő (fő)	Jelentésre jogosult tanulók (fő)	A jelentésben szereplő (fő)	Jelentésre jogosult tanulók (fő)	A jelentésben szereplő (fő)
2019	4092	3932	3756	3522	2768	2541
2018	3709	3577	3537	3356	2666	2493
2017	3624	3469	3492	3307	2665	2468
2016	3319	3217	3368	3198	2249	2089
2015	2793	2707	2802	2676	2037	1945
2014	2467	2369	2335	2206	1988	1831

A két kategória aránya- vagyis akik rendelkezhetnének OKM eredménnyel azok közül hány százalék az, aki meg is írta a felmérést – egy általunk képzett mutató, melyek az egyes évfolyamokon a mérés iránti tanulói „elköteleződést” mutatja meg.

Az ábrán az évfolyamonkénti összesítést „elköteleződést” ábrázoltuk. (Az adott évfolyamon előforduló összes képzési típust összegezve.)

A legnagyobb részvétel az évek során a 6. évfolyamon volt (95,7% - 96,9%). Ezt követte a 8. évfolyamosok részvétele évenkénti átlagban 93,8% - 95,5%-os aránnyal. A 10. évfolyamon – a kiugró 2015-ös évtől eltekintve – ezektől elmaradva, 91,8% - 93,5%-os arányokat tapasztalunk.

Ezeket az eredményeket évfolyamon belül részletesebben is áttekintve a következőket állapíthatjuk meg:

A 6. évfolyamon (általános iskola és 8 évfolyamos gimnázium) 2014-2019 között a tanulók mérésbeli részvételi aránya 94%-98,6% között változott, 96,5%-os átlaggal és 1 egésznyi szórással. A képzési típusok között nem volt lényeges különbség.

A 8. évfolyamon 93-97% között változott ez az arány, 94,9%-os átlaggal és 0,93-os szórással. Itt a három csoport közül (általános iskola, 8 évfolyamos és 6 évfolyamos gimnázium) az általános iskolai képzésben részt vevők körében volt a legalacsonyabb (94-95,3%) a részvételi arány.

A 10. évfolyam összetettsége miatt érdemes az egyes csoportokat külön-külön is megvizsgálni.

A „Jelentésben szereplők” és a „Jelentésre jogosultak” aránya 10. évfolyamon					
	4 évf. gimn.	6 évf. gimn.	8 évf. gimn.	szakgimnázium	szakközépiskola
2019	93,04%	91,14%	91,12%	93,63%	79,70%
2018	95,41%	93,07%	96,04%	93,20%	79,90%
2017	93,32%	93,75%	98,07%	91,01%	83,13%
2016	93,48%	94,79%	92,72%	91,67%	86,84%
2015	96,21%	97,19%	93,45%	92,17%	88,71%
2014	92,31%	92,49%	92,80%	95,00%	76,47%
Átlag	94,0%	93,7%	94,0%	92,8%	82,5%
Szórás	0,02	0,02	0,03	0,01	0,05

(A „Jelentésben szereplők” és a „Jelentésre jogosultak” arányának országos értékéről nem állnak rendelkezésre adatok.)

A 2014-2019-es időszakban a gimnáziumi képzések (4, 6 és 8 évfolyamos gimnázium) mindegyikére átlagban a 94%-os arány volt a jellemző, 0,02-es szórással, úgy hogy a 6 és 8 évfolyamos gimnáziumok a 2019-es méréskor mutatták a legalacsonyabb (91%-os) arányt. A szakgimnáziumi képzésben részt vevők átlaga 93% volt, minimális szórással. A szakközépiskolai képzésben részt vevők körében 2014-

2019 között átlagosan a jelentésre jogosultak 82,5%-a vett részt a mérésben. A 2015-2016-os mérések valamivel kedvezőbb, 87-88%-os aránya 2019-re 79,7%-ra esett vissza.

Az ideális állapot az lenne, ha minden jelentésre jogosult részt venne a mérésben és rendelkezne eredménnyel. Tapasztalataink szerint az iskolákban előforduló „természetes” hiányzási arányok a szezonális téli betegségekkel már nem terhelt május hónapban (A mérés időpontja minden évben május hónap utolsó szerdája) 5% alatt maradnak, így az ennél nagyobb mértékű hiányzás már a méréstől való szándékos távolmaradást jelezheti.

Az OKM jelentésben szereplő tanulók létszáma

A református oktatási intézmények aránya országosan 3,1% körüli érték.¹

Az OKM mérésben részt vevők aránya ettől nem sokkal tér el.

		6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	Összesen
2019	Országos ² (fő)	92798	80372	75064	248234
	Református (fő)	3932	3522	2541	9995
	Református arány	4,23%	4,38%	3,38%	4,02%
2018	Országos (fő)	87064	80292	76699	244055
	Református (fő)	3866	3734	2734	10334
	Református arány	4,44%	4,65%	3,56%	4,23%
2017	Országos (fő)	91599	87990	84957	264546
	Református (fő)	3785	3673	2727	10185
	Református arány	4,13%	4,17%	3,20%	3,85%
2016	Országos (fő)	94908	91407	87944	274259
	Református (fő)	3496	3525	2303	9324
	Református arány	3,68%	3,85%	2,62%	3,39%
2015	Országos (fő)	86034	82237	77993	246264
	Református (fő)	2707	2676	1945	7328
	Református arány	3,14%	3,25%	2,49%	2,97%
2014	Országos (fő)	85587	80116	78813	244516
	Református (fő)	2369	2206	1831	6406
	Református arány	2,99%	3,04%	2,57%	2,87%
2013	Országos (fő)	87210	81988	83661	252858
	Református (fő)	2500	2267	1824	6591
	Református arány	2,87%	2,77%	2,18%	2,60%

A három évfolyam összességében az OKM mérésben a református tanulók száma és aránya az elmúlt mérési évek során 2018-ig folyamatosan emelkedett, 2,60%-ról 2018-ra 4,23%-ra nőtt, majd 2019-ben 4,02%-ra esett vissza. (Az előző évihez képest 3,3%-os csökkenés.)

Ezt a visszaesést a 8. évfolyamosok az előző évihez (2018) képest 5,7%-nyi és a 10. évfolyamosok 7,1%-nyi létszámcsökkenése okozta, amit a 6. évfolyamosok 1,7%-nyi létszámnövekedése nem tudott ellensúlyozni.

A 6. évfolyamosok 2013-as méréskor számított 2,87%-nyi részvételi aránya 2019-re 4,23%-ra, 8. évfolyamon 2,77%-ról 4,38%-ra a 10. évfolyamon pedig 2,60%-ról 3,38%-ra nőtt.

¹ <https://www.oktatas.hu/koznevelas/kozerdekuadatok> oldalról letöltött adatok alapján 2021.02.14.

² https://www.kir.hu/okmfiu/files/OKM_2019_Orszagos_jelentes.pdf 1. táblázat: A 2019. évi Országos kompetenciamérés számokban

A 10. évfolyamon árnyalja a képet az a tény, hogy a 2014-es (2030 fő, 2,57%) adatokhoz képest 2015-ben némi létszámviSSzaesés volt tapasztalható. Ennek legvalószínűbb oka az, hogy akkor csökkent le a tankötelezettség a 18 éves korról 16 évre.

Ha összevetjük a 8. évfolyamosok és a két év elteltével (amikor ugyanaz a tanulói csoport írja immár 10. évfolyamosként az OKM mérést) a 10. évfolyamosok létszámát, akkor lényeges csökkenést tapasztalunk. (Pl. 2013-ban a 8. évfolyamos mért református tanulók (2267 fő; 2,77%) száma és aránya 2 év elteltével, 2015-ben már csak 1945 fő, 2,49% volt, és ugyanez a tendencia figyelhető meg a további évek mérései során is. Ennek oka, hogy nem minden tanuló folytatta/folytathatta református középiskolában a tanulmányait, már csak azért sem, mert a református intézményrendszerben még nem érhető el a középfokú oktatás teljes spektruma. (A fent részletezett létszámcsökkenésnek ellentmond a 2015-2017-es 8. és 10. évfolyamosainak létszáma, mert ekkor növekedés következett be, aminek hátterében az áll, hogy nőtt a mérésbe bevont középiskolák köre (Eltelt az átvételüktől számított 3 év és így bekerültek az elemzésünkbe.))

Az egyes évfolyamok közötti arányok 2014 óta közel változatlanok. A legnagyobb arányban a 8. évfolyamosok vannak jelen az OKM mérésben (2019-ben 4,38%), őket követi a 6. évfolyam 4,23%-kal tőlük lényegesen lemaradva (3,38%) a 10. évfolyam.

Összességében 2013-2018 között a református iskolákban tanuló diákok száma és az OKM mérésben részt vettek körében az arányuk – ha kis léptékekben is, de - folyamatosan nőtt, míg 2019-ben az előző évihez képest minimális létszám és arányviSSzaesés következett be.

Tanulói összetétel a mérési évfolyamokon

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4.§-ának (Értelmező rendelkezések) 13. pontja szerint meghatározott „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló”-k közül az OKM méréseket a tárgyévvel megelőző év novemberében az iskolák által elvégzett adatszolgáltatás során – a

- sajátos nevelési igényű tanulók

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók és

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint

- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számát

is megadják az iskolák, így a 6., a 8. és a 10. évfolyamra vonatkozóan ezekről is rendelkezünk adatokkal.

6. évfolyam

(Az arányokat az Össz. létszámhoz viszonyítva adtuk meg.)

6. évf.	Képzési forma	Össz	SNI tanulók		Mentesült tanulók		BTMN tanulók		HHH tanulók		Jelentés re jogosult tanulók	A jelentésben szereplő
			fő	arány	fő	arány	fő	arány	fő	arány		
2019	8 évf. gimn.	270	3	1,11%	0	0,00%	7	2,59%	1	0,37%	268	258
	általános iskola	3998	187	4,68%	13	0,33%	371	9,28%	124	3,10%	3824	3674
	Összesen	4268	190	4,45%	13	0,30%	378	8,86%	125	2,93%	4092	3932
2018	8 évf. gimn.	260	2	0,77%	0	0,00%	6	2,31%	1	0,38%	258	249
	általános iskola	3606	168	4,66%	20	0,55%	327	9,07%	152	4,22%	3451	3328
	Összesen	3866	170	4,40%	20	0,52%	333	8,61%	153	3,96%	3709	3577
2017	8 évf. gimn.	283	2	0,71%	0	0,00%	15	5,30%	2	0,71%	281	264
	általános iskola	3502	167	4,77%	16	0,46%	252	7,20%	180	5,14%	3343	3205

	Összesen	3785	169	4,46%	16	0,42%	267	7,05%	182	4,81%	3624	3469
2016	8 évf. gimn.	218	3	1,38%	0	0,00%	5	2,29%	4	1,83%	215	212
	általános iskola	3278	182	5,55%	19	0,58%	257	7,84%	169	5,16%	3104	3005
	Összesen	3496	185	5,29%	19	0,54%	262	7,49%	173	4,95%	3319	3217
2015	8 évf. gimn.	260	2	0,77%	0	0,00%	11	4,23%	1	0,38%	259	253
	általános iskola	2653	131	4,94%	19	0,72%	178	6,71%	119	4,49%	2534	2454
	Összesen	2913	133	4,57%	19	0,65%	189	6,49%	120	4,12%	2793	2707
2014	8 évf. gimn.	241	1	0,41%	0	0,00%	6	2,49%	3	1,24%	240	235
	általános iskola	2318	94	4,06%	13	0,56%	150	6,47%	121	5,22%	2227	2134
	Összesen	2559	95	3,71%	13	0,51%	156	6,10%	124	4,85%	2467	2369
2013	Összesen			3,84%				7,05%		6,35%		
2012	Összesen			5,53%				5,28%		5,92%		

A 6. évfolyamon a SNI (sajátos nevelési igényű) tanulók aránya 2012-ben 5,53% volt. Ez 2019-re némi ingadozással 4,5% körüli értékre állt be, miközben a tanulói létszám lényegesen nőtt. Ezen belül a 8 évfolyamos gimnáziumi képzésben az SNI-sek aránya lényegesen alacsonyabb. Csupán 1-3 fő fordult elő az elmúlt években, akik a létszám 0,41%-1,1%-át tették ki.

A mérés alól mentesült tanulók a 8 évfolyamos gimnáziumokban nem fordultak elő, az általános iskolai képzésben is csupán 0,33% - 0,72% között változott az arányuk.

A BTMN-es (beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő) tanulók aránya 2012-től a 6-7%-ról 2018-ban és 2019-ben bőven 8% fölé emelkedett, úgy, hogy a 8 évfolyamos gimnáziumokban tapasztalt 2,5% mellett az általános iskolai képzésben résztvevők körében átlépte a 9%-ot is.

A HHH (halmozottan hátrányos helyzetű tanulók) 2012-2017 közötti időszak 4,1%-6,3% tartományban mozgó aránya 2018-ban 4%, 2019-ben 3% alá esett vissza.

A HHH kategória a 8 évfolyamos gimnáziumokban minden évben csak néhány tanulót érintett, így az arányuk is alacsony szinten maradt, de rapszodikusán változott 0,37% és 1,83% között.

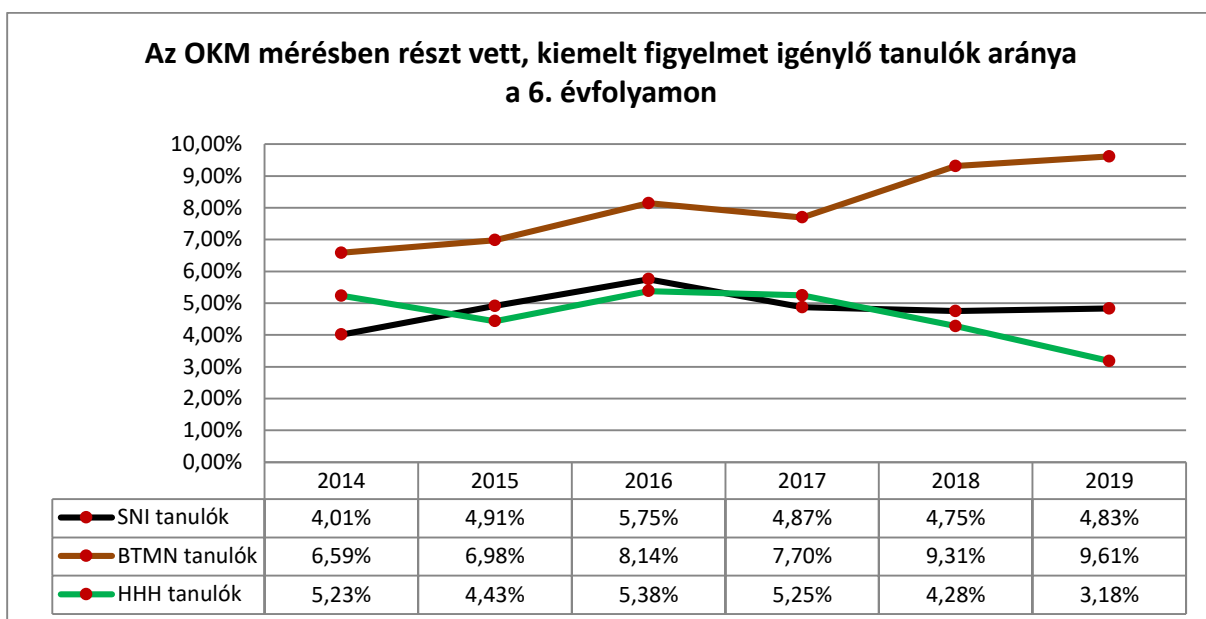
A HHH tanulók aránya az évfolyamok létszámához (OKM: Összes kategóriához) viszonyítva

HHH tanulók aránya a 6. évfolyamon	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ³	2019
Református iskolákban	5,92%	6,35%	4,85%	4,12%	4,95%	4,81%	3,96%	2,93%
Országosan	Nincs adat	1-8.évf.-on kb. 13%	11,98%	9,96%	8,85%	8,40%	1-8.évf.-on: 7,55%	7,14%

A református iskolákban a 6. évfolyamon tanulók HHH arányát az országos arányokkal összehasonlítva azt látjuk, hogy a református átlag minden évben lényegesen az országos átlag alatt maradt, 2019-ben annak 41,03%-a volt.

A továbbiakban a kiemelt figyelmet igénylő tanulók arányát mutatjuk be a „Jelentésben szereplők” vagyis OKM mérési eredménnyel rendelkezők létszámához viszonyítva a 6. évfolyamon összesítve.

³A 2018-as évben az adatok a többi évtől eltérő bontásban álltak rendelkezésre.

(Az arányokat a „Jelentésben szereplők” létszámához viszonyítva adtuk meg.)

A 6. évfolyamon a három kategória közül a BTMN-be tartozók aránya volt a legmagasabb. Értéke az évek során majdnem egyenletesen nőtt, a 2014-es 6,59%-ról 2019-re 9,61%-ra változott. Ennél alacsonyabb arányban voltak jelen a mérésekben az SNI és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók. Arányuk 2015 és 2018 között közel azonos volt, 4-5% körül mozgott. 2014-ben a HHH tanulók aránya volt a magasabb (5,23%, míg az SNI 4%), 2019-ben pedig ez megfordult és a HHH 3,18%-ra csökkent, míg az SNI maradt a közel 5%-os szinten. (Megjegyezzük, hogy a két kategória együtt járása nem törvényszerű.)

8. évfolyam

(Az arányokat az Össz. létszámhoz viszonyítva adtuk meg.)

8.évf.	Képzési forma	Össz	SNI tanulók		Mentesült tanulók		BTMN tanulók		HHH tanulók		Jelentés re jogosult tanulók	A jelentésben szerep
			fő	arány	fő	arány	fő	arány	fő	arány		
2019	6 évf. gimn.	380	3	0,79%	0	0,00%	6	1,58%	2	0,53%	378	359
	8 évf. gimn.	286	2	0,70%	1	0,35%	19	6,64%	1	0,35%	284	265
	általános iskola	3256	171	5,25%	12	0,37%	265	8,14%	140	4,30%	3094	2898
	Összesen	3922	176	4,49%	13	0,33%	290	7,39%	143	3,65%	3756	3522
2018	6 évf. gimn.	377	7	1,86%	0	0,00%	12	3,18%	1	0,27%	372	349
	8 évf. gimn.	219	1	0,46%	0	0,00%	6	2,74%	0	0,00%	218	210
	általános iskola	3138	198	6,31%	19	0,61%	248	7,90%	162	5,16%	2947	2797
	Összesen	3734	206	5,52%	19	0,51%	266	7,12%	163	4,37%	3537	3356
2017	6 évf. gimn.	407	3	0,74%	0	0,00%	8	1,97%	2	0,49%	404	380
	8 évf. gimn.	271	4	1,48%	0	0,00%	9	3,32%	0	0,00%	268	254
	általános iskola	2995	188	6,28%	25	0,83%	212	7,08%	142	4,74%	2820	2673
	Összesen	3673	195	5,31%	25	0,68%	229	6,23%	144	3,92%	3492	3307
2016	6 év. gimn.	414	1	0,24%	0	0,00%	9	2,17%	6	1,45%	413	399
	8 évf. gimn.	261	2	0,77%	0	0,00%	7	2,68%	1	0,38%	260	249

	általános iskola	2850	160	5,61%	17	0,60%	188	6,60%	154	5,40%	2695	2550
	Összesen	3525	163	4,62%	17	0,48%	204	5,79%	161	4,57%	3368	3198
2015	6 évf. gimn.	448	6	1,34%	0	0,00%	3	0,67%	5	1,12%	442	423
	8 évf. gimn.	263	2	0,76%	0	0,00%	6	2,28%	0	0,00%	261	253
	általános iskola	2207	115	5,21%	19	0,86%	147	6,66%	95	4,30%	2099	2000
	Összesen	2918	123	4,22%	19	0,65%	156	5,35%	100	3,43%	2802	2676
2014	6 évf. gimn.	442	3	0,68%	0	0,00%	8	1,81%	3	0,68%	439	420
	8 évf. gimn.	219	4	1,83%	0	0,00%	3	1,37%	1	0,46%	216	204
	általános iskola	1780	103	5,79%	11	0,62%	96	5,39%	92	5,17%	1680	1582
	Összesen	2441	110	4,51%	11	0,45%	107	4,38%	96	3,93%	2335	2206
2013	Összesen			4,30%				4,16%		4,94%		
2012	Összesen			4,42%				3,13%		6,03%		

A 8. évfolyamon a SNI (sajátos nevelési igényű) tanulók aránya 2012-ben 4,42% volt. Ettől a 2019-es adat (4,49%) lényegében nem tér el, de a 2017-es és 2018-as évben magasabb, 5,5% körüli értéket is mutatott.

Ezen belül a 6 évfolyamos gimnáziumi képzésben az SNI-sek aránya lényegesen alacsonyabb. Ebben a képzési típusban csupán 1-7 fő fordult elő az elmúlt években, akik a létszám 0,3%-1,9%-át tették ki. A 8 évfolyamos gimnáziumi képzésben hasonló arányokat tapasztaltunk (0,5% - 1,8%).

A mérés alól mentesült tanulók a 8 évfolyamos gimnáziumokban nem fordultak elő, a 6 évfolyamos képzésben is csupán 2019-ben volt 1 fő ilyen tanuló. Az általános iskolai képzésben 2014-2018 között az arányuk 0,6-0,8% között mozgott, míg 2019-ben ezeknél kevesebb, 0,37% volt.

A BTMN-es (Beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók) aránya 2012-től a 3-4%-ról fokozatosan emelkedve 2018-tól 7% fölé ért, úgy, hogy a 6 évfolyamos gimnáziumokban a 2018-as 3,00% fölötti érték 2019-ben visszaesett az előző években rájuk jellemző alacsonyabb 1-2%-os értékre, viszont a 8 évfolyamos gimnáziumokban mért arány az eddigiekhez képest (2-3%) 6,64%-ra ugrott. Mindeközben az általános iskolai képzésben részt vevők körében a BTMN-es tanulók aránya évről-évre egyenletesen nőtt. (2019-ben 8,14%.)

A HHH (halmozottan hátrányos helyzetű tanulók) aránya a 2012-es év 6%-át követően a további években 4-5% között mozgott, majd 2019-ben valamivel 4% alá került (3,65%).

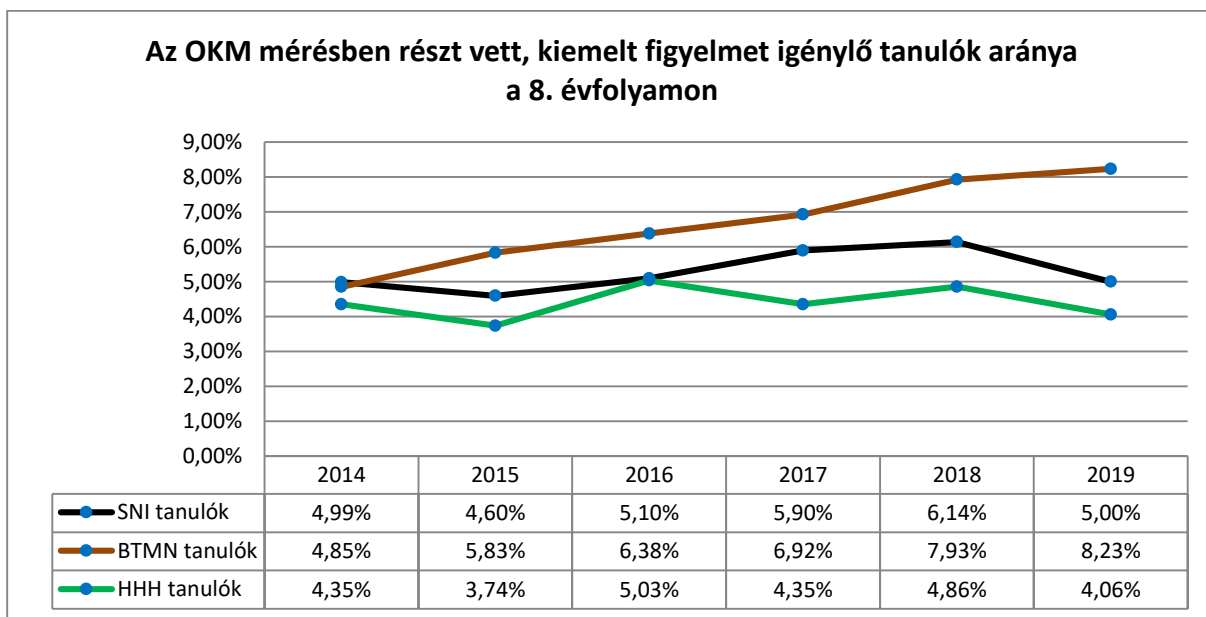
A HHH kategória a 6 és a 8 évfolyamos gimnáziumokban minden évben csak néhány (1-6 fő) tanulót érintett, így az arányuk is alacsony szinten maradt. Rapszodikusán változva 0,00% és 1,45% közötti értékeket vett fel.

A HHH tanulók aránya az évfolyamok létszámához (OKM: Összes kategóriához) viszonyítva

HHH tanulók aránya a 8. évfolyamon	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ⁴	2019
Református iskolákban	6,03%	4,94%	3,93%	3,43%	4,57%	3,92%	4,37%	3,65%
Országosan	Nincs adat	1-8.évf-on kb. 13%	10,73%	8,78%	8,03%	7,83%	1-8.évf.-on: 7,55%	6,71%

A HHH tanulók aránya a református iskolák 8. évfolyamán minden évben lényegesen az országos átlag alatt maradt, 2019-ben annak 54,4%-a volt.

⁴A 2018-as évben az adatok a többi évtől eltérő bontásban álltak rendelkezésre.

(Az arányokat a „Jelentésben szereplők” létszámához viszonyítva adtuk meg.)

A 8. évfolyamon a három kategória közül a BTMN-be tartozók aránya volt a legmagasabb. Ezt követte az SNI és a HHH tanulók aránya.

A BTMN-es tanulók aránya az évek során egyenletesen nőtt. A 2014-es 4,85%-ról 2019-re 8,23%-ra változott. Az SNI tanulók aránya 2014-2018 között növekvő tendenciát mutatott, míg 2019-ben visszaállt a 2014-es 5,0%-os arányra.

A HHH tanulók aránya kétéves ciklusban csökkent és nőtt. Értéke 2014-ben 4,35%, míg 2019-ben 4,06% volt.

10. évfolyam

(Az arányokat az Össz. létszámhoz viszonyítva adtuk meg.)

(Felhívjuk a figyelmet a táblázatokban található iskolai képzési forma elnevezéseinek a megváltozására. A 2017-es méréstől kezdődően a szakközépiskolák szakközépiskolák, a szakiskolák pedig szakközépiskola elnevezéssel szerepelnek.)

10.évf	Képzési forma	Össz. fő	SNI tanulók		Mentesült tanulók		BTMN tanulók		HHH tanulók		Jelentés re jogosult tanulók fő	A jelentésben szereplő fő
			fő	arány	fő	arány	fő	arány	fő	arány		
2019	4 évf. gimn.	1397	21	1,50%	4	0,29%	51	3,65%	9	0,64%	1379	1283
	6 évf. gimn.	363	2	0,55%	0	0,00%	8	2,20%	6	1,65%	361	329
	8 évf. gimn.	217	5	2,30%	0	0,00%	7	3,23%	1	0,46%	214	195
	szakgimn.	642	31	4,83%	0	0,00%	36	5,61%	24	3,74%	612	573
	szakközépisk	218	19	8,72%	2	0,92%	22	10,09%	23	10,55%	202	161
	Összesen	2837	78	2,75%	6	0,21%	124	4,37%	63	2,22%	2768	2541
2018	4 évf. gimn.	1327	23	1,73%	4	0,30%	45	3,39%	13	0,98%	1306	1246
	6 évf. gimn.	333	1	0,30%	1	0,30%	6	1,80%	0	0,00%	332	309
	8 évf. gimn.	203	1	0,49%	0	0,00%	5	2,46%	4	1,97%	202	194
	szakgimn.	657	27	4,11%	2	0,30%	44	6,70%	25	3,81%	632	589
	szakközépisk	214	20	9,35%	5	2,34%	14	6,54%	27	12,62%	194	155

	Összesen	2734	72	2,63%	12	0,44%	114	4,17%	69	2,52%	2666	2493
2017	4 évf. gimn.	1342	27	2,01%	6	0,45%	40	2,98%	14	1,04%	1318	1230
	6 évf. gimn.	371	3	0,81%	0	0,00%	11	2,96%	4	1,08%	368	345
	8 évf. gimn.	208	1	0,48%	0	0,00%	7	3,37%	0	0,00%	207	203
	szakgimn.	635	23	3,62%	0	0,00%	32	5,04%	30	4,72%	612	557
	szakközépisk	171	14	8,19%	0	0,00%	16	9,36%	11	6,43%	160	133
	Összesen	2727	68	2,49%	6	0,22%	106	3,89%	59	2,16%	2665	2468
2016	4 évf. gimn.	1182	18	1,52%	0	0,00%	29	2,45%	20	1,69%	1166	1090
	6 évf. gimn.	387	3	0,78%	0	0,00%	10	2,58%	3	0,78%	384	364
	8 évf. gimn.	154	4	2,60%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	151	140
	szakközépisk	414	18	4,35%	1	0,24%	15	3,62%	18	4,35%	396	363
	szakiskola	166	15	9,04%	6	3,61%	7	4,22%	11	6,63%	152	132
	Összesen	2303	58	2,52%	7	0,30%	61	2,65%	52	2,26%	2249	2089
2015	4 évf. gimn.	1207	25	2,07%	1	0,08%	16	1,33%	29	2,40%	1186	1141
	6 évf. gimn.	395	5	1,27%	0	0,00%	7	1,77%	1	0,25%	391	380
	8 évf. gimn.	169	2	1,18%	0	0,00%	3	1,78%	0	0,00%	168	157
	szakközépisk	237	8	3,38%	1	0,42%	19	8,02%	22	9,28%	230	212
	szakiskola	69	7	10,14%	2	2,90%	5	7,25%	10	14,49%	62	55
	Összesen	2077	47	2,26%	4	0,19%	50	2,41%	62	2,99%	2037	1945
2014	4 évf. gimn.	1372	39	2,84%	2	0,15%	56	4,08%	66	4,81%	1339	1236
	6 évf. gimn.	375	4	1,07%	0	0,00%	7	1,87%	1	0,27%	373	345
	8 évf. gimn.	125	0	0,00%	1	0,80%	2	1,60%	0	0,00%	125	116
	szakközépisk	101	1	0,99%	1	0,99%	3	2,97%	7	6,93%	100	95
	szakiskola	57	6	10,53%	3	5,26%	2	3,51%	29	50,88%	51	39
	Összesen	2030	50	2,46%	7	0,34%	70	3,45%	103	5,07%	1988	1831
2013	Összesen			1,50%				2,61%		1,00%		
2012	Összesen			1,81%				1,81%		1,19%		

A 10. évfolyamon az **SNI** (sajátos nevelési igényű) tanulók aránya 2012-ben 1,81% volt, ami közel egyenletesen növekedve 2019-re 2,75%-ra változott.

A 10. évfolyamon belül a gimnáziumi képzésben részt vevő tanulók körében az SNI-sek aránya lényegesen alacsonyabb. A 4 évfolyamos gimnáziumokban ez az arány 2014-ben még 3% közeli volt, de 2015-től már csak 1,5-2,0% között mozgott.

A 6 évfolyamos gimnáziumokban ennél is alacsonyabb arányokat tapasztaltunk. 2014-ben és 2015-ben valamivel 1% fölött, az azt követő években 1% alatt volt az értéke.

A 8 évfolyamos gimnáziumokban az évenként 0-5 fő SNI-s tanuló fordult elő, így az arányuk is alacsony szinten állt (0%-2,6%). (A három gimnáziumi képzési típus közül a 8. évfolyamos van jelen a legkisebb létszámmal.)

A szakgimnáziumokban a 2014-es 1%-os arányt követően a tanulói létszám növekedésével egyre nőtt az SNI tanulók aránya, 3,4%-ról 4,8%-ra.

A szakközépiskolai képzésben a leginkább felülreprezentáltak az SNI tanulók. Arányuk 2014-ben 10,5% volt, ami az évek során kismértékben csökkent, 2019-re 8,72%-ra változott.

A **mérés alól mentesült tanulók** aránya a 10. évfolyamon a gimnáziumi képzésekben részt vevők körében volt a legalacsonyabb. A 6 évfolyamos gimnáziumban csupán 2018-ban, 8 évfolyamos gimnáziumi képzésben csupán 2014-ben volt 1-1 fő ilyen tanuló (Arányuk 0,30%, illetve 0,80% volt.

4 évfolyamos gimnáziumban 0,0% és 0,45% között változott az arányuk.

A szakgimnáziumi képzésben ezeknél magasabb, 0,0%-1,0% volt a mérés alól mentesültek aránya.

A szakiskolai képzésben a 10. évfolyamon a mentesült tanulók aránya viszonylag tágabb határok között változott: 0,0%-5,6%. A magasabb értékek a 2014-2016 közötti időszakra voltak jellemzőek.

A **BTMN-es** (Beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók) aránya a gimnáziumi képzésekben a legalacsonyabb. A 6 évfolyamos képzésben értéke 1,8-3,0% között változott. A 8 évfolyamos 2016-ban nem volt BTMN-es tanuló. 2014 és 2015 években 2,0% alatt maradt, 2017-2019 között túllépte a 3%-ot is. A 4 évfolyamos gimnáziumi képzésben 2014-ben 4,08% volt, majd a következő évben 1,33%-ra lecsökkenve 2016-tól növekedésnek indult. Ebben az időszakban jellemző értéke 2,5%-3,6% közé esett.

Szakgimnáziumi képzésben ezektől magasabb arányok a jellemzőek. 2014-2016-ban erősen ingadozott (3% és 8% között), majd onnantól beállt 5-7% körüli értékre.

Szakközépiskolai képzésben szintén 2014-2016 között volt alacsonyabb (3,5%-7%) a BTMN-es tanulók aránya, mely növekedett és 2019-re elérte a 10,09%-ot.

A **HHH** (halmozottan hátrányos helyzetű) tanulók aránya is a gimnáziumi képzésben a legalacsonyabb.

A 8 évfolyamos képzésben 2018-ig nem volt HHH tanuló. 2018-ban és 2019-ben is csupán 1-4 fő, akiknek az aránya 0,5%-nak és 2,0%-nak adódott. A 4 évfolyamos gimnáziumi képzésben résztvevők körében 2014-ben 4,81% volt a HHH tanulók aránya, ami folyamatosan csökkent és 2019-ben 0,64% volt. A 6 évfolyamos képzésben tanulók körében 2014-2018 között jellemző volt az 1% alatti érték, ami 2019-ben 1,65%-ra ugrott.

Ezeknél magasabb arányok fordulnak elő a szakgimnáziumokban. A kezdeti évek 7-9%-os arányáról ez beállt 3,5-5%-os csökkenő tendenciát mutató szintre.

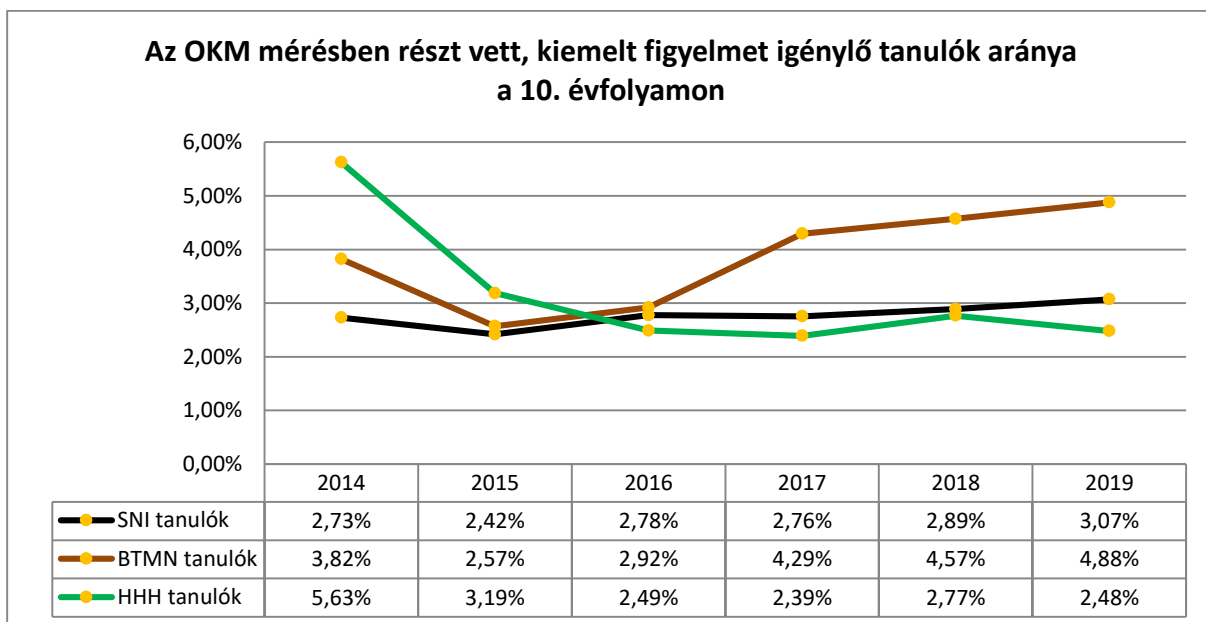
A szakközépiskolai képzésben 2014-ben a tanulók 51%-a volt HHH (Akkor ebben a képzési típusban összesen 57 fő tanuló volt a 10. évfolyamon a református oktatási rendszerben.) Ez az arány csökkenések után 2018-2019-re 10,5-12,5%-ra állt be – vagyis a képzési típusok közül itt a legmagasabb a HHH tanulók aránya.

A HHH tanulók aránya az évfolyamok létszámához (OKM: Összes kategóriához) viszonyítva

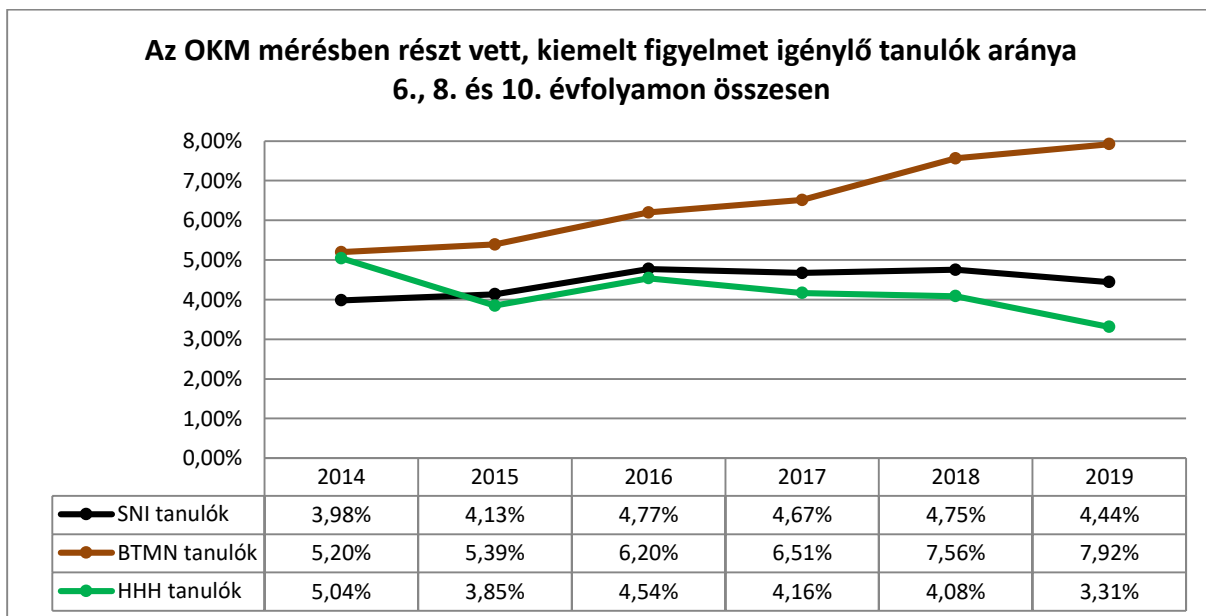
HHH tanulók aránya a 10. évfolyamon	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ⁵	2019
Református iskolákban	1,19%	1,00%	5,07%	2,99%	2,26%	2,26%	2,52%	2,22%
Országosan	Nincs adat	Középfokú oktatásban kb. 4,8%	4,13%	4,25%	4,34%	4,59%	9-12.évf.-on össz: 2,48%	3,98%

A HHH tanulók a református iskolák 10. évfolyamán az országos arányokhoz képest 2014-ben felülreprezentáltak voltak. (A református tanulók körében az országos arány 123%-a volt tapasztalható.) A református oktatási rendszer bővülésével ez az arány fokozatosan csökkent. 2015-ben 70,4%, 2016-ban 52%, 2019-ben pedig az országos arány 54,4%-a volt. (Ez előzőekben olvashattuk, hogy ez az egyes képzéstípusokban milyen mértékben tért el egymástól.)

⁵A 2018-as évben az adatok a többi évtől eltérő bontásban álltak rendelkezésre.

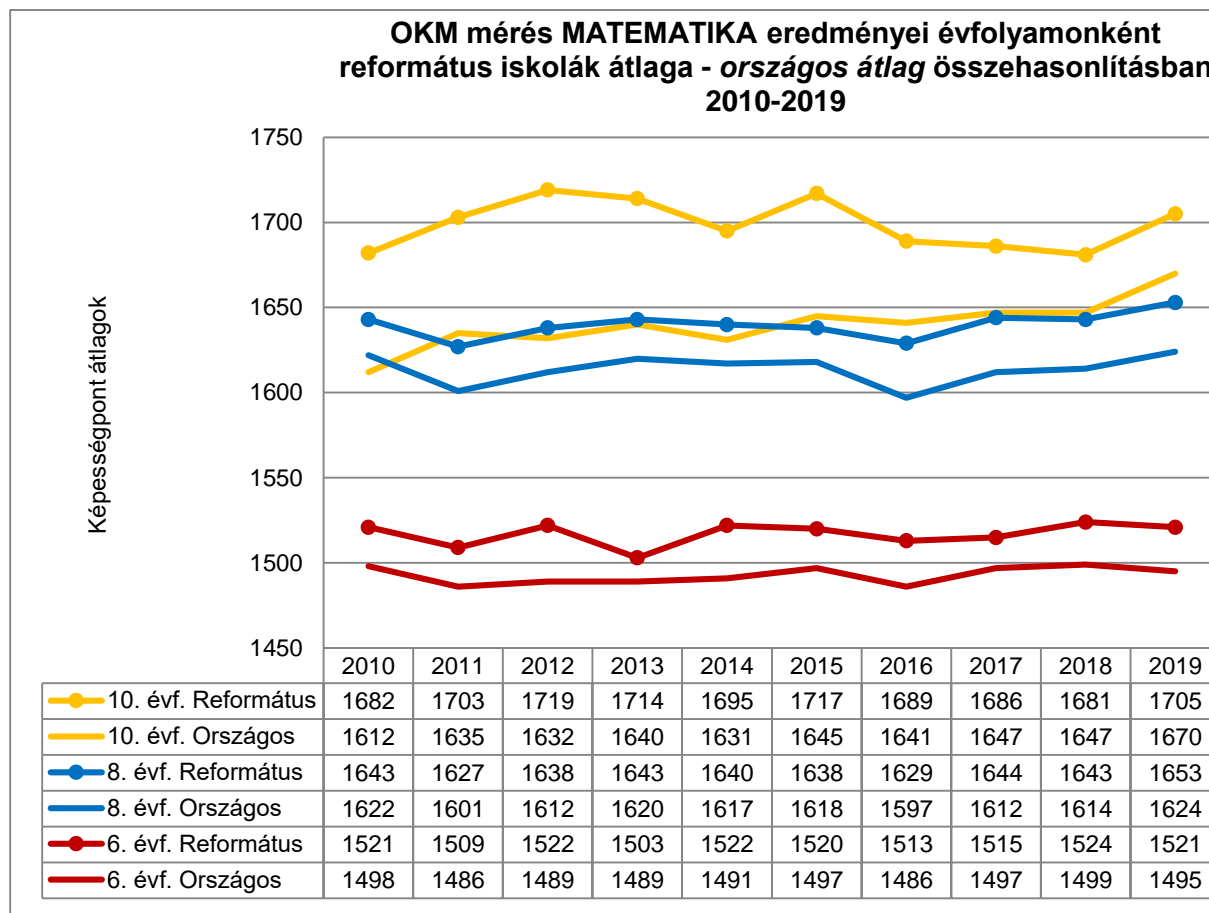
A 10. évfolyamon a három vizsgált kategória aránya változatos képet mutat. Közülük 2014-ben legnagyobb arányban a HHH tanulók voltak jelen (5,63%). Ezt követte a BTMN-es tanulók csoportja 3,82%-kal és az SNI tanulók 2,73%-kal. 2015-ben mindhárom értéke csökkent, a 2016-os mérésre pedig átrendeződött a sorrend, ami azóta is tartja magát. Így 2019-ben a 10. évfolyamon a BTMN-es tanulók alkották a legnagyobb csoportot (4,88%). Őket követte az SNI (3,07%-kal) és a HHH 2,48%-kal.

A három évfolyam adatait összesítve az a kép rajzolódik ki, hogy az OKM mérésben részt vett református tanulók körében a legnépesebb csoportot a BTMN-es tanulók alkotják. A 2015-ös méréstől kezdődően őket követik az SNI tanulók, majd a HHH tanulók. A BTMN-es tanulók aránya azok között, akik 6., 8. és 10. évfolyamon részt vettek az OKM mérésben 2014-ben 5,20% volt, ami egyenesen növekedve 2019-re 7,92%-ra nőtt. Az SNI tanulók aránya az évek során alig változott, 4,0-4,8% között mozgott. A HHH tanulók 2014-es 5%-os aránya az évek során csökkenő tendenciát mutatott és 2019-re 3,31%-ra változott.

Képességpont átlagok

MATEMATIKA

Az elmúlt éveket áttekintve matematika képességterületen a református eredmények nagyobb ingadozást mutattak, mint az országos képességpont átlagok, de az ingadozás ellenére is minden évben az országos átlag felett voltak. A legjelentősebb az eltérés a 10. évfolyamnál, bár ez a pozitív irányú eltérés a 2015-ös évihez képest folyamatosan csökkent, és 2017-től a korábbi évek országos eredményeihez képest mért 60-70 pontos előnye egy 30-40 pontos előnnyel stagnáló értékre állt be.

A 8. évfolyamon az országos átlagtól való pozitív irányú eltérés a 2016-os méréskor jelentős mértékben nőtt, és ez az eltérés az azt követő években is megmaradt.

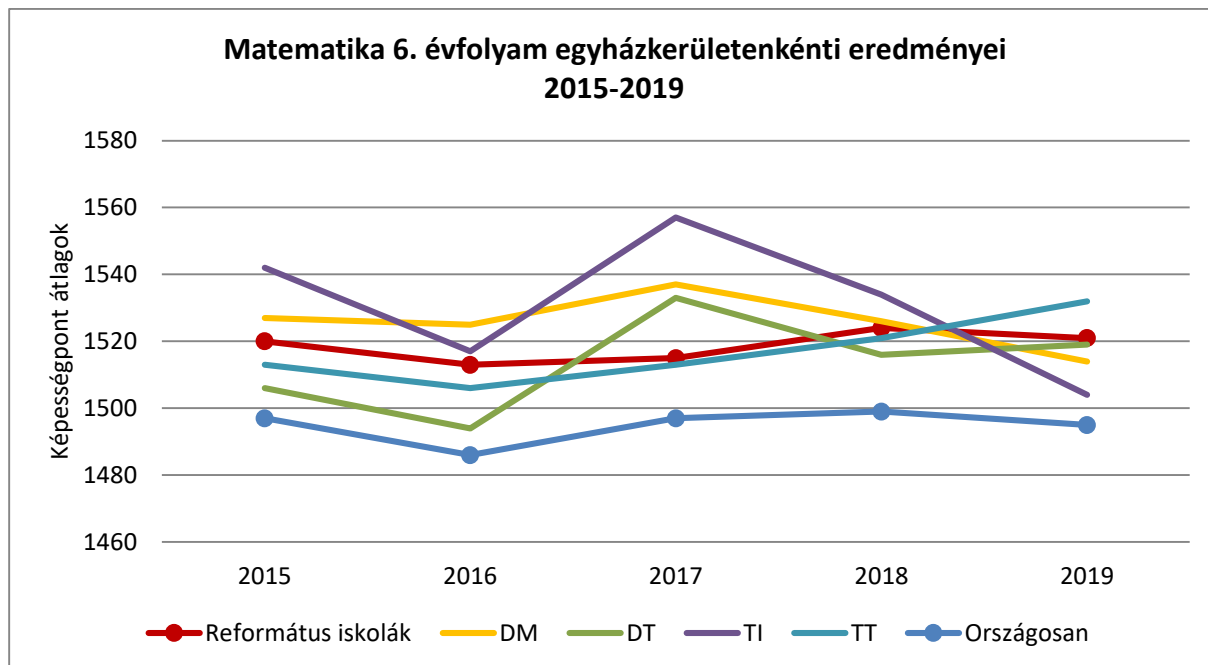
A 6. évfolyamon az elmúlt 10 év során minimális ingadozás figyelhető meg. A 2017-es méréskor némileg csökkent a református iskolákban tanulók eredményének az országos átlagtól való pozitív irányú eltérése, de 2018-ban már újra 25 pont eltérés volt a református iskolák javára és ez az érték megmaradt a 2019-es mérési eredményekben is.

Képességpont átlagok egyházkerületenként

A továbbiakban a képességpont átlagokat egyházkerületenként is számba vesszük. (A Magyarországi Református Egyház négy egyházkerületre tagolódik. Ezek betűrendben: Dunamelléki Egyházkerület, (rövidítése a továbbiakban DM), Dunántúli Egyházkerület (DT), Tiszáninneri Egyházkerület (TI) és Tiszántúli Egyházkerület (TT). (A továbbiakban a diagramokon, grafikonokon a jobb követhetőség

érdekében törekedtünk arra, hogy a DM adatait következetesen napsárgával, a DT adatait olajzölddel, a TI adatait lilával és a TT adatait türkizkék színnel jelenítsük meg.)

6. évfolyam

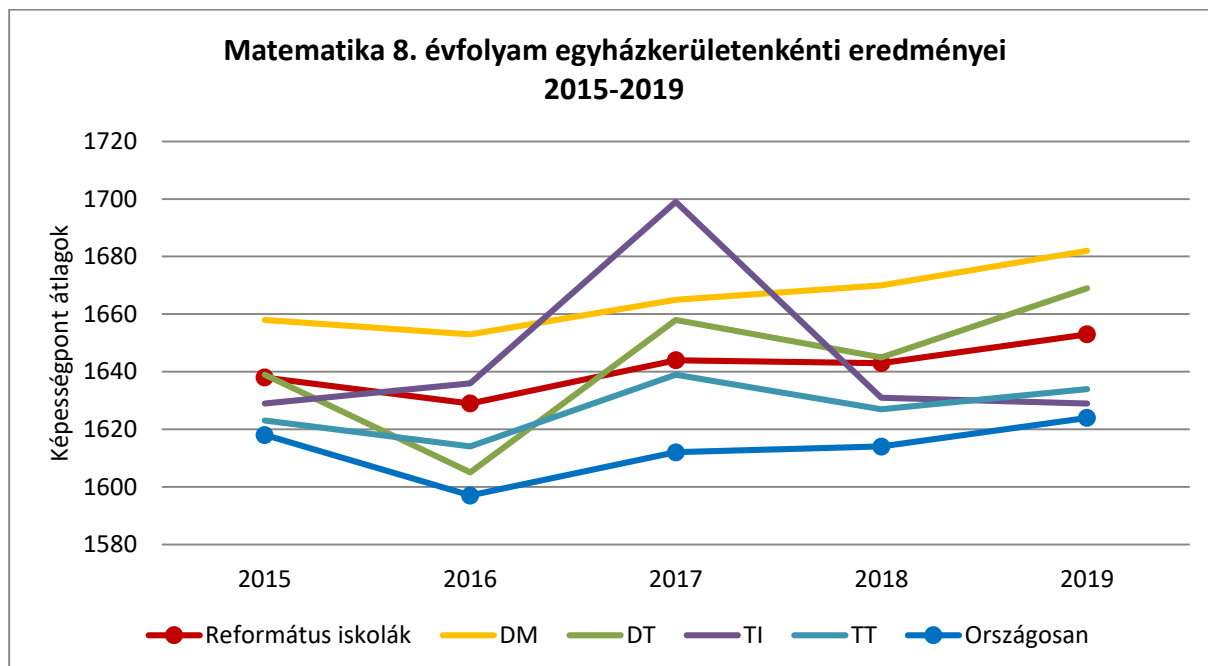

Az egyházkerületi eredmények összehasonlítását 2015-től kezdődően tudtuk elvégezni, mert az azt megelőző időszakban az adatok másféle felbontásban – ezekkel nem összehasonlítható módon - álltak rendelkezésünkre.

A 6. évfolyamon matematika képességterületen az elért képességpont-átlagok 1494-1557 pontos tartományban váltakoztak (163 pontos sáv). Mind a négy egyházkerületben minden évben az országos átlagtól magasabb értékek voltak. A legegyszerűsebb teljesítményt a DM és a TT Egyházkerületekben mérték, de amíg a DM a kedvezően magas pontszámátlagokat viszonylag egyenletes szinten megtartotta, addig a TT-ben egy egyenletes fejlődést követhetünk nyomon, és így a tartós református átlag alatti értékekről 2019-ben a református átlagérték felett teljesítettek.

2015-ben az egyházkerületekben mért képességpont átlagok DT, TT, DM, TI sorrendben követték egymást, ami 2019-ben TI, DM, DT, TT sorrendre módosult és az egyházkerületekben mért teljesítmények jobban szóródtak, mint a 2018-as viszonylag homogén eredmények (1516-1534 pontszámnyi tartomány) során. A 2017-es év mérése a DT és a TI adataiban is kiugróan magas értéket hozott.

8. évfolyam

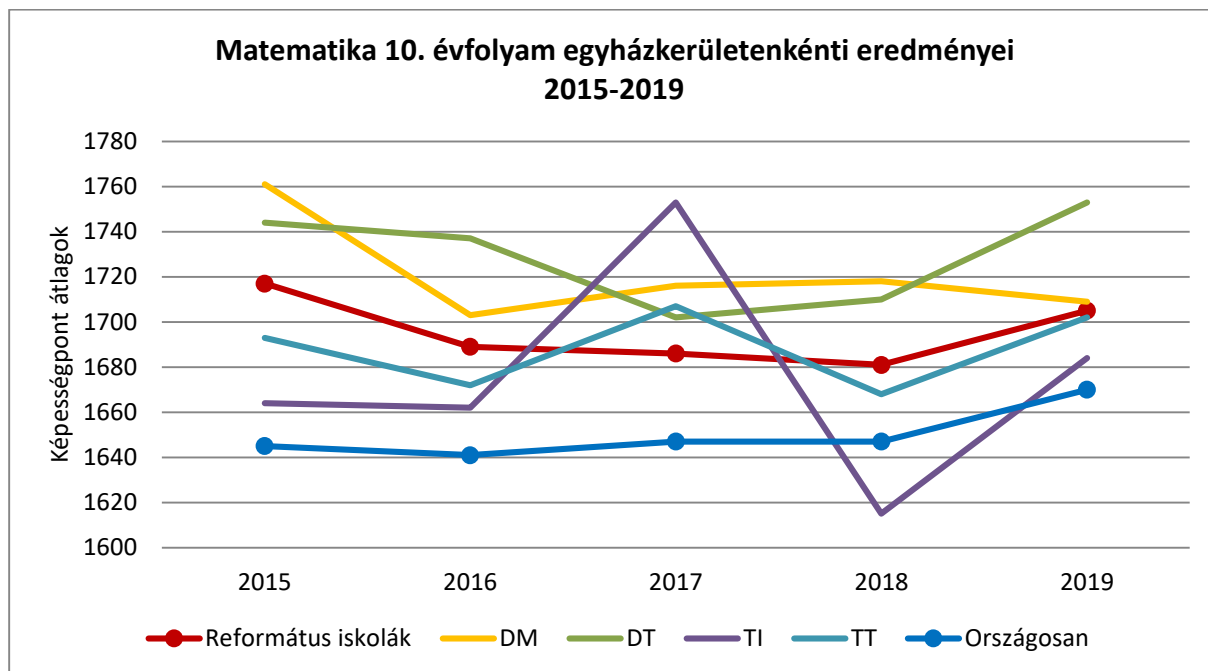

A 8. évfolyam eredményei a négy egyházkerületben 2015-ben 1623-1658 pontok között, egy 35 pontos tartományban helyezkedtek el. 2019-ben ez 1629-1682 tartományra, vagyis 57 pont szélességűre változott.

Ezek az átlagok minden évben magasabbak voltak, mint az országos átlag. A vizsgált időszakban a DM iskolák eredményei voltak a legkedvezőbbek. Itt érték el a legmagasabb átlagpontoszámokat és az eredmények 2016-tól évről-évre még tovább javultak, így az eredményeik minden évben a református átlag fölött voltak.

A másik három egyházkerület iskoláiban a 2017-es mérés kiugróan jó eredményeket hozott. A legnagyobb kiugrás a TI iskoláiban volt tapasztalható.

10. évfolyam

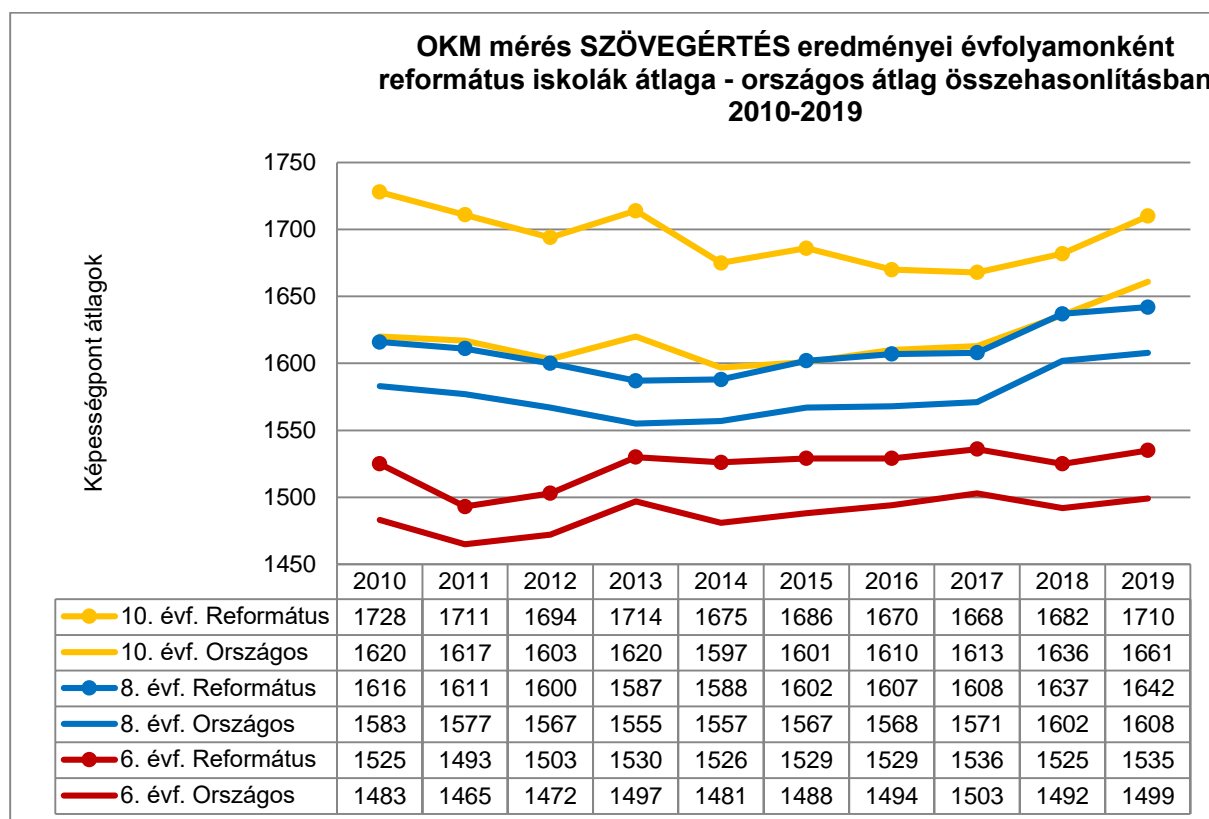

A református oktatási rendszerben a középiskolák az országos arányokhoz képest alulreprezentáltak, így az OKM mérésben részt vett telephelyek száma is viszonylag kis számú és ezek sem egyenletesen oszlanak el a négy egyházkerületben. Emiatt a mérésbe egy-egy újonnan belépő, vagy az adott évben a szokásostól eltérően sokkal jobban (vagy esetleg rosszabbul) teljesítő telephely erőteljesen befolyásolhatta az egyházkerület összesített eredményét. A következő megállapításokat ennek szem előtt tartásával érdemes olvasni.

A 10. évfolyamon a viszonylag kevés telephely matematika eredményei 2015-2019 között a 1615-1761 igen széles (146 pontnyi) tartományban mozogtak. 2015-ben a négy egyházkerület iskoláinak eredménye nagymértékben eltért egymástól (97 pontos sávban szóródtak), míg 2019-ben ez már csak 69 pontos tartomány volt. A képességpont átlagok a 2018-as TI eredmény kivételével mindig az országos átlag felettiéek voltak.

A legegyszerűsebb teljesítményt 2016-tól a DM iskolákban tapasztalhattuk.

SZÖVEGÉRTÉS

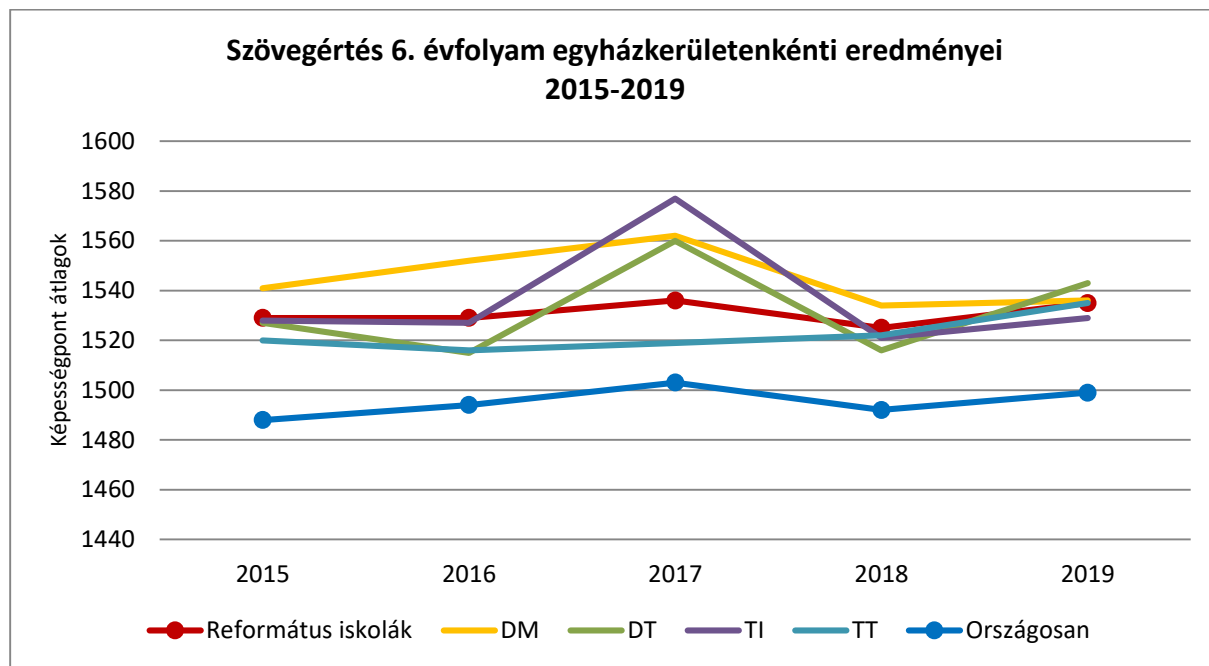
A szövegértés területén az elmúlt 10 év mérései során a református képességpont átlag mindig az országosan mértől lényegesen magasabb érték volt. Az eltérés itt is a 10. évfolyamon a legjelentősebb, bár a pozitív eltérés mértéke a korábbi évekhez képest 2017-től kezdődően csökkenést mutat. 2018-ban és 2019-ben a 10. évfolyamos református tanulók szövegértés területen mért eredménye már csak 45-50 képességponttal volt jobb eredmény, mint az országos átlag. (2015-ig ez az eltérés még 80-100 pont is volt.)

A másik két évfolyamon az eltérés mértéke konstansnak mondható.

Képességpont átlagok egyházkerületenként

A továbbiakban a képességpont átlagokat egyházkerületenként is számba vesszük.

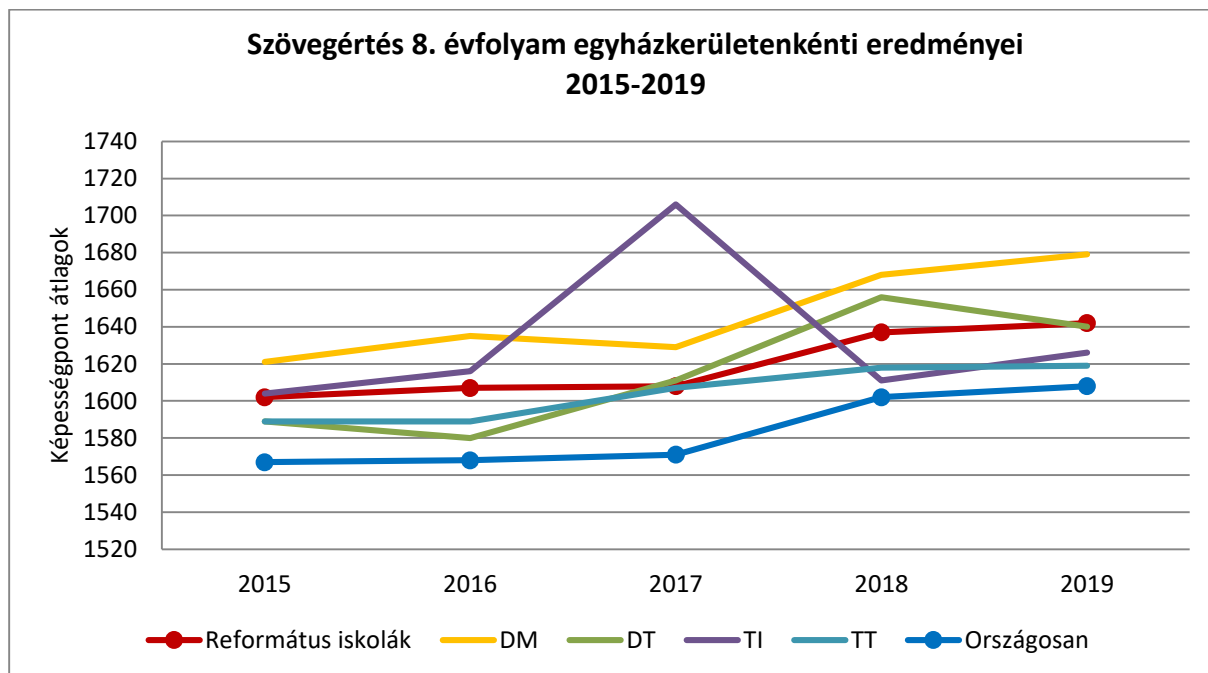
6. évfolyam

A négy egyházkerület iskoláinak eredménye 6. évfolyamon szövegértés és matematika területen sok hasonlóságot mutatnak, de néhány dologban van eltérés is. Hasonlóság, hogy a képességpont átlagok minden esetben magasabbak, mint az adott évi országos átlag. Az egyházkerületek teljesítménye 2015-ben és 2019-ben áll legközelebb egymáshoz. 2015-ben a szövegértésnél a matematika területen tapasztaltnál szűkebb sávban, 1520-1541 pont (21 pontos tartomány) között szóródtak az eredmények, ami 2019-ben már csak 1529 és 1543 pont (14 pontos tartomány) közé esett. Ezek a tartományok szűkebbek, mint a matematika területen tapasztaltak, tehát ezekben az években kevésbé tér el a négy egyházkerületben az iskolák teljesítménye, és ez igaz a teljes 2015-2019 közötti intervallumra is, hiszen az elért legalacsonyabb (1515) és a legmagasabb (1577) érték között 62 pontnyi az eltérés, míg a matematika területen ez egy 163 pontos tartomány volt.

A 2017-es méréskor – csakúgy, mint a matematika területen - a TT iskoláinak kivételével a másik három egyházkerület kiugróan jól teljesített. A legegyszerűsebb és évről-évre növekvő teljesítményt – csakúgy, mint a matematika területen - itt is a TT iskoláiban tapasztaltuk.

8. évfolyam

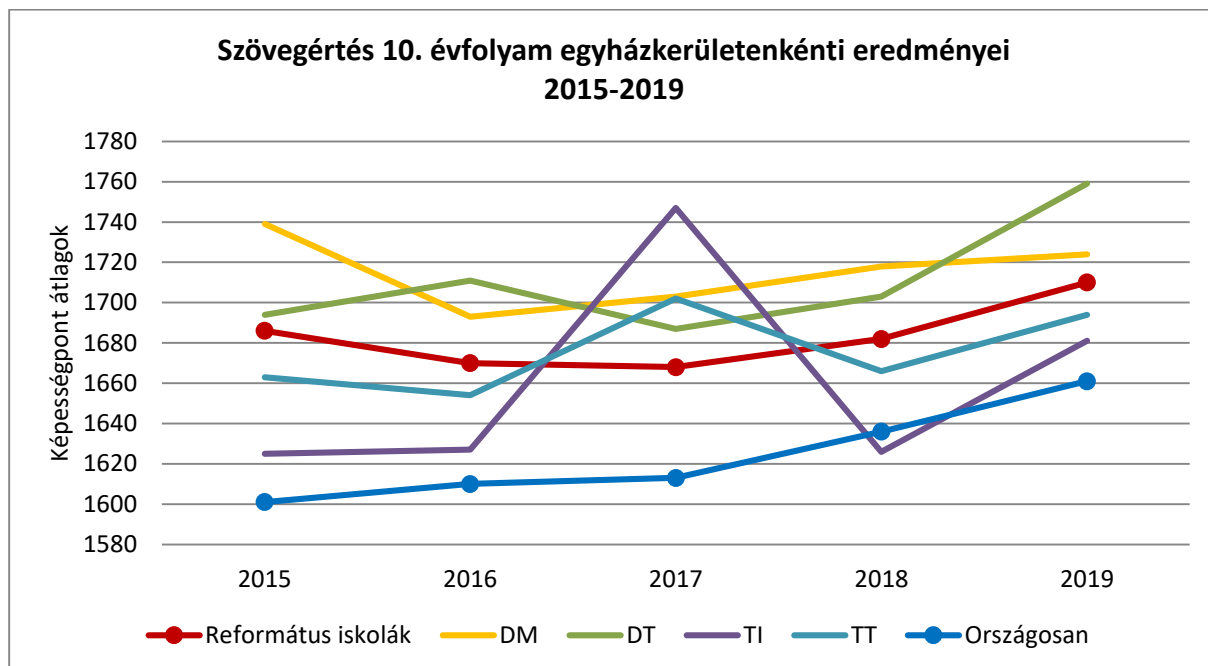

A 8. évfolyam eredményei szövegértés területen a négy egyházkerületben 2015-ben 1589-1621 pontok között, 32 pontnyi tartományban találhatóak. 2019-ben ez 1619-1679, vagyis 60 pont szélességűre változott, nőtt az egyes egyházkerületekben mért képességpontok szóródása.

A mért átlagok minden évben magasabbak voltak, mint az országos átlag. A vizsgált időszakban a DM iskolák eredményei voltak a legkedvezőbbek. A 2017-es kiugróan magas TI eredményt leszámítva mindig itt érték el a legmagasabb képességpont átlagot, és eredményességük - egy 2017-es minimális visszaeséstől eltekintve - folyamatosan nőtt. Pozitív irányú változás volt jellemző a TT eredményekre is, bár azok mindvégig a református átlag alatt maradtak. (2017-ben csupán 1 ponttal, más években 13-23 pontokkal.)

A Dunamelléki Egyházkerület iskoláiban 2016-tól jelentősen javultak a szövegértés mérési eredmények, de 2019-ben kis visszaesés volt tapasztalható.

10. évfolyam

A négy egyházkerület iskoláinak eredménye 10. évfolyamon szövegértés és matematika területen sok hasonlóságot mutat. Hasonlóság, hogy a képességpont átlagok itt is minden esetben magasabbak, mint az adott évi országos átlag, kivéve a 2018-as TI eredményeket, ami néhány ponttal (10 pont) az országos átlag alá csúszott.

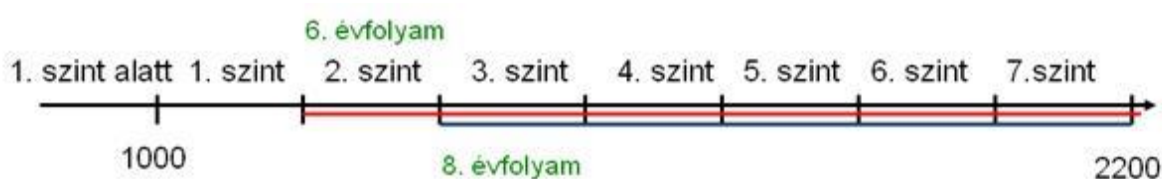
A 10. évfolyamon viszonylag kevés telephelyű szövegértési eredményei 2015-2019 között a 1625-1759 igen széles (134 pontnyi) tartományban mozogtak. (Ez valamivel szűkebb, mint a matematika képességterület 146 pontos sávja.) 2015-ben a négy egyházkerület iskoláinak eredménye nagymértékben eltért egymástól (114 pontos sávban szóródtak), míg 2019-ben ez már csak 79 pontos tartomány volt. (Ez hasonló volt a matematika területen tapasztaltakkal.)

A legegyszerűsebb teljesítményt 2016-tól - csakúgy, mint a matematika területen - itt is a DM iskoláiban tapasztalhattuk. A DM és DT egyházkerületek iskoláinak összesített eredménye minden évben a református átlag feletti volt.

A 2017-es méréskor - csakúgy, mint a matematika területen - a TI és a TT iskolái kiugróan jól teljesítettek.

6. Képességszintek megoszlása

A tanulókat az OKM mérés során elért eredményük alapján képességszintekbe sorolják. A képességszintek azt mutatják meg, hogy legalább milyen képességeket tudhatnak magukénak az adott szintbe tartozó tanulók. Ez nem összpontszám, nem százalékos megoldottság, hanem egy valószínűségelméleti modell alapján számított érték. Egy adott szinten lévő tanuló a szinthez tartozó feladatoknak várhatóan legalább a felére helyes választ adna egy újabb mérési helyzetben. (Például az a diák, aki a 3. szint alsó határán van, várhatóan 50%-os eredményt érne el egy olyan teszten, amely csupa 3. szintű feladatokból áll.) A képességszintek egy folytonos képességskála meghatározott részei. Ez a képességpontokat 1500 pontos átlaggal és 200 pontos szórással tartalmazza. Ezt a skálát alkalmazzák mindhárom, 6. 8. és 10. évfolyamon is. A skála 8 szintből áll, az 1. szint alatti sávtól a 7. szintig terjedően.

A 6. évfolyam esetében a 2. képességszint, 8. és 10. évfolyam esetében a 3. képességszint jelenti azt a minimális szintet, amelynek az elérése szükséges ahhoz, hogy a tanuló eredményesen tudja alkalmazni képességeit a további ismeretszerzésben és az önálló tanulás során.

A továbbiakban mindkét mérési területen (matematika és szövegértés) évfolyamonként összehasonlítjuk a református és az országos képességeloszlást, a 2010-2019 közötti 10 mérés adatai alapján, majd összehasonlítjuk a négy egyházkerület iskoláinak teljesítményét is.

Az adatok sávdiaagramokon ábrázoljuk, ahol az adott évfolyamon alapszintként definiált képességszint alsó határához (pl. 6. évfolyamon a 3. szint aljához) igazítottuk a sávokat. (Ennek következtében a diagramok jelmagyarázatában az egyes kategóriák nevei nem a skálán elfoglalt helyük sorrendjében jelennek meg.)

Ez a képességszint a 6. évfolyamon a 3. képességszint, a 8. és a 10. évfolyamon pedig a 4. képességszint mindkét mérési területen. Ez az a minimális szint, amelyet szükségesnek tekintünk a további ismeretek szerzéséhez és a mindennapi életben való boldoguláshoz az adott korosztály sajátosságait is figyelembe véve.⁶

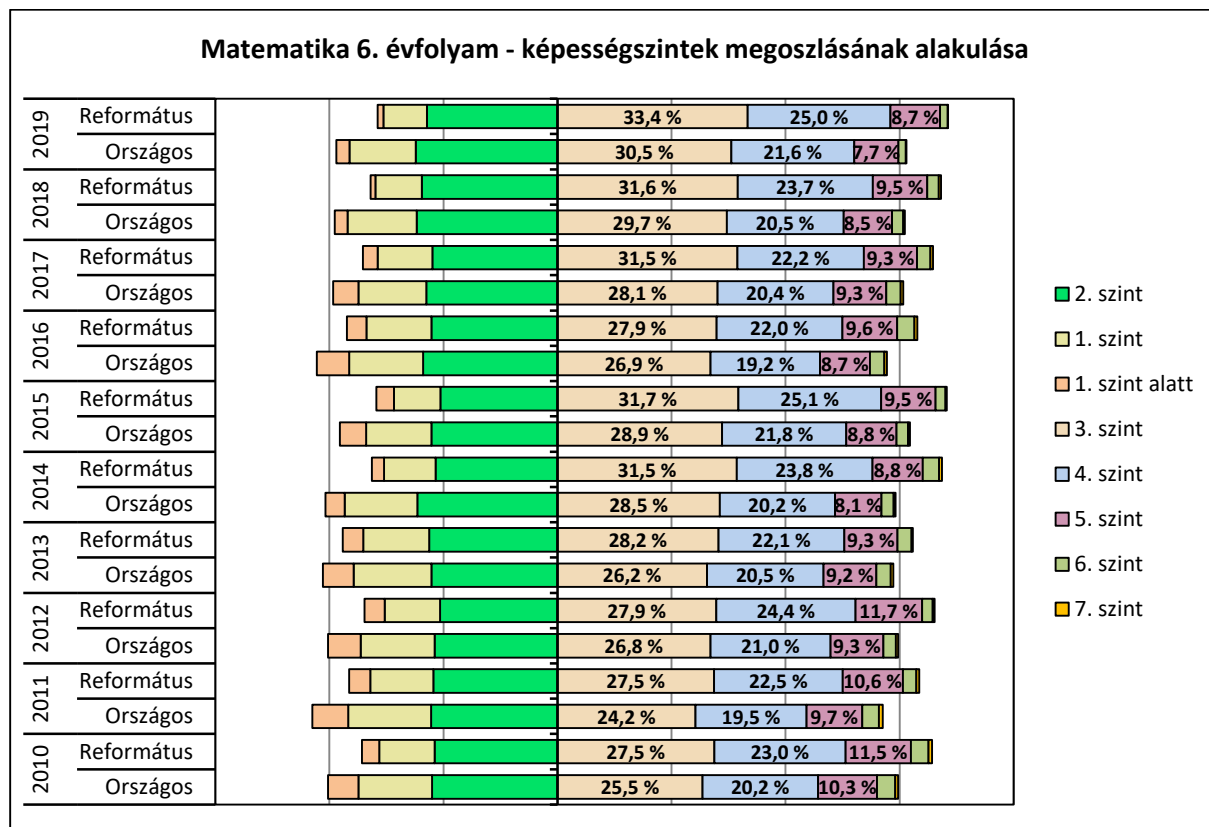
Az egyházkerületi adatok elemzése során gyakran használjuk majd pl. „a TI egyházkerület iskolái” kifejezést. Ez úgy értendő, hogy földrajzilag a Tiszáninneni Egyházkerület területén lévő iskolák összességéről van szó, nem azokról az iskolákról, melyeknek a fenntartója konkrétan a Tiszáninneni Egyházkerület. (Iskolafenntartó lehet Egyházkerület, Egyházmegye és helyi gyülekezet is.)

⁶ OKM2019_Utmutato_a_Telephelyi_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf Oktatási Hivatal Bp., 2019

https://www.kir.hu/okmfit/files/OKM2019_Utmutato_a_Telephelyi_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf alapján. Utolsó letöltés 2021. 01.07.

MATEMATIKA

6. évfolyam

A matematika 6. évfolyam képességszint megoszlását összehasonlítva az aktuális év országos eloszlásával azt látjuk, hogy a református eloszlás mindig kedvezőbb (a sávdíagram jobbra van eltolódva).

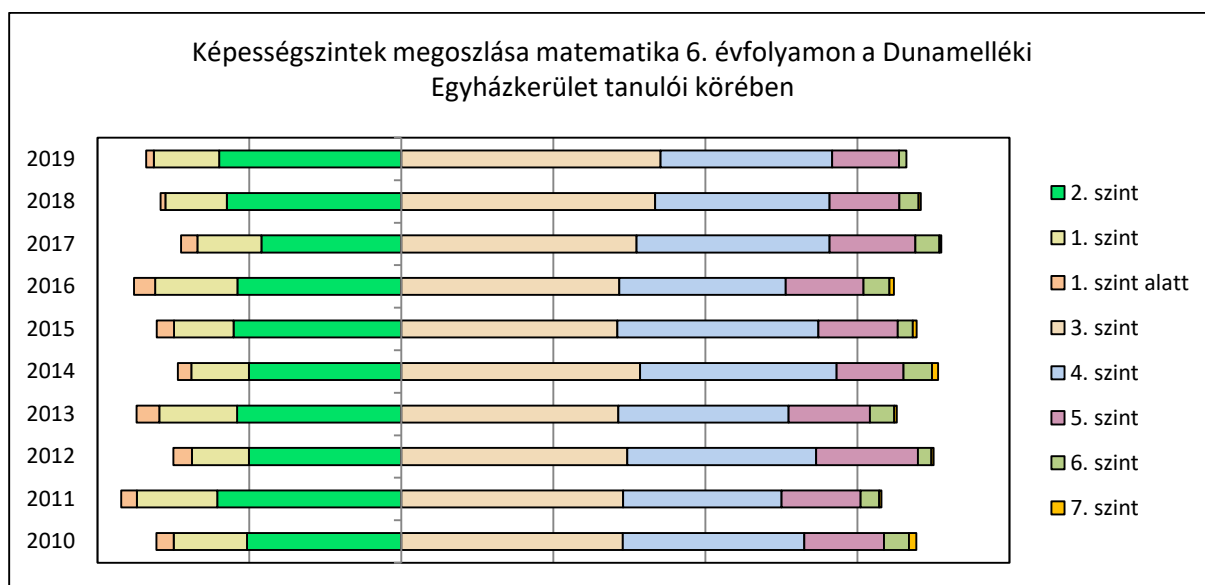
A 6. évfolyamon a képességszintek ábrázolása során a megoszlások a 2. szinthez (minimumszint) vannak igazítva. A fekete színnel kiemelt tengelytől balra a „kedvezőtlen” képességszintek, ettől jobbra a „kedvezőbb” képességszintek találhatóak. Minden évben a tanulók kisebb hányada tartozott a kedvezőtlen képességszinten végzők körébe.

Az 1. képességszint alatt a református tanulók 2-3%-a, az utóbbi években 1% alatti hányada végzett csupán. (Az országos arányok 5-6%-os, a 2018-2019-es méréskor 2-3% közöttiek voltak.)

2014-től a református tanulók egyharmada/közel egyharmada elérte az elvárt 3. képességszintet, további ötödrész a kedvezőbb 4. szinten végzett. Az 5. szintet némileg csökkenő tendenciában a református tanulók 8-12%-a érte el. A kiemelkedő teljesítményt mutató 6. szintet a tíz év során 1,3-3,1% arányban produkálták, a 7. szinten végzők aránya minden évben 1% alatt maradt. (A 6., 8. és 10. évfolyam közös skálája miatt a 7. képességszint a 6. évfolyamosok számára még nehezen elérhető szint.)

Képességszintek megoszlása egyházkerületenként

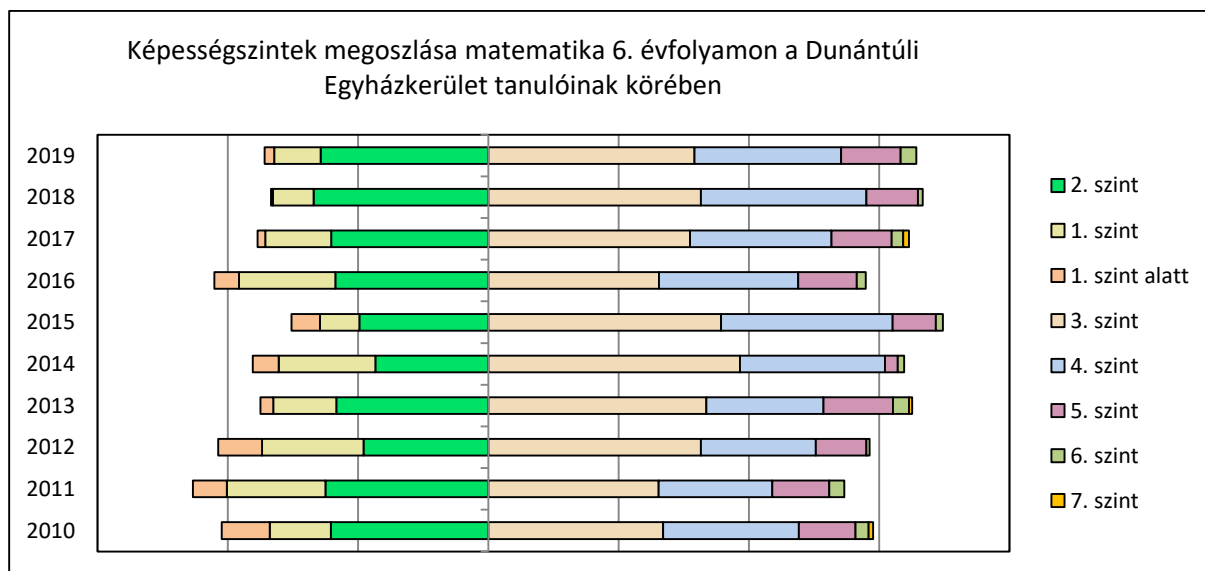
A képességszintek megoszlását egyházkerületenként is bemutatjuk. Ezekben az ábrákban százalékos arányokat nem jelenítünk meg, az egymást követő évek eredményeinek összevetése során általában csak az egyes szinteket jelző színes téglalapok arányaira hivatkozunk.

A Dunamelléki Egyházkerület iskolában a képességszint eloszlásokat vizsgálva erős ingadozást látunk. A diagramok két-három évenként erőteljesen jobbra vagy balra tolódnak.)

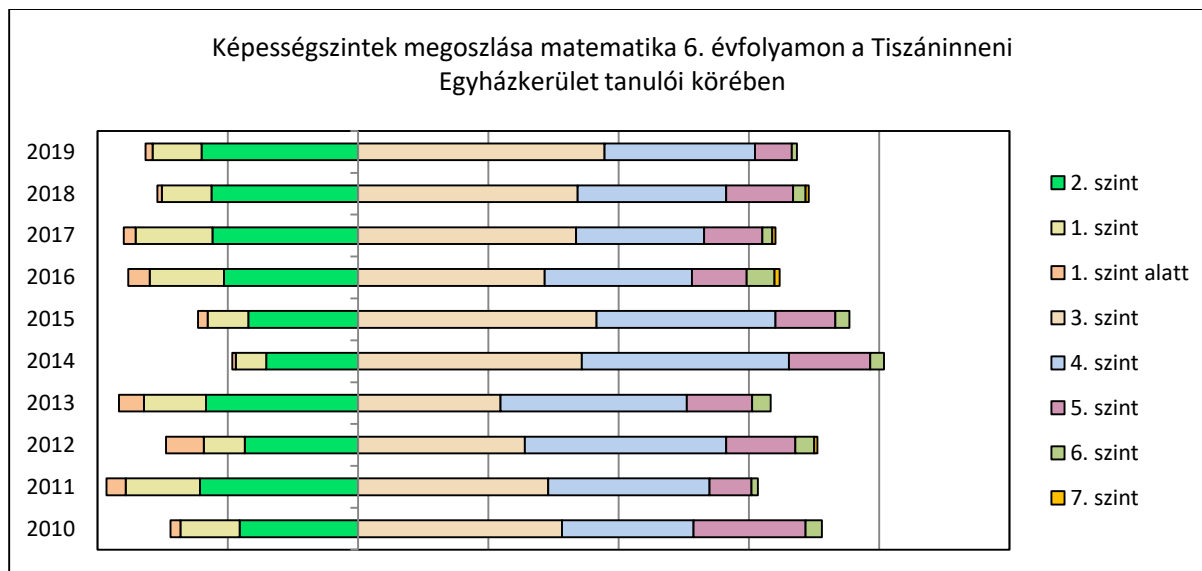
jobbra, az addigiakhoz képest ellentétes irányba.

Az 1. szint alatt teljesítők aránya az évek során csökkent, az 1. szinten lévők viszonylag állandó volt. A 2. képességszintet elérők aránya az utóbbi három évben nőtt, csakúgy, mint az alapszintet (3. szint) elérők aránya. Ez a növekedés az e fölötti szinteken végzők arányának csökkenését vonta maga után, vagyis a két „szélen” teljesítők aránya csökkent és 2019-ben az előző évekhez képest homogénebb 24%-34%-23%-ot tett ki a 2. (minimum), a 3. (alapszint) és az ennél kedvezőbb, a 4. szinten teljesítők aránya. 2017-ben a tanulók 70%-a, 2018-ban és 2019-ben kétharmada végzett a 3. vagy afölötti szinteken.

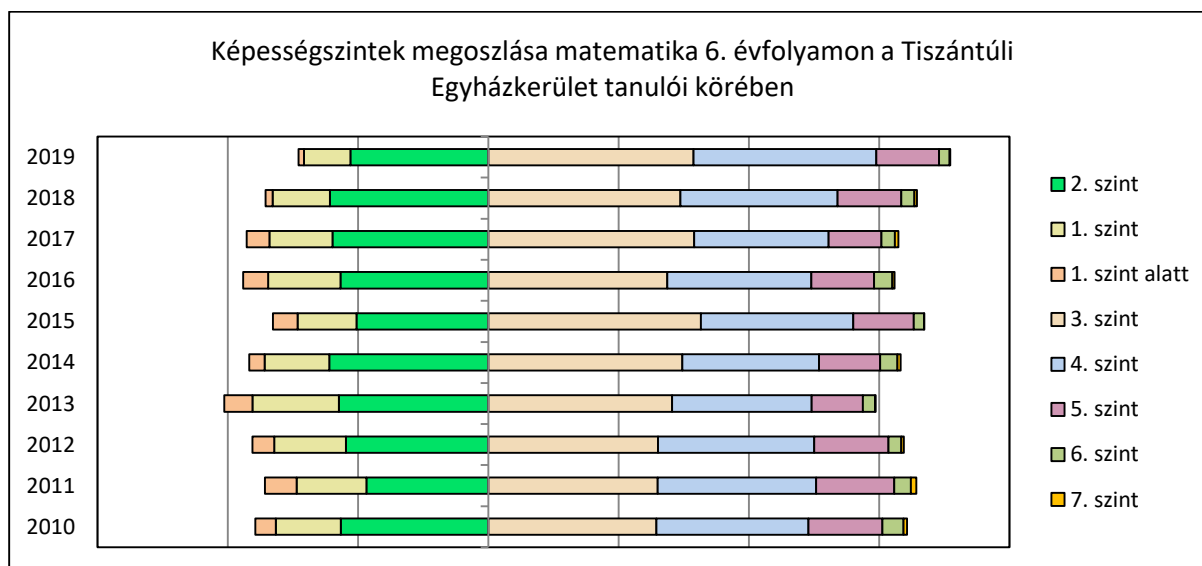

A Dunántúli Egyházkerületben a 6. évfolyamosok matematika eredménye a 2011-2015-ös években a nagyon kedvezőtlen megoszlásokat követően (Pl. 2011-ben a tanulók 45%-a az alapszint alatt teljesített) javuló tendenciát mutatott, majd 2016-ban az 1. és 2. szinten végzők arányának növekedésével újra kedvezőtlenebbek lettek az eredmények. 2017-ben visszaállt egy kedvezőbb eloszlás, amikor mérhető volt a 7. szinten teljesítők aránya is (0,9%). 2018-ban örvendetesen eltűnt az

1. szint alatti kategória, de nőtt a 2. és a 3. szinten végzők aránya, amely 2019-ben sem változott számottevően. A 2017-2019-es időszakban évenként a tanulók kétharmada végzett a 3. vagy afölötti szinteken.

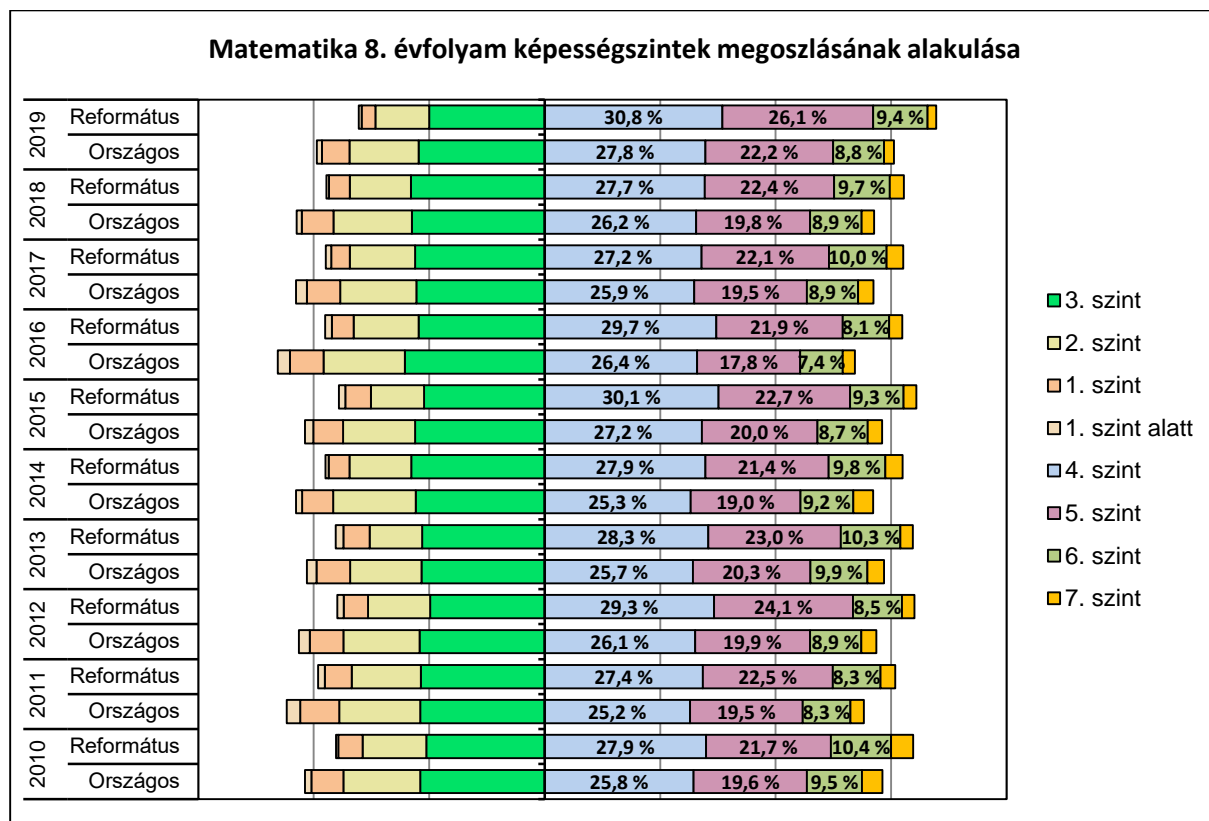
A Tiszáninneri Egyházkerületben lévő iskolák tanulóinak évenkénti eredményei nagy eltéréseket mutatnak. A 2011-2013-as években jellemző volt az 1. szint alatti tanulók viszonylag magas (1,5-6%) aránya, melyhez a skála másik végén jelentős arányú (akár 30% + 10%) 4. és 5. szint tartozott. 2014-ben egy kiugróan eredményes évet látunk. (Ezt a skála jelentős mértékű jobbra mozdulása mutatja.) Ezt követte három egyre gyengébb teljesítményű év, majd 2018-ban és 2019-ben stabilizálódott a megoszlás. Az 5. szintet teljesítők arányára a 8-10% volt a jellemző, de 2019-ben ez 5,7%-ra csökkent. Az utóbbi években ebben az egyházkerületben is a tanulók bő kétharmada érte el legalább 3. szintet.

A négy egyházkerület közül a Tiszántúli Egyházkerület iskoláiban volt a legegyenletesebb az évek során a tanulók képességszint szerinti megoszlása, úgy, hogy 2018-ban és 2019-ben ezek a megoszlások egyre kedvezőbbé váltak. A 2010-2017 közötti időszakra az 1. szint alatti teljesítők viszonylag magas aránya (2,5-5% között) volt a jellemző. Emellé 10-13%-ban a szintén kedvezőtlen 1. szinten teljesítettek a tanulók, illetve a tanulók 20-25%-a csak a 2. képességszintet érte el (PI. 2013-

ban az alapszintet el nem érők aránya összesítve valamivel 40% fölött volt.). 2018-ban és 2019-ben az eredmények javultak és 2018-ban már a tanulók kétharmada, 2019-ben pedig 71%-a 3. vagy annál magasabb szinten teljesített, úgy, hogy látványosan növekedett a 4. és az 5. szinten teljesítők aránya. A 6. szintet az évek során a tanulók 1-3%-a érte el, míg a 7. szint aránya mindig 1% alatt maradt.

8. évfolyam

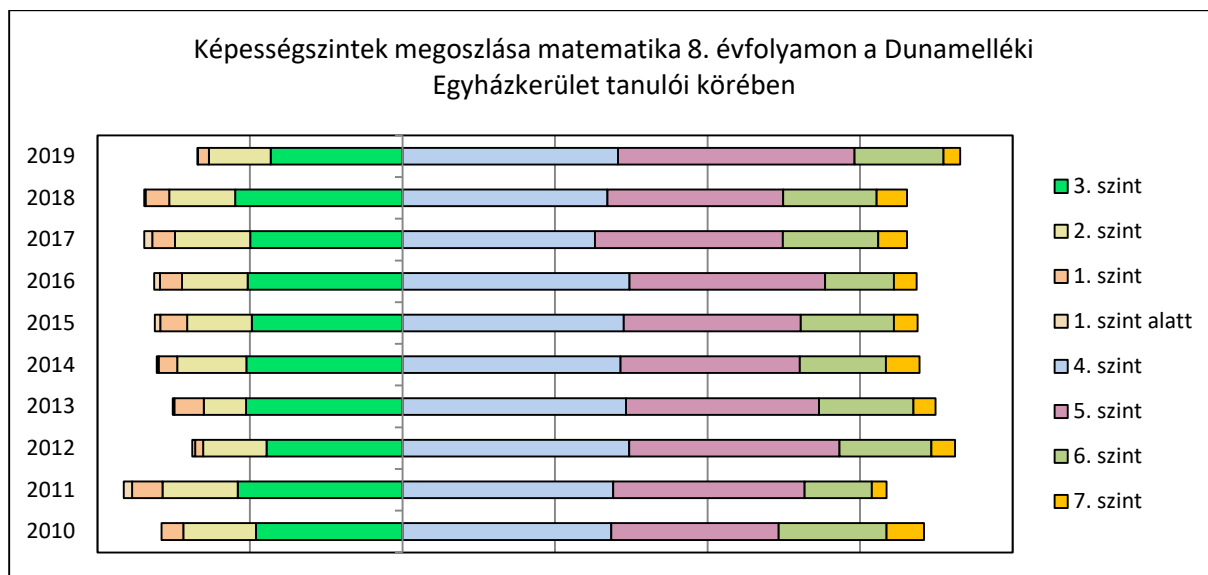
A 8. évfolyam református tanulóinak matematika képességszint megoszlását összehasonlítva az aktuális év országos eloszlásával azt látjuk, hogy a református eloszlás minden évben kedvezőbb volt. (A sávdigram jobbra van eltolódva).

A 8. évfolyamon a képességszintek ábrázolása során a megoszlások a 3. szinthez (minimális szinthez) vannak igazítva. A fekete színnel kiemelt tengelytől balra a „kedvezőtlen” képességszintek, ettől jobbra a 3. szinttől „kedvezőbb” képességszintek találhatóak. Minden évben a tanulók kisebb hányada tartozott a kedvezőtlen képességszinten végzők körébe. A kedvező 4., 5., 6. vagy 7. szinten végzők összesített aránya 2010-ben 58,5%, 2019-ben 67,8% volt a református tanulók körében.

Az 1. képességszint alatti kategóriába csupán a tanulók 0,5-1,2%-a került. (Az országos arányok 2,3%-tól 0,9%-ig váltakoztak.)

Minden évben a református tanulók 27-30%-a az elvárt 4. szinten végzett. További 22-25%-a az 5. szinten és jelentős volt a 6. szintet elérők aránya is. (Mégközelítőleg 8-10%.) A 7. szinten 2010-ben megközelítőleg a tanulók 3,5%-ának sikerült teljesíteni, majd ez az arány némileg csökkent, és 2019-ben az országos arány alá süllyedve 1,5%-on állt (Az országos arány akkor 1,7% volt.)

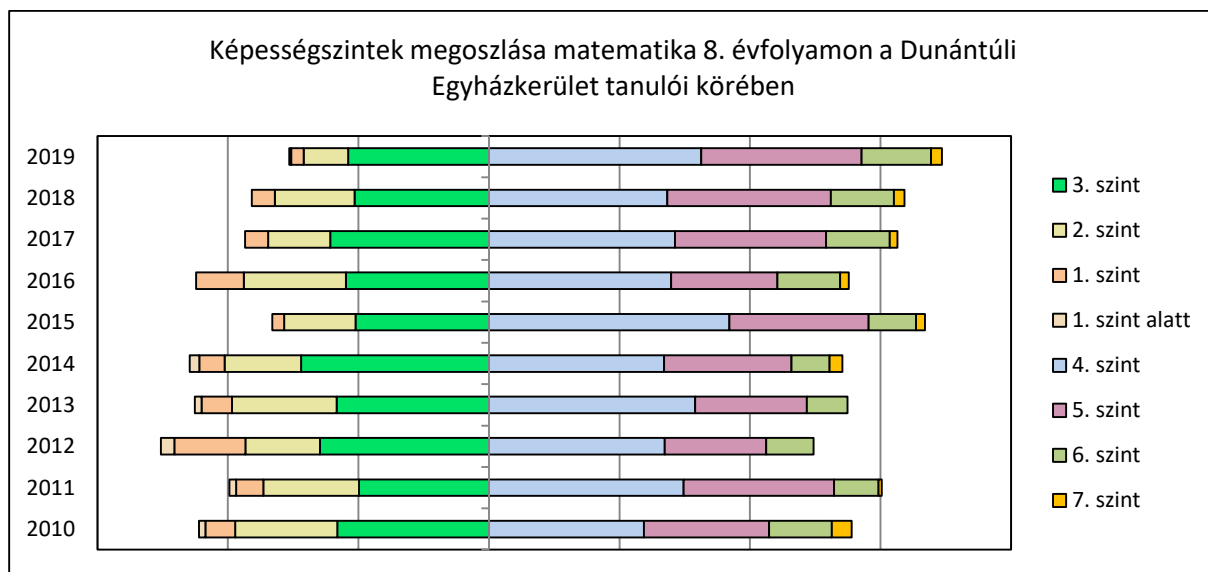
Képességszintek megoszlása egyházkerületenként

A Dunamelléki Egyházkerület iskoláiban a képességszint eloszlásokat vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a 2010-2011-es eredmények után 2012-ben erőteljesen javult a képességszintek eloszlása, majd 2013-tól kismértékben ugyan, de évente fokozatosan balra tolódtak a diagramok. Ezt a trendet megtörte a 2019-es eredmény, amikor a 2012-eshez hasonló összetételű volt a tanulók képességszint eloszlása.

Az 1. szint alatt teljesítők aránya alacsony volt, csupán 2011-ben és 2017-ben haladta meg az 1%-ot (1,1%). Az 1. szinten lévők aránya sem mutatott túl nagy ingadozást az 1-4%-kal. A 2. szint aránya 20% körül mozgott, így az elfogadható szinteken teljesítők aránya még a legkedvezőtlenebb eredményű, 2011-es évben is 63,3%, 2019-ben pedig 73% volt.

A 4. szinten lévők arányától alig marad el az annál kedvezőbb 5. szint aránya. (Maximum 5%-os eltérés fordul elő.) Viszonylag stabil és jelentős a 6. szint aránya is (2011-2019 között 9-13%) és erőteljesen megjelentek a legmagasabb, a 7. szinten teljesítők is 2-5%-ban.

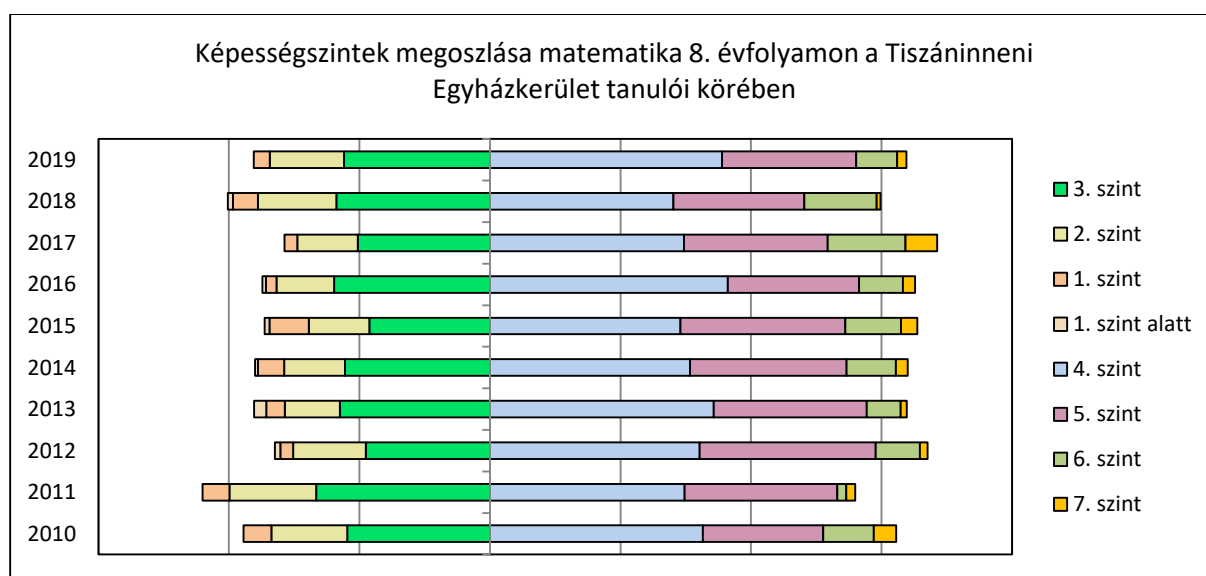

A Dunántúli Egyházkerületben a 8. évfolyamosok matematika eredményének megoszlása a 2010-2019 közötti időszakban két nagyobb visszaesést ért meg. 2012-ben és 2016-ban az addig elért

eredmények hirtelen egy kedvezőtlenebb értékre álltak, de mindkét esetben fokozatosan újra a kedvezőbb megoszlások felé (a diagramok jobbra) mozdultak el.

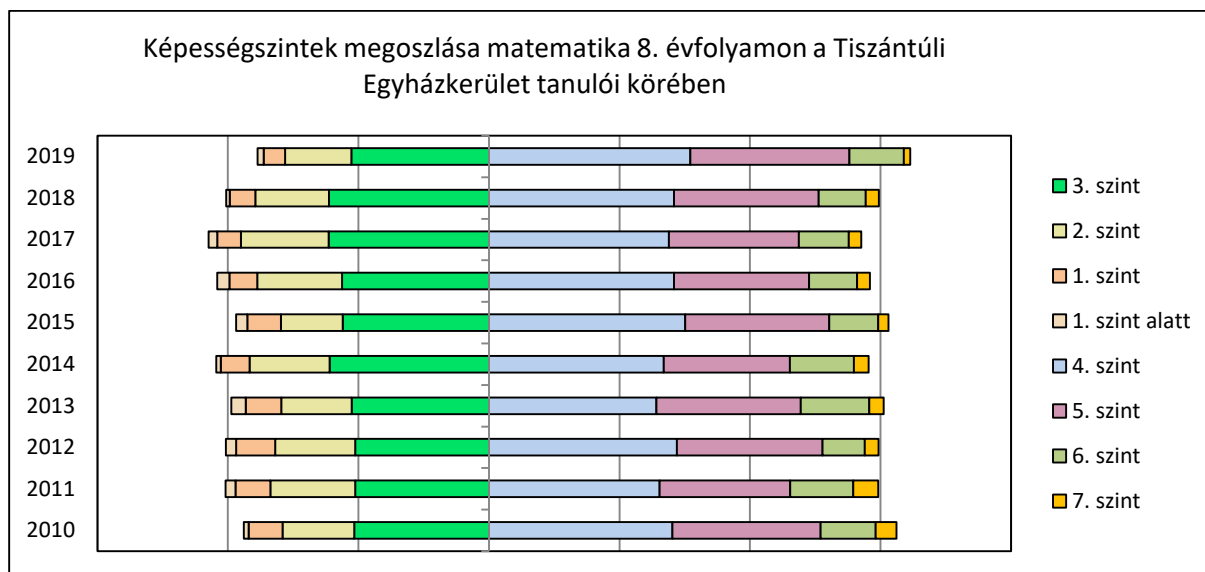
Megvizsgálva a két szélsőséges év – 2012 és a legsikeresebb 2019-es - eredményeit azt látjuk, hogy míg 2012-ben a tanulók mindössze fele teljesítette az elvárt szintet (4. vagy a fölötti szint), addig 2019-ben ezek aránya már 69,4% volt.

A nagymértékű ingadozások miatt nehéz minden évre érvényes megállapításokat tenni, de az elmondható, hogy mind az 1., mind a 3. szinten végzők aránya tág határok között változott. A 2. szinten teljesítők aránya viszonylag stabil (10-15% körüli), de a két sikeresebb évben ettől alacsonyabb volt. A 4. és 5. szint aránya a már fent említettek miatt szintén tág határok között változott. A 6. szint 6-11% között mozgott, amely arány kisebb, mint pl. a Dunamelléki Egyházkerület iskoláiban tapasztaltak. A 7. képesszintet elérők aránya 2010-ben 3% volt, de a többi évben vagy nem is voltak ilyen tanulók, vagy arányuk nem érte el a 2%-ot sem.

A Tiszáninneri Egyházkerületben lévő iskolák tanulójának évenkénti eredményei 2012-2019 között homogén képet mutatnak abban a tekintetben, hogy az elvárt 4. szint alatti és az a fölötti képesszintek összesített arányában nincs nagy eltérés. (A különböző évek egymás feletti sávdigramjai majdnem ugyanott kezdődnek és ugyanott érnek véget.) Így a kedvező szinteken teljesítő tanulók aránya a 2011-es évet leszámítva (56%) állandó, 63%-68% volt. Természetesen az egyes években a 7. képesszint megoszlása már mutat eltéréseket.

Minden évre jellemző az 1. szinten végző tanulók alacsony aránya (2%-6%). Az elvárt 4. szinten teljesítők aránya minden évben jelentősen magasabb volt, mint az 5. szinten lévőké. 6%-8%, sőt 2019-ben 15% volt a két képesszinten teljesítő tanulók aránya közötti különbség. A 6. és 7. szinten teljesítők aránya rapszodikusán változott. Az előbbi 5-12%, az utóbbi 1-5% között ingadozott.

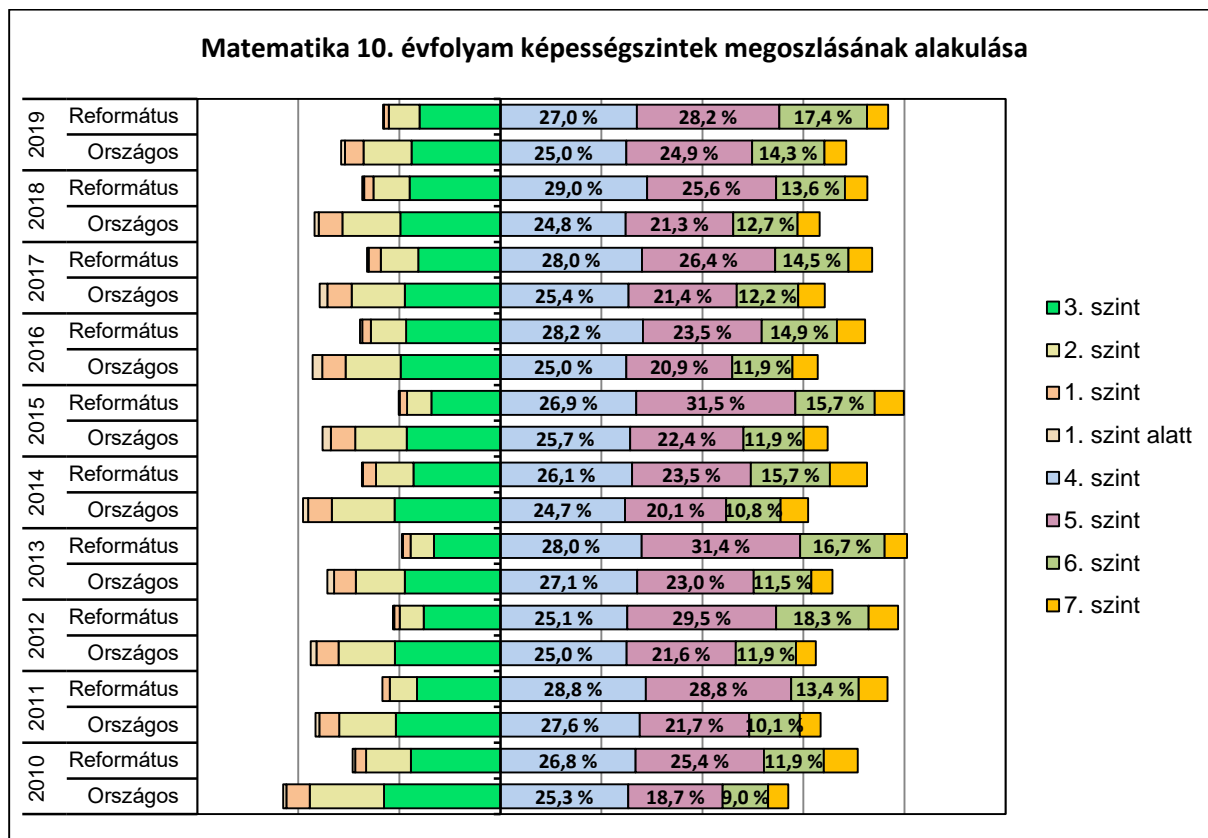

A négy egyházkerület közül – csakúgy, mint a 6. évfolyamon - a 8. évfolyamon is a Tiszántúli Egyházkerület iskoláiban volt a legkiegyensúlyozottabb az évek során a teljesítmény. 2010-2019 között homogén képet mutatnak abban a tekintetben, hogy az elvárt 4. szint alatti és az a fölötti képességszintek összesített arányában nincs nagy eltérés. (A sávok egymás alatt kezdődnek és érnek véget.) Itt volt a négy egyházkerület közül a legegyenletesebb az évek során a tanulók képességszint szerinti megoszlása is, 2019-ben pedig az előző évhez képest még némi kedvező irányú elmozdulás is bekövetkezett.

Minden évben volt 1. szint alatt teljesítő tanuló, de arányuk csak egyetlen évben (2013-ban) haladta meg a 2%-ot. Az 1., a 2., és a 3. szinten teljesítő tanulók aránya alig változott az évek során. Összességében az elvárt szint alatt teljesítők aránya 40% körül mozgott és 60% körül volt az elvárt szintet teljesítőké. 2019-ben ezek az arányok kedvezőbben, 35% és 65% körül alakultak.

Minden évben jelentős arányban találunk 6. szinten teljesítőket is (6,5%-10,5% között), valamint néhány százalékban 7. szintet elért tanulók is előfordultak.

10. évfolyam

Matematika képességterületen a 10. évfolyamos református tanulók képességeloszlása 2010-2019 között minden évben jelentősen kedvezőbb volt, mint az országos átlag. (A sávdíagramok jobbra tolódnak.)

A 10. évfolyamon a képességszintek ábrázolása során a megoszlások a 3. szinthez (minimum szinthez) vannak igazítva. A fekete színnel kiemelt tengelytől balra a „kedvezőtlen” képességszintek, ettől jobbra a 3. szintnél kedvezőbb képességszintek találhatóak. Minden évben a tanulók kisebb hányada tartozott a kedvezőtlen képességszinten végzők körébe. A kedvező 4., 5., 6. vagy 7. szinten végzők aránya a református tanulók körében összességében 2010-ben 70,7%, 2019-ben 76,7% volt.

A református eredményekre 2010-2013 között az egyre javuló tendencia volt a jellemző, majd 2014-ben az eredmények kissé visszaestek. 2015-ben újfent jelentős megoszlásjavulás következett be, 2016-tól pedig egy szerényebb szintről kezdődött el újra a folyamatos fejlődés, úgy hogy 2019-ben már a 2014-eshez hasonló, kedvező megoszlásokat láttunk.

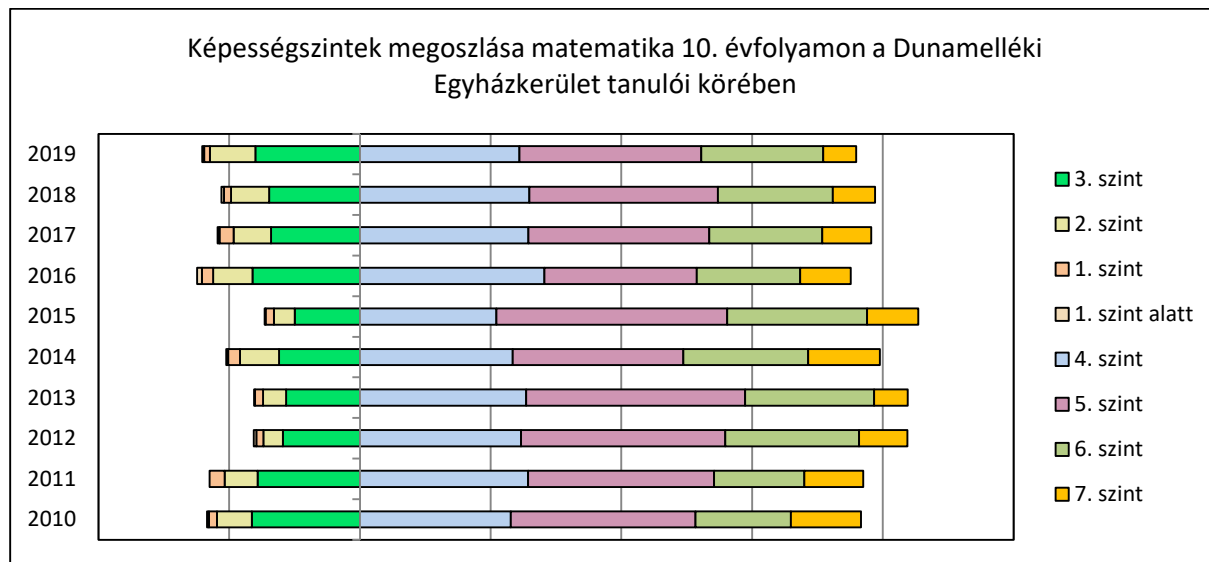
Az 1. képességszint alatt 2010-2019 között a tanulók legfeljebb 0,5%-a teljesített. Az 1. szinten teljesítők aránya egyik évben sem érte el a 3%-ot (2014-ben 2,6%), ahogy a 2. képességszintet elérők aránya sem haladta meg a 8%-ot (kivétel 2010-ben 8,9%).

A 4. és 5. képességszintek évenkénti egymáshoz viszonyított megoszlása érdekes képet mutat. A 4. és 5. szint értékei között alig van eltérés, sőt vannak olyan évek (2012, 2013, 2015, 2019) amikor az 5. szintet a tanulók nagyobb hányada érte el, mint a 4.-et.

A nagyon kedvező 6. szinten az egyes években az országosan mért arányok 1,3-1,6-szorosa fordult elő a református tanulók körében. (Kivétel a 2017-es év, mert akkor minimális volt az eltérés a reformátusok javára.)

A 7. szintet elérők aránya 2014-ben volt a legmagasabb, 7,4%. Addig a református arányok akár másfélszeresét is kitették az országosan mértéknek, de 2015-től csökkent ez az eltérés és az utóbbi években a 7. szintet elérők aránya közel azonos volt az országosan mérttel.

Képességszintek megoszlása egyházkerületenként

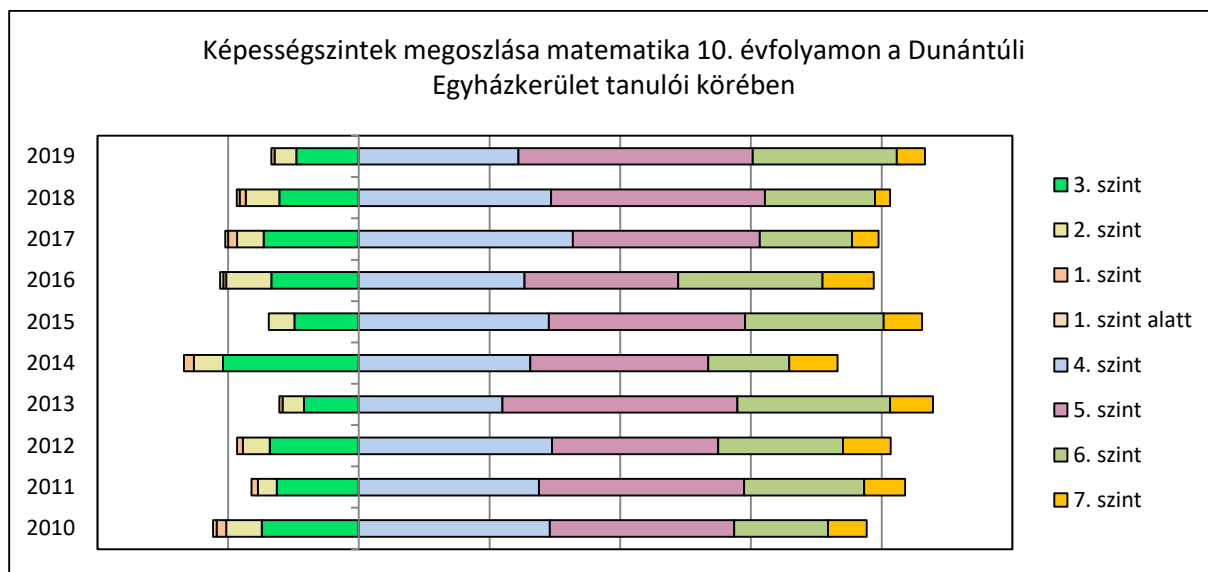

A Dunamelléki Egyházkerület iskolában a képességszint eloszlásokat vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a 2010-2011-es éveket követően 2012-ben erőteljesen javult az eredmény, majd 2014-ben egy visszaesést követően a 2015-ös év nagyon kedvező eredményeket hozott, és 2016-tól 2019-ig a megoszlások aránya „beállt” egy kevésbé kedvező szintre.

Az 1. szint alatt teljesítők aránya minden évben nagyon alacsony volt, még a fél %-ot sem érte el. Az 1. szinten lévők aránya is kedvező volt, 1-2,2% között változott. A 2. és 3. képességszint aránya nagy kilengésekkel változott. Az alapszintet el nem érők aránya így a legkedvezőbb, a 2015-ös évben 15%, más években 25% körüli értéken maradt, vagyis a felmérésben megfelelő vagy kiváló eredménnyel teljesítők aránya általában 75% volt.

A 4., 5. és 6. szint megoszlására jellemző, hogy voltak évek, amikor az 4. szint aránya alig maradt el az 5. szintétől, illetve jelentős – az előzőeket megközelítő - arányú volt a 6. szint is.

A legmagasabb, a 7. szinten teljesítők aránya is jelentős volt, 5-11% között változott az évek során.

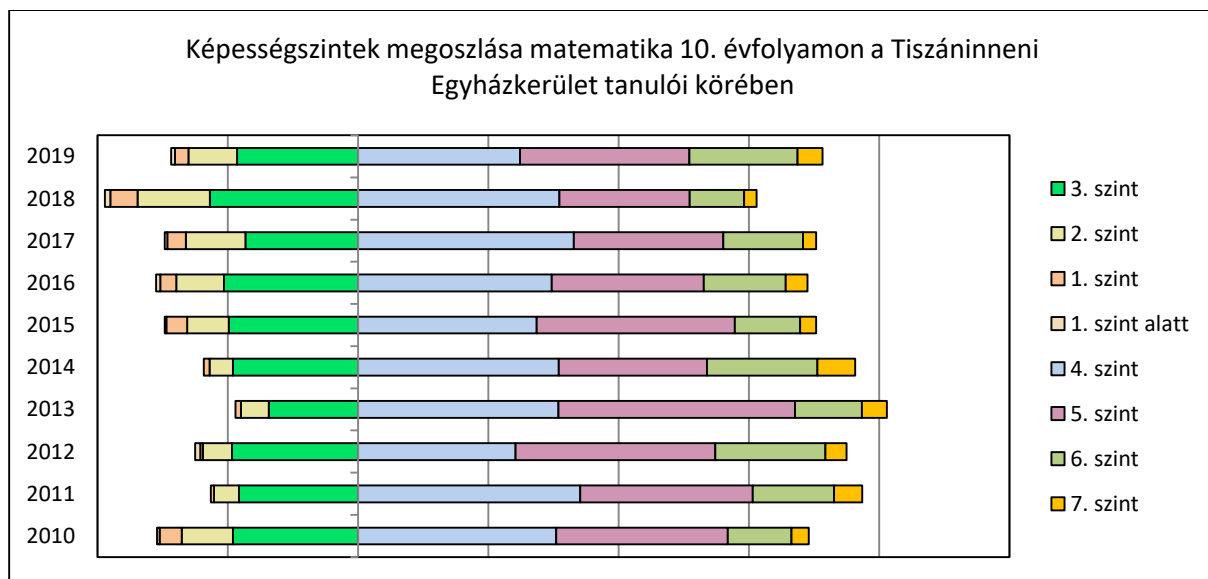

A Dunántúli Egyházkerületben a 10. évfolyamosok matematika eredményének megoszlása a 2010-2019 közötti időszakban két évben is drasztikus visszaesést mutatott. 2014-ben és 2016-ban az addig elért eredmények hirtelen egy kedvezőtlenebb értékre álltak, de a következő években újra javultak az eredmények. 2016-2019 között egyértelmű a javuló tendencia.

A legkevésbé sikeres, 2014-es évben is a tanulók 73%-a a 4. vagy annál magasabb szintek valamelyikén végzett, míg a többi évben ez az arány ennél magasabb, akár 86,6% is volt (2019-ben).

A 4. és 5. képességszint arányára jellemző, hogy a tízből öt évben az 5. szintet a tanulók nagyobb hányada érte el, mint a 4. szintet. Jelentős a 6. szint aránya is. Több évben ennek aránya alig maradt el az előző két képességszinttől.

A 7. szinten végzők aránya nagy ingadozást mutat és az utóbbi három évben 4%-os arány közelébe csökkent.

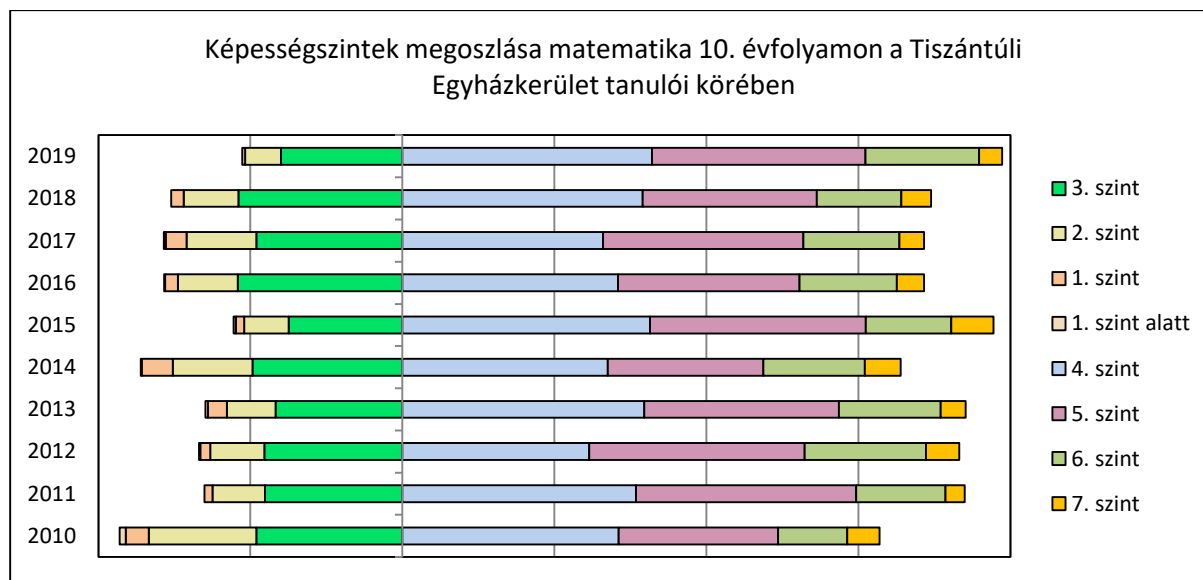
A Tiszáninneni Egyházkerületben lévő iskolák tanulóinak évenkénti eredményei 2010-2019 között jelentős változásokon mentek keresztül. A viszonylag kis számú tanuló eredményét magába foglaló 2010-es szerény eredmények 2013-ig javulást mutattak, majd 2014-től egy fokozatos balra tolódás (az

eredmények romlása) figyelhető meg. 2019-ben a 2018-as mélypont után visszatért a megoszlás a 2017-es szintre. A vizsgált évek során újabb iskolák bekapcsolódásával egyre nőtt a 10. évfolyamon tanulók létszáma.

A legsikeresebb, a 2013-as évben a tanulók 81,2%-a, a többi évben 60-70%-a végzett a kedvező 4. vagy annál magasabb szintek valamelyikén.

Az 1. szint alatt és az 1. szinten végzők aránya együttesen 1%-5% között mozgott. Ezen arányok növekedése 2015-től kezdődött el. A 2. és 3. szint aránya szintén tág határok között változott (együttesen 18%-28%).

A 4., 5. és 6. képességszintek ebben a sorrendben általában egyre csökkenő arányban jelentek meg. A 7. szintet a tanulók kis hány, 2%-5,8%-a érte csak el.

A 10. évfolyamon matematika képességterületen - más egyházkerülethez hasonlóan - a Tiszántúli Egyházkerület iskoláiban is voltak látványos képességszint eloszlás változások a 2010-2019 közötti időszakban.

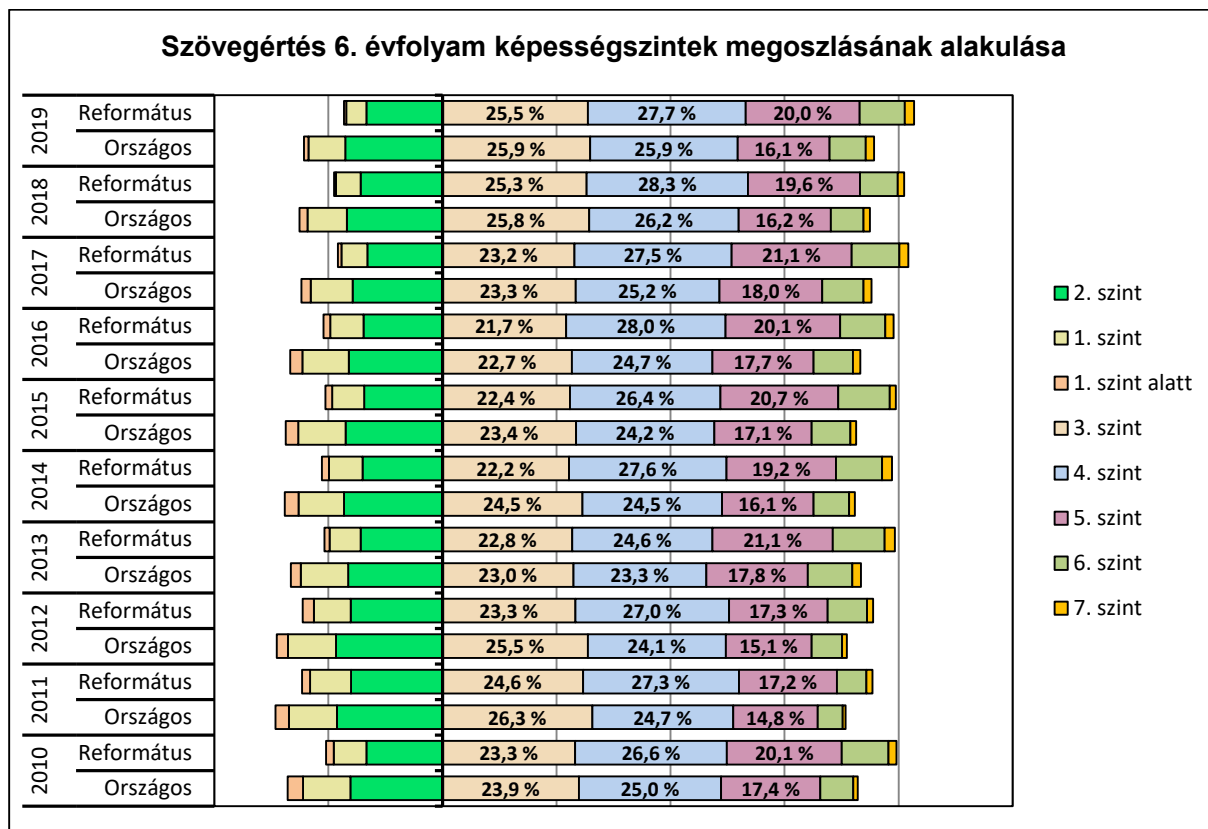
A 2010-es gyenge kezdést követően a 2011-2013-as években javult az eredmény, majd 2014-ben egy visszaesés következett be, amit egy sikeres 2015-ös mérés követett. A 2016-os eredmény a 2010-es év után a második legkevésbé sikeres volt, amit folyamatos javulással 2019-re sikerült az elmúlt 10 éves időszak legkedvezőbb évévé tenni.

A kedvezőtlenebb megoszlású években a tanulók kétharmada, a kedvezőbb években 75% fölötti aránya végzett az elvárt szintek (4., 5., 6., vagy 7.) valamelyikén.

Az 1. szint alatti teljesítés - a 2010-es évet leszámítva - nem volt jellemző. Az 1. szinten teljesítők aránya általában 1%-3% között mozgott (2014-ben 4,1%). A 2. és a 3. képességszinteken teljesítők aránya tág határok között változott, csakúgy, mint a 4. szinté. Ezek mozgása nagyban befolyásolta az összesített eredményeket. Az 5. és a 6. szint (5. szint általában 23%-28%, a 6. szint általában 11%-14%) nem mutatott túl nagy eltéréseket az évek során. A 7. szint aránya 3%-5,6% között változott.

SZÖVEGÉRTÉS

6. évfolyam

A 6. évfolyamos református tanulók szövegértés képességszint megoszlását összehasonlítva az aktuális év országos eloszlásával azt látjuk, hogy a református eloszlás mindig kedvezőbb volt. (A sávdigram jobbra tolódik.)

A református eredmények a 2011-2012-es némi visszacsúszást kivéve stabil, jó szinten álltak, sőt 2019-ben még további eredményjavulás is látható.

Minden évben a tanulók kisebb hányada tartozott a kedvezőtlen képességszinten végzők körébe. Ezek az arányok 2011-ben és 2012-ben 25% körül, más években 20% közelében vagy akár az alatt voltak és így az alapszinten és további szinteken teljesítők aránya a 80%-ot is elérte, míg országosan ez inkább a 70% közelében volt.

Az 1. képességszint alatt a református tanulók 1-2%-a, utóbbi években 1% alatti hányada végzett csupán. (Az országos arányok 2-3%-os, a 2018-2019-es méréskor pedig 1% körüliek voltak.)

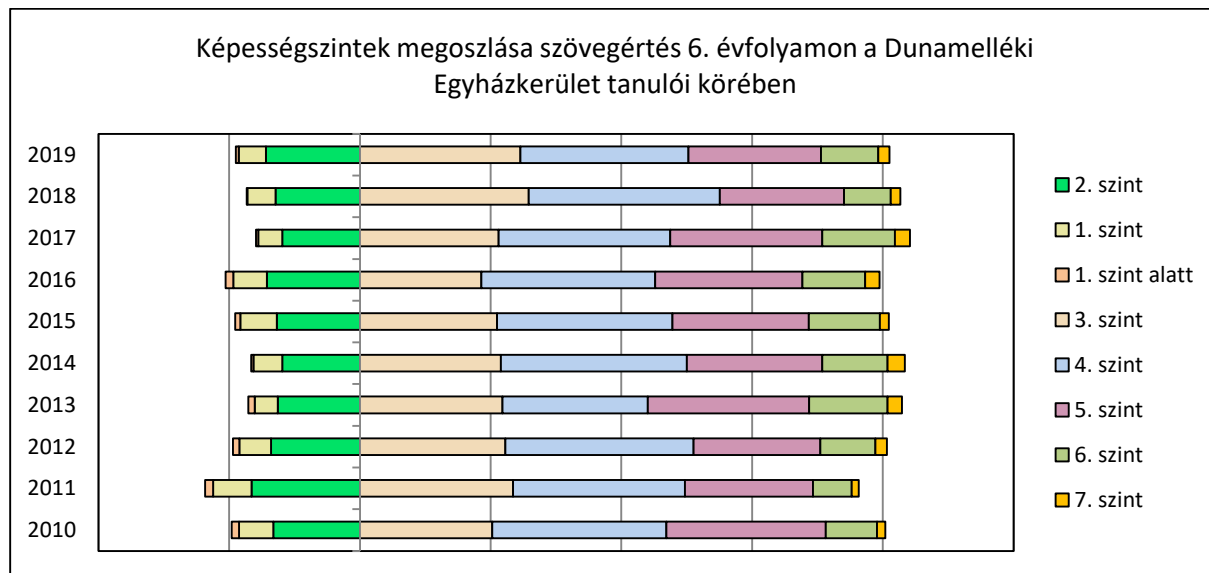
A református tanulóknak hozzávetőlegesen minden évben egyötöde elérte az elvárt 3. képességszintet és további stabil 27%-28% a még kedvezőbb 4. szintet.

Az 5. képességszinten teljesítő tanulók aránya viszonylag állandó, minden mérési évben 18% és 21% között volt.

Minden évben voltak 6. és 7. szinten teljesítő diákok is. Arányuk a 6. szinten 5,2%-9,0% között változott, a 7. szinten pedig 1%-1,5% között. Ezek az arányok minden évben némileg kedvezőbbek voltak, mint az országosan mérték.

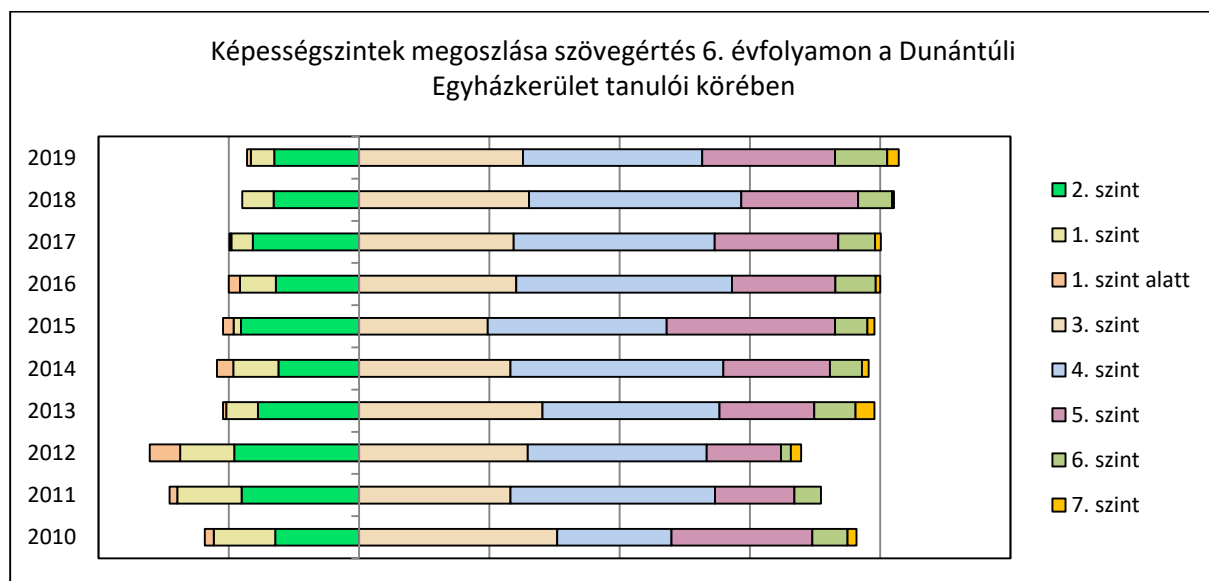
Képességszintek megoszlása egyházkerületenként

A képességszintek megoszlását egyházkerületenként is bemutatjuk. Ezeken az ábrákon százalékos arányokat nem jelenítünk meg, az egymást követő évek eredményeinek összevetése során általában csak az egyes szinteket jelző színes téglalapok arányaira hivatkozunk.

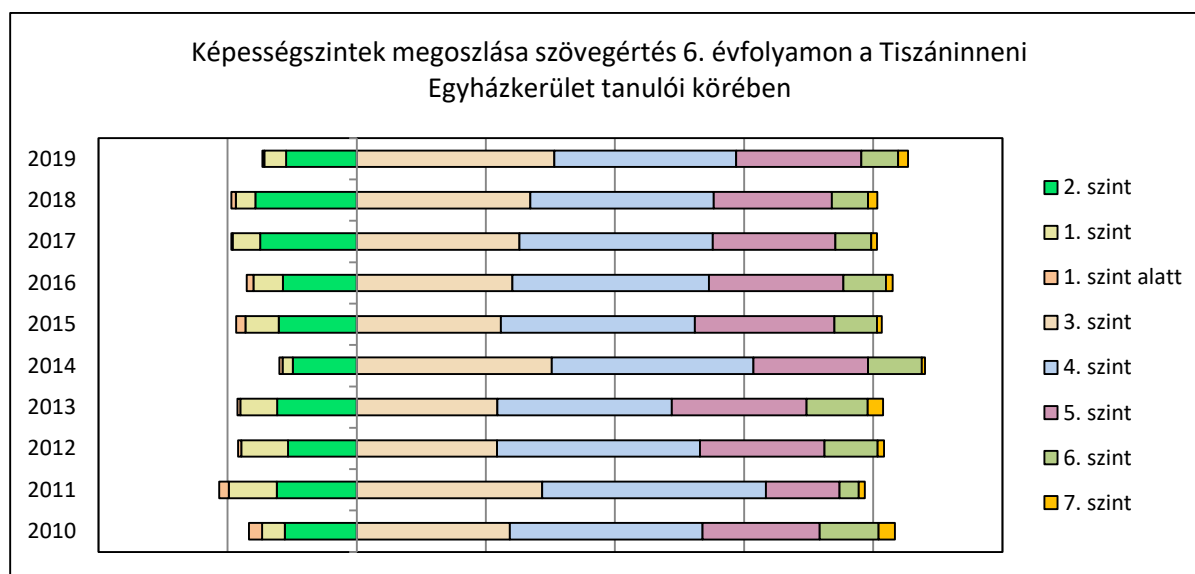
A Dunamelléki Egyházkerület iskoláiban a képességszint eloszlásokat vizsgálva a 2011-es évet kivéve viszonylag kiegyensúlyozott teljesítményt látunk. Az eredmények 2014-ig kissé javultak, 2016-ban minimális visszaesés volt látható, majd ez az év 2017-2019 között is megismétlődött, de ezek az elmozdulások a kedvező, a 3. szint és az a feletti képességszint kategóriákat nem befolyásolták jelentősen. Ezek aránya – 2011 kivételével – 80%-84% között mozgott, ami magasabb volt, mint az összes református 6. évfolyamos körében számolt arány.

Az 1. szint alatt és 1. szinten lévők aránya összesítve egyik évben sem haladta meg a 7%-ot. A 3., 4. és 5. képességszintek közül általában a 4. szint vagy éppen az 5. szint (pl. 2013-ban) volt a legnépesebb. A tanulók egy része a 6. vagy a 7. szinten teljesített. Nagyobb arányuk a 2013-2015-ös években volt a jellemző.

A Dunántúli Egyházkerületben a 6. évfolyamosok szövegértés eredménye a 2011-2012-es években a nagyon kedvezőtlen megoszlásokat követően (PI. 2012-ben a tanulók 33%-a az alapszint alatt teljesített) 2013-ban egy kedvezőbb összetételre ugrott és ezt a jobb eredményt azóta is tartják (a sávdíagramok egymás alatt kezdődnek és végződnek) úgy, hogy az egyes megoszlásszintek közötti átrendeződés évről-évre kedvezőbb képet mutat. A kedvező 3. vagy annál magasabb szinten teljesítők aránya 2013-tól kezdődően enyhén emelkedő tendenciában 80-82% volt.

Jellemző a képességszintek megoszlására, hogy 2013-tól szinte elfogytak az 1. szint alatt teljesítők. A legnépesebb kategóriának a 4. szint mutatkozik, ahová az utóbbi években a tanulók 30% fölötti arányban is bekerültek, és ezzel összefüggésben csökkent az 5. szinten lévők aránya. A 6. szint 2013-tól hangsúlyosan jelen van 5%-6% körüli mértékben, a 7. szint pedig jellemzően 1% körüli (2019-ben ennél magasabb, 1,8%) arányban.

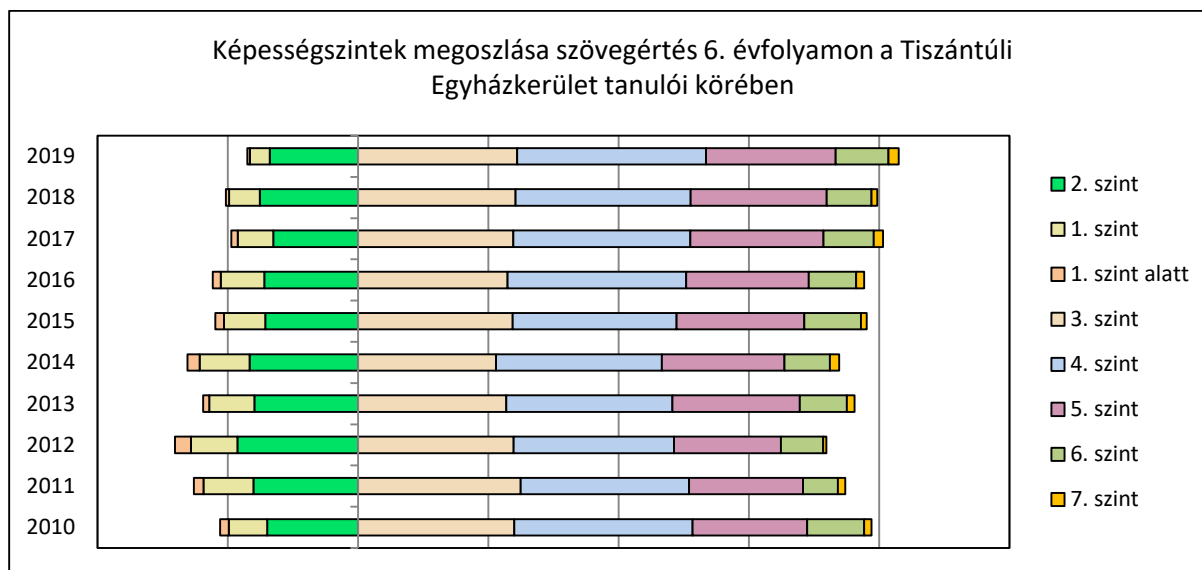
A Tiszáninneri Egyházkerületben lévő iskolák tanulóinak a 2010-2019 közötti évenkénti eredményeiben egy hullámvázis figyelhető meg.

2011-től 2014-ig folyamatosan javultak az eredmények, 2015-ben egy visszaesés következett be, majd 2016-2018 között viszonylag azonos teljesítmény után 2019-ben egy kedvezőbb megoszlást látunk.

A legalább 3. vagy annál magasabb szinten teljesítők aránya a kiemelkedő 2014-es évben 88% volt, míg más években 79%-85,4% között mozgott.

Általában a diagramon is jól látható arányban vannak jelen az 1. szintet el nem érő tanulók és a diagram másik „végén” szinte ugyanilyen arányban a legkedvezőbb, a 7. szinten teljesítő tanulók (0,5%-1,5%).

A legnépesebb szint a 4., majd ezt követi a 3. és ettől általában 3%-kal elmaradva az 5. szint.

A négy egyházkerület közül a Tiszántúli Egyházkerület iskoláiban volt a legegyenletesebb az évek során a tanulók képességszint szerinti megoszlásának változása. A kezdeti, 2010-2012-es időszakban némileg csökkent a teljesítmény, de 2013-tól egy nagyobb kilengésektől mentes, fokozatosan javuló képességszint összetételt látunk.

A legalább 3. vagy annál magasabb szinten teljesítők aránya 2012-ben volt a legalacsonyabb (71,9%), és a 2019-es kiemelkedő (83%) évet leszámítva 74%-81% között változott.

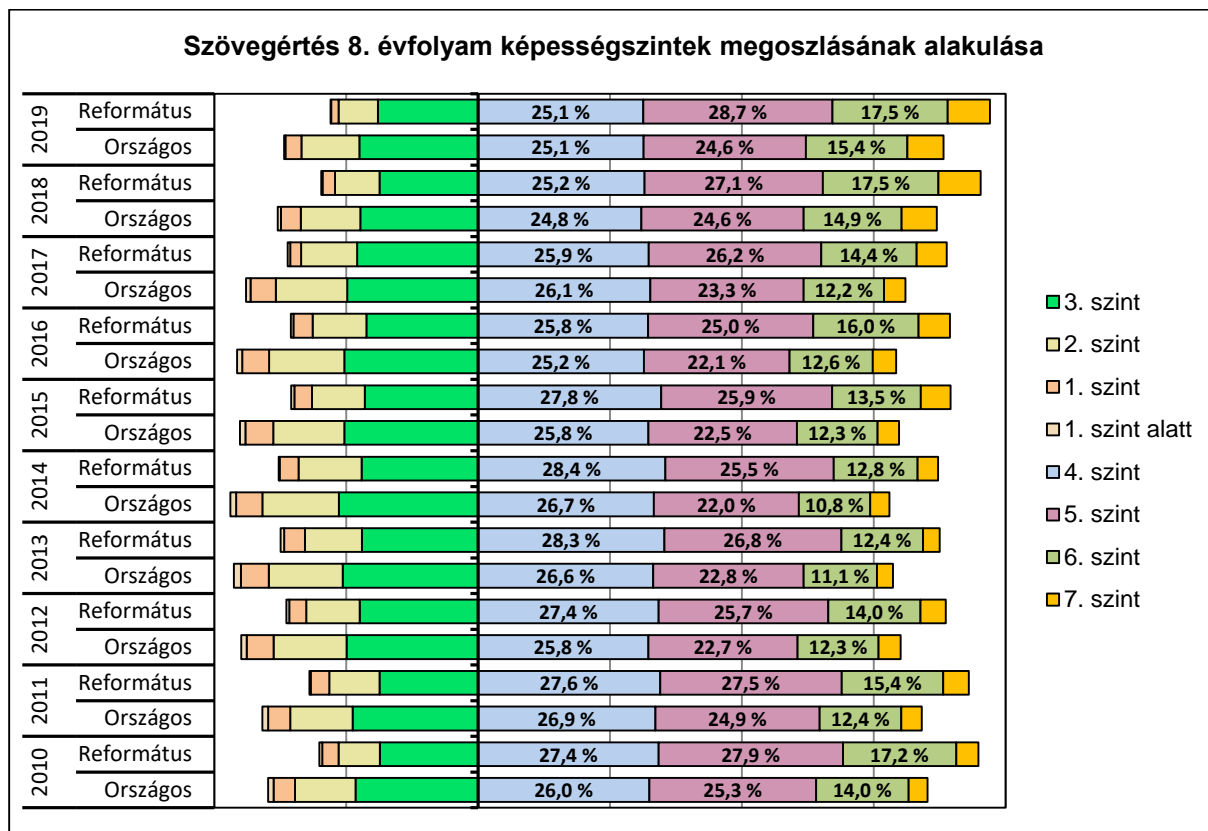
Minden évben néhány százalékban vannak jelen az 1. szint alatt teljesítő tanulók és a diagram másik „végén” szinte ugyanilyen arányban a legkedvezőbb, a 7. szinten teljesítő tanulók (0,5%-1,5%).

Az 1. szinten a tanulók 3%-8%-végzett.

A legnépesebb szint a 4. majd ezt követi a 3. és ettől általában 4%-kal elmaradva az 5. szint.

A 6. képességszint aránya az évek során viszonylag stabil volt, 2013-2019 között 7%-9% között változott.

8. évfolyam

A 8. évfolyamos református tanulók szövegértés képességi szint megoszlását összehasonlítva az aktuális év országos eloszlásával azt látjuk, hogy a református eloszlás mindig lényegesen kedvezőbb volt. (A sávdiaagram jobbra van eltolódva.)

A református eredmények a 2010-2014 közötti mérések során alig észrevehetően romlottak, majd a 2015-2017-es évek stagnálása után 2018-ban és 2019-ben kedvezőbbé váltak.

A 8. évfolyamon a képességi szintek ábrázolása során a megoszlások a 3. szinthez (minimum szinthez) vannak igazítva. A fekete színnel kiemelt tengelytől balra a „kedvezőtlen” képességi szintek, ettől jobbra a „kedvezőbb” képességi szintek találhatóak. Minden évben a tanulók kisebb hányada tartozott a kedvezőtlen képességi szinten végzők körébe. Ezek az arányok 2013-ban és 2014-ben 30%-osak, más években ennél kisebbek voltak. 2019-ben volt a legalacsonyabb, 22,3%.

Ezzel összefüggésben az alapszinten és további szinteken teljesítők aránya minden évben legalább a 70%-ot elérte, de 2018-ban és 2019-ben a 80% közelében volt.

Az 1. képességi szint alatt a református tanulók minimális hányada (0,1%-0,5%), az 1. képességi szinten 1%-3%-a végzett. Viszonylag stabil volt a még szintén nagyon gyenge képességi szintet jelző 2. szint aránya is (6%-8%). A 3. szinten végzők aránya már nagyobb intervallumban mozgott 2010-2019 között (15,0%-18,4%).

A református tanulóknak minden évben hozzávetőlegesen egynegyede végzett a 4. és az 5. képességi szinten. A 4. szinten az arányok 25,1% és 28,4%, az 5. képességi szint esetében 25,0% és 28,7% között mozgott.

A 6. szinten teljesítők aránya jelentős és az évek során kiegyensúlyozott volt. A 2013-2014-es években némileg csökkent, de még így is csupán szűk tartományban 12,4% és 17,5% között mozgott. Csakúgy, mint az 5. szint. Itt is 2019-ben volt a legmagasabb az ezen a képességi szinten végzők aránya. A 7.

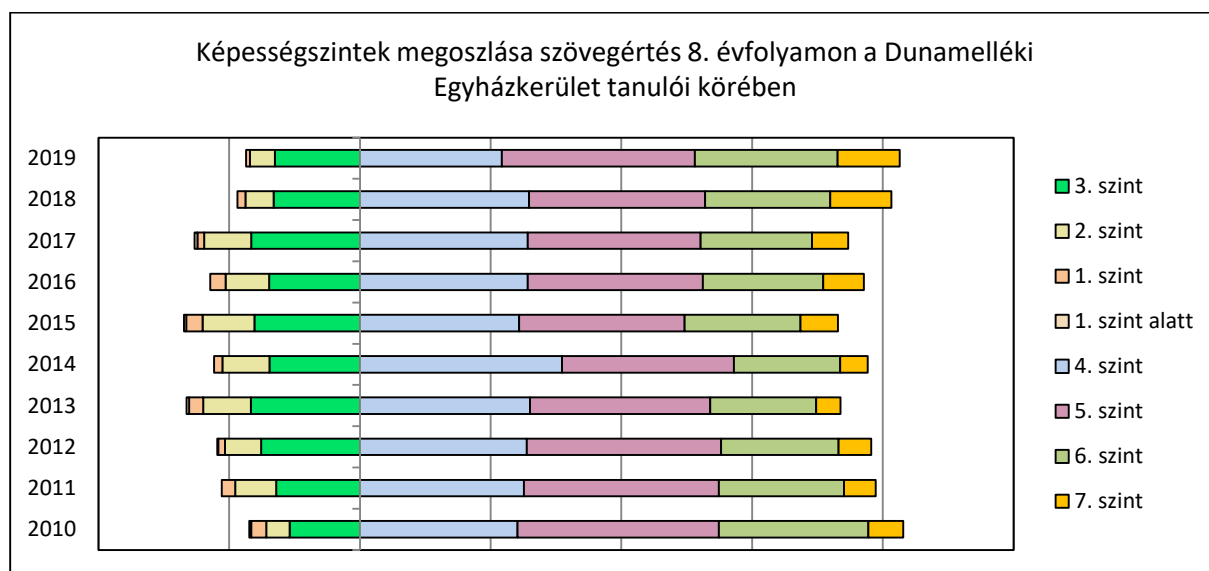
szinten végzők aránya 2013-ban és 2014-ben némileg visszaesett (2,6% és 3,1%) majd egyenletesen növekedve 2018-re 6,4%-on állt, ami 2019-re is megmaradt.

Az országos arányoktól való eltérés a 3. képességszinten már jól érzékelhető. Ezen a szinten a református tanulók aránya 4%-5%-kal kisebb, mint az országosan mérték. A 4. szinten alig térnek el egymástól a két csoport arányai (országos és református), az 5. szinten viszont 2,5%-3%-os kedvező irányú eltérés van a református tanulók javára.

A 6. és 7. képességszinteken összesítve a 8. évfolyamos református tanulók jelentős hányada teljesített. Legalább 15%-os volt ez az arány, de jellemzőbb volt a 20% körüli érték, 2018-ban és 2019-ben pedig a mért legmagasabb, 23,9%-os csúcstot érték el. Az országos összesítés ettől minden évben legalább 2%-3%-kal elmaradt.

Képességszintek megoszlása egyházkerületenként

A képességszintek megoszlását egyházkerületenként is bemutatjuk. Ezekben az ábrákban százalékos arányokat nem jelenítjük meg, az egymást követő évek eredményeinek összevetése során általában csak az egyes szinteket jelző színes téglalapok arányaira hivatkozunk.

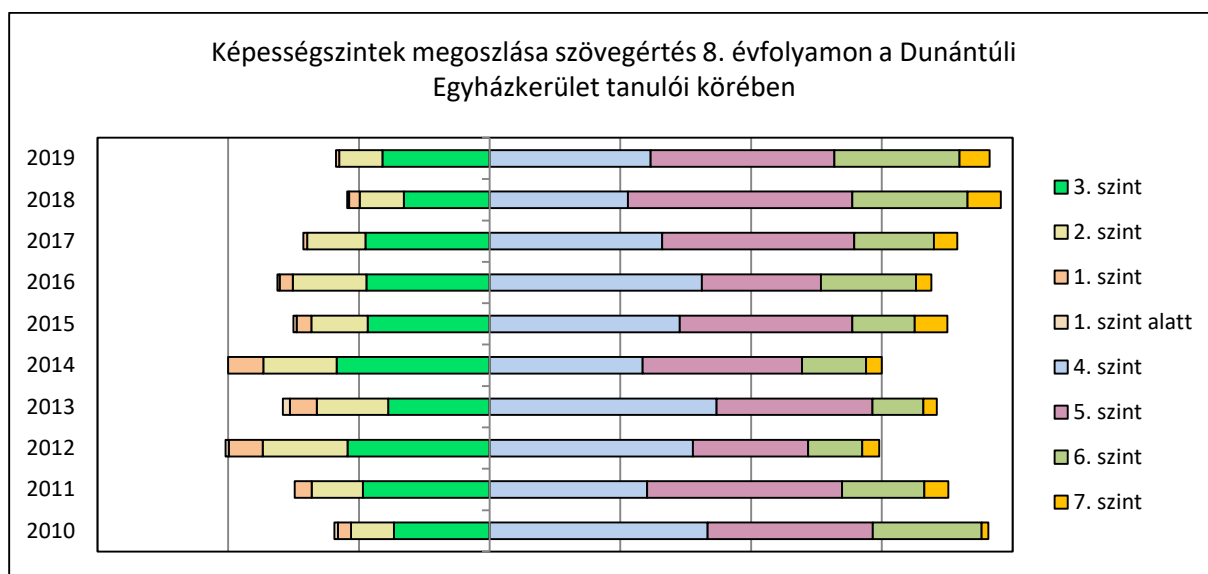

A Dunamelléki Egyházkerületben szövegértés területen a 8. évfolyamosok körében a képességszint megoszlások alakulása 2010-2019 között egy ívet ír le. A 2010-es kedvező megoszlás 2013-ra fokozatosan kedvezőtlenebbé vált, majd néhány évnyi hullámzást követően 2017-től javult és majdnem elérte a 2010-es „nyitó” állapotot.

Kedvező, hogy minden évben elhanyagolható volt az 1. szint alatt teljesítő tanulók aránya és az 1. szinten teljesítőké sem volt soha 2,5%-nál magasabb (2019-ben 0,6%).

A 2. és 3. szint nagyobb ingadozást mutatott. Minden évben a tanulók jelentős hányada (73-83%-a) teljesítette a legalább 4. szintet, vagyis a diagram jobbra eső részében jelent meg az eredménye.

Az elvárt 4. szint (alapszint) aránya 2014-ben nőtt, majd onnan kezdődően csökkent, miközben az 5. szint aránya alig változott. A magas, 6. és 7. szintek összesített aránya minden évben igen jelentős volt. A 2013-as évet leszámítva (19,9%) bőven 20% felett mozgott, 2019-ben pedig elérte a 31%-ot is.

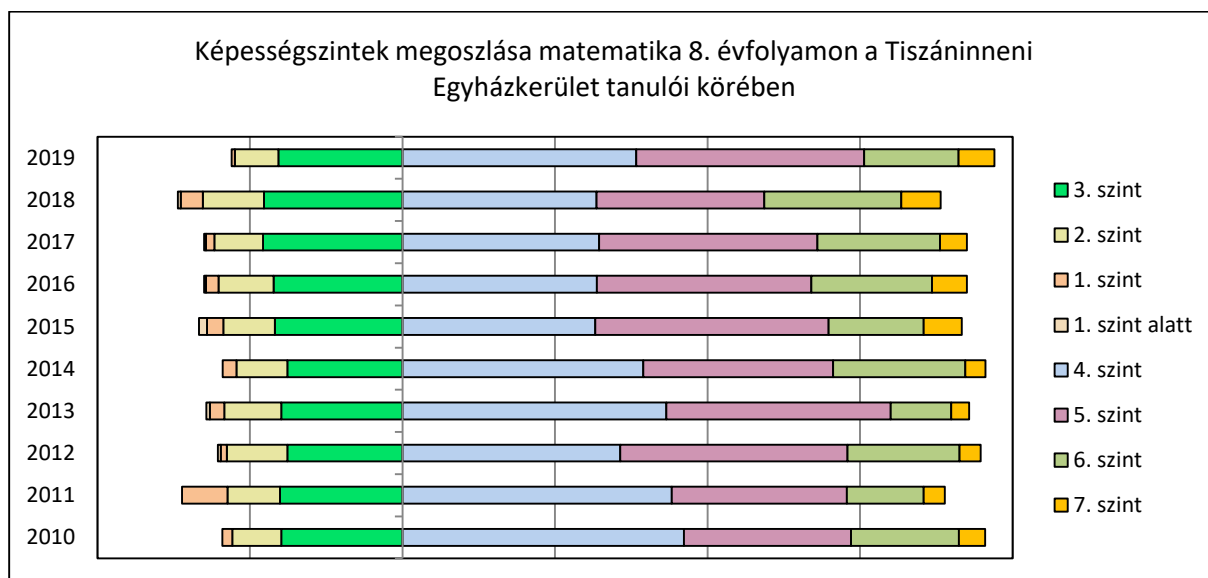

A Dunántúli Egyházkerületben a 8. évfolyamosok szövegértés eredménye 2010-ben és a vizsgált időszak végén, 2018-ban és 2019-ben mutatta a legkedvezőbb eloszlásokat.

A közbeeső években jelentősen csökkent a teljesítmény. Az évek során az egyes szintek arányának nagyfokú változása volt jellemző.

Az 1. szint alatt teljesítők aránya minimális volt. Az 1. szinten a 2012-es és a 2014-es mérések során a tanulók több mint 5%-a végzett. A 2. és 3. szint aránya nagyon tág határok között változott, így 2012-ben és 2014-ben a tanulók 40%-a nem érte el az alapszintet sem.

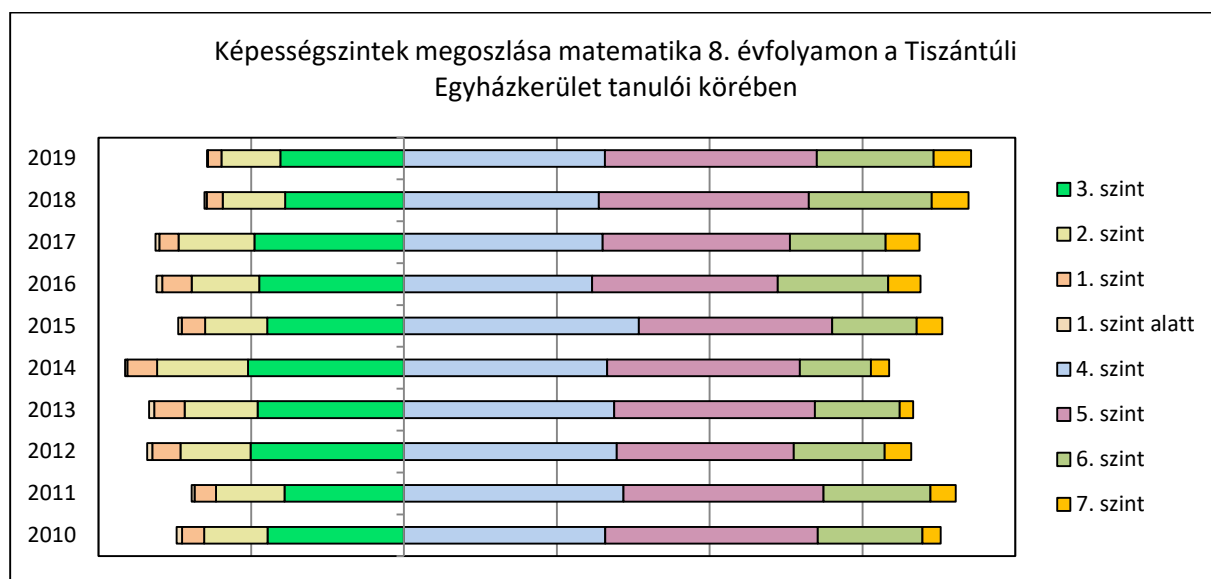
A 4. szintre is az évenkénti nagy ingadozás volt jellemző (21,2%-34,7%), ahogy az 5. szintre is (17,6%-34,3% között). A 6. és 7. szint összesített aránya a minimális 9,8%-tól (2013-as mérés) 23,7%-ig váltakozott.

A Tiszáninneni Egyházkerületben lévő iskolák tanulóinak évenkénti eredményei összességükben 2010-2019 között viszonylag egyenletesen alakultak (A sávdíagramok általában egymás alatt kezdődnek és végződnek). A négy egyházkerület közül itt volt a legegénytelesebb a teljesítmény. Két évben – 2011-ben és 2018-ban - esett csak kissé vissza a teljesítmény az előző évekhez képest. A 4. vagy annál magasabb szinten teljesítők aránya minden évben 70% felett volt (a maximum 2019-ben 77,7%).

Csupán 2015-ben voltak már a diagramon is jól érzékelhető arányban 1. szint alatti tanulók (1,1%). Az 1. szinten végzők aránya viszonylag tág határok (0,4%-6,0%) között mozgott. A 2. és a 3. szinten lévők aránya egyik évről a másikra - a 2018-as év kivételével - nem változott túl sokat. Jelentős volt a mozgás az alapszintet jelentő 4. szinten és az azt követő 5. szinten is. Gyakran váltakozva, mikor melyik a nagyobb arányú. A nagyon jó eredményt jelentő 6. szintet a tanulók 10,1%-18%-a teljesítette, míg a 7. szintet is a tanulók jelentős aránya (2,3%-5,2%) érte el.

Így összességében elmondható, hogy az egyes években a 4. és az 5. szinten teljesítők arányának változása volt a legnagyobb hatással az összesített képességeloszlás eredményre, melyekbe külön-külön évenként váltakozva a tanulók harmada-nyegede tartozott.

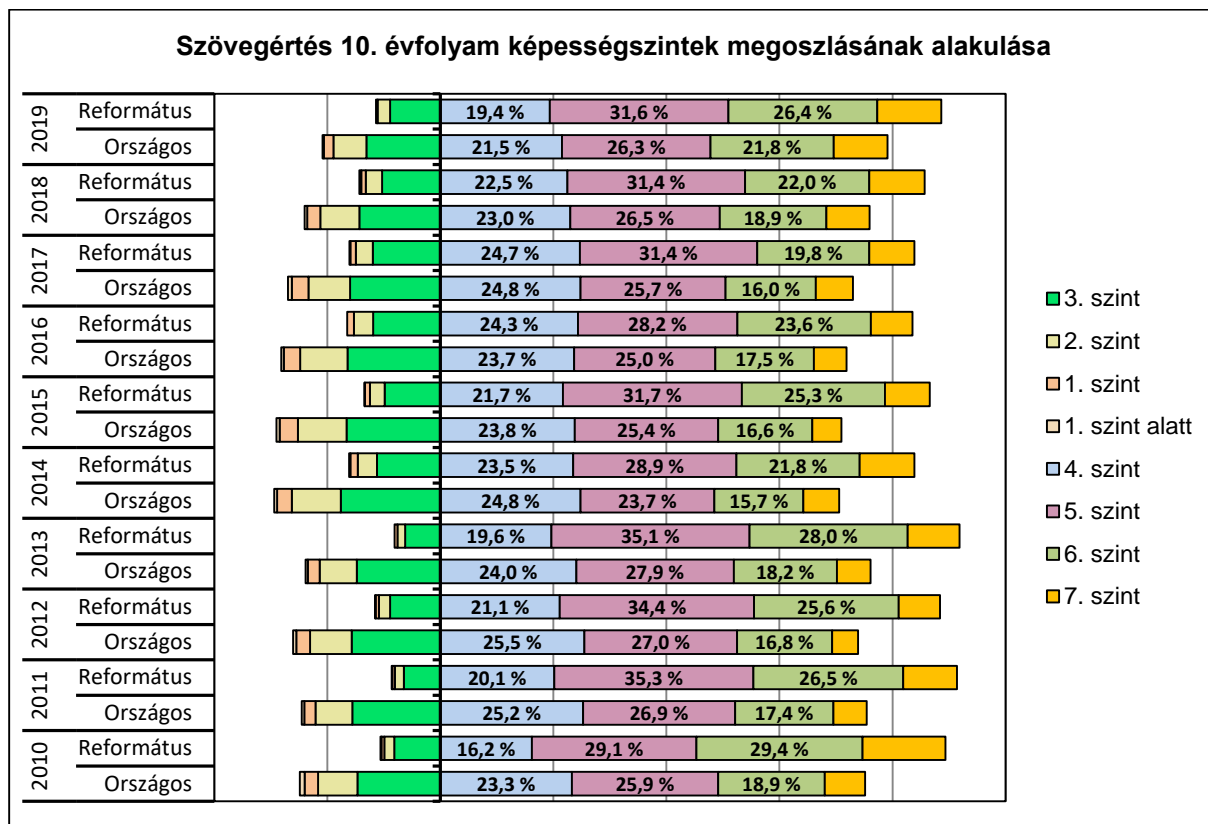
A Tiszántúli Egyházkerület iskoláiban viszonylag nagy arányban vannak az elvárt szintet (4. és annál magasabb szintek) nem teljesítő tanulók. Arányuk minden évben legalább a tanulók negyede, de gyakrabban harmaduk.

A 2010-2011-es kedvezőbb mérési éveket követően 2012-2014 között romlott a teljesítmény, ami 2015-2017 között némileg, 2018-ban és 2019-ben lényegesen javult, vagyis 2015-től kezdődően elindult egy javuló tendencia.

Az 1. szint alatti teljesítők aránya minden évben határozottan megjelenik, 0,1%-0,7% közötti. Az 1. szintet elérők aránya 2%-4% között, a 2. szinten teljesítők pedig 7,7%-11,9% között mozgott. A négy egyházkerület közül itt a legmagasabb ezeknek a kategóriáknak az aránya. A 2. szinten teljesítők a DT-ben is magas volt, de ott nagyobb volt a szórás az egyes évek között, míg itt minden évben egyenletesen magas volt ez az arány.

A 3. szinten lévők aránya szintén magas, a tanulók 16%-20%-a tartozik ide. A kedvezőbb 4. és 5. képességszint a 2013-as és 2015-ös mérés kivételével szinte együtt mozgott. Amelyik évben nőtt a 4. szinten teljesítők aránya, ott nőtt az 5. szinten lévőké is. A 6. és 7. szinten végzők összesített aránya tág határok között (11,7%-20,9%) változott.

10. évfolyam

A 10. évfolyamos református tanulók szövegértés képességi szint megoszlását összehasonlítva az aktuális év országos eloszlásával azt látjuk, hogy a református eloszlás mindig jelentősen kedvezőbb volt. (A sávdiaagramok erőteljesen jobbra vannak eltolódva.)

A református eredmények a 2010-2013 között közel azonos szinten mozogtak, majd 2014-ben némi visszaesés következett be, és az azt követő évtől egy egyenletes fejlődés kezdődött egészen 2019-ig, de a 2013-as legkedvezőbb év eredményét még nem sikerült újra elérni.

A 10. évfolyamos református adatok esetében a „visszaesés” szó fenntartásokkal kezelendő, hiszen a 2010-2019-es időszakban évente a tanulók legalább 83,5%-a a kedvező (4-7.) szinteken teljesített.

(Ez az arány a három évfolyam közös skálája miatt országos összesítésben is magasabb volt, mint a 8. vagy 6. évfolyamon – országosan a 10.-esek körében 70,6%- 79,1% között változott.)

A református tanulók elhanyagolható hányada (0,3% vagy még kisebb arány) végzett csak az 1. szint alatt. Az 1. szinten lévők aránya is csak két évben (2014 és 2016) érte el az 1%-ot. (Országosan akár 3% is volt ez az arány.) A 2. és 3. szint aránya sem volt jelentős. A 2. szint 1,4%-3,4%, a 3. szint aránya 6,2%-12,0% között mozgott, úgy, hogy a 2014-2018 közötti években mutatkoztak a kedvezőtlenebb (magasabb) arányok.

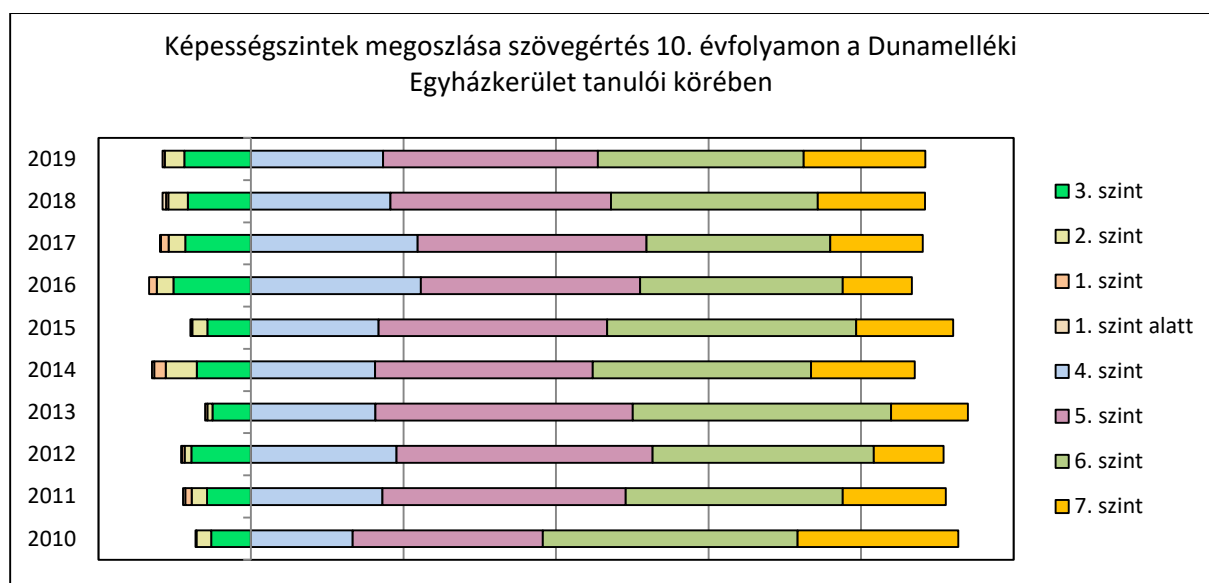
A kedvező 4. szinten a tanulók egyötöde, egynegyede végzett. Ennél magasabb volt az 5. szint részaránya, 30%-35%-os értékekkel. Ettől némileg elmaradva a 6. szint 19,8%-29,4% közötti arányokkal. (A 29,4%-os arányt a 2010-es évben mérték.) A 7. szinten is stabil volt a tanulók aránya. Itt a két legsikeresebb év a 2010 (14,7%) és a 2019 (11,3%) volt. Más években 8%-10% között mozgott az ilyen tanulók aránya.

Az országos arányokkal folytatva az összehasonlítást, a 4. szinten végző református tanulók aránya néhány százalékkal mindig alacsonyabb volt, mint az országos arány, viszont az 5. vagy 6. szinten végzők aránya pedig évente legalább 3%-kal, de előfordult 8%-9%-kal is magasabb volt, mint az

országosan számolt. A 7. szinten már nem tapasztalunk ilyen kedvező eltérést. A 2010-es mérési évben a református tanulók köre 7,6%-kal előzte meg az országos arányt. Ez az előny 2011-2015 között 3%-4%-ra csökkent, az azt követő években pedig 2% körüli lett. Ez azt mutatja, hogy 10. évfolyamon a református tanulók körében szövegértés képességterületen csak nagyon kis arányban fordultak elő kimagaslóan tehetséges tanulók.

Képességszintek megoszlása egyházkerületenként

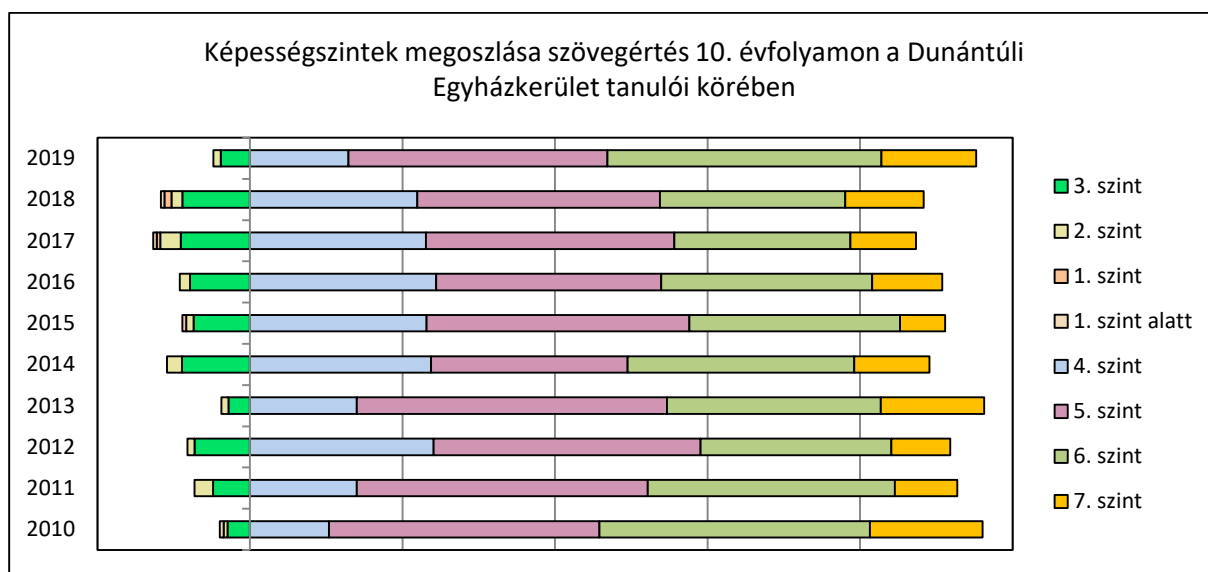
A képességszintek megoszlását egyházkerületenként is bemutatjuk. Ezeken az ábrákon százalékos arányokat nem jelenítünk meg, az egymást követő évek eredményeinek összevetése során általában csak az egyes szinteket jelző színes téglalapok arányaira hivatkozunk.

A Dunamelléki Egyházkerületben a 10. évfolyamosok szövegértés képességszint megoszlása 2010-2019 között nagyon kedvezően alakult. Az évfolyamon elvárt legalább 4. szintet 2010-2013 között a tanulók több mint 90%-a és az azt követő években is 86%-88%-a teljesítette. A legkiemelkedőbb év 2010 után a 2015 volt (92,1%).

Az 1. szint alatti és az 1. szintre csupán a tanulók minimálisan kis százaléka került. A 2. szint aránya általában 2%-3% között mozgott. A 3. képességszint aránya csupán 2016-ban haladta meg a 10%-ot (10,2%), más években alatta, 2010-2015 között lényegesen alatta volt.

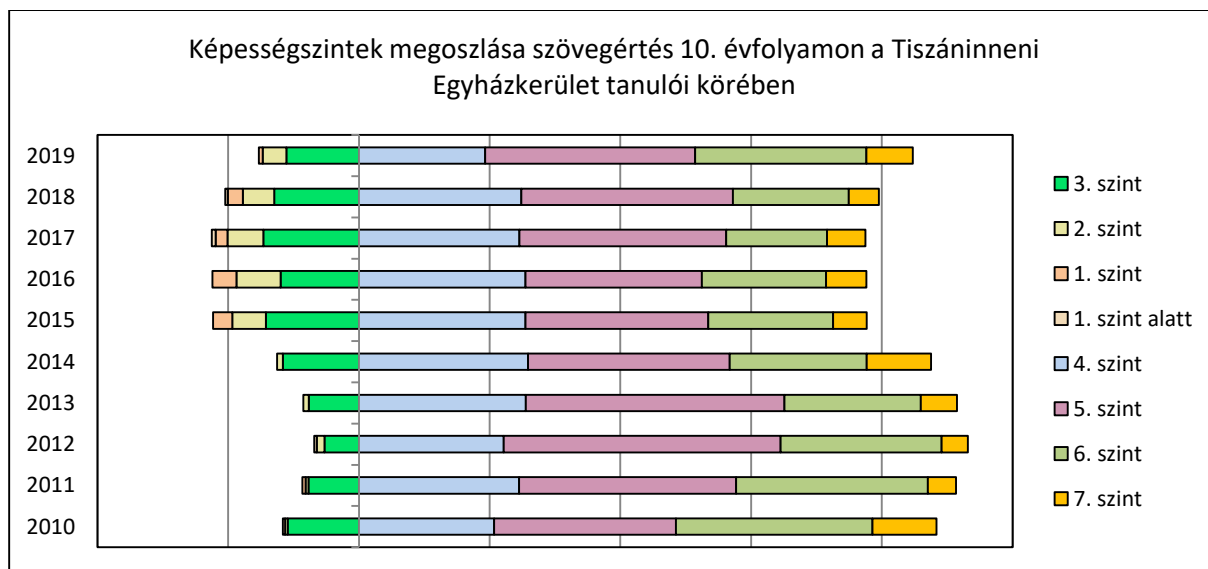
A 4. szinten találjuk a tanulók hozzávetőlegesen 15%-20%-át és ezeknél jelentősebb arányú az 5. és 6. szinten végzetek aránya. Az 5. és 6. képességszintek aránya minden évben közel azonos volt. A tanulók közel harmada az 5., másik harmada a 6. képességszinten végzett. Jelentős a 7. képességszinten végzők aránya is. Ez 2010-ben volt a legmagasabb, 21,1%. Az azt követő években 9%-16% között változott. Ezek az arányok az országosan mértéknek esetenként a duplája voltak, tehát a Dunamelléki Egyházkerületben jelentősen felülreprezentáltak szövegértés területen a kiemelkedően jól teljesítő tanulók.

A Dunántúli Egyházkerületben a 10. évfolyamosok szövegértés eredménye 2010-2019 között minden évben nagyon kedvező volt. Néhány évben valamivel 90% alatt, a többi években jelentős mértékben 90% felett (akár 96% is) volt az elvárt szintet teljesítő tanulók aránya.

2010-ben, 2013-ban és 2019-ben mutatkoztak a legkiemelkedőbb eredmények. Az 1. szint alatti és az 1. szintre csupán a tanulók elhanyagolhatóan kis százaléka került. A 2. szint is csupán néhány százaléknyi, a 3. szint aránya a „leggyengébb” években is 10% alatt volt.

Az évek során a 4. szint aránya változott a legnagyobb mértékben, 10,3%-24,4% közötti tartományban. Minden évben az 5. szinten végzett a tanulók legalább harmada és ettől alig maradt el a 6. szint aránya. A 7. képességszintre nagy ingadozásokkal a tanulók 7,7%-14,8%-a került. A magasabb arányok a más szempontokból is legsikeresebb években születtek (2010, 2013, 2019).

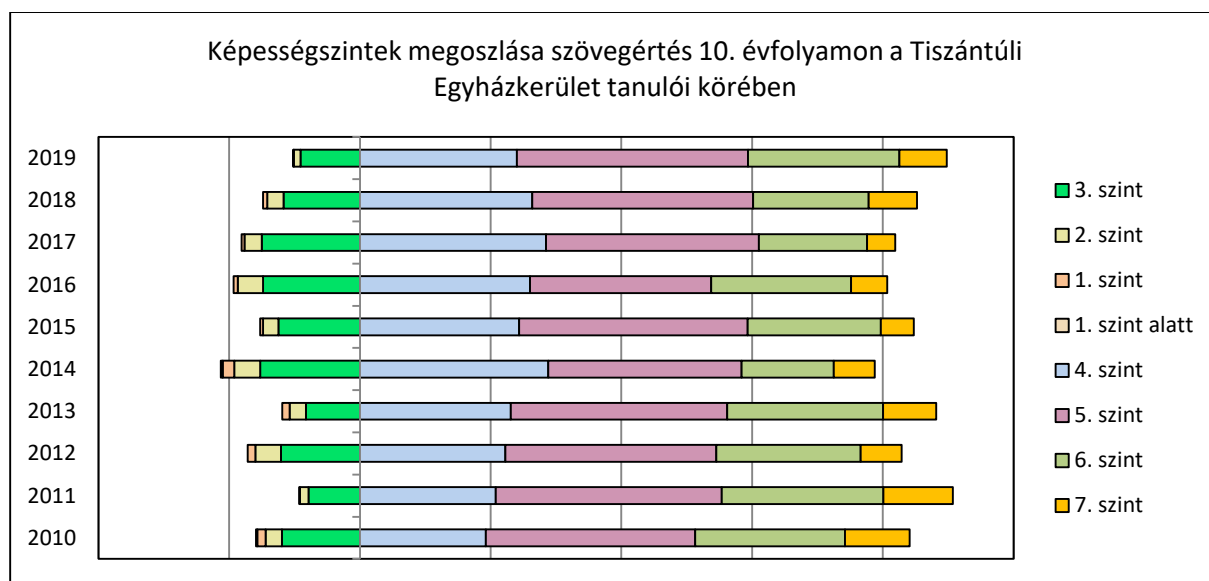

A Tiszáninneri Egyházkerületben lévő iskolák 10. évfolyamos tanulóinak szövegértés eredményei két - jól elkülöníthető - szakaszra oszthatók. Az első szakasz a 2010-2014 közötti, amikor a képességszint eloszlások nagyon kedvezően alakultak, majd 2015-ben ez lényegesen kedvezőtlenre változott és lassú fejlődést követően csak 2019-ben érte el 2014-eshez közeli megoszlásokat.

2010-2014 között az 1. szint alatt, az 1. és a 2. képességi szinten végző tanulók összesített aránya minimális volt. (Általában nem érte el az 1%-ot sem.) Ehhez alacsony arányú 3. szint tartozott. A kedvező 4. szint aránya 21%-26% között mozgott, amihez esetenként akár 40%-os 5. szint és 20%-30% közötti 6. szint társult. A 7. szinten teljesítők aránya változó, 10% alatti volt. Összességében a tanulók 88%-91%-a a 4. vagy annál magasabb képességi szinten teljesített a szövegértés területén.

2015-től ezek a jellemzők az alábbiakra változtak: Az 1. szint alatti, az 1. és 2. képességi szint kategóriákba évente a tanulók közel 8%-10%-a került. (A 2019-es évé kedvezőbb, akkor 4,2% volt ez az érték.) A 3. szinten végzők aránya megnőtt, ugyanakkor a 6. szintet elérők aránya csökkent. A 7. képességi szinten lévők aránya a 2010-2013-as évekéhez képest nem változott lényegesen. Összességében 2015-től az előző időszakhoz képest a tanulók kisebb aránya, 78%-80%-a végzett a kedvező 4. szinten vagy a fölötti képességi szinteken.

A 2019-es év javuló eredményei (84,7%) viszont a jövőre nézve bizakodásra adnak okot.

A Tiszántúli Egyházkerület iskoláiban a 10. évfolyamosok szövegértés képességmegoszlása a 2010-2019-es időszakban többször is elmozdult kedvező, majd kedvezőtlen irányokba.

A 2011, 2013 és 2015-ös kedvező évek után visszaesés történt. A legutóbbi, 2019-es mérés egy négy éves javuló tendencia 4. éve volt.

A legalább 4. szintet elérő tanulók aránya magas volt, 78,7% és 91,4% között változott az évek során. A legkedvezőbb év a 2011-es volt és ezt követte a 2019-es.

Az 1. szint alatt teljesítők aránya vagy 0%, vagy elhanyagolhatóan kis arány. Az 1. szintet elérők aránya is csak két évben lépte át az 1%-ot (2012 és 2014). A 2. képességi szint aránya néhány százalék és a 3. szint aránya is 15% alatt maradt.

A 4. szintet elérők aránya tág határok között változott (19,3%-28,8%). Az 5. szint viszonylag stabilan tartotta a 30%-35%-os arányát (kivéve a 2016-os évet). A 6. szinten már nagyobb eltéréseket láthatunk (16,6%-23,9%), ahogy a 7. szinten is (4,3%-9,9%). Az adatokból az látszik, hogy egy adott év sikerességét az határozta meg, hogy egymáshoz képest nőtt vagy csökkent a 3., 4. és 6. szinten lévők aránya, mert a többi képességi szint viszonylag állandó volt az évek során.

6. CSH-index átlagok

Az OKM méréshez kapcsolódóan minden tanuló kap egy ún. „Tanulói kérdőívet”, melyet önkéntes alapon a szüleivel közösen tölt ki. Ezeket az anonim kérdőíveket a mérési eredmények kiértékelése során telephelyenként és évfolyamonként is összesítik. A kérdőív néhány kérdése alapján családháttér-indexet (CSH-indexet) határoznak meg képzési típusonként mind a három évfolyamra országos szinten és településtípusonként is.

A tanulói CSH-index meghatározásához figyelembe veszik az alábbi mutatókat:

- az otthon található könyvek száma;
- az anya iskolai végzettsége
- az apa iskolai végzettsége
- számítógéppel rendelkezők-e
- saját könyve száma
- a tanuló halmozottan hátrányos helyzetű-e?

A telephely által kitöltött Telephelyi kérdőív egyes adatait is figyelembe véve meghatározzák a telephely CSH-indexét.

A CSH-index lehetőséget ad arra, hogy az egyes telephelyek tanulóinak családi háttéréről képet kapjunk, azokat összevethessük, valamint arra, hogy meghatározzuk, hogy a telephely átlagos CSH-indexéhez mérten mennyire teljesítettek ott ennek megfelelően.⁷

Mivel a kitöltés önkéntes, így ez a felmérés nem teljes körű. Évente a tanulóknak csak kb. 80%-ára számítható ki a CSH-index.

Egy adott telephelyre pedig csak akkor számolható ki a telephelyi CSH-index, ha a tanulók legalább 2/3-a kitöltve visszahozta a Tanulói kérdőívet és a kérdőívek száma legalább a 10 db-ot elérte. Nem számolható CSH-index akkor, ha a CSH-indexszel rendelkező diákok átlaga nem esik bele az összes diák képességátlagának konfidencia-intervallumába mindkét felmért terület esetében. (pl. Szélsőséges esetben csak a legjobb és a jó képességű tanulók, vagy csak az alacsonyabb képességpontot elérő tanulók hozzák vissza a Tanulói kérdőívet.), mert így torzított képet mutatna a telephelyi CSH-index.⁸

A CSH-index értéke -3 és +3 között változhat. Minél nagyobb ez az érték, annál kedvezőbb a telephely tanulóinak szociokulturális összetétele. A 0 érték az átlagos szintet jelenti.

Az Oktatási Hivatal Köznevelési Mérés Értékelési Osztálya kérésünkre minden évben kiszámította az összes református tanulóra vonatkozó CSH-indexet és ennek egyházkerületi szintű bontását is, külön-külön mind a három évfolyamra.

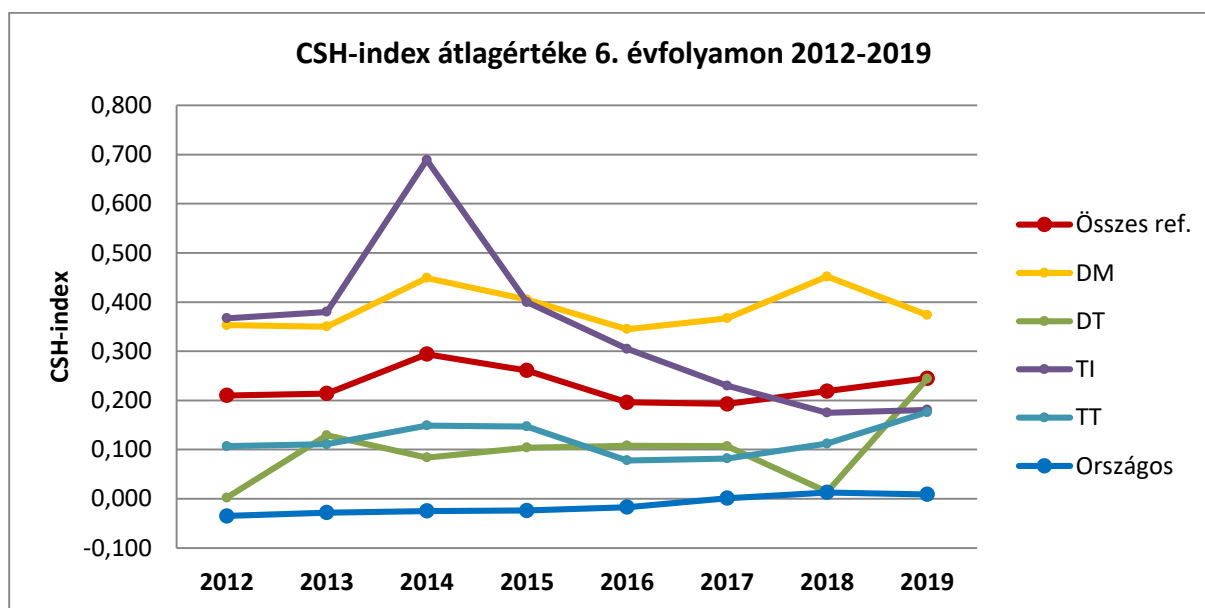
A továbbiakban ezeket elemezzük. Az egyházkerületek elnevezése a diagramon a már megszokottak szerinti: Dunamelléki Egyházkerület: DM, Dunántúli Egyházkerület: DT, Tiszáninneni Egyházkerület: TI és a Tiszántúli Egyházkerület: TT.

⁷ https://www.kir.hu/okmfit/files/OKM_2019_Orszagos_jelentes.pdf 108. oldala alapján

Utolsó letöltés: 2021. 01. 08.

⁸ OKM2019_Utmutato_a_Telephelyi_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf 21. oldala alapján

Utolsó letöltés: 2021. 01.08.

A 6. évfolyamos, OKM mérésben részt vett tanulóira kiszámított „református CSH-index” (Összes ref. néven jelölve) minden évben lényegesen magasabb érték volt, mint az országos átlag. (Az országos CSH-index értelemszerűen a 0,00-hoz mindig nagyon közeli érték.) Az eltérés a 6. évfolyamon hozzávetőlegesen 0,200-0,300 volt a református értékek javára. A református CSH-index értéke 2012-ben 0,210 volt, mely 2014-ben 0,294-re nőtt, majd 2016-ra visszatért a 0,200 értékre és onnan enyhe növekedés indult.

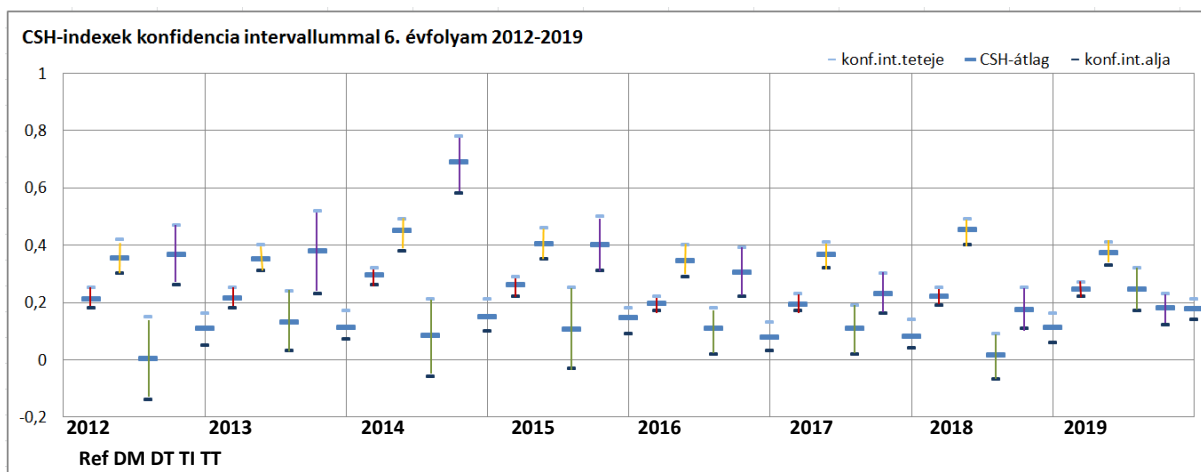
A négy egyházkerület iskoláira kiszámított CSH-indexek mindegyike magasabb érték volt, mint az országos CSH-index (2018-ban a DT egyházkerület csupán 0,001-del), tehát a református iskolákban tanuló 6. évfolyamosok telephelyei (Nem egyenként minden egyes tanuló!) az országos átlagtól kedvezőbb mutatókkal rendelkeztek. Az egyházkerületek CSH-indexei lényegesen eltérnek egymástól. A TI kiugró 2014-es értékét figyelmen kívül hagyva a CSH-indexek 2012-2019 között 0,440 terjedelmű tartományban mozogtak.

A DT és TT egyházkerületek rendelkeznek szerényebb, 0,100 körüli értékekkel, míg a DM-ben 0,350-0,450 között változott a CSH-index értéke, így míg az első kettő a református átlag alatt, addig a DM és általában a TI is fölötte volt.

A TI értékek nagyon tág határok között mozogtak. A 2012-es 0,367-ről 2014-ben a kiugróan magas 0,689-ra változott, majd évről-évre drasztikusan csökkenve 2019-ben 0,181-es értéket mutatott és közel azonos volt a TT CSH-indexének értékével.

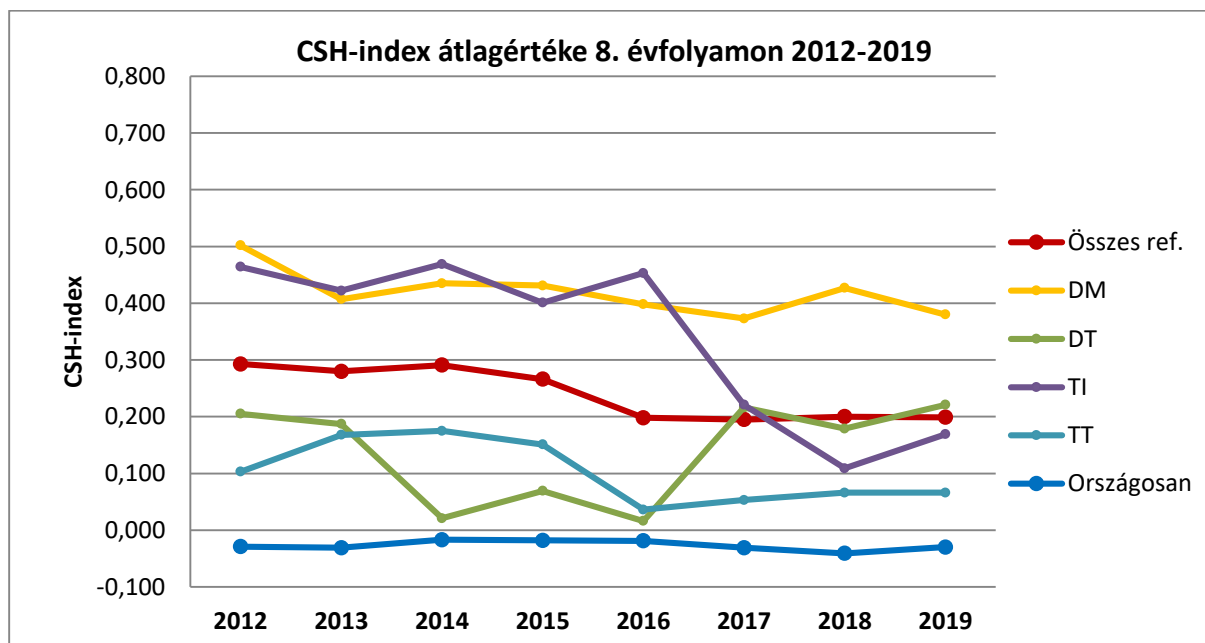
A CSH-indexnek egy fontos mutatója a konfidencia intervallum, mely azt mutatja meg, hogy a tanulói CSH-indexek „középső” 95%-a melyik tartományba esik - vagyis így kihagyjuk az vizsgálatból a szélsőségesen magas és a szélsőségesen alacsony értékeket is.

A diagramon az összes református és sorrendben a DM, DT, TI, TT egyházkerületek CSH-indexének konfidencia-intervallumát ábrázoltuk. A világoskék vonal jelzi a figyelembe vett tartomány legmagasabb, a sötétkék vonal a legalacsonyabb értékét, a vastag középkék vonal pedig magát a CSH-átlagot. Így összehasonlíthatóvá válik, hogy az egyes egyházkerületekben milyen tág intervallumban helyezkednek el az egyes tanulók „egyéni” CSH-indexei. Az egyes Egyházkerületekre a már megszokott DM (napsárga), DT (olajzöld), TI (lila) színek kódokat használtuk. (A TT az diagram beosztására esik (szürke), így most nem kapott külön színt.)

Az ábrán értelemszerűen az összes református (Ref jelöléssel) 6. évfolyamos tanuló CSH-indexének konfidencia intervalluma a „legszűkebb”. A református CSH-index az átlagától minden évben mindkét irányba csupán néhány század kiterjedésű.

A DM egyházkerület (sárga színnel jelölve) iskoláiban a református átlagnál magasabb CSH-index értékhez az évek során mindkét irányba csupán 0,03-0,05–ös konfidencia intervallum tartozott, csakúgy, mint a TT Egyházkerületben lévő iskolák esetében. A Dunántúli Egyházkerület hatodikosai körében ezektől akár egy nagyságrenddel nagyobb – vagyis 0,1 tizednyi az átlagtól való eltérés. A TI Egyházkerület iskoláiban szintén 0,1 közeli eltérések voltak a CSH-index átlagérték és a konfidencia-intervallum alja vagy teteje között, de ez az eltérés az utóbbi években 0,06-ra csökkent. Ezek a számok azt mutatják, hogy a tanulók családi háttere ebben a két egyházkerületben mutat nagy szóródást.

A 8. évfolyamos, OKM mérésben részt vett tanulóira kiszámított „református CSH-index” (Összes ref. néven jelölve) minden évben lényegesen magasabb volt, mint az országos érték. (Az országos CSH-index értelemszerűen mindig a 0,00-hoz nagyon közeli érték volt.) Az eltérés a 8. évfolyamon hozzávetőlegesen 2012-2014 között valamivel több, mint 0,300; 2015-től kezdődően ez az eltérés

csökkent és 2019-ben már csak 0,230 volt. Összességében az OKM mérésben részt vett 8. évfolyamos református tanulók családi háttere kedvezőbb, mint az országos átlag.

A négy egyházkerület iskoláira kiszámított CSH-indexek mindegyike magasabb érték volt, mint az országos CSH-index (Egyedül a DT egyházkerület értékei közelítették még 2014-ben és 2016-ban.), tehát a református iskolákban tanuló 8. évfolyamosok telephelyei (Nem egyenként minden egyes tanuló!) az országos átlagtól kedvezőbb mutatókkal rendelkeztek. Az egyházkerületek CSH-indexei jelentősen eltérnek egymástól. (Közel 0,500-es skálán mozogtak a 2012-2019 közötti években.)

A DT és TT rendelkeznek szerényebb, 0,200 alatti értékekkel, míg a DM-ben és egyes években a TI egyházkerületekben is 0,400-0,500 közötti értékeket is számoltak.

2012-2016 között a DT és TT CSH-indexek mindig a református átlag alatt, a DM és TI CSH-indexei e fölött voltak.

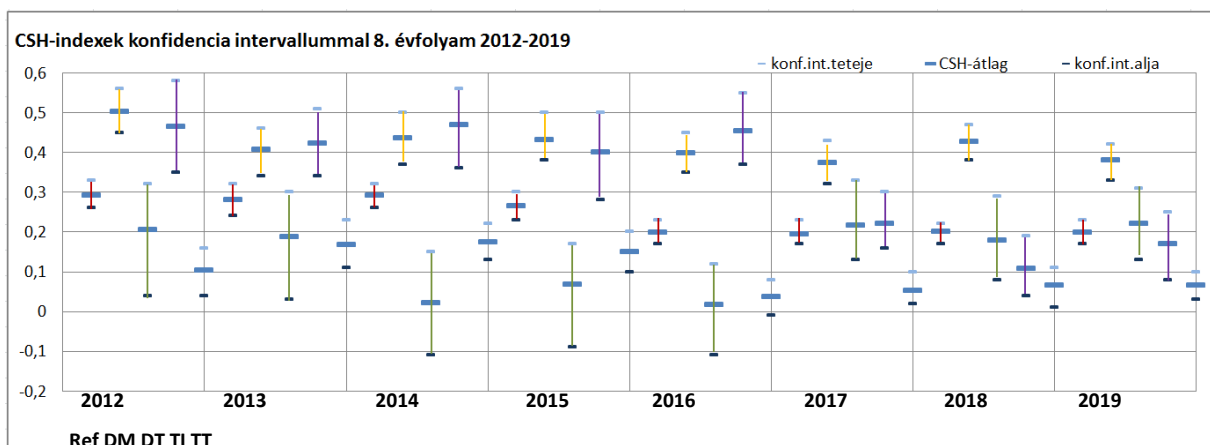
A TI egyházkerületben számolt, 2016-ban 0,453-as értéken álló CSH-index 2017-ben több mint 0,2-del csökkent és ezen a szinten maradt a további években is. (Itt jegyezzük meg, hogy TI iskolában 2014-ben az akkori 6. évfolyamosok CSH-indexe kiugróan magas, 0,689 volt. Ez a kör 2016-ban immár 8. évfolyamosokként szintén viszonylag magas, 0,453-as CSH-indexet produkált.)

2017-ben a DT egyházkerület iskoláinak összesített CSH-indexe az előző évi 0,016-ról 0,216-ra ugrott – ami a tanulói családi háttér jelentős javulását jelzi és ez az érték a további években is tartósan ezen a szinten maradt.

A DM egyházkerületben számolt CSH-index a 2013-2019 időszakban viszonylag stabil volt, a 0,400 érték közelében mozgott.

A TT egyházkerületben 2013-2015-ös évek után a csökkenés volt jellemző, amikor az addig 0,200-et közelítő érték tartósan 0,100-alá csökkent.

A CSH-indexnek egy fontos mutatója a konfidencia intervalluma, mely azt mutatja meg, hogy a tanulói CSH-indexek „középső” 95%-a milyen tartományba esett – vagyis kihagyjuk az vizsgálatból a szélsőségesen magas és a szélsőségesen alacsony értékeket is.

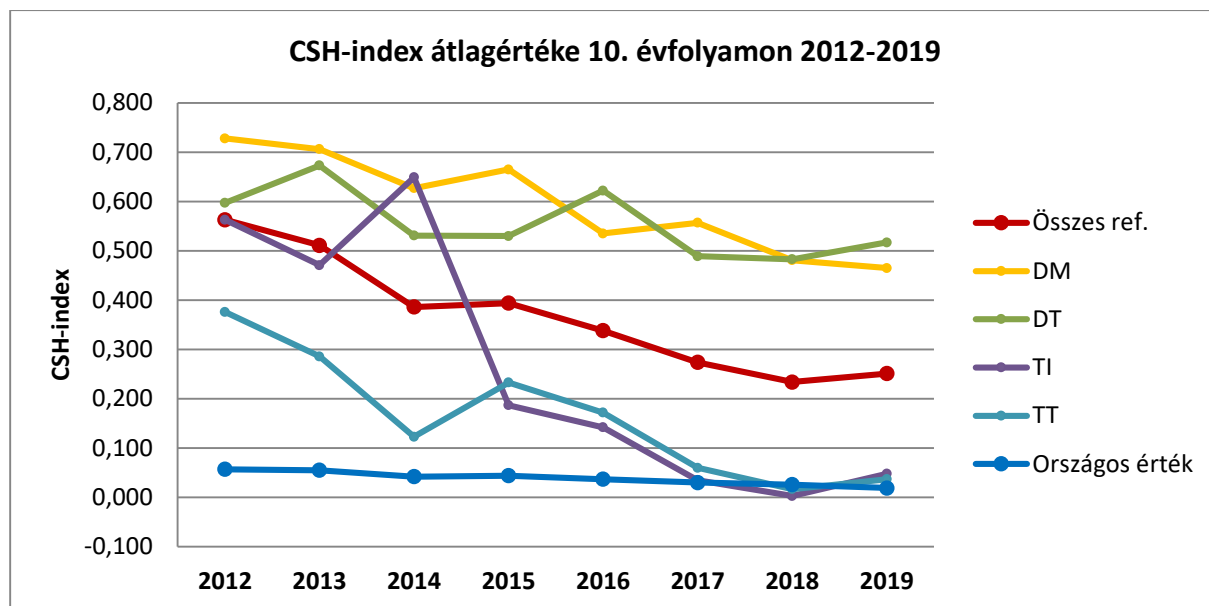

Az ábrán értelemszerűen az összes református (Ref jelöléssel) 8. évfolyamos tanuló CSH-indexének konfidencia intervalluma a „legsűkebb”.

A református CSH-index az átlagtól minden évben mindkét irányba csupán néhány (általában 0,03) század kiterjedésű. A DM egyházkerület (sárga színnel jelölve) iskoláiban a református átlagnál magasabb CSH-index értékhez az évek során csupán 0,05 körüli konfidencia intervallum tartozott, csakúgy, mint a TT Egyházkerületben lévő iskolák esetében. A Dunántúli Egyházkerület nyolcadikosai körében ezektől akár egy nagyságrenddel nagyobb 0,15-nyi eltérés is tapasztalható, amely az utóbbi években 0,10 alá csökkent. A TI Egyházkerületben (lila színnel jelölve) tanuló református diákok

CSH-indexének konfidencia intervallum értékei 2012-2015 között az átlagtól 0,1-es eltérést is mutattak, majd az azt követő években ez az eltérés lecsökkent 0,06-0,09 közötti értékekre.

Az adatok azt mutatják, hogy 8. évfolyamon is a DT és TI Egyházkerületben lévő iskolák diáksága a legheterogénebb a családi háttér tekintetében.

A 10. évfolyamos, OKM mérésben részt vett tanulóira kiszámított „református CSH-index” (Összes ref. néven jelölve) minden évben lényegesen magasabb volt, mint az országos érték (Az országos értelem szerűen minden évben a 0,00-hoz nagyon közeli érték.), de a 2012-2013-as lényeges (0,500 körüli) eltérés 2015-től folyamatosan csökkent és 2019-ben már csak 0,232 volt. Ez a református oktatási rendszerbe időközben belépő, alacsonyabb családi háttérrel rendelkező 10. évfolyamos tanulók arányának növekedését jelzi.

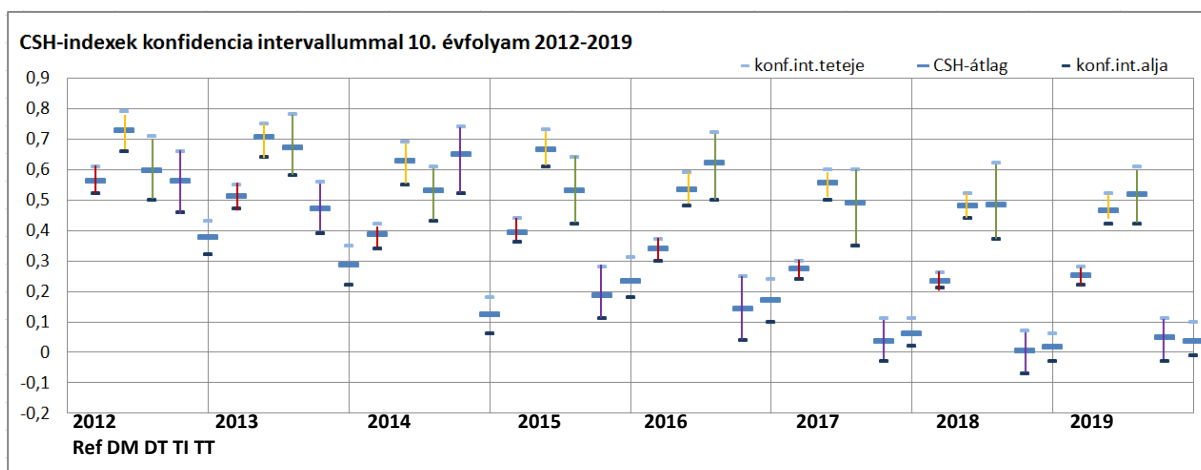
Összességében az OKM mérésben részt vett 10. évfolyamos református tanulók családi háttere még így is kedvezőbb, mint az országos átlag.

A négy egyházkerület iskoláira évente kiszámított CSH-indexek mindegyike – a TI 2018-as értékének kivételével – magasabb érték volt, mint az országos CSH-index, tehát a református iskolákban tanuló 10. évfolyamosok telephelyei (Nem egyenként minden egyes tanuló!) az országos átlagtól kedvezőbb mutatókkal rendelkeztek.

Az egyházkerületek CSH-indexei jelentősen eltérnek egymástól, 2012-2019 között 0,720 terjedelmű tartományban mozogtak. A DM és DT egyházkerületek értékei minden évben a református átlag feletti, a TI és a TT (TI kiugró 2014-es évét leszámítva) a református átlag alattiak voltak.

Mind a négy egyházkerületben megfigyelhető volt a CSH-index értékek fokozatos csökkenése.

A TI egyházkerület 2014-es kiugróan magas, majd az azt követő évek drasztikusan csökkenő CSH-index értékére nem ismerjük a pontos magyarázatot – de elképzelhető, hogy egy-egy kedvezőbb CSH-indexet produkálni képes telephely adatszolgáltatásának kimaradása már jelentős változást okozott a nem túl népes 10. évfolyamos református tanulók körében.

Az ábrán értelemszerűen az összes református (Ref jelöléssel) 10. évfolyamos tanulók CSH-indexének konfidencia intervalluma a „legsűkebb”. A református CSH-index az átlagától minden évben mindkét irányba csupán néhány századra (0,03-0,04) terjed ki.

A DM egyházkerület (sárga színnek jelölve) iskoláiban a református átlagnál magasabb CSH-index értékhez az évek során csupán 0,06-0,07–os konfidencia intervallum tartozott, de ez 2018-ban és 2019-ben némileg csökkent, 0,05 alá.

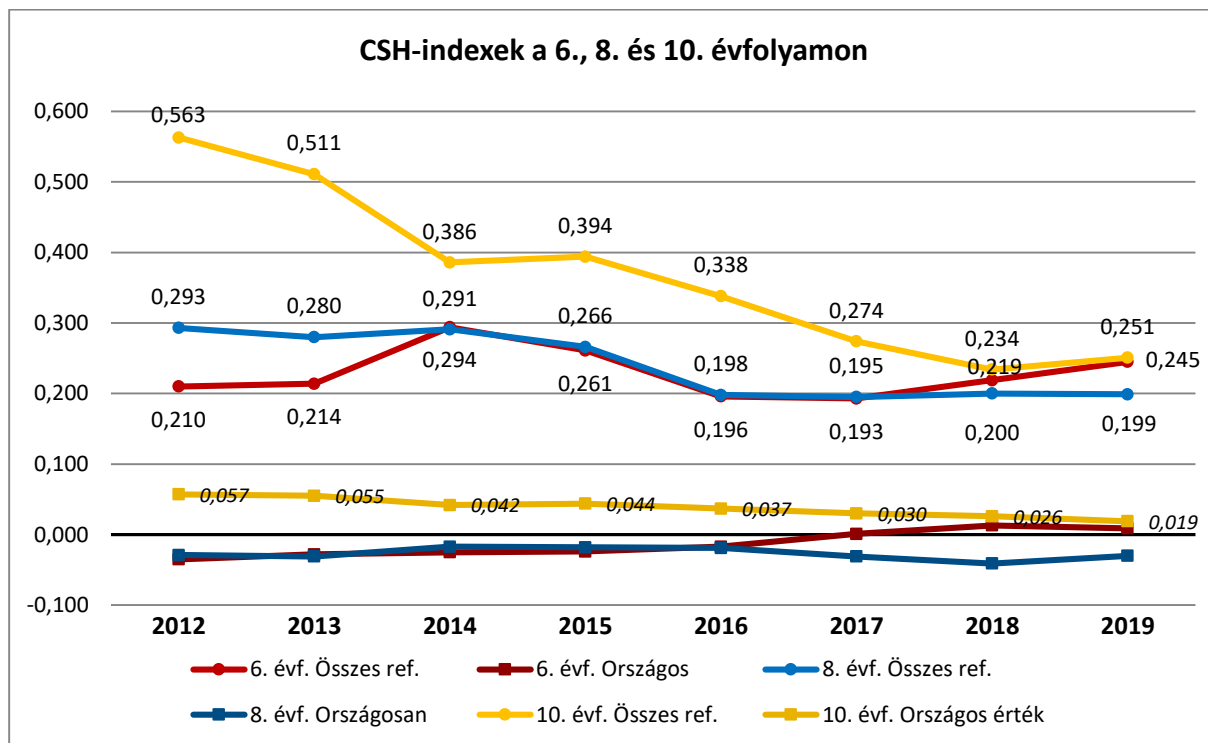
A TT Egyházkerületben lévő iskolák esetében a CSH-átlagtól való eltérés 2012-2016 között 0,06-0,07 között változott, de 2017-től ez némileg csökkent, és az utóbbi években már csak 0,04-0,05 körüli eltérés volt tapasztalható a konfidencia intervallum alja és teteje irányába is.

A Dunántúli Egyházkerület (zöld vonallal jelölve) tizedik évfolyamosai körében szélesebb tartományt ölel fel a CSH-index konfidencia intervalluma. Mindkét irányba (konfidencia intervallum teteje és alja) általában 0,1-es az eltérés mértéke. Ez az eltérés 2017-ben volt a legnagyobb mértékű. Akkor ez az érték a 0,14-et is megközelítette.

A Tiszáninneri Egyházkerület iskoláiban több évben is megközelítette a 0,2 kiterjedésű tartományt a CSH-index átlag. 2018-ban és 2019-ben ez némileg csökkent, 0,16-ot ölelt át a CSH-indexek tartománya.

Az adatokból azt látjuk, hogy a Dunántúli és a Tiszáninneri Egyházkerületekben a legheterogénebb a tanulók családi háttere, de ez a heterogenitás az utóbbi években valamelyest csökkent.

CSH-indexek értéke a három évfolyamon

A diagramon szemléletesen ábrázoltuk a mérésben részt vevő három évfolyam „református” CSH-indexének értékét.

Ezek mindhárom évfolyamon lényegesen magasabb értékek, mint az országosan számoltak. A legnagyobb eltérés a 10. évfolyamon van. Ennek oka lehet többek között az is, hogy a református oktatási rendszerben a 10. évfolyam képzési és településtípus szerinti összetétele nem képezi le az országos összetételt, hanem attól kedvezőbb. Ez különösen a kezdeti, 2012-2013-as évekre volt igaz, amikor többnyire gimnáziumokban folyt csak oktatás. Egyre több iskola (szakgimnázium és szakközépiskola) belépésével a telephelyek CSH-indexe folyamatosan csökkent és 2019-ben már megegyezett a 6. évfolyamosokéval és alig volt magasabb, mint a 8. évfolyamosok CSH-indexe.

A 6. és a 8. évfolyam CSH-indexe egyik évben sem különböznek egymástól számottevően, sőt a 2014-2017-es években szinte azonos értékűek.

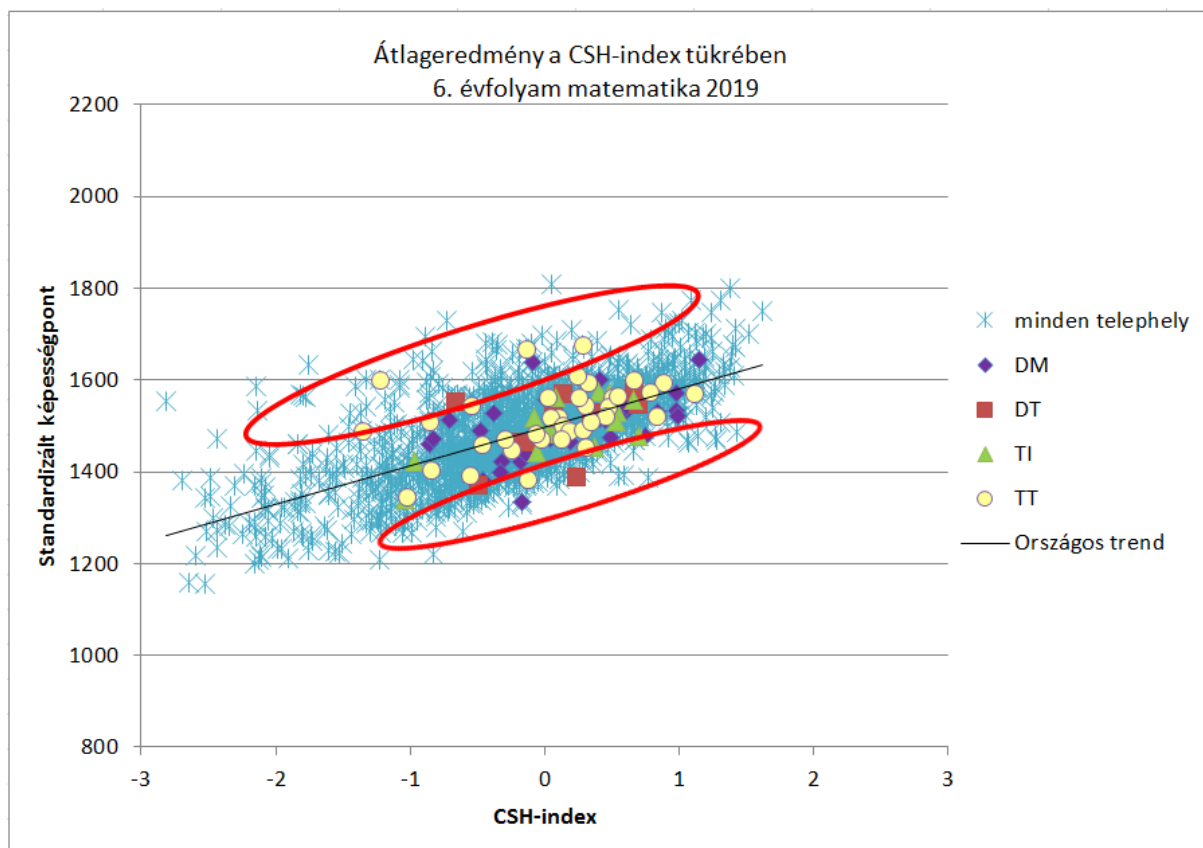
7. Átlageredmények a Családháttér-index (CSH-index) tükrében

Az OKM adatai alapján azonosíthatók az olyan iskolák (telephelyek), amelyek jobb vagy gyengébb eredményt értek el az aktuális mérésben, mint ami tanulóik családi háttéré alapján várható volna.

Ezt egy diagramon szemléltetve – a telephelyeknek a CSH-indexükhöz viszonyítva elért képességpontjuk alapján kialakult „mehúzott” országos trendvonalhoz viszonyított elhelyezkedésüket ábrázolva - lehetőség van az iskolák hátránykiegyenlítő hatásának bemutatására.

Az elemzésünk alapját adó diagramtípuson az országos mérésben részt vett összes telephely kék csillaggal van jelölve, ezek között színessel kiemelve jelennek meg az egyes egyházkerületekhez tartozó református telephelyek eredményei. A diagramon piros ellipszissel körülhatároltuk azokat a telephelyeket, amelyek a református intézmények között az országos trendhez képest kiemelkedő, illetve attól lemaradó teljesítményt nyújtottak. Ezt szubjektív módon végeztük el, de a csoportok meghatározásánál figyeltünk arra, hogy 5-6 telephelynél többet ne foglaljunk egy adott körbe az országos trendtől lényegesen eltérők körében sem.

Minta egy átlageredmény és a CSH-index összefüggése ábrára:⁹

A diagramon értelemszerűen azok a telephelyek nem szerepelnek/szerepelhetnek, amelyekben nem lehetett CSH-indexet számolni. (Ennek oka lehetett az alacsony tanulói létszám, a visszahozott kérdőívek alacsony száma, vagy hogy a visszahozott Tanulói kérdőívek eloszlása nagymértékben eltért a tanulók képességpont eloszlásától.)

⁹ Bánné Mészáros Anikó – Görög Tímea: A 2019-es OKM ref eredmények elemzése_BMA_GT_20200922.pdf 65. oldala

http://refpedi.hu/sites/default/files/hir_kepek/A%202019-es%20OKM%20ref%20eredm%C3%A9nyek%20elemz%C3%A9se_BMA_GT_20200922.pdf

Utolsó letöltés: 2021.01.11.

A bejelölt telephelyeket a rendelkezésünkre álló adatok alapján (CSH-index és a hozzá tartozó képességpont) beazonosítottuk és minden évben elkészítettük a CSH-indexük alapján elvárnál jobban, illetve gyengébben teljesítő intézmények/telephelyek listáját.

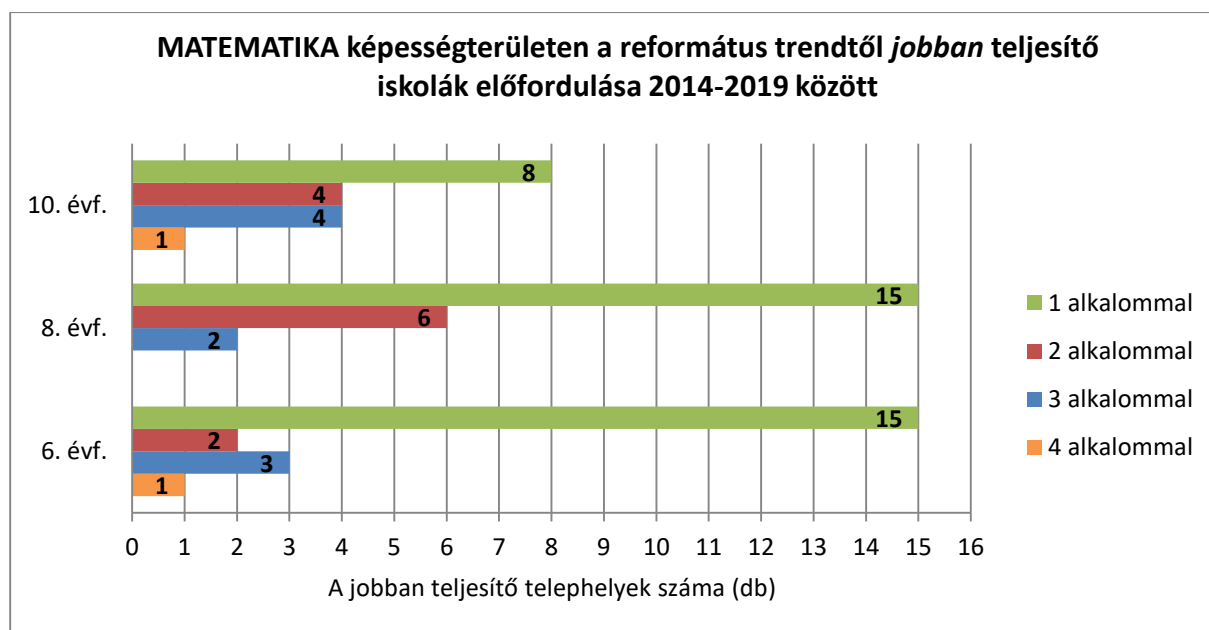
Ezeket a mutatókat 2014-től kezdtük gyűjteni, annak apropóján, hogy akkortól jelentek meg országos szinten is hasonló listák.¹⁰ Az általunk készített református összesítésben szerepelnek olyan intézmények, melyek az országos listán is megtalálhatók, de olyanok is, akik országosan nem, de a református iskolák körében kiemelkedően jól/lényegesen lemaradva teljesítettek a hátránykompenzálás terén.

Mivel az országos trendtől való lényeges eltérést minden mért évfolyam (6., 8. és 10.) és azon belül mindkét mérési terület (matematika és szövegértés) esetében meghatároztuk, így előfordulhatott az is, hogy egy telephely akár több évfolyamon és/vagy több mérési területen is bekerült ezekbe a kategóriákba, és akár több évben is, ezért a továbbiakban az összesítésekből ezekre az „alkalom” mértékegységet alkalmazzuk.

Tapasztalataink szerint, ha egy telephely az egyik mérési területen a CSH-index alapján elvárnál lényegesen jobban/gyengébben teljesített, azt nem minden esetben vonta maga után a másik mérési területen is a trendtől való ugyanilyen irányú eltérést – de természetesen erre is láttunk példát.

A CSH-indexük alapján elvárnál jobban és gyengébben teljesítők

Jobban teljesítők

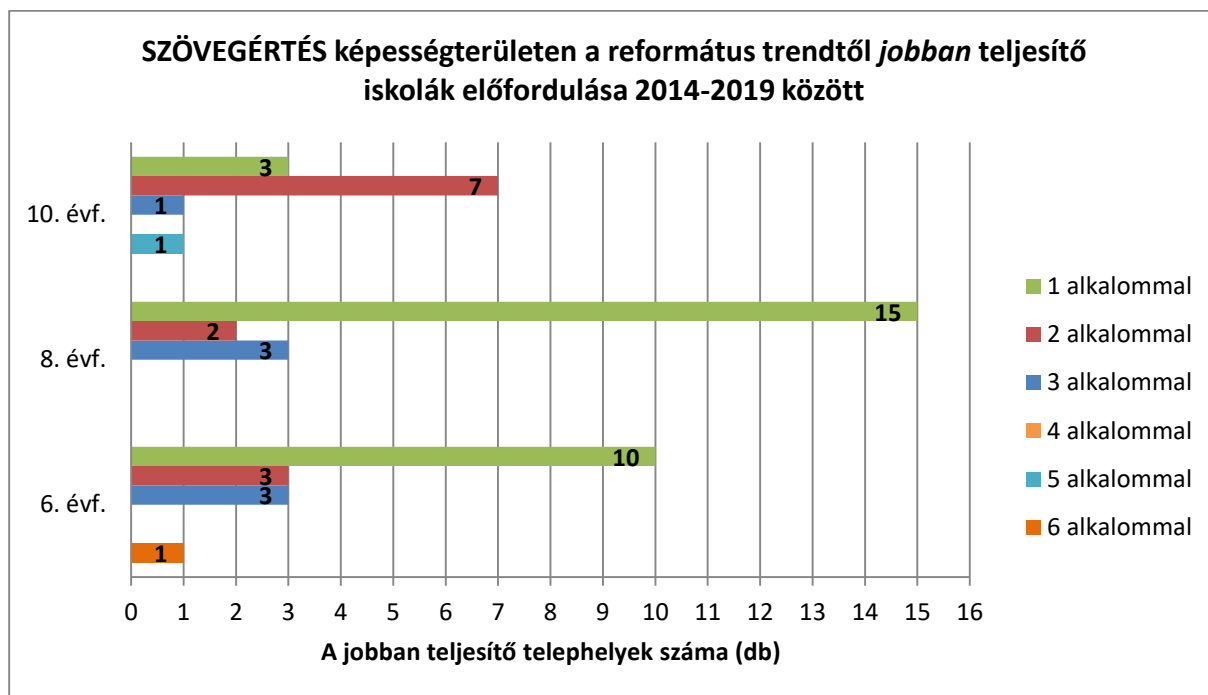

A 6. évfolyamon kiemelkedő teljesítményt nyújtó iskolák/telephelyek közül tizenöt olyan volt, ahol a vizsgált 2014-2019-es időszakban (6 év alatt) 1 alkalommal sikerült felkerülniük matematika képességterületen a kiemelkedő hátránykompenzáló hatású iskolák listájára. Két olyan iskola volt, ahol ez 2 különböző mérésakor, három iskola, ahol 3 évben is sikerült és egyetlen iskola, ahol a hat mérési évből négyben is kiemelkedő volt a hátránykompenzáló hatásuk.

A 8. évfolyamon szintén 15 iskola/telephely volt a vizsgált időszakban, melyekben egy évben a CSH-indexükhöz képest kiemelkedően magas volt az elért képességpont-átlag a matematika területen. Hat iskola volt, ahol ezt 2 évben is elérték és két iskola, ahol a hatból három évben.

¹⁰ https://www.oktatas.hu/koznevelas/meresek/kompetenciameres/kiemelkedo_teljesitmenyu_iskolak
Utolsó letöltés: 2021.01.11.

A 10. évfolyamon a telephelyek kisebb száma miatt is szerényebb számokat látunk. Nyolc telephely 1 alkalommal az országos trendtől jobb és a református iskolák között is kiemelkedő hátránykompenzáló hatást ért el tanulói körében. Négy telephely volt, akik 2, és szintén négy, akik 3 évben értek el ilyen eredményt. Egy iskola volt, aki a hat év során ezt 4 alkalommal is meg tudta tenni. (3 különböző mérési év során. Egy alkalommal 4 évfolyamos, három alkalommal 8 évfolyamos gimnáziumi képzésben.)

Szövegértés képességterületen a 6. évfolyamon kiemelkedő teljesítményt nyújtó iskolák/telephelyek közül tíz olyan volt, ahol a vizsgált 2014-2019-es időszakban (6 év alatt) 1 alkalommal sikerült bekerülniük a kiemelkedő hátránykompenzáló hatású iskolák körébe. Három olyan iskola volt, ahol ez 2 különböző méréskor, és szintén három iskola, ahol 3 mérés során is elérték ezt. Egyetlen iskola volt 2014-2019 között, ahol a 6 mérési évből mind a hatszor kiemelkedő hátránykompenzáló hatást nyújtottak.

A 8. évfolyamon tizenöt iskola/telephely volt a vizsgált időszakban, melyekben 1 évben a CSH-indexükhöz képest kiemelkedően magas volt az elért képességpont-átlag a szövegértés területen. Két iskolában ezt 2 évben is elérték és három iskolában a hatból 3 évben volt kiemelkedő a hátránykompenzáló hatás.

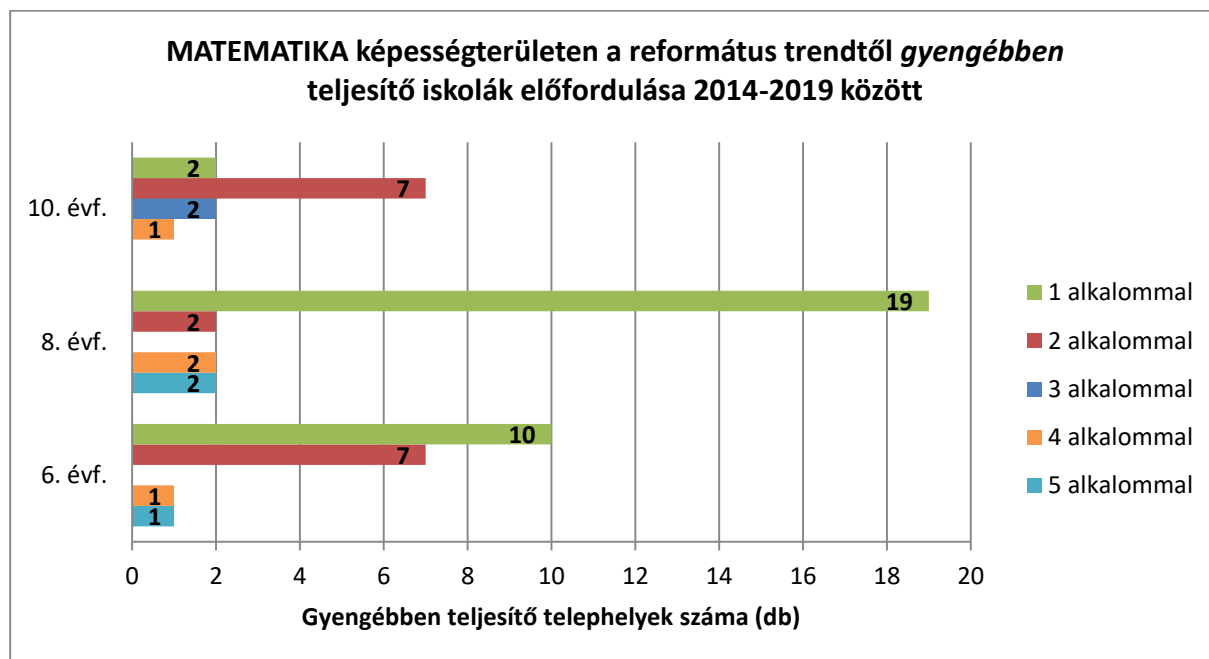
A 10. évfolyamon a telephelyek kisebb száma miatt is szerényebb számokat látunk. Három telephely 1 alkalommal, hét telephely pedig 2 alkalommal is felkerült az országos trendtől jobb és a református iskolák között is kiemelkedő hátránykompenzáló hatást elért telephelyek listájára. Egy intézmény 3 alkalommal, további egy pedig nagyon magas számban, 5 alkalommal szerepelt a listán. (Ez egy intézmény különböző képzési típusokban elért eredményei voltak (4 évfolyamos gimnázium, szakközépiskolai képzés).

A 6. évfolyamon a vizsgált időszakban a 29 telephelyből 8 volt (27,5%), ahol valamelyik év(ek)ben mindkét mérési területen kiemelkedő volt a hátránykompenzáló hatásuk. A 8. évfolyamon a 31 telephelyből 13 (41,9%-uk), a 10. évfolyamon a listában szereplő 30 telephelyből 10 ílyet (33,3%) találtunk.

A kiemelkedően sikeres hátránykompenzálást folytató iskolák körében 2016-ban végeztünk egy kutatást, ahol a sikerességhez vezető utakat, módszereket próbáltuk feltárni. Az erről szóló tanulmány 2017 elején jelent meg.¹¹

Gyengébben teljesítők

Az országos trend alapján a telephely CSH-indexéhez mérten elvart képességpont-átlagokat nem sikerült minden iskolának teljesíteni. A református iskolák/telephelyek közül lényegesen lemaradók száma 2014-2019 között az alábbiak szerint alakult.

Matematika képességterületen a 6. évfolyamon tíz olyan iskola volt, akik 1 évben maradtak el hátránykompenzálás terén az elvárttól, valamint hét iskola, akik 2 alkalommal is. Előfordult egy-egy iskola, akikre ez rendszeresen jellemző volt és a hat évből 4, illetve 5 alkalommal is alatta maradt az eredményük a CSH-indexük alapján elvártnál.

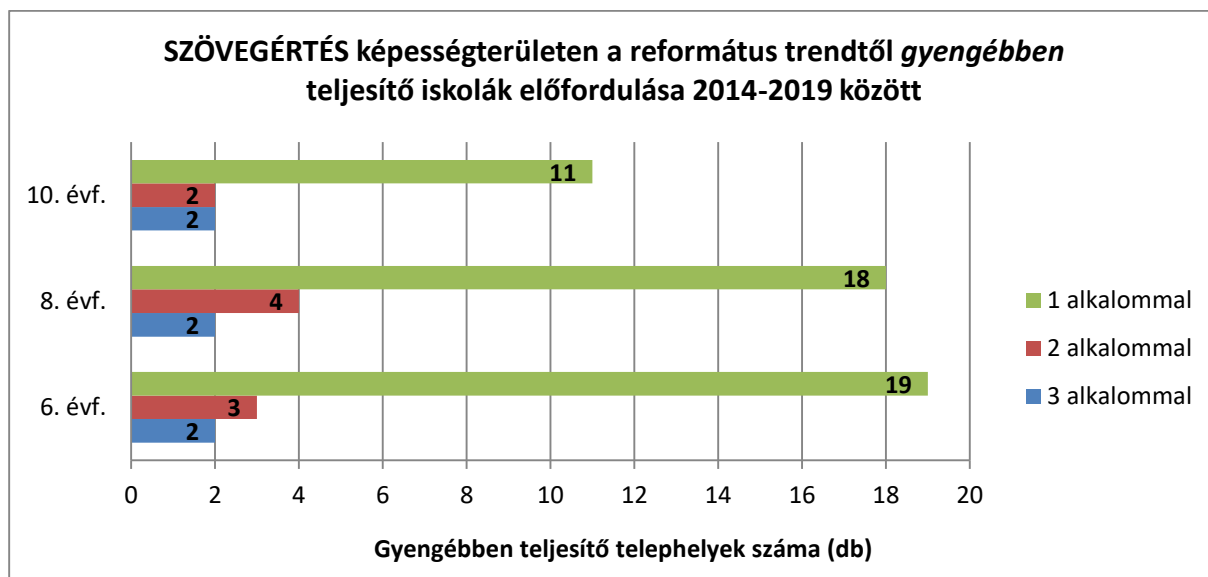
A 8. évfolyamok körében nagyon magas (19) volt az átlagos hátránykompenzáló hatást egy évben el nem érő iskolák száma. 2, 4 és 5 alkalommal ez két-két iskolában fordult elő.

A 10. évfolyamon kettő volt az 1 alkalommal lemaradók és magas (7 telephely) a 2 alkalommal gyengébben teljesítők száma. Két telephelyen 3, egy telephelyen 4 alkalommal maradt el lényegesen a hátránykompenzáló hatás az országos trendtől és a református iskolákban tapasztaltaktól. (Volt közöttük olyan iskola is, amely a 8. évfolyamos listában szintén szerepelt.)

¹¹

http://refpedi.hu/sites/default/files/hir_kepek/Kiemelked%C5%91%20OKM_teljes%C3%ADtm%C3%A9ny%C5%B1%20ref%20iskol%C3%A1k_RPI_2017%20febr_BMA_V%C3%89GLEGES.pdf

Utolsó letöltés 2021.01.11.

Szövegértés képességterületen a vizsgált hat mérés során maximálisan 3 alkalommal fordult elő, hogy egy intézmény telephelyeinek valamelyikének hátránykompenzáló hatása lényegesen elmaradt volna az elvárttól. Ez kedvezőbb, mint a matematika területen előforduló 4-5 alkalommal, viszont minden évfolyamon magas volt az egy-egy alkalommal ilyen körbe bekerülő telephelyek száma.

A 6. évfolyamon 19 olyan iskola volt, ahol 1 évben maradt el a hátránykompenzáló hatás az elvárttól. Három iskola volt, ahol 2 és két iskola volt, ahol 3 alkalommal.

A 8. évfolyamok körében is nagyon magas (18) volt az átlagos hátránykompenzáló hatást egy évben el nem érő iskolák száma. Két alkalommal 4, három alkalommal 2 telephely maradt el az elvárttól.

A 10. évfolyamon 11 volt az 1 alkalommal lemaradók és csupán két-két a 2 és 3 alkalommal gyengébb hátránykompenzáló hatást mutató telephelyek száma. (Szövegértés területen is volt olyan iskola, amely - akár más képzési típussal - a 8. évfolyamos listában is szerepelt.)

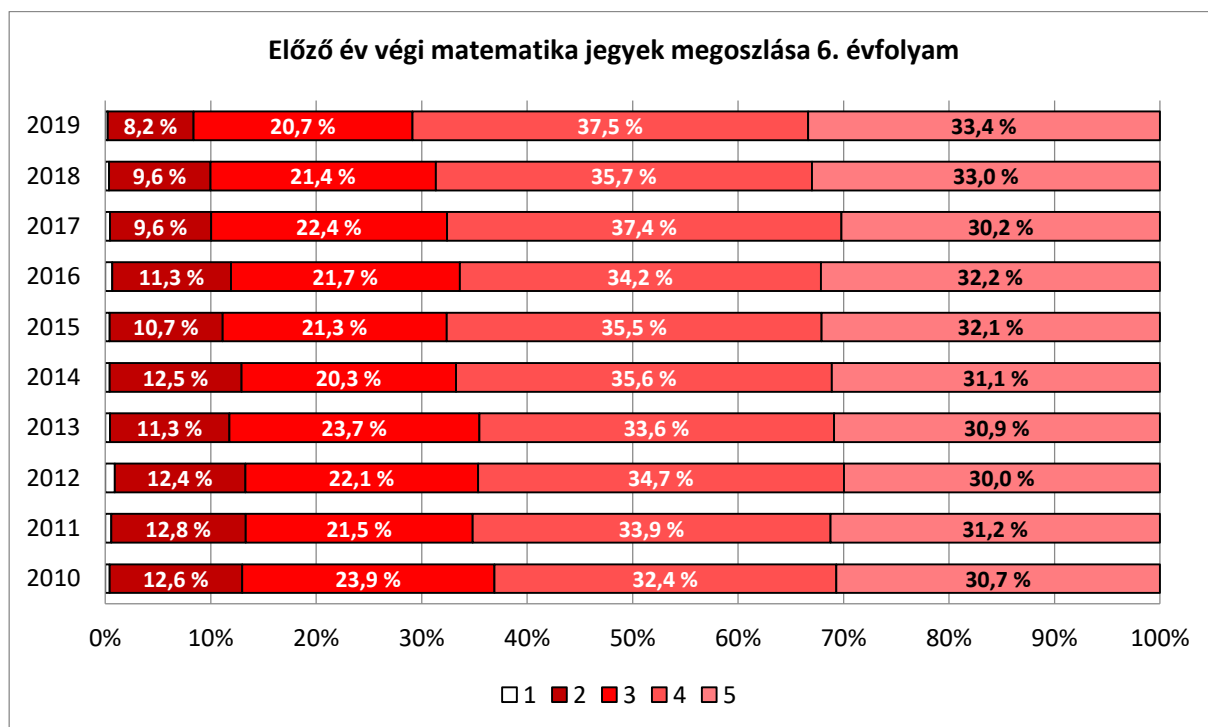
8. Képességpont átlagok a matematika jegy függvényében

Egy adott tanuló által az OKM mérésen matematika területen elért képességpont-medián érték és az előző tanév végi matematika osztályzata közötti összefüggést 2018-ban országos szinten az Oktatási Hivatal Köznevelési Elemzési Főosztálya is vizsgálta.¹²

Ott arra a megállapításra jutottak, hogy az OKM eredmények együtt járása a jegyekkel, illetve a tanulmányi átlaggal a 6. és 8. évfolyamon közepesen erős, a 10. évfolyamon ennél valamivel gyengébb.

A református tanulók körében is bemutatjuk, hogy hogyan alakultak 2010-2019 között az év végi matematika jegy és a matematika képességterületen elért képességpont összefüggései. Ehhez először tekintsük át a tanulók megoszlását az év végi matematika jegyük függvényében.

Előző év végi matematika jegy

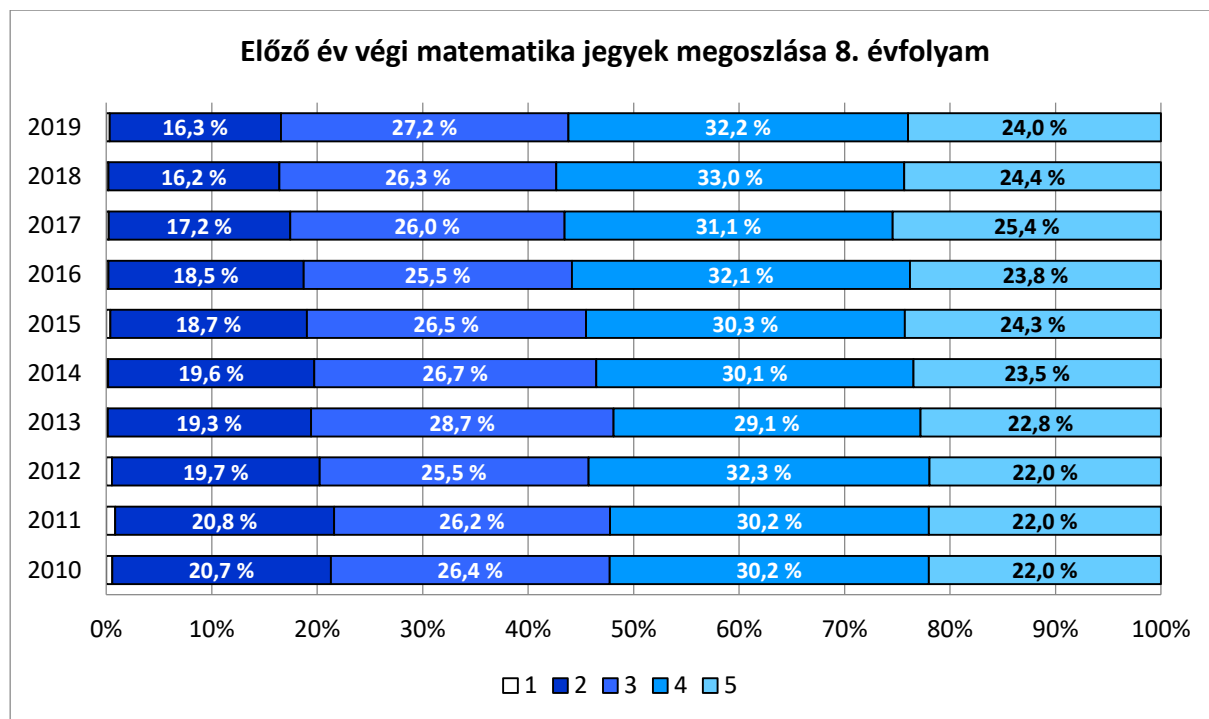
A 6. évfolyamon a mérést megelőző tanév végén a tanulók elenyésző hányada (0,2-0,9%-a) kapott elégtelen osztályzatot. Kettes érdemjeggyel a tanulók 8-13%-a rendelkezett. Az elégségest kapottak aránya 2010-től 2019-ig csökkent. Míg 2010-ben a tanulók 12,6%-a, addig 2019-ben már csak 8,2%-a kapott elégségest matematikából 5. év végén. A hármas osztályzattal rendelkezők aránya is csökkent az évek során. Míg 2010-ben a tanulók negyede, 2019-ben már csak a tanulók ötöde rendelkezett ilyen év végi jeggyel. A 2-es és 3-as osztályzatok csökkenésének arányában nőtt a 4-es és 5-ös év végi osztályzattal rendelkezők aránya. (4-es 32,4%-ról 37,5%-ra, az 5-ös 30,7%-ról 33,4%-ra. Összességében 2010-2019 között egy szerény mértékű, de folyamatos és kedvező irányú elmozdulás történt a 6. évfolyamosok tanév végi matematika jegyének megoszlásában. A 2-es és 3-as osztályzatok

¹² Lak Ágnes Rozina: A félév végi jegyek és az OKM eredmények kapcsolata Oktatási Hivatal Köznevelési Elemzési Főosztály, Bp. 2018

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/KEJ/Tanulmany_Felev_vegi_jegyek.pdf Utolsó letöltés: 2020.01.06.

aránya hozzávetőlegesen 3-3%-kal csökkent, a 4-es és 5-ösök aránya pedig 3-3%-kal nőtt.

Összességében a 6. évfolyamosok 1/3-a kettes vagy hármas, 1/3-a négyes és a harmadik harmada ötös osztályzatot kapott előző év végén matematikából.

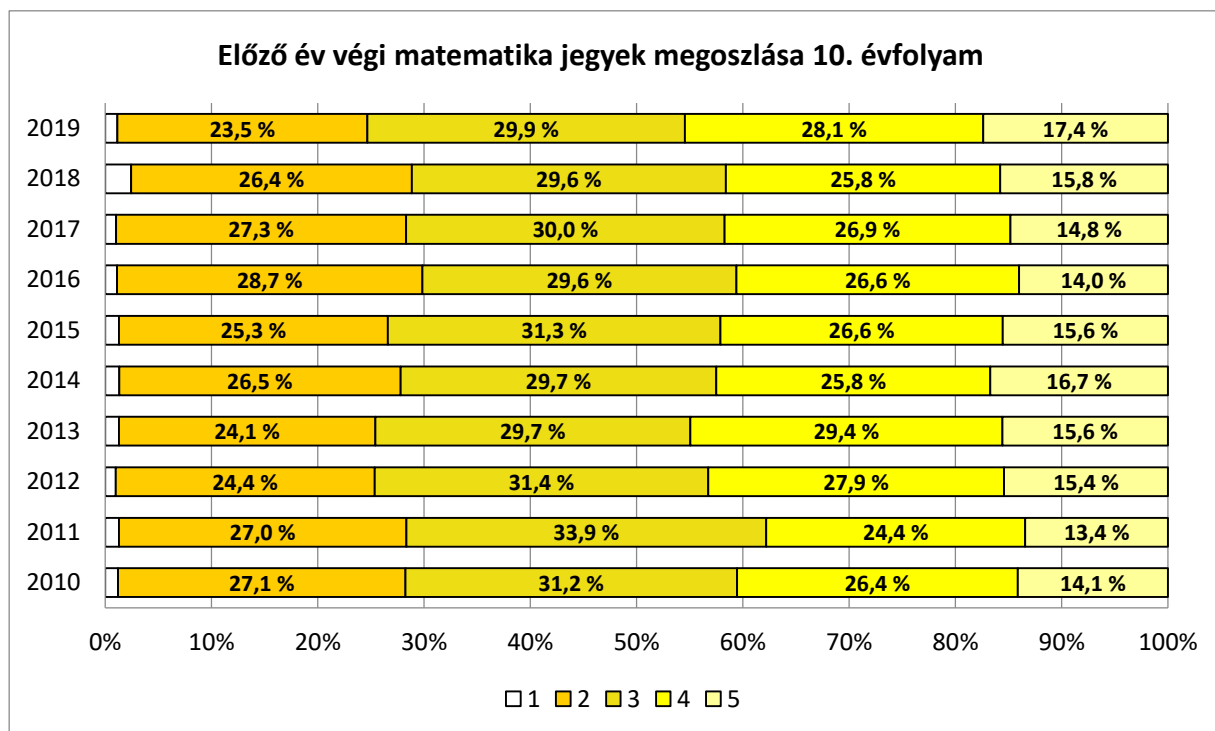

A 8. évfolyamon a mérést megelőző tanév végén a tanulók elenyésző hányada (0,2-0,8%-a) kapott elégtelen osztályzatot. A kettes érdemjeggyel a tanulók 16,2-20,8%-a rendelkezett. Az elégségest kaptak aránya 2010-től 2019-ig csökkent. Míg 2010-ben a tanulók 20,7%-a, addig 2019-ben már csak 16,3%-a rendelkezett ilyen év végi jeggyel. A hármas osztályzattal rendelkezők aránya minimális ingadozással 25,5%-27,2% között változott, vagyis minden évben a tanulók egynegyedének a tudását értékelték közepesre.

A 4-es osztályzattal rendelkezők aránya szintén minimális ingadozással változott (29,1%-33,3% között), de összességében növekvő tendenciát tapasztalunk. Az 5-ös osztályzatot kaptak aránya szintén egy minimális növekedést mutat. 2010-ben 22%, 2019-ben 24% volt.

Összességében 2010-2019 között egy szerény mértékű, de folyamatos és kedvező irányú elmozdulás történt a 8. évfolyamosok mérést megelőző tanév végi matematika jegyének megoszlásában. Ezt a 2-es osztályzatok arányának csökkenése okozta, amelyhez évente némileg eltérő mértékben, néhány százalékban, de társult a 3-as 4-es és/vagy 5-ös osztályzatok arányának minimális növekedése. Hozzávetőlegesen a tanulók egynegyede 5-ös, egynegyede 3-as osztályzatot kapott, míg a maradék két negyedből a nagyobb hányadot a 4-es tanulók teszik ki (Pl. 2019-ben 16,3% volt a 2-esek és 32,2% a 4-esek aránya.)

A 8. évfolyamon a 6.-osokhoz viszonyítva általában 1,6-szer több 2-es osztályzattal rendelkező tanuló volt. 2019-ben arányuk elérte a hatodikosok körében tapasztalt arány kétszeresét.

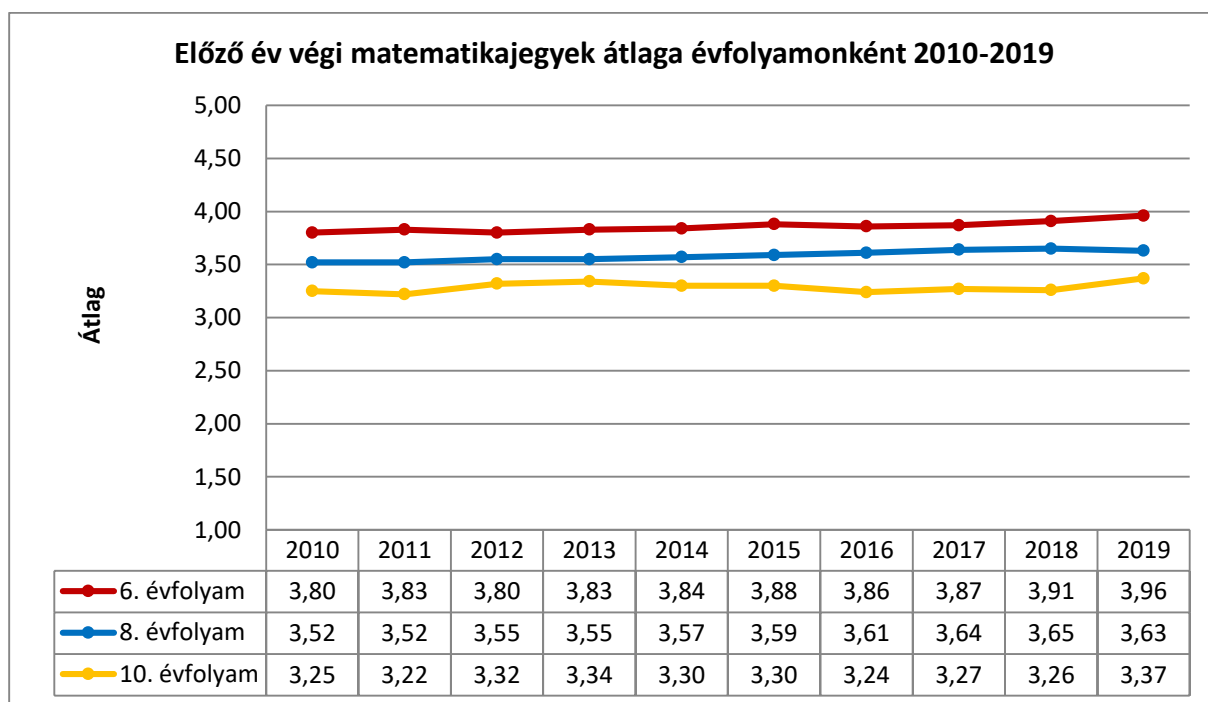

A 10. évfolyamon a mérést megelőző tanév végén a tanulók 1,0%-2,4%-a kapott elégtelen osztályzatot. Kettes érdemjeggyel a tanulók 23,5%-28,7%-a rendelkezett. Az elégségest kapottak aránya 2010-től 2019-ig ingadozásokkal enyhén nőtt, majd csökkent. Míg 2010-ben a tanulók 27,1%-a, addig 2019-ben már csak 23,5%-a kapott elégségest matematikából a 9. év végén. A hármas osztályzattal rendelkezők aránya minimális ingadozással 29,6%-31,4% között változott, vagyis a tanulók közel harmadának tudását értékelték közepesre.

A 4-es osztályzattal rendelkező aránya szintén minimálisan ingadozott (24,4%-29,4% között). Az 5-ös osztályzatot kapottak aránya szintén pár százalékos mozgást mutatott az évek során. A legalacsonyabb aránya 2011-ben a 13,4%, a legmagasabb 2019-ben 17,4% volt.

Össességében 2010-2019 között nem voltak számottevő különbségek az egyes évek év végi matematika osztályzatának megoszlásában. Kettestől az ötösig minden osztályzat rapszodikusán változott és ez a változás nem haladta meg az egyes osztályzatok esetében a 3%-4%-ot.

A 10. évfolyamon a 8. évfolyamhoz képest általában 1,3-szoros volt az elégséges osztályzattal rendelkezők aránya és ez minden évben több mint kétszerese volt az ilyen jeggyel rendelkező 6. évfolyamosok arányának.

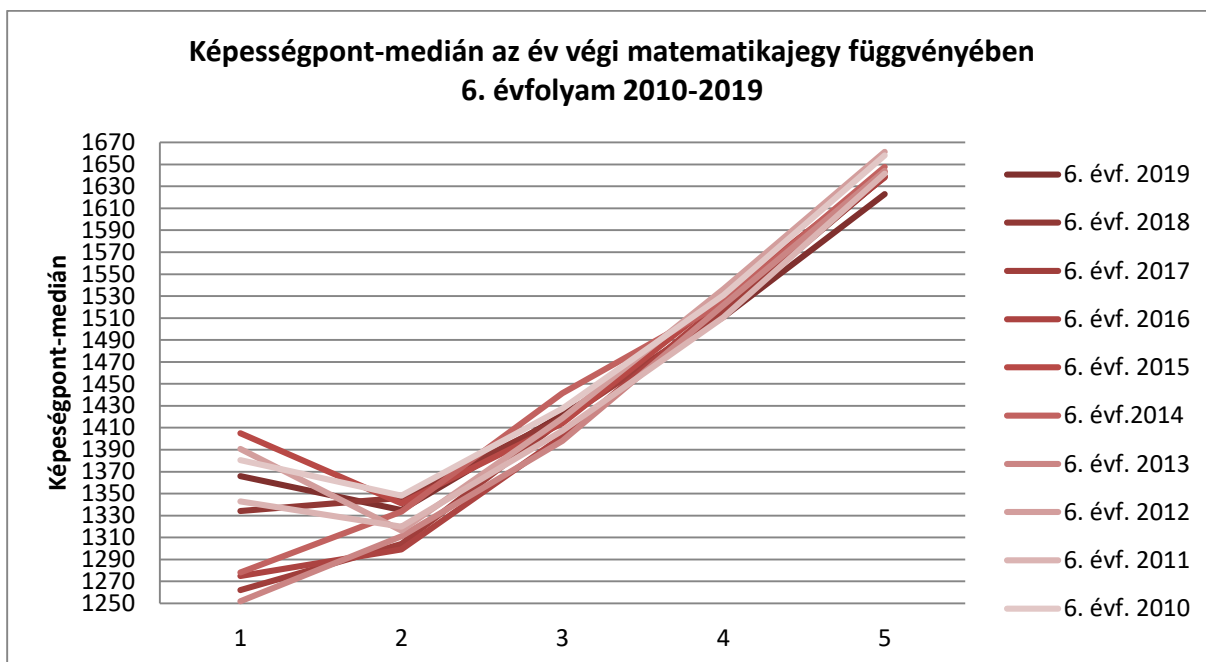
Összehasonlítva a mérésben részt vevő három évfolyam átlagait, azt látjuk, hogy minden évben a 6. évfolyamosok érték el a legjobb átlagot. Ezt követi 0,2-0,3-del lemaradva a 8. évfolyamosok átlaga és ettől még 0,2-0,4-del elmaradva a 10. évfolyamosoké. Ezek az eltérések az évek során nem mutattak nagy mozgást, viszonylag egyenletesen haladt a 6. évfolyamosok grafikonja alatt a másik két grafikon.

A 6. és a 8. évfolyamosok matematika év végi jegyének átlagában 2010-2019 között egy nagyon enyhe mértékű emelkedés látható. A 10. évfolyamon 2010-2015 között volt némi emelkedés, majd 2016-2018-ban némi visszaesés és 2019-ben egy érzékelhetőbb emelkedés zárta a sort.

Képességpont-medián és év végi matematikajegy összefüggése

Érdeemes összevetni a tanuló előző év végén kapott matematika osztályzatát és az OKM mérésen matematika képességterületen elért eredményét. Az országos FIT jelentésekből azt látjuk, hogy az azonos érdemjegyű tanulók OKM eredménye rendkívül széles skálán mozog, valamint, hogy a különböző érdemjegyű tanulók képességeloszlásai nagymértékben fedik egymást. Az 1-es érdemjegyű tanulók képességeloszlása általában elég közel esik a 2-es tanulókéhoz, illetve érdemes inkább figyelmen kívül hagyni ezt a csoportot, mert kevesen vannak, és túlzottan szóródnak az eredményeik. A 2-es érdemjeggyel kezdődően – a nagy egyéni átfedések ellenére is – érzékelhető a képességpont-emelkedés növekvő tendenciája.

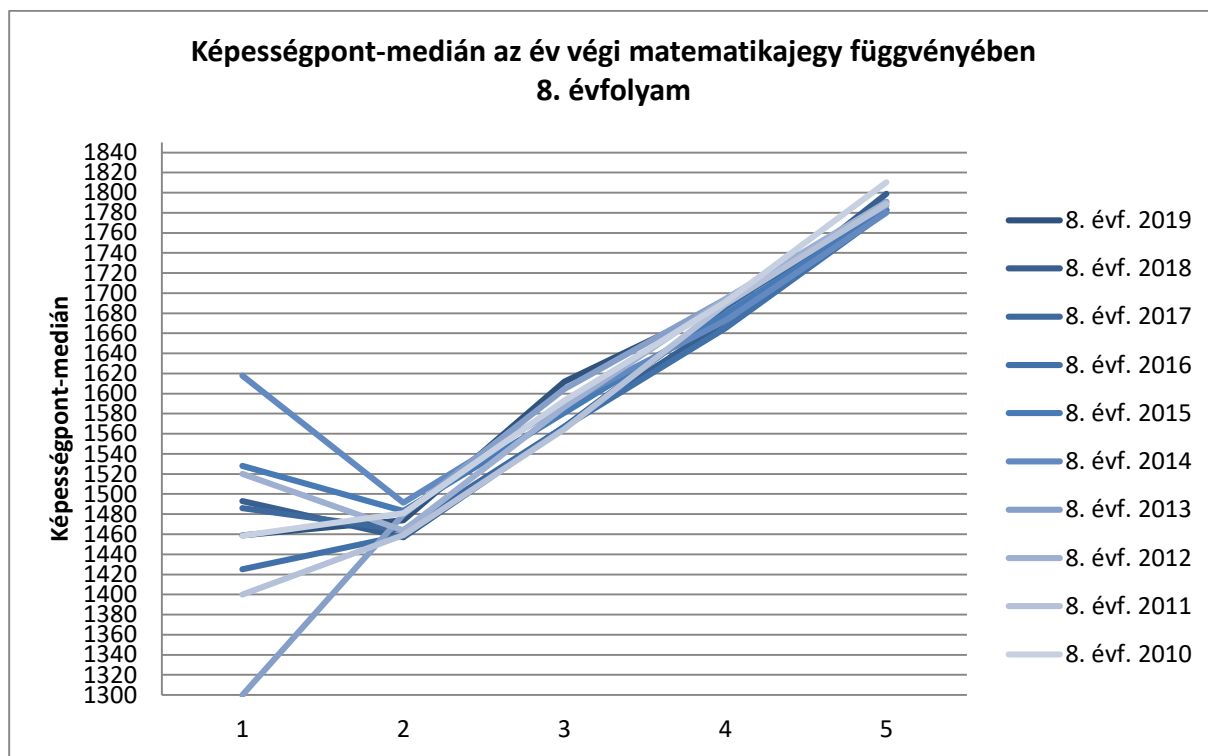
A református tanulók körében elvégzett elemzésnél hasonló eredményre jutottunk. Itt az összes református tanuló tanév végi matematika osztályzatát és a matematika képességterületen megszerzett képességpont mediánját hasonlítottuk összes.

A 6. évfolyamon az előző tanév végi matematika jegy az 1-es osztályzatot kaptak esetében csak kis mértékben vetíti előre az elért matematika- képességpontot. Ennek mediánja (középértéke) az 1-es érdemjegyet kaptak körében a vizsgált 2010-2019-es időszakban 1252-1405 pont között rapszodikusán változott.

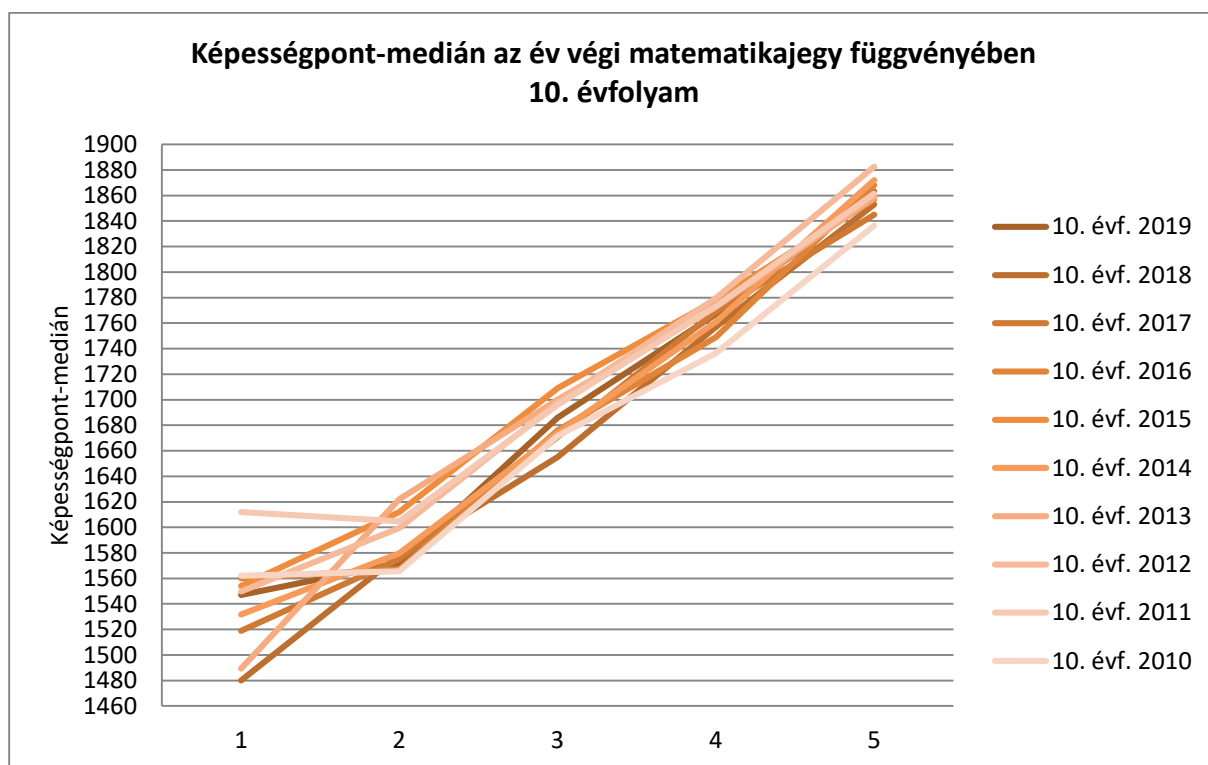
Szintén viszonylag tág határok között (1299-1348, 49 pontnyi tartomány) változott a 2-es érdemjegy képességpont-medián értéke is az évek során. Ennél kisebb mértékű volt (44 pontnyi tartományban mozgott) a 3-as érdemjegy és ezeknél lényegesen kisebb tartományban a 4-es (26 pont), valamint az 5-ös 39 ponttal. Az adatokból arra következtethetünk, hogy nagy általánosságban a 4-es és 5-ös év végi osztályzatok követik le leginkább az OKM-en nyújtott teljesítményt, míg a 3-as, 2-es 1-es irányába haladva egyre inkább szóródik a tanulók teljesítménye.

A képességpont mediánok értéke a 6. évfolyamon a 10 év viszonylatában 410 pontos tartományt ölelt fel.

A 8. évfolyamon az 1-es év végi osztályzat esetében a 6. évfolyamon tapasztaltnál még inkább eltérők az egyes évek képességpont-medián eredményei (1330-1618, 318 pontnyi tartomány). A 2-es és 3-as érdemjegnél 35, illetve 47 pont a tartomány szélessége, míg a 4-es érdemjegnél ez 29-re, az 5-ösönél 30-ra csökken, vagyis a 8. évfolyam esetében is az év végi 4-es és 5-ös osztályzatok vetítik leginkább előre az OKM-en nyújtott teljesítményt.

A 8. évfolyamon számított képességpont-mediánok értéke 511 pontos tartományban mozgott, mely a három évfolyam közül a legszélesebb tartomány volt.

A 10. évfolyamon nem kiugróan nagy az 1-es év végi osztályzat esetében az évenkénti képességpont eltérés (132 pont), hiszen a többi érdemjegynél is viszonylag magas ez az érték. A 2-es érdemjegynél 56 pontos, a 3-asnál 54 pontos tartományban mozogtak, míg a 10. évfolyamon is a 4-es év végi osztályzat a „legstabilabb” mutató (43 pontos tartomány) és ezt követi itt is az 5-ös érdemjegy.

A 10. évfolyamosok képességpont-medián értéke 2010-2019 között 403 pontos tartományban (1480-1883) mozgott.

A három vizsgált évfolyam eredményeit összevetve megállapíthatjuk, hogy az alacsonyabb évfolyamú (6. és 8.) tanulók képességpont-mediánjai alacsonyabbak, és minden évfolyamra jellemző, hogy a 2-es érdemjegytől kezdődően a magasabb évfolyamra járók értelemszerűen magasabb képességpontot értek el, és ez az eltérés kiegyensúlyozott a 6., a 8. és 10. évfolyam között.

Így a három mért évfolyam kirajzolódó képzeletbeli görbéje nagyjából párhuzamos egymással. Ez alól kivétel az 1-es érdemjeggyel rendelkezők, mert ezen csoportban előfordult, hogy a 8. évfolyamosok a 6. évfolyam szintjén teljesítettek, de olyan is volt, hogy a 10. évfolyam képességpont szintjét is elérték.

A 6. és a 8. évfolyam diagramja között nagyobb a távolság, vagyis nagyobb a fejlődés a két mérés közti időszakban, mint a 8-ról a 10. évfolyamra lépve.

9. Motivációindex

Az OKM mérések során a telephely motivációs-indexének kiszámolásra is sor kerül. Az OKM méréshez kapcsolódó adatszolgáltatás során az intézményvezetők telephelyenként, önkéntes alapon jellemezhetik tanulóik motivációjának szintjét. Ehhez az alábbi öt kérdésre kell válaszolniuk:

- a tanulók motiváltak,
- a tanulók körében érték a tudás, az iskolai siker,
- a tanulók gyakran hiányoznak, „lógnak”,
- a tanulók fegyelmezetlenek,

- a szülők nem támogatják, segítik-e gyermekeik otthoni tanulását.

(Azokon a telephelyeken, ahol több képzési típus is jelen van – mindegyiket külön-külön kellett jellemezniük.)

Az adatszolgáltatás során minden területet egy 7 fokozatú skálán jelöltek meg, ahol az 1 azt jelenti, hogy az adott állítás egyáltalán nem jellemző a tanulókra, a 7-es pedig azt, hogy nagyon jellemző. Az értékeket a kitöltők szubjektív megítélésük alapján jelölték be. Az adatokból az Oktatási Hivatal Köznevelési Mérés Értékelési Osztálya az OKM adatok feldolgozása során minden telephelyre egy indexszámot képez. Az index kiszámolása során iskolatípusonként meghatározzák a leggyakoribb kategóriát (a kérdőív 1-7 értékei közül), amely 0 értéket kap. Az ennél jobb kategóriát megjelölő iskolákhoz az 1, az ennél rosszabb kategóriát megjelölő iskolákhoz pedig a -1 értéket rendelik az adott változó (az 5 vizsgált terület) esetében. Az így kapott értékeket összeadják és így az index értéke -5 és 5 közé eshet. Ezen a 11 fokozatú skálán a legalacsonyabb érték (-5) a tanulók nagyon alacsony motiváltságát, a legmagasabb (+5) érték a tanulók magas motiváltságát jelzi.¹³

A továbbiakban az egyszerűség kedvéért gyakran használjuk majd a pl. „a tanulók motiváltságát a telephely +2-re tette” vagy „a motivációs skálán a +4 értéket jelölte be”, de ezek alatt a fent leírtak értelmében nem egy konkrét érték bejelölését értjük, hanem az öt felsorolt terület értékei alapján képzett index-számot.

A református telephelyek összesített motivációs-indexét intézménytípusonként és ezen belül egyházkerületenként elemezzük.

Az intézménytípusonkénti összehasonlítást az országos FIT jelentésekben található diagramtípustól eltérő módon ábrázoljuk, míg az egyházkerületi megoszlásokat az ott megszokott oszlopdiagramokon.

Igaz ugyan, hogy az oszlopdiagramos ábrázolásban kevésbé összehasonlíthatók az egyes kategóriák, de mivel előfordulnak „hiányzó” kategóriák is (van olyan -5 és +5 közötti érték, melyet egyik telephely sem jelölt be) így ez a jobban értelmezhető ábrázolásmód. (A diagram jobb oldalán lévő szinkód is segíti az egyes értékek beazonosítását.)

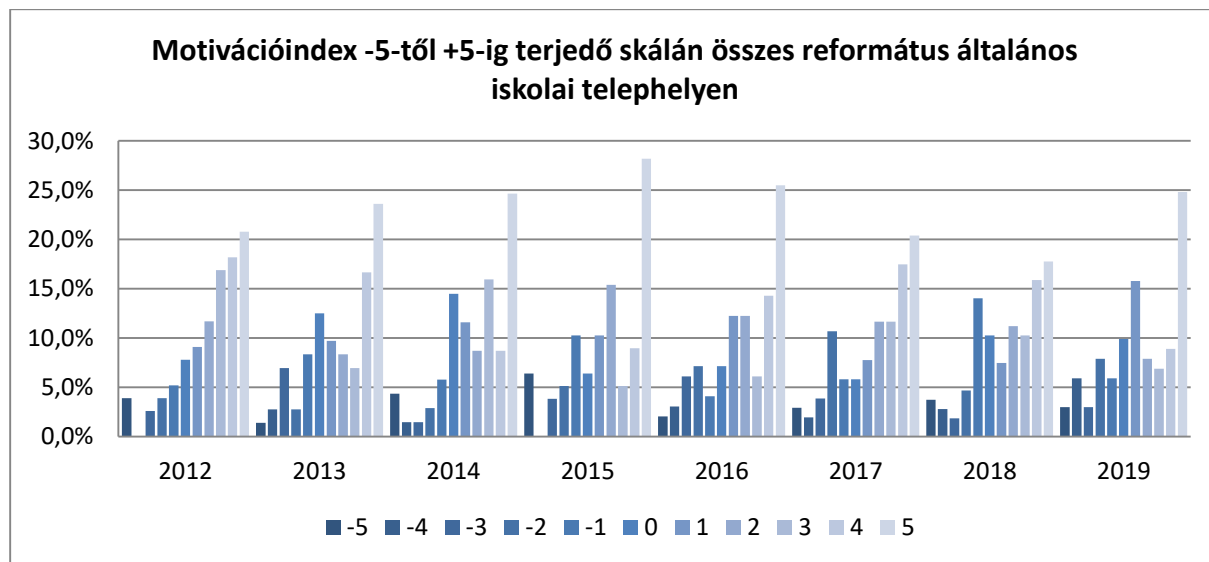
Az adatokat az intézmények telephelyenként szolgáltatják, de a továbbiakban az intézmény és a telephely elnevezéseket az egyszerűség kedvéért egymás szinonimájaként fogjuk használni, mivel a legtöbb intézmény egyben a telephely is – vagyis nem rendelkezik egynél több telephellyel. (Kivételek a különböző telephelyeken működő többcélú intézmények és a néhány oktatási központ.)

¹³

https://www.kir.hu/okmfit/files/OKM2019_Utmutato_a_Tanulasi_kornyezet_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf
Oktatási Hivatal, Bp., 2019. 9. oldala alapján. Utolsó letöltés 2021.01.05.

Általános iskola

A motivációindex országos megoszlására általában az jellemző, hogy a -5 és +5 közötti tartományban csaknem azonos az értékek aránya,¹⁴ míg a református telephelyeken jelentős túlsúlyban vannak a pozitív értékek.

A református összesítésű motivációindex értékek a 2012-2019 közötti időszakról állnak rendelkezésre.

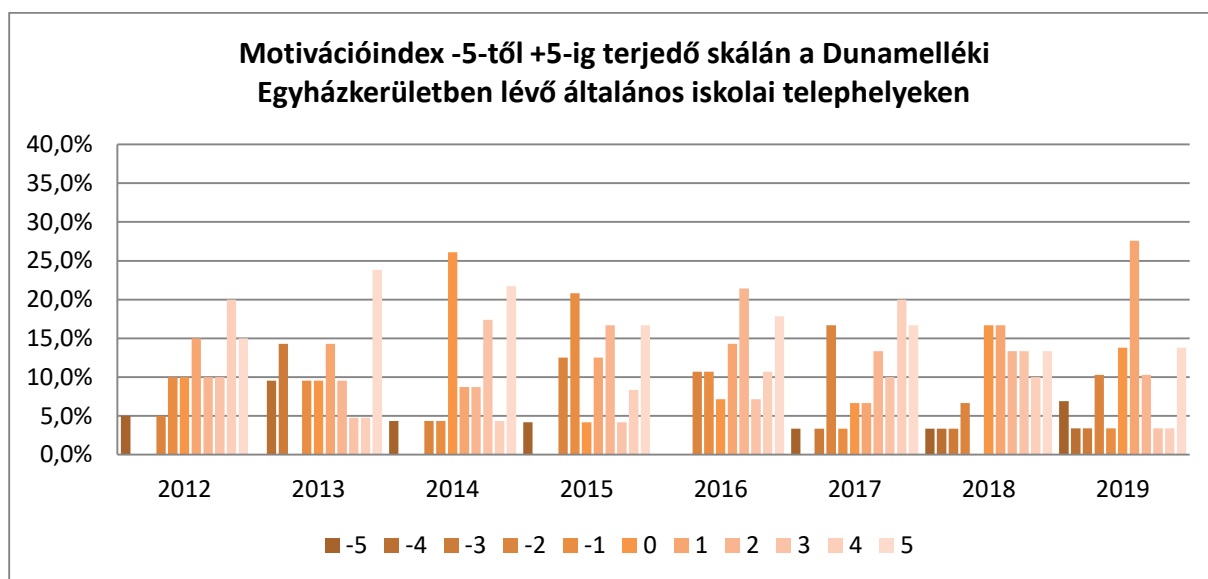
A református általános iskolák telephelyein a tanulók motivációjának jellemzésére több mint 60%-70%-ban a pozitív értékeket választották az intézményvezetők. A 0 érték 6%-15% között mozgott az évek során, így negatív értékekre csupán 16-27% maradt. A pozitív értékek között is jelentős hányadot foglalt el a skála legmagasabb értéke (+5, magasan motivált tanulók). Ennek aránya 2012-2015 között növekedve 21%-ról 28%-ra változott, majd a 2018-as viszonylag alacsony érték után (18%) 2019-ben a telephelyek negyedén jellemezték a tanulókat a legmagasabb motiváltsággal. (Itt jegyezzük meg, hogy ez nem évfolyamonkénti jellemzés, hanem a telephely minden tanulójáról szól.)

Magas a +4-es érték aránya is. 2012-2019 között 8,7%-18,2% között változott. A motivációindex két legkedvezőbb értéke minden évben a telephelyek legalább harmadára volt jellemző. A 2018-as és 2019-es években az általános iskolai telephelyeken némileg csökkenni látszik a motiváció szintje.

A református általános iskolai telephelyek összesítésében minden évben a skála minden értéke előfordult. Kivétel a 2012-es és a 2015-ös évek, amikor is a -4-es értéket egyetlen telephely sem választotta.

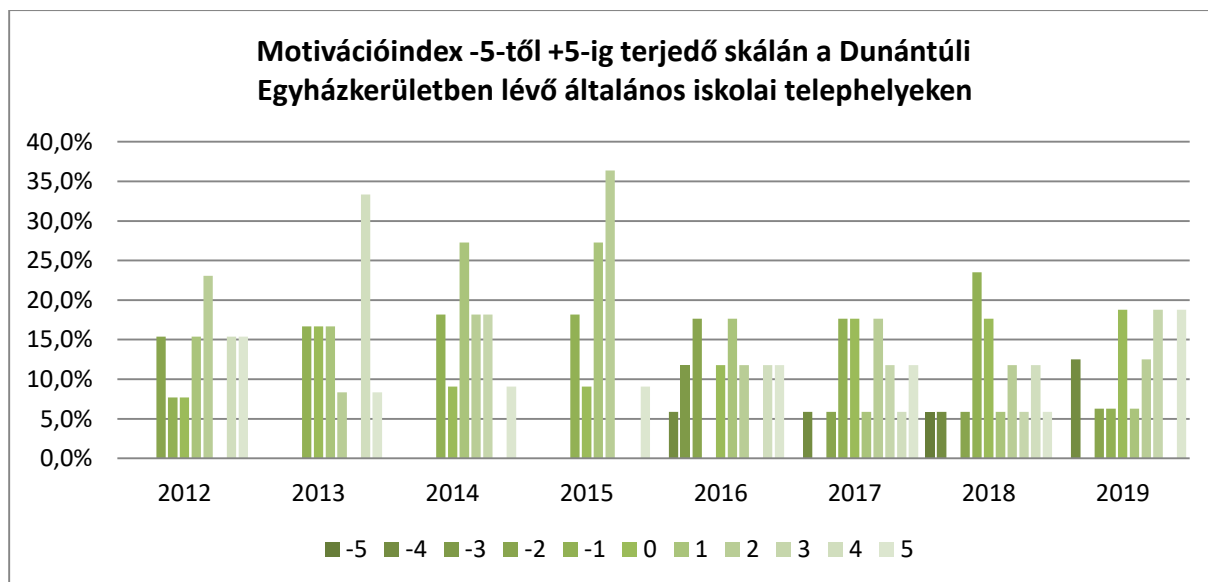
Az általános iskolai telephelyek motivációindexét egyházkerületenként is áttekintjük. (Az Egyházkerületeket a már megszokott színekkel jelöljük.)

¹⁴<https://www.kir.hu/okmfrit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

A 2012-es adatszolgáltatás során határozottan túlsúlyban voltak a pozitív értéket választó telephelyek. 2013-ban megnőtt a negatív értékek aránya, de emellett magas volt (23,8%) a legkedvezőbb, a +5 aránya is. 2014-ben a telephelyek negyede a középértéket, a nullát választotta, de a +5 még mindig a telephelyek ötödére jellemző volt. 2015-ben és 2016-ban hangsúlyosabbá váltak a negatív értékek. 2017-ben majd 2018-ban a pozitív tartomány értékei voltak a jellemzők, míg 2019-ben a telephelyek 27,6%-a +1 értéket adta a tanuló motivációjára és a skála pozitív végén lévő értékek aránya az előző évhez képest jelentősen lecsökkent (+3 és +4 csupán 3,4%, +5 aránya 13,8%).

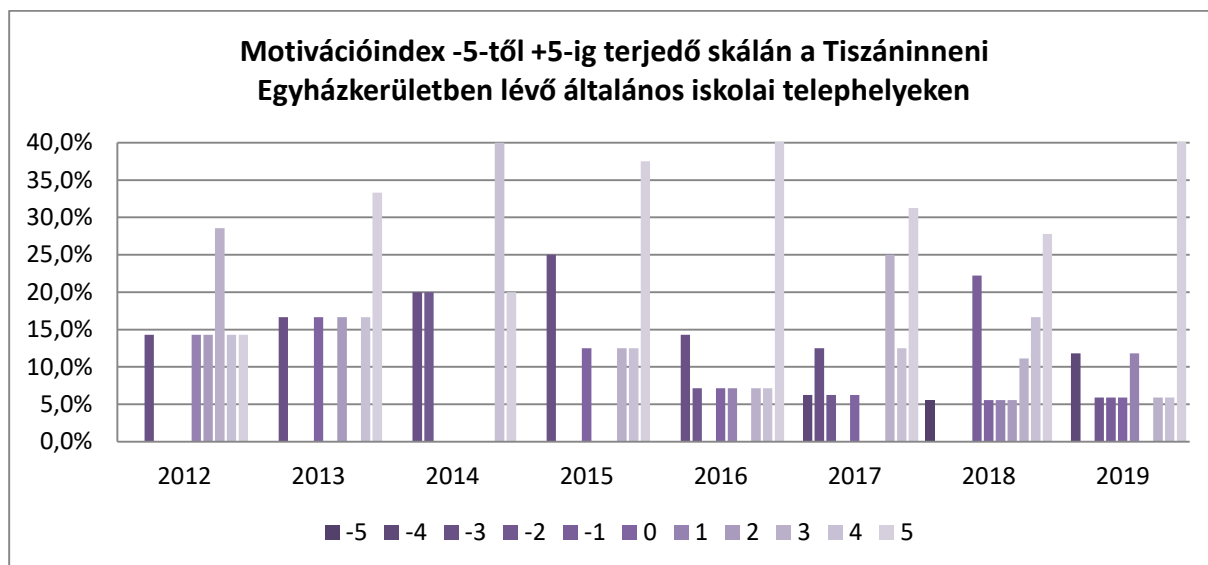
Ha 2012-2019 közötti évek maximumértékeit nézzük, akkor a következő sorozatot látjuk: +4; +5; 0; -1; +2; +4; +1 (és nulla holtversenyben) +1, ami hullámzó megítélést sugall.

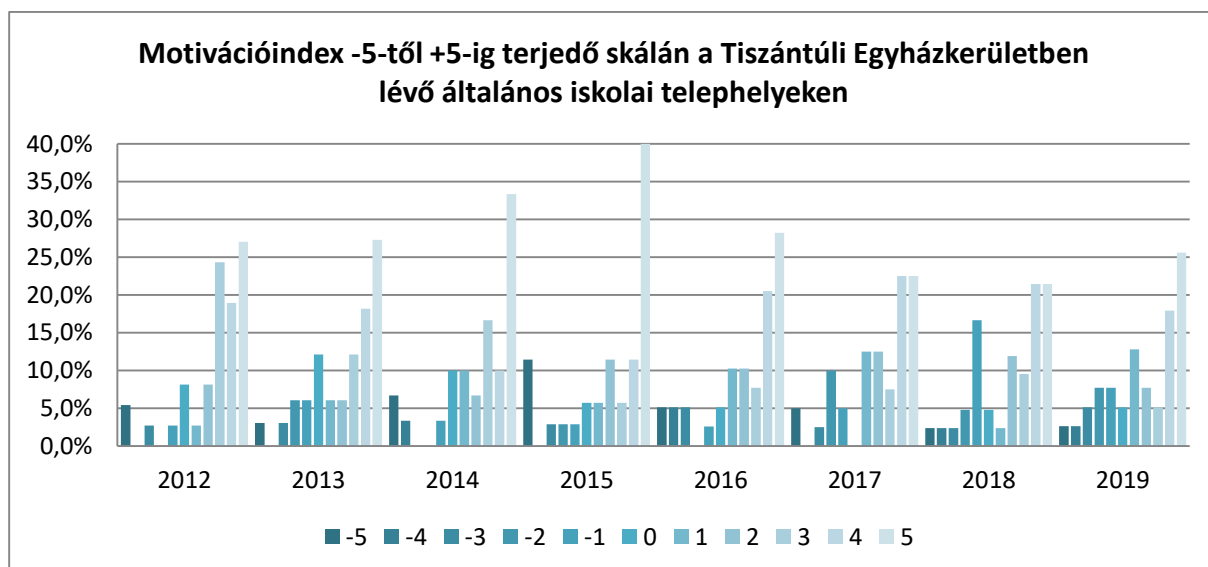
A Dunántúli Egyházkerület területén kevesebb református iskola működik, így az adatok ábrázolása is foghíjas képet mutat.

Minden évben többségében voltak a pozitív értékkel jellemzett telephelyek. Ezek aránya 2012-2015 közötti években volt a legnagyobb (68%-73%) és 2018-ban visszaesett 41%-ra, majd 2019-ben újra nőtt (56,4%). Az egyes évek jellemző értékei: +2; +4; +1; +2; 2016-ban azonos arányban a -2 és a +1, 2017-

ben -1; 0; +2; 2018-ban a -1 és 2019-ben a 0; +3; +5 értékek voltak. A legkedvezőbb, a +4 és a +5 értékek aránya a 2016-2019-es időszakban 20% körül mozgott.

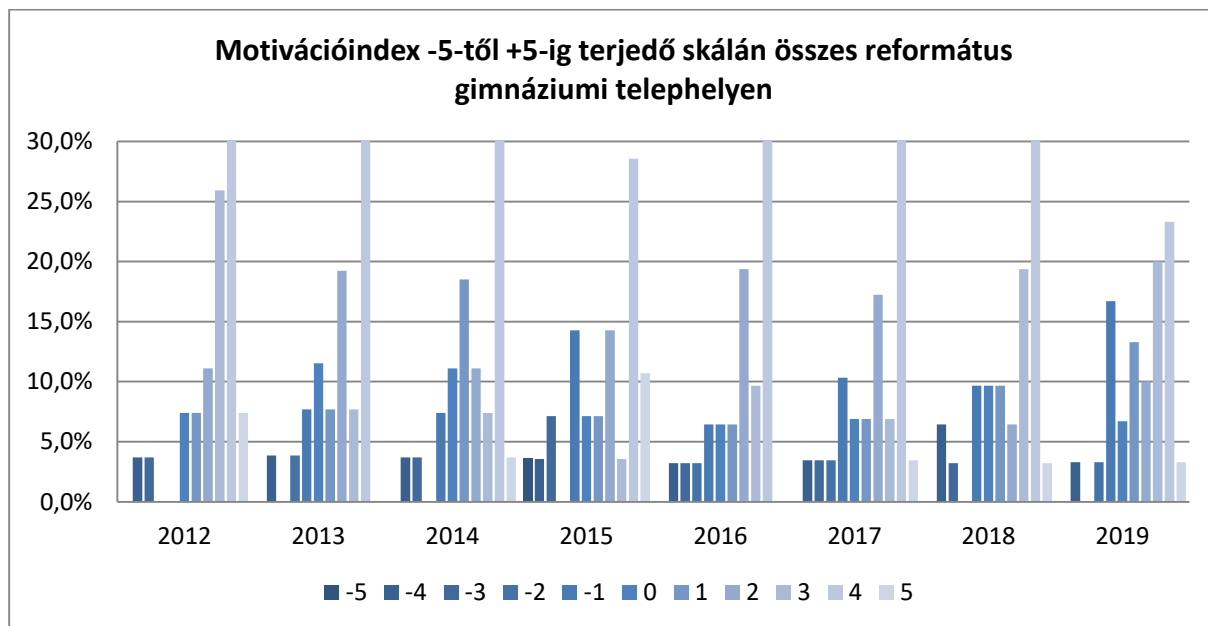
A Tiszáninneri Egyházkerület telephelyein nagyon magas a pozitív értékek aránya, és ezen belül is kifejezetten a +4 és a +5 értékek. Ezek aránya (2012-őt leszámítva) 40-60% közötti. Szembeötlő, hogy 2014-ben, 2016-ban és 2019-ben is a telephelyek 40%-a a maximálisan adható +5-tel jellemezte a tanulói motivációját. A 2014, 2015 és 2017-es évekre a megosztottság volt a jellemző. A tanulók motivációját a telephelyek a skála vagy egyik vagy másik végére tették, alacsony volt a közbelső értékek aránya. 2018-ban és 2019-ben némileg árnyaltabb volt a kép, -4-től +5-ig majdnem minden érték előfordult.

A Tiszántúli Egyházkerület területén lévő református általános iskolai telephelyek tanulójának motivációját túlnyomórészt pozitív értékekkel jellemezték az intézmények. A négy egyházkerület közül összességében ez a „legpozitívabb”. A pozitív értékek aránya 67%-81% között változott, úgy hogy a +4 és +5 összesített aránya nem volt kiugróan magas, minimális ingadozással 45% körüli volt az évek során. Ebben az egyházkerületben az intézmények nagyobb arányban használták a tanulók motivációjának jellemzésére a kisebb pozitív (+3; +2; +1) értékeket is.

Gimnázium

A motivációindex az országos gimnáziumi összesítésben általában úgy alakul, hogy a motivációindex választható számértékének emelkedésével egyre nő az azokat választó telephelyek aránya, de a sort záró a +5-nél jelentős visszaesés tapasztalható.¹⁵ Általában a legnagyobb arányban a +4-et és a +3-at választották az intézmények. A +4-et általában az intézmények több mint 20%-a jelölte be, míg a +5 aránya 10% alatt maradt.

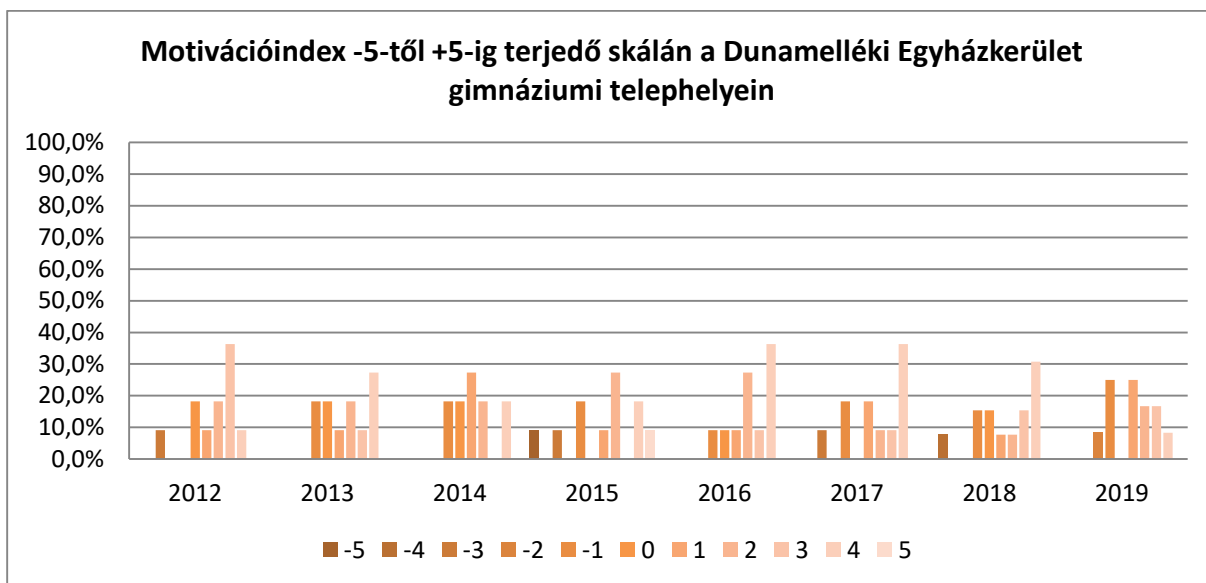
A református gimnáziumok telephelyein a tanulók motivációjának jellemzésére minden évben több mint 65%-75%-ban a pozitív értékeket választották az intézményvezetők. (Kiugróan magas a 2012-es 85%-os érték.) A 0 érték 7,4%-11,5% között mozgott az évek során, így negatív értékekre csupán 7-25% maradt. A pozitív értékek közül a legnagyobb arányban 2012-2019 között - csakúgy, mint az országos összesítésben - a +4 fordult elő. Értéke a 2016-os 41,9%-os csúcsot követően csökkent, 2019-ben az eddig előforduló legalacsonyabb, 23,3% volt. A skála legmagasabb értékét, a legkedvezőbb motivációindexet (+5) 2013-ban és 2016-ban egyetlen intézmény sem jelölte meg. (Itt jegyezzük meg, hogy viszont 2016-ban kiugróan magas 41,9% volt a +4-es értékek adó telephelyek aránya.) A motivációindex két legkedvezőbb értéke 2012-2019 között általában a telephelyek 40%-ára volt jellemző, míg ez az arány 2018-ban 35,5%-ra, 2019-ben pedig 26,6%-ra csökkent.

A 2018-as és 2019-es években a gimnáziumi telephelyeken némileg csökkenni látszanak a motiváció kifejezetten magas szintjei, mert a +5-ös érték aránya is 3,3% körül stagnál.

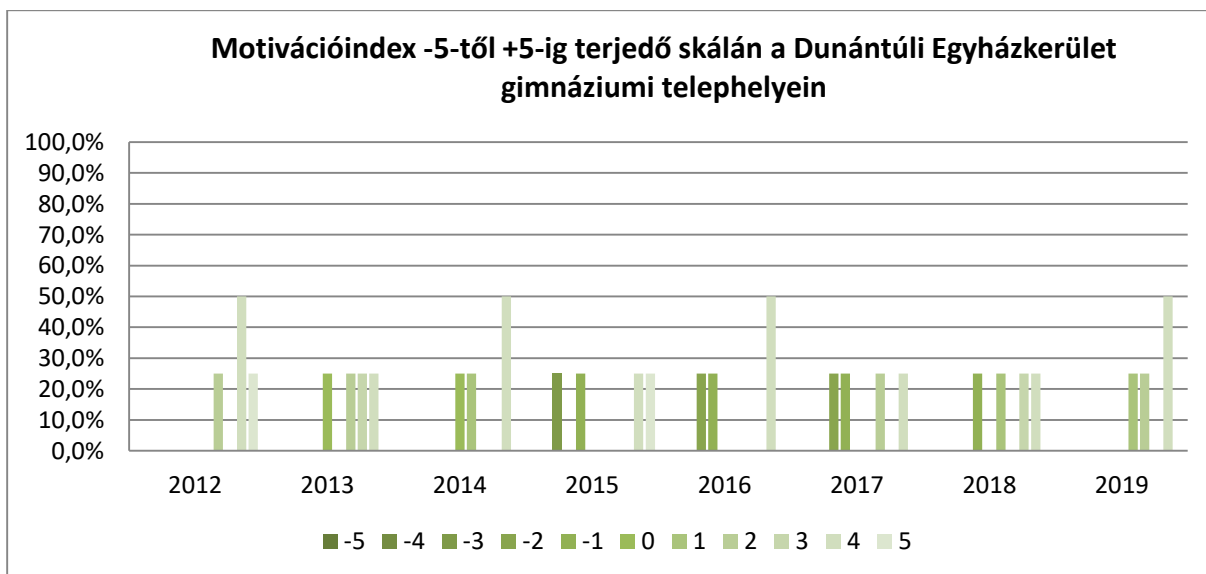
A negatív értékek közül 2012-ben a gimnáziumok alig jelöltek be néhányat, a legalacsonyabb, -5-ös értéket pedig csak 2015-ben választották és akkor is csak a gimnáziumok 3,6%-ában. Emellett voltak évek, amikor a -1, vagy a -3, négy évben pedig (2012, 2014, 2015, 2018) a -2-es értéket nem jelölte be egyetlen intézmény sem.

A gimnáziumi telephelyek motivációindexét egyházközségenként is áttekintjük.

¹⁵ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

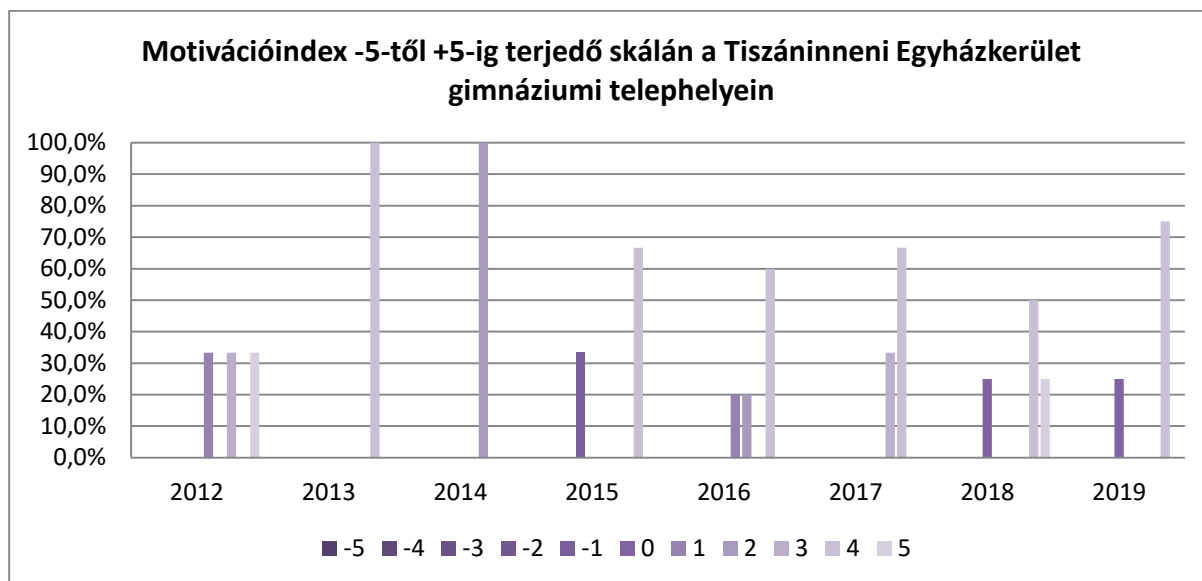
A Dunamelléki Egyházkerület gimnáziumaiban a tanulók motivációját döntően pozitív értékkel jellemezték a kérdőívet kitöltők. A skála legkedvezőtlenebb értékét (-5) csupán 2015-ben választotta az intézmények 9,1%-a, a -4-et pedig 2018-ban pedig 7,7%-uk. Elvértve fordultak még elő -3-as és -2-es értékek. A -1-es érték 2012-től minden évben megjelent a választások között. A legnagyobb arányban választott motivációindex érték a 2012, 2014, 2015 és a 2019-es év kivételével a +4 volt. 2012-ben a +3 jelent meg a legnagyobb arányban, 2015-ben a +2, 2019-ben pedig azonos arányban (25-25%) a nem túl kedvező -1 és a +1. A magasan motivált tanulókat jelző +5 érték 2012-2019 között csupán egyetlen évben, 2015-ben jelent meg. Ezek az adatok az utóbbi két évben a motivációindex csökkenését jelzik.

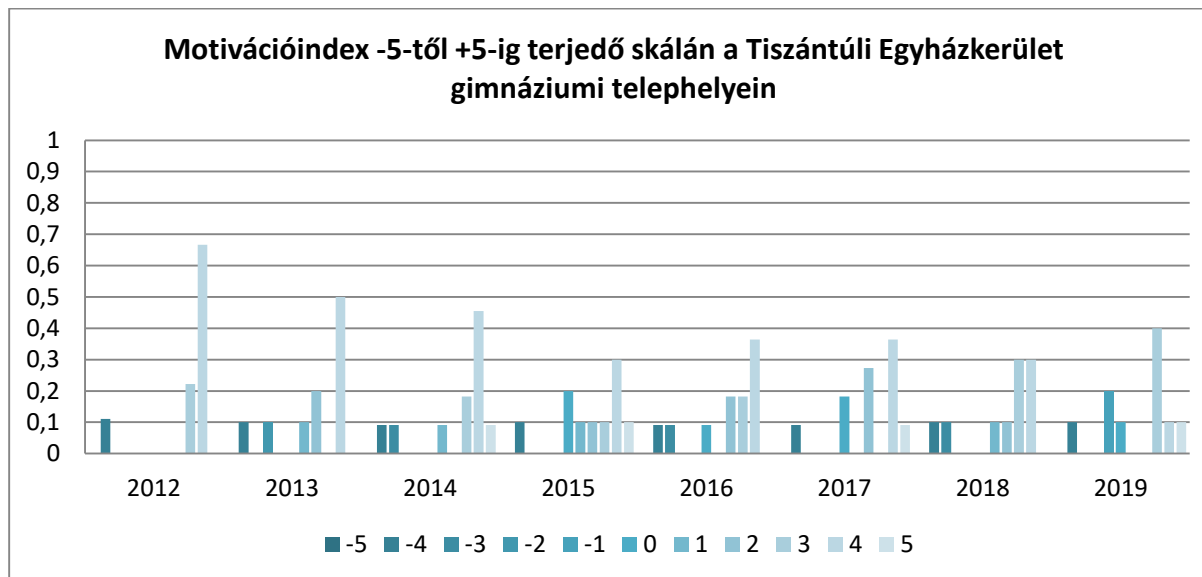
A Dunántúli Egyházkerület gimnáziumaiban a pozitív értékek aránya 2012-ben és 2019-ben 100%-os volt, míg a többi évben is elérte a legalább 50%-ot.

A -5 és -4-es értékek egyik évben sem, a -3 és a -2 elvértve fordultak elő. A -1-es érték 2015-től jelent meg, de 2019-ben már nem szerepelt a választások között. A leggyakrabban nagy arányban választott érték a +4 volt. A legkedvezőbb (+5-ös) értéket csak 2012-ben és 2015-ben választották a dunántúli református gimnáziumok tanulók motivációjának jellemzésére, az intézmények 25%-ban. A 2015-2017

közötti viszonylag kedvezőtlenebb megoszlások után 2018-ban még az intézmények 25%-a a -1-es értéket jelölte be, de a 2019-es adatok kifejezetten kedvező motivációs szintet jeleztek.

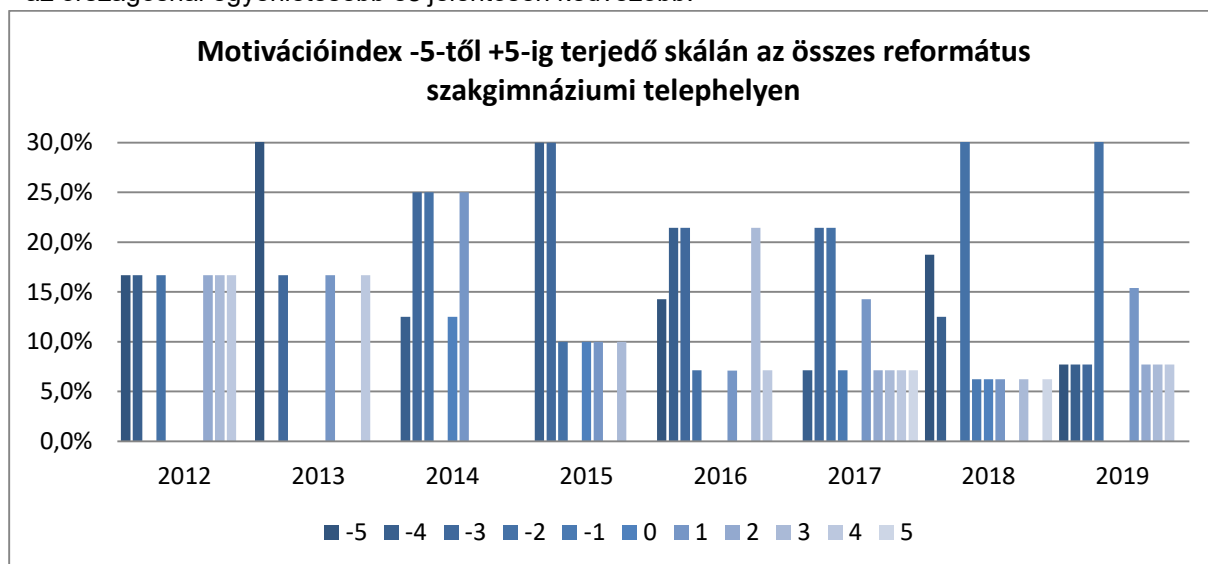
A Tiszáninneri Egyházkerület területén lévő gimnáziumi telephelyek motivációindex diagramja -5 és -2 közötti értékeket nem tartalmaz. A -1-es érték is csupán 2015-ben fordult elő, az intézmények harmadában. Az összesített adatok a 2015-ös (66,7%) és a 2018-as, 2019-es (75%) kivételével 100%-ban pozitív értékeket tartalmaztak, így ebben az egyházkerületben a legkedvezőbb a motivációindex megoszlása. A legjellemzőbb itt is +4-es érték.

A Tiszántúli Egyházkerület területén lévő gimnáziumi telephelyeken 2012-2018 között a motivációindex skála pozitív értékeinek aránya 70%-90% között mozgott. 2019-ben ez 60%-ra csökkent. Ezek az arányok változatos értékekből álltak össze. Minden évben előfordult a -4-es motivációindex érték, és gyakori volt mellette a -3 is. A pozitív értékek között 2012-2018 között a +4 volt a legnagyobb arányban előforduló, de 2019-ben ez áttevődött a +3-ra, miközben 10% volt a +5 aránya is. 2012-2017 között az egyes évek legjellemzőbb értékei a +4 volt, míg 2018-ban a +3 és +4, 2019-ben pedig a +3. Ezek az évek némileg romló motivációindex változást jeleznek.

Szaktgimnázium

Az országos motivációindexre a negatív értékek túlsúlya a jellemző. A legmagasabb (+5) érték aránya az évek során 5% alatt marad (Gyakori, hogy a 2-3%-ot sem éri el.). A református, szaktgimnáziumi képzést folytató iskolákban a motivációindex értékeinek megoszlása – egy-egy kiugró értéktől eltekintve - az országosnál egyenletesebb és jelentősen kedvezőbb.¹⁶

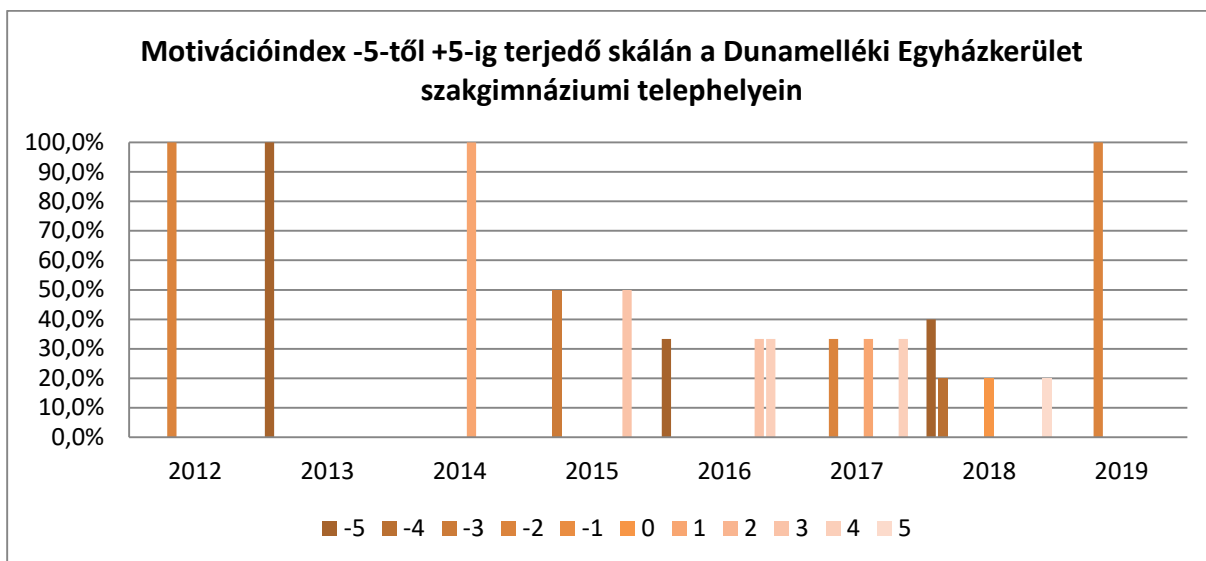
A református szaktgimnáziumok a tanulók motivációjának jellemzésére többnyire (50-75%-os arányban) a skála negatív értékeit választották, de ez az arány hozzávetőlegesen megegyezik az országosan tapasztaltakkal. A -1-es értékkel csupán 2017-ben és 2018-ban jellemezték, általában az ennél kedvezőtlenebb értékeket választották.

A pozitív értékek közül a leggyakrabban előfordulók a +1 és a +3. A +5 érték csak 2017-ben és 2018-ban fordult elő 6-7%-os arányban - ami azokban az években kedvezőbb arány volt, mint az országosan számított arány.

Az egyes években a különböző kategóriák megoszlása viszonylag egyenletes, annak ellenére, hogy az ábra a szaktgimnáziumi képzést folytató református iskolák kis száma miatt eléggé foghíjas.

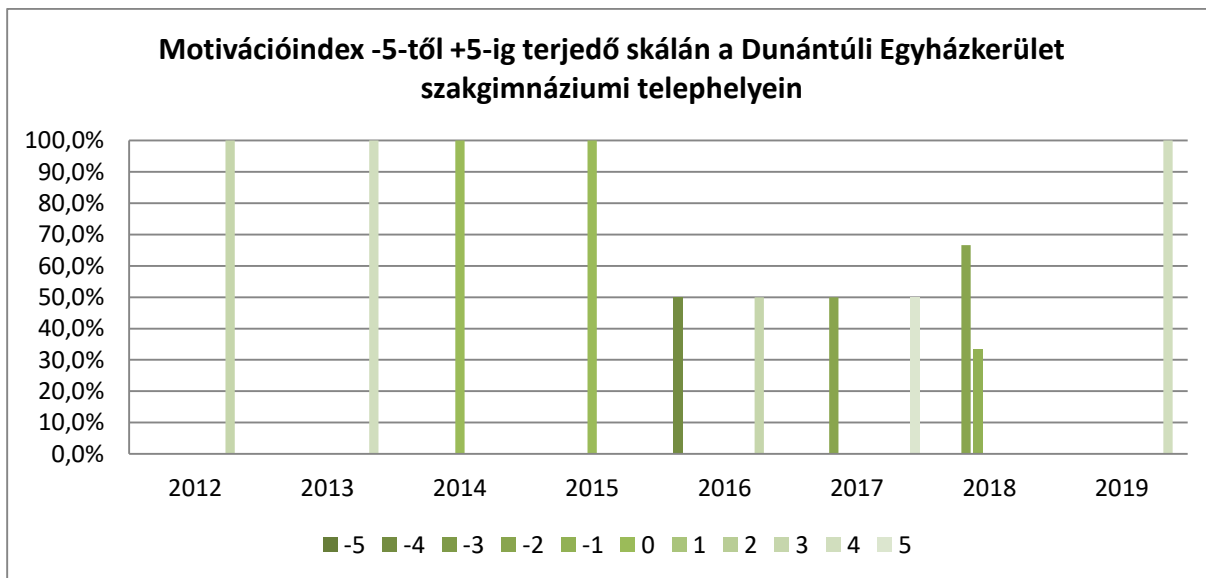
A szaktgimnáziumi képzést folytató telephelyek motivációindexét egyházkerületenként is áttekintjük.

¹⁶ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján Utolsó letöltés: 2020.12.10.

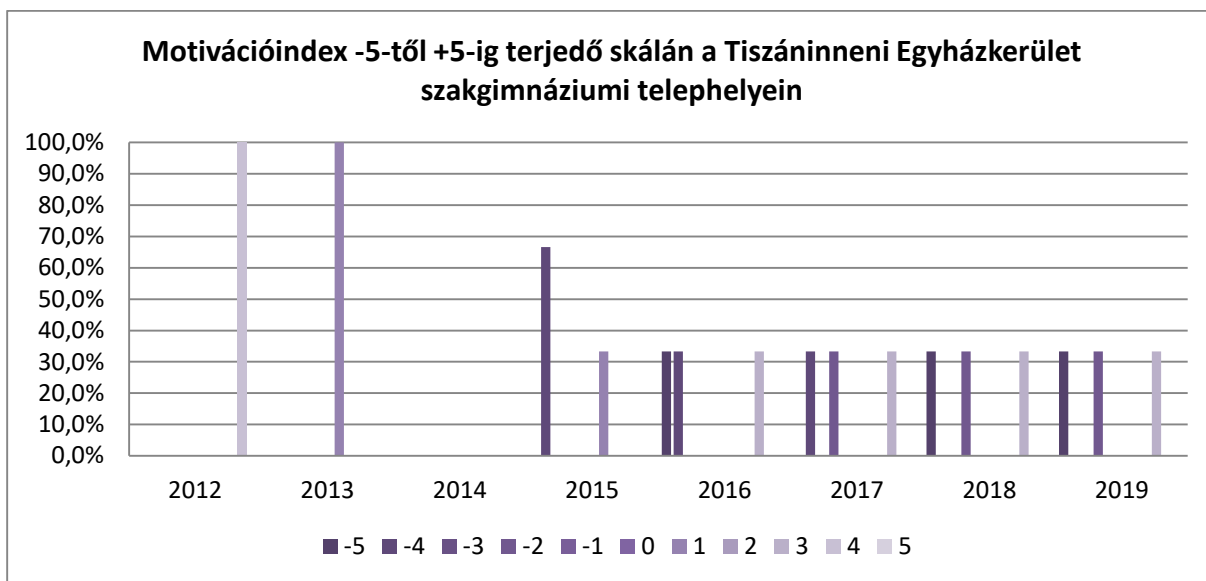

A Dunamelléki Egyházkerület területén kevés helyen folyik szakgimnáziumi képzés. A motivációindex diagram így igen foghíjas. A 2012-es érték -2, a 2013-as -5, a 2014-es +1. 2015-ben már legalább 2 intézmény szolgáltatott adatot, így az értékek -3 és +3 volt. 2016-ban és 2017-ben már legalább három intézmény adataival rendelkezünk, ahol a legmagasabb érték mindkét évben a +4 volt. 2018-ban -5 és +5 között négyféle érték is megjelent. 2019-ben a -2 volt a bejelölt tanulói motivációindex értéke.

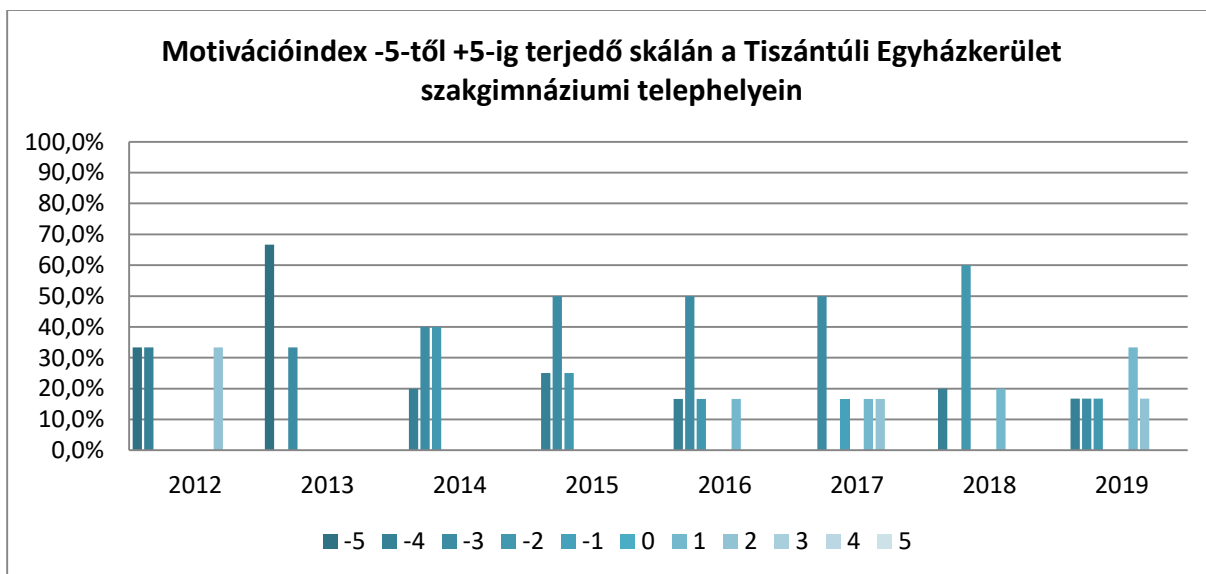
(Megjegyezzük, hogy mivel az intézmények részéről az adatszolgáltatás önkéntes, így az adatokat szolgáltató intézmények pontos számát nem ismerjük.)

A Dunántúli Egyházkerületben 2012-2015 között feltételezhetően 1-1 intézmény által szolgáltatott adatunk van. Ezekben az években a motivációindex értéke +3, +4, 0, 0 volt. 2016-ban és 2017-ben legalább kettő intézmény adatait látjuk. Ezek az értékek -4 és +3, illetve -2 és +5. 2018-ban mindhárom intézmény az „enyhén negatív” (Két intézmény -2, egy -1) értékekkel jellemezte tanulói motivációját, így ebben a három évben tapasztaljuk a legkedvezőtlenebb értékeket. 2019-ben +4-es értékkel jellemezhető a Dunántúli Egyházkerületben lévő szakgimnáziumi tanulók motivációja.

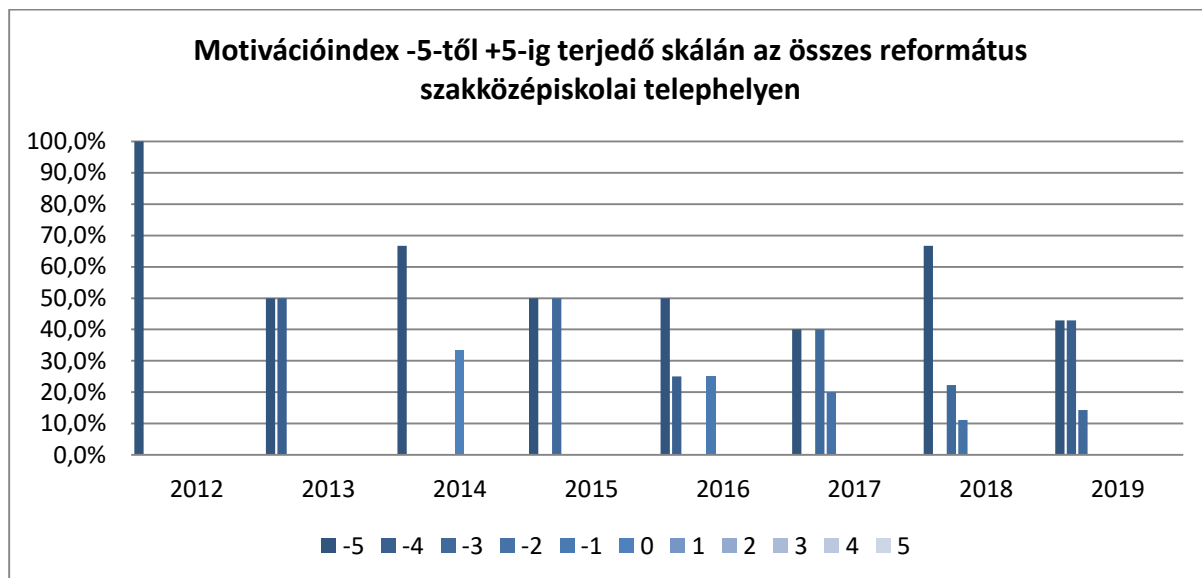
A Tiszáninneri Egyházkerület szakgimnáziumi képzést folytató intézményében (előző elnevezése szakközépiskola) 2012-ben a tanulók motivációindexét +4-re, 2013-ban +1-re tették. 2014-ben nem történt adatszolgáltatás. 2015-től már három intézmény szolgáltatott adatot. Ezek motivációindexe jellemzően a -5 és -2 tartományban mozgott és minden évben a +3 volt a bejelölt legmagasabb érték.

A Tiszántúli Egyházkerületben 2012-ben és 2013-ban feltehetőleg 3 intézmény adatait látjuk. Míg 2012-ben az egyikben +2-re tették a tanulók motivációját, addig 2013-ban már csak a negatív tartományban (-5 és -3) találunk értékeket. 2014-től megnőtt az adatot szolgáltató intézmények száma (5-6 intézmény). Minden évben jellemző volt a -4 és -2 közötti, illetve a +1 és/vagy +2 érték. A 2013-2015 közötti, csak negatív tartományban mozgó értékeket követően az értékeknek már csak 66-83%-a, sőt 2019-ben már csak 50%-a esett a negatív tartományba. Egyértelműen a 2019-es volt a legkedvezőbb mutatókkal rendelkező év.

Szakközépiskola

A szakközépiskolai telephelyek országos motivációindex megoszlására minden évben a negatív értékek nagy aránya volt jellemző. A skála legkisebb értékét (-5) választotta az intézmények legnagyobb hányada (több mint 40%-a). A skálaértékek növekedésével egyre csökken az adott értéket választó intézményeknek aránya. A pozitív értékek aránya elenyészően kicsi, csupán néhány százalékban mérhető.¹⁷

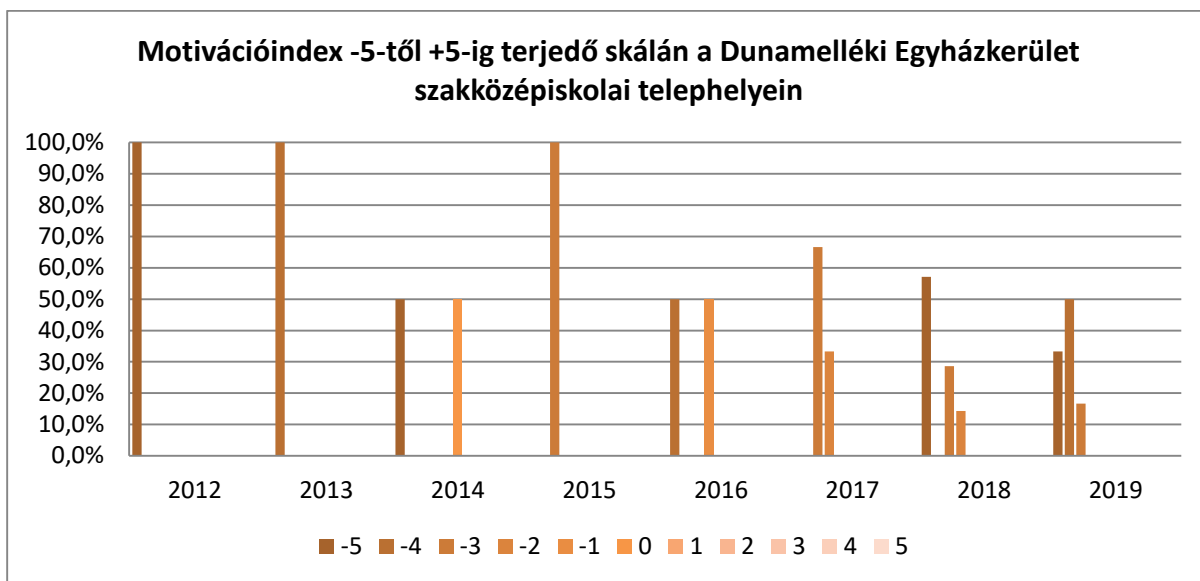

A középfokú oktatásban a szakközépiskolai képzésből van a legkevesebb a református oktatási rendszerben. (Számuk 2012-től folyamatosan nőtt, de a 2019-es méréskor is csupán 7 intézmény adataival rendelkezünk.)

A református szakiskolák által választott értékek minden évben a skála legkisebb értékei, negatív motivációs indexek. Minden évben előfordult a -5. 2012-2016 között 50-100%-ban, a 2017-2019 közötti időszakban 40-67% arányban. A legmagasabb értékű motivációindex a nulla volt, 2014-ben.

Ez hasonló trend, mint amit az országos eloszlásnál is látunk, azzal a különbséggel, hogy a református szakiskolákban egyáltalán nem fordult elő pozitív érték.

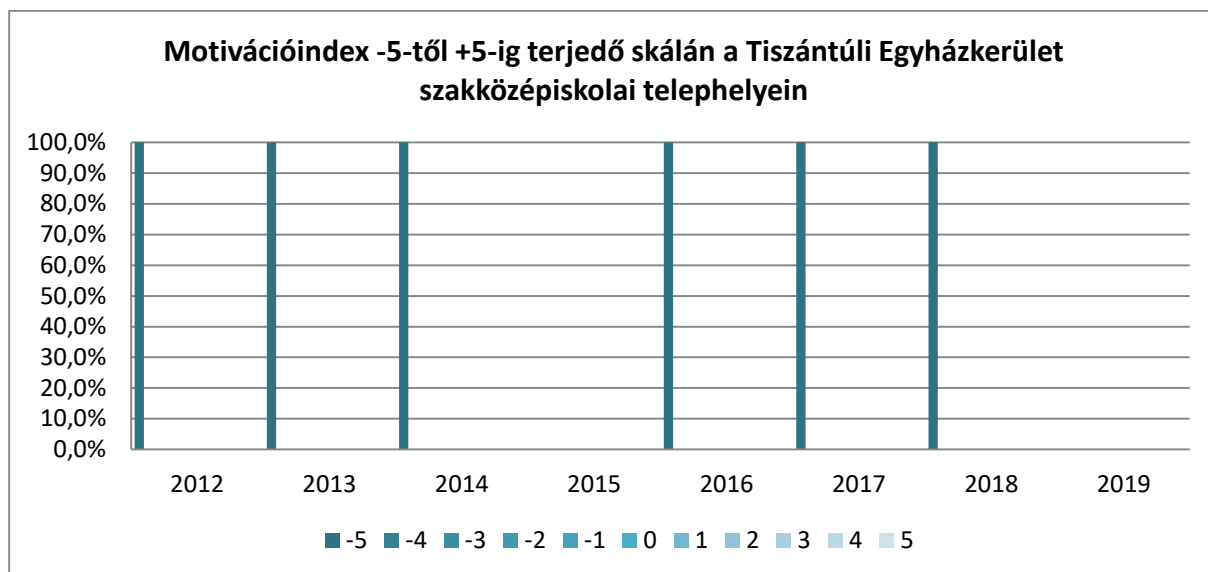
¹⁷ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

A Dunamelléki Egyházkerület értékei alig különböznek az összes református szakközépiskolára jellemzőktől, hiszen ebben az egyházkerületben található a szakközépiskolák túlnyomó többsége. Az adatot szolgáltató telephelyek száma 2019-ben 6 volt.

A Tiszáninneni Egyházkerületben 2015-től van szakközépiskolai képzést folytató református intézmény. Az adatszolgáltatás során minden évben a legkedvezőtlenebb, -5-ös értékkel jellemezték tanulók motivációját.

Ugyanez mondható el a Tiszántúli Egyházkerületben található iskolákról is. Csak -5-ös értékek szerepelnek. (2015-ben és 2019-ben nem történt adatszolgáltatás.)

A Dunántúli Egyházkerületben nem folyik szakközépiskolai képzés, így ott nem rendelkezünk motivációindex adatokkal.

10. Fegyelem

Az OKM mérések során a telephely fegyelemindexének kiszámolásra is sor kerül. Az OKM mérést előkészítő adatszolgáltatás során az intézményvezetők telephelyenként, önkéntes alapon jellemezhetik tanulóik fegyelmének szintjét, úgy, hogy bejelölik, hogy a felsorolt 11 viselkedésforma milyen gyakorisággal fordul elő a telephelyükön. Ezek a

- rendszeres hiányzás,
- rendbontás az órán,
- rongálás,
- fizikai bántalmazás a tanulók között,
- verbális agresszió, ordítozás,
- agresszív magatartás az iskola dolgozóival,
- dohányzás,
- alkoholfogyasztás,
- drogfogyasztás,
- függőség (számítógépes játék, játékép),
- lopás.

Az adatszolgáltatás során minden területet egy 7 fokozatú skálán jelölnék meg, ahol az 1 azt jelenti, hogy a tanároknak sohasem kellett az adott viselkedésformákkal, problémákkal foglalkozniuk, a 7 pedig azt jelenti, hogy nagyon gyakran kellett.

Az értékeket a kitöltők szubjektív megítélésük alapján jelölik be. Az adatokból az Oktatási Hivatal Köznevelési Mérés Értékelési Osztálya az OKM adatok feldolgozása során minden telephelyre egy indexszámot képez, melynek értéke -5 és +6 közé eshet.

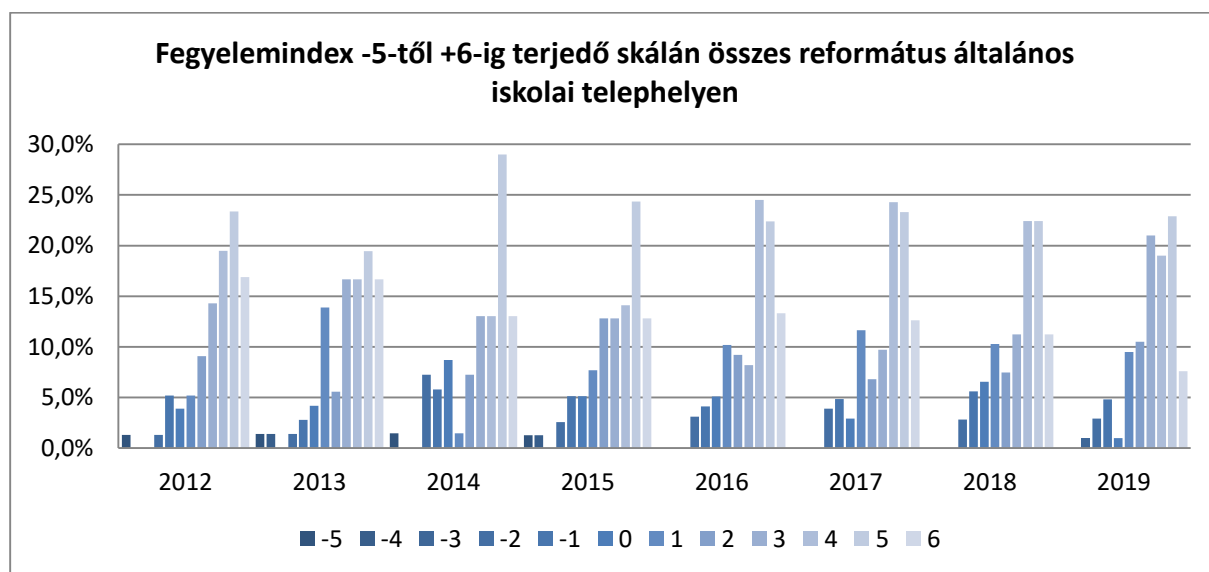
Az index értéke akkor 0, ha a telephely az esetek felében tartozott a jobb helyzetben lévő telephelyekhez, és az értéke az ettől való eltérés mértékének megfelelően -5 és +6 között változik

(például az index értéke +3, ha 8 esetben tartozott a jobb helyzetben lévő telephelyekhez, és -5, ha egyetlen esetben sem).¹⁸

A továbbiakban az egyszerűség kedvéért gyakran használjuk majd a pl. „a tanulók fegyelmét a telephelyen a +2 értékkel jellemezték vagy „a tanulók fegyelmének jellemzésére a skálán a +4 értéket jelölték be”, de ezek alatt a fent leírtak szerint nem egy konkrét érték bejelölését értjük, hanem a felsorolt 11 terület értékei alapján képződött index-számot.

Általános iskola

Az országos eloszlásokra jellemző, hogy az egyes értékek aránya a skálán feljebb haladva egyre nő. A leggyakrabban választott értékek a +3 és a +4. A skála legkedvezőbb, +6-os értékét a válaszadók csupán 5-6%-a jelölte be.¹⁹

A református általános iskolákban kedvezőbb a kép, mert a fegyelemindex legalacsonyabb értékei - a -5; -4 - csak a 2012-2014-es időszakban fordultak elő. Az azt követő években -2 volt a választott legalacsonyabb érték, illetve 2019-ben a telephelyek 1%-ban megjelent a -3 is. Az iskolák 50-60%-a nagyon kedvező 4-es, 5-ös vagy 6-os kategóriába sorolta a tanulói fegyelmezettségét, míg országosan ez az érték 30-35% körül van.

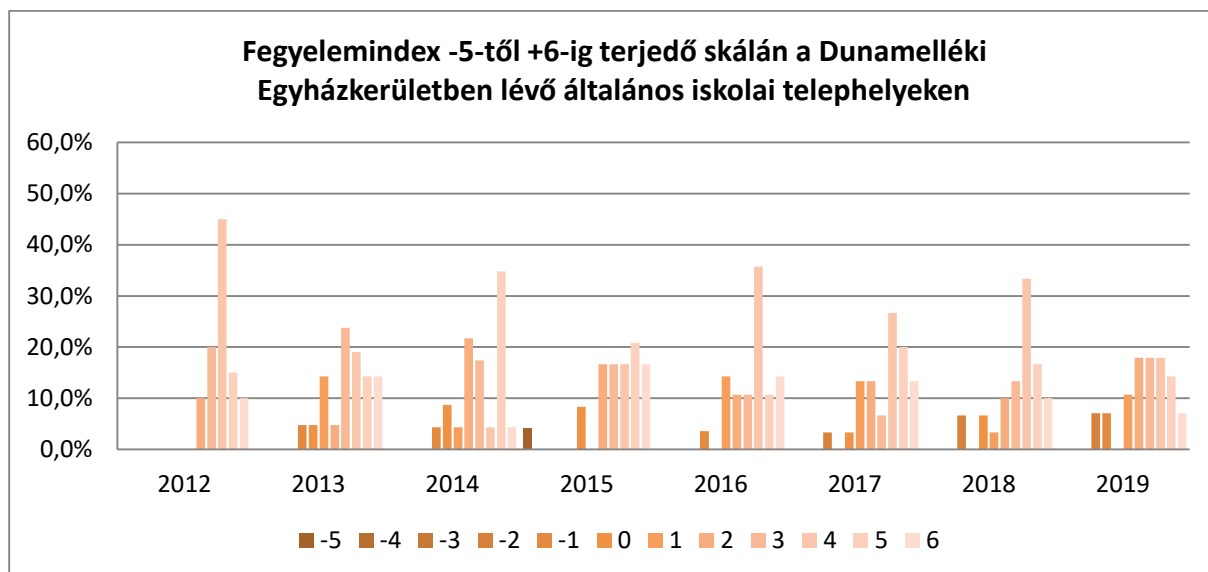
A református általános iskolák körében a +4 és a +5 (valamint 2019-ben a +3) értékek fordulnak elő a legnagyobb arányban.

Összességében a negatív tartományú fegyelemindex értékek aránya 2014 és 2015 kivételével (akkor 10%, illetve 14% volt) 9% alatt maradt és a pozitív tartományban választott értékek aránya 2014 kivételével 90% körüli, sőt 2019-ben át is lépte azt (90,5%).

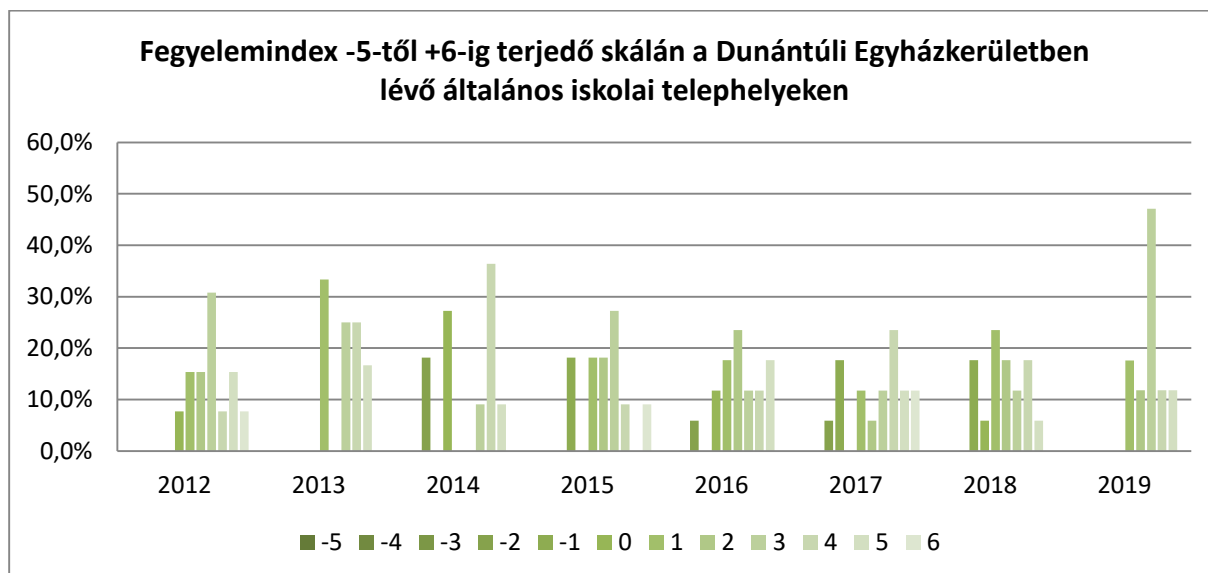
¹⁸

https://www.kir.hu/okmfit/files/OKM2019_Utmutato_a_Tanulasi_kornyezet_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf
Oktatási Hivatal, Bp., 2019. 9. oldala alapján Utolsó letöltés 2021.01.05.

¹⁹ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

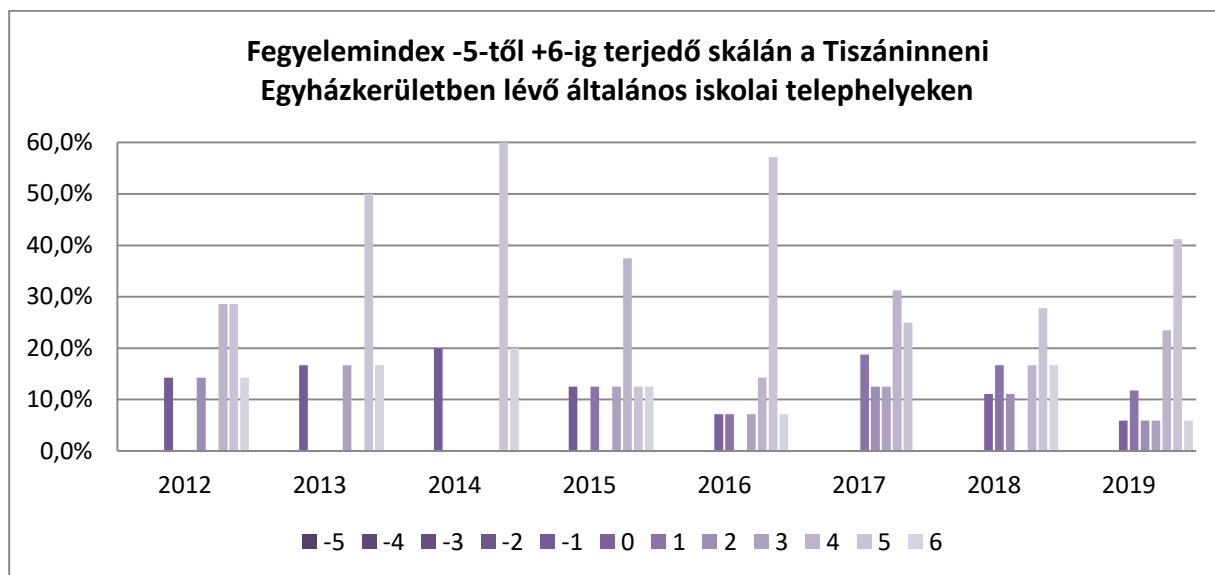

A Dunamelléki Egyházkerületben 2015-ben fordult csak elő a tanulók fegyelmezetlenségét jelző -5-ös érték, majd 2017-től jelentek még meg -2-es értékek. Ezekről eltekintve a telephelyeken a tanulók fegyelmezettségét -1 és +6 közötti indexszel jelölték a kérdőívet kitöltők. A negatív választások aránya 2012-ben 0% volt, majd az azt követő években csökkenő tendenciában 4,8%-tól 3,3%-ig változott. 2018-ban felugrott 6,7%-ra és 2019-ben 14,2%-ra nőtt. Ezzel párhuzamosan a pozitív tartomány aránya a 2016-2017-es 90% fölöttiről 85% körüli értékre csökkent. A legkedvezőbb (4; 5; 6) értékekkel jellemzett telephelyek aránya 2019-ben az addig kedvezőbb (akár 60%-os) arányról 40%-ra esett vissza. Az évek során a fegyelmezettség jellemzésére a legnagyobb arányban választott érték a +4 vagy a +5 volt. Minden évben volt olyan telephely, ahol az adható legmagasabb értékkel jellemezték a tanulók fegyelmezettségét.

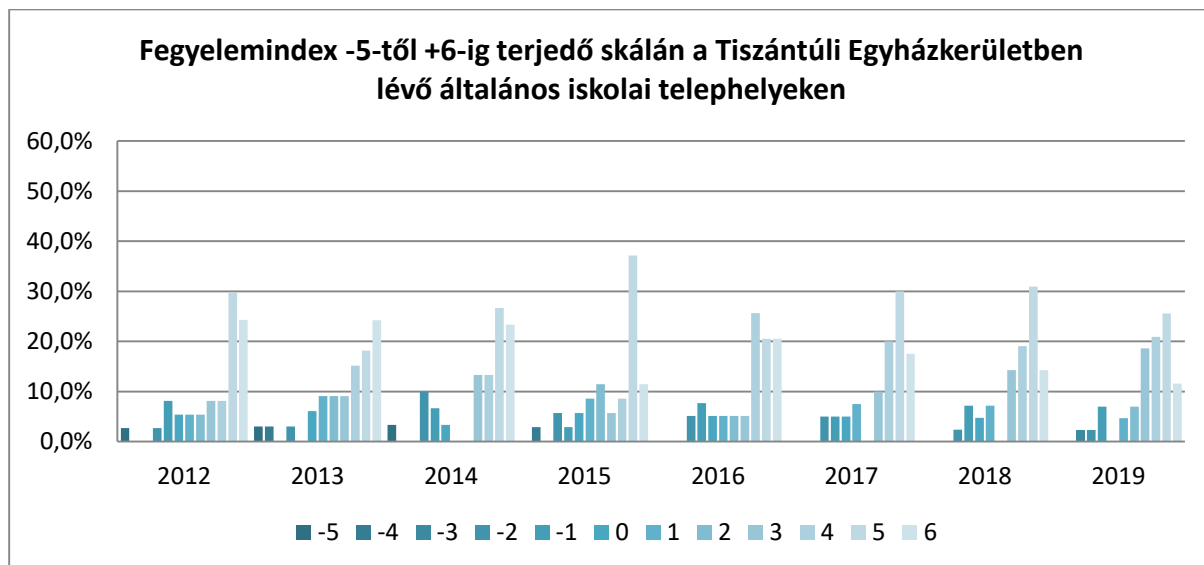

A Dunántúli Egyházkerületben a fegyelem jellemzésére adott legkisebb érték a -2 volt 2014, 2016 és 2017-ben. Az értékek zöme a 0 és +5 közé esett. 2012 és 2019 közötti 8 évben csupán 3 alkalommal jelöltek be maximális (+6-os) értéket. Az ezeket választók aránya 8%; 9%, illetve 2017-ben 12% volt.

2019-re jellemző, hogy minden telephely pozitív értéket választott, így a kezdeti (2012-es és 2013-as) évek után ez mondható a „legfegyelmezettebb” éveknek.

A Tiszáninneni Egyházkerület területén lévő általános iskolákban a tanulók fegyelmeinek jellemzésére a -1 volt a legalacsonyabb választott érték, és ez is csak a 2012-2015-ös mérések során fordult elő. 2016-tól nulla, vagy pozitív értékeket választottak a telephelyek. A nyolc év közül csak 2017-ben nem választotta egyik telephely sem a legmagasabb, +6-os értéket. A nagyon kedvező +4; +5 és +6 értékek összesített aránya általában magas (60-80%, 2017-ben 56%) volt.

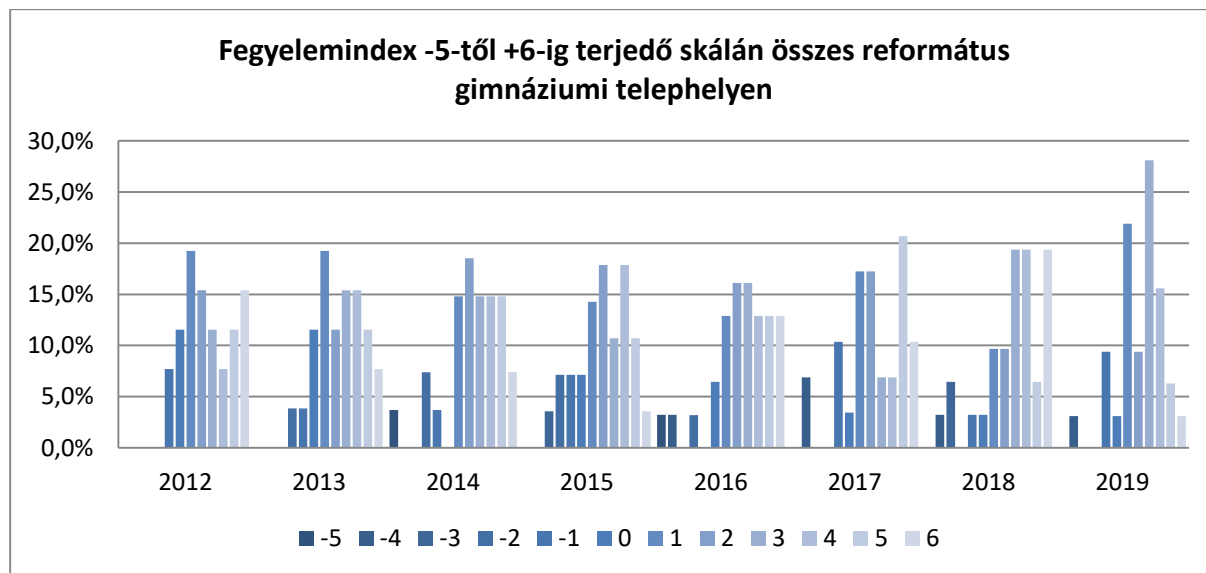
A Tiszántúli Egyházkerületben előfordultak negatív fegyelmezettségi indexértékek is. (Ezek jelentek meg az összesített református értékekben is 2012-2015 közötti időszakban.) Ezeken túl a -2 értéktől a +6-ig minden értékelőfordult. A negatív értékek aránya 10-13% között mozgott. (Kivétel a 2014-es év 20%-kal.) A pozitív tartományok aránya általában 85% körül mozgott. Ebben az egyházkerületben a legstabilabb a fegyelemindexek megoszlása, 2016-tól minimális eltérés van az egyes évek megoszlásarányai között.

Gimnázium

Az országos eloszlásban a gimnáziumok fegyelemindexe a teljes skálán, -5-től +6-ig tartalmaz értékeket és megközelíti a haranggörbének megfelelő normál eloszlást, úgy, hogy a 2014-től a görbe maximuma eltolódott a +2 majd +3 értékekre és 2019-ben újra a +2 volt a legnagyobb arányban

(kb. 18%) választott fegyelemindex érték. A pozitív tartományban található telephelyek aránya évekre visszamenőleg országosan 60-70% között mozgott.²⁰

Református körben az elemzés évenként változó, 26-32 gimnáziumi képzést folytató telephely adatait tartalmazza.

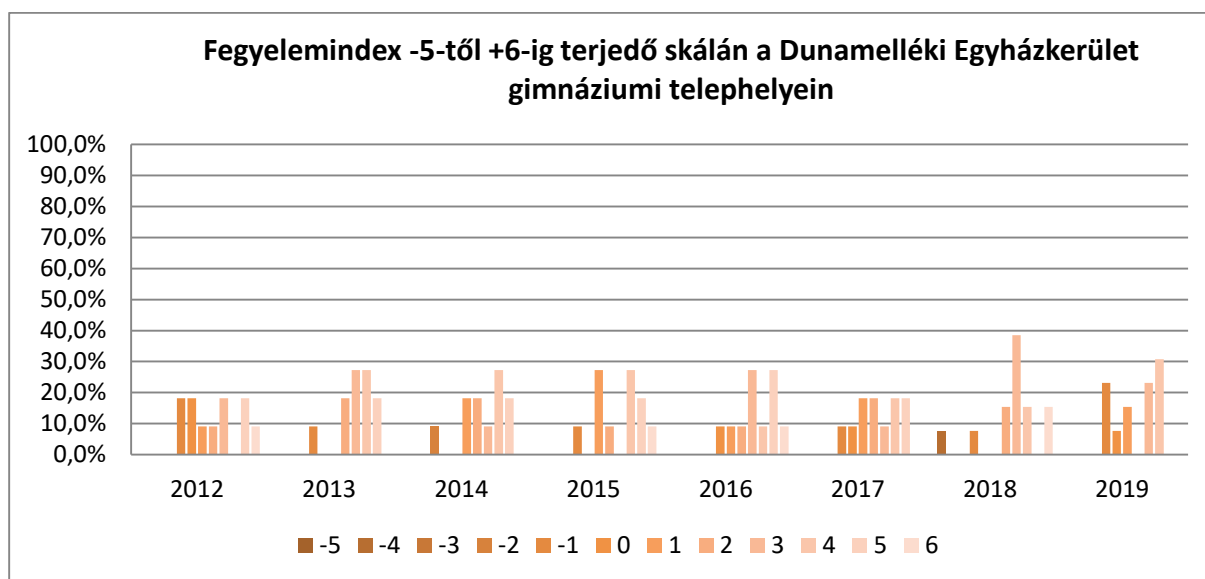
Ezekben az intézményekben a felmérés szerint a fegyelem kielégítő szintű. A református gimnáziumokban negatív érték alig tapasztalható. Ezek aránya 2012-ben és 2013-ban 7,7% volt és a további években is 18% alatt maradt. 2014-ben és 2016-ban előfordultak -5-ös értékek, de a leggyakrabban és legnagyobb arányban megjelenő negatív érték a -1 volt.

2012-2017 között az iskolák 35-40%-ában a nagyon kedvező +4; +5 vagy +6-os értékkel jellemezték tanulóik fegyelmezettségét. 2018-ban ez az arány (főleg a +6-os érték megugrásával) 45%-ra nőtt, majd 2019-ben 25%-ra esett vissza.

A pozitív értékek aránya egy év kivételével 80-85% között mozgott. (2015-ben 75% volt). (Emlékeztetőül: az országos arány 60-70%.)

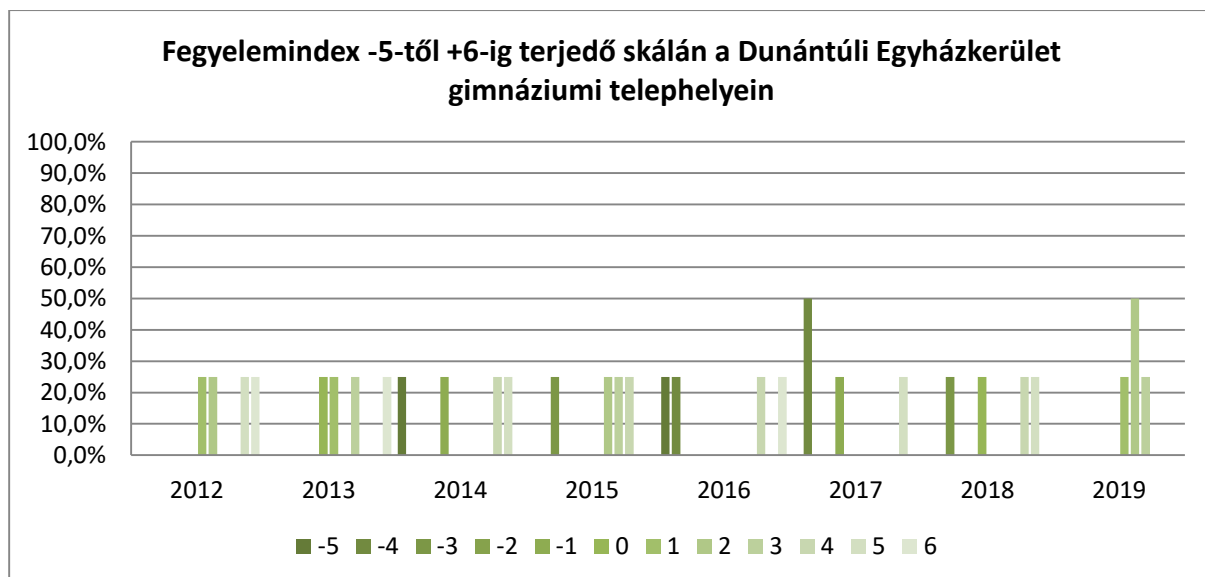
A református gimnáziumok körében az évenkénti megoszlásokban nincs egy-egy kiemelkedően nagy arányban választott érték, a pozitív értékek között viszonylag egyenletesen oszlanak meg a választások. (Itt is van kivétel - a 2019-es év +4-es értéke.)

²⁰ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

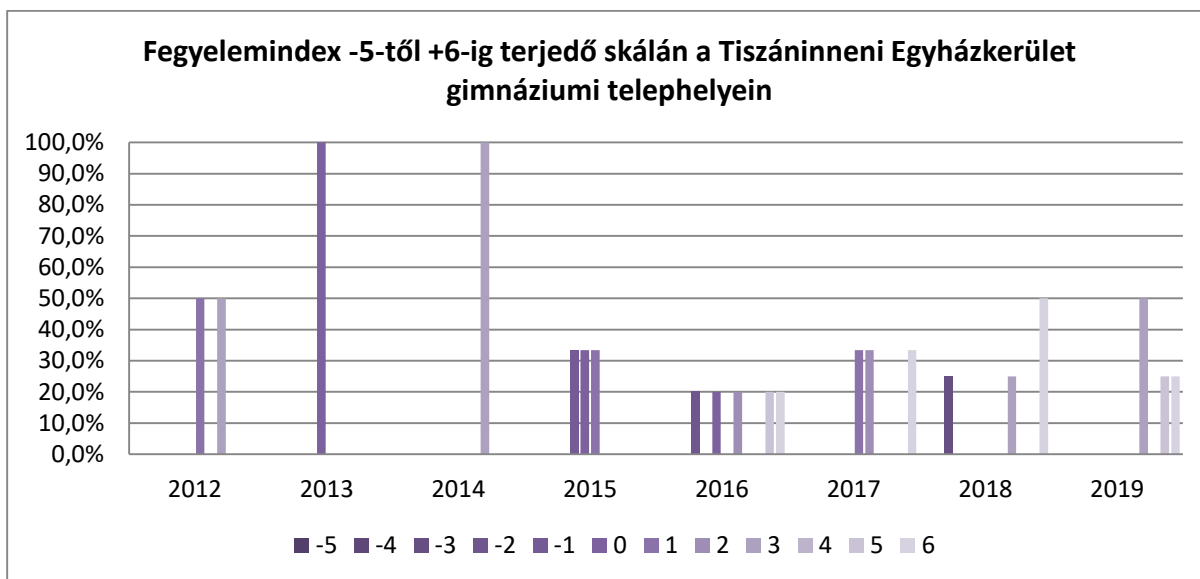

A Dunamelléki Egyházkerület gimnáziumaiban elvélve fordult elő -1-nél alacsonyabb érték. (2014-ben -2, 2018-ban -4 10%-alatti arányban.) A -1-től +6-ig változatos az egyes értékek előfordulása. A legmagasabb értéket (+6) a nyolc év közül négy évben választották a tanulók jellemzésére. Általában az intézmények 9,1%-a, 2019-ben az intézmények 15,4%-a.

A nagyon kedvező +4; +5 vagy +6-os értékkel 2013-2016 között a telephelyeknek majdnem a fele jellemezte a tanulók fegyelmezettségét, majd ez csökkent és 2018-ban és 2019-ben már csak 31% volt ez az arány. A pozitív tartományban választott értékek aránya is csökkent, a 2013-as 90%-ról 2019-re 70%-ra, így a 2019-es évben látjuk a legkedvezőtlenebb eredményeket, mert igaz, hogy csupán -1 a legalacsonyabb választott érték, de se a +6, se a +5 nem szerepel a választások között.

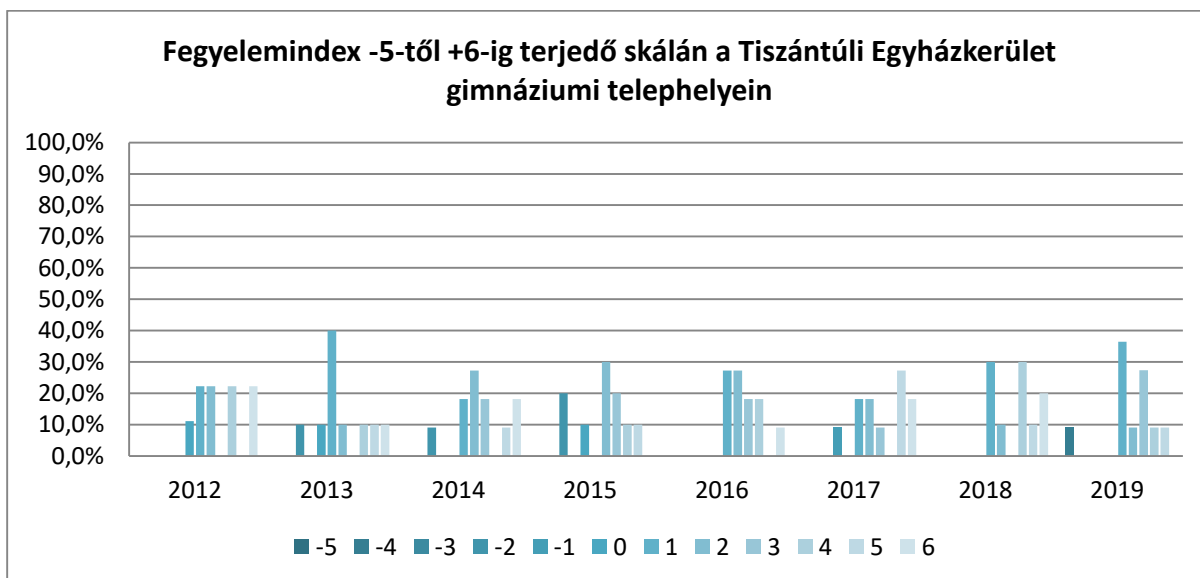

A Dunántúli Egyházkerületben csupán négy gimnáziumi telephely található, így adataikból nehéz általános következtetéseket levonni. Az évek során a -5 és +6 értékek közül mindegyik előfordult. 2012-ben és 2013-ban nem találunk negatív értékeket, ahogy 2019-ben sem. A nyolc évből csupán háromban választotta egy-egy telephely a legmagasabb, +6-os értéket. Az utolsó ilyen év 2016 volt. 2019-ben nagyon leszűkült a választások köre, ugyanis csak a +1; +2 és +3 értékeket jelölték a telephelyek.

A Tiszáninneri Egyházkerületben adatot szolgáltató gimnáziumi telephelyek száma az évek során 1-5 között változott, így itt sem lehet általános következtetéseket levonni. A tanulók fegyelmeinek jellemzésére választott értékek 2012-ben a +1 és a +3, 2013-ban a nulla, 2014-ben a +3 volt.

2015-ben -1; 0 és +1 értékek között egyenlő arányban oszlott meg a választás. 2016-ban színesedett a kép. A -2-vel kezdődően a +5 és +6 értékekig történtek választások 20-20% arányban. 2017-ben csak pozitív értékeket (+1; +3; +6) választottak a telephelyek. 2018-ban újra széles skálán szóródtak szét a választott értékek (-3; +3; +6), majd 2019-ben látjuk a legkompaktabb és legkedvezőbb megoszlást, amikor is a telephelyek 50%-a +3-at, 25%-a a +5-öt és szintén 25%-a a +6-ot választotta.

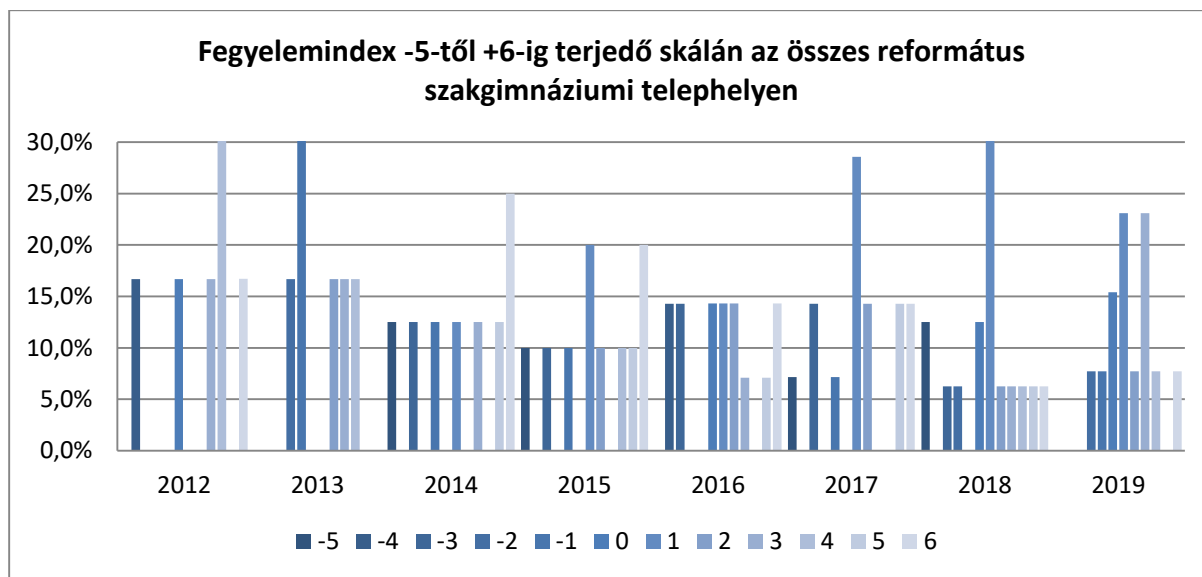
A Tiszántúli Egyházkerületben az évek során 9-11 gimnáziumi telephely adatait látjuk. Jellemző a pozitív tartományban választott értékek magas aránya. Ez 2013 és 2015 kivételével 90-100%-ot tesz ki.

Az elmúlt években a legkisebb negatív érték a -2 volt, 2015-ben. Ezt a telephelyek 20%-a (2 telephely) választotta akkor. 2019-ben a -4-es érték is megjelent, 9,1%-ban (1 telephely) és ebben az évben volt a legalacsonyabb a legkedvezőbb, +4; +5 vagy +6-os értéket adó telephelyek aránya is. (Ez 18,2% volt, az előző évi 60% ellenében.)

Szakköznevelés

Az évek során 9-14 telephelyen folyt szakköznevelési képzés és ennyi szolgáltatott adatot az OKM mérés keretében a tanulók fegyelméről.

Az országos szakköznevelési megoszlás évek óta hozzávetőlegesen a normáeloszlást követi – ahol a diagram csúcsa a 0 értéknél van (Kivéve a 2019-es adatok, ahol meglepő módon a +6 érték kiugróan nagy arányban, a második leggyakoribb értéként (kb. 13%-ban) fordul elő.²¹

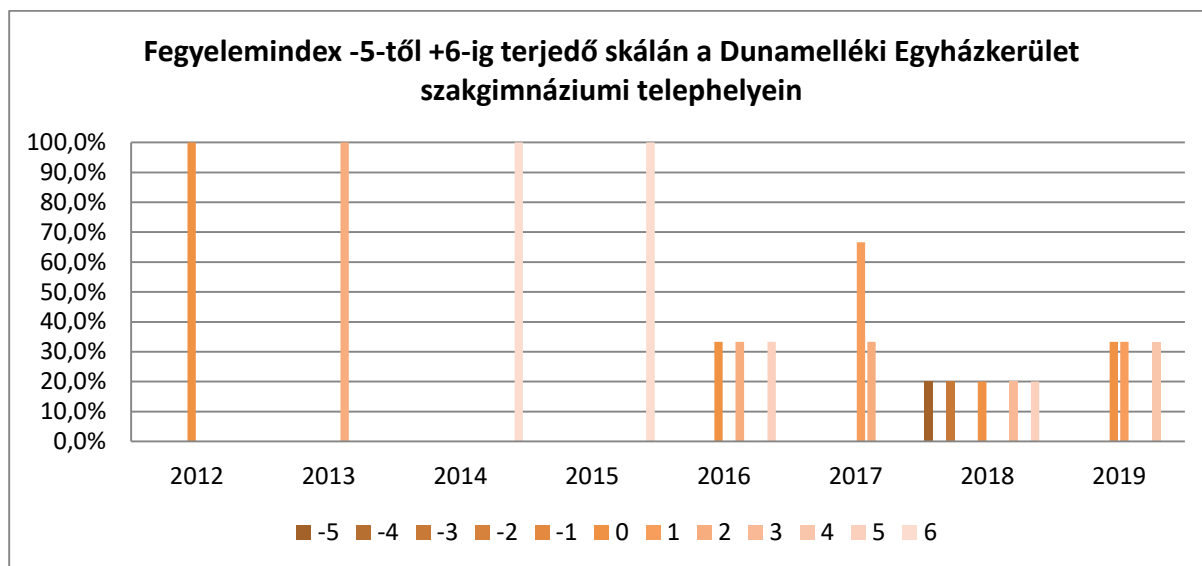

A református szakköznevelési telephelyek kis száma miatt az összehasonlítás nehezen végezhető el, de annyi megállapítható, hogy a református intézmények esetében az országos eloszlást nem követő diagram rajzolódik ki, melynek csúcsa az utóbbi években +1-re, 2019-ben a +1 és a +3 értékekre tehető. A legkedvezőbb érték csupán 2013-ban nem fordult elő, más években 6% és akár 25%-ban is (2016-ban) megjelent. 2018-ban és 2019-ben viszonylag szerény arányban, 6-8%-ban választották ezt az értéket a telephelyek.

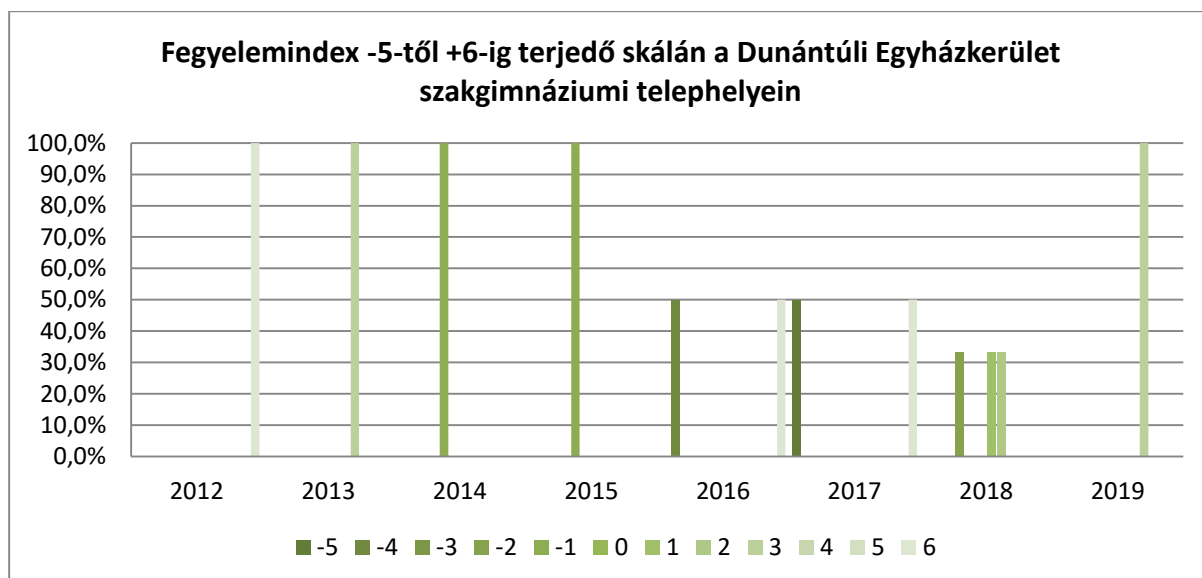
A negatív értékek aránya 2013-tól (akkor 50%) fokozatosan csökkent, 2019-ben már csak 15,4% volt. A telephelyen tanulók fegyelmének jellemzésére az évek során a -5-től a +6-ig minden érték előfordult.

A pozitív értékek aránya minden évben elérte a legalább 50%-ot. A legmagasabb arány 2017-ben volt, (71,4%), míg 2019-ben ez 69,3%-ra változott.

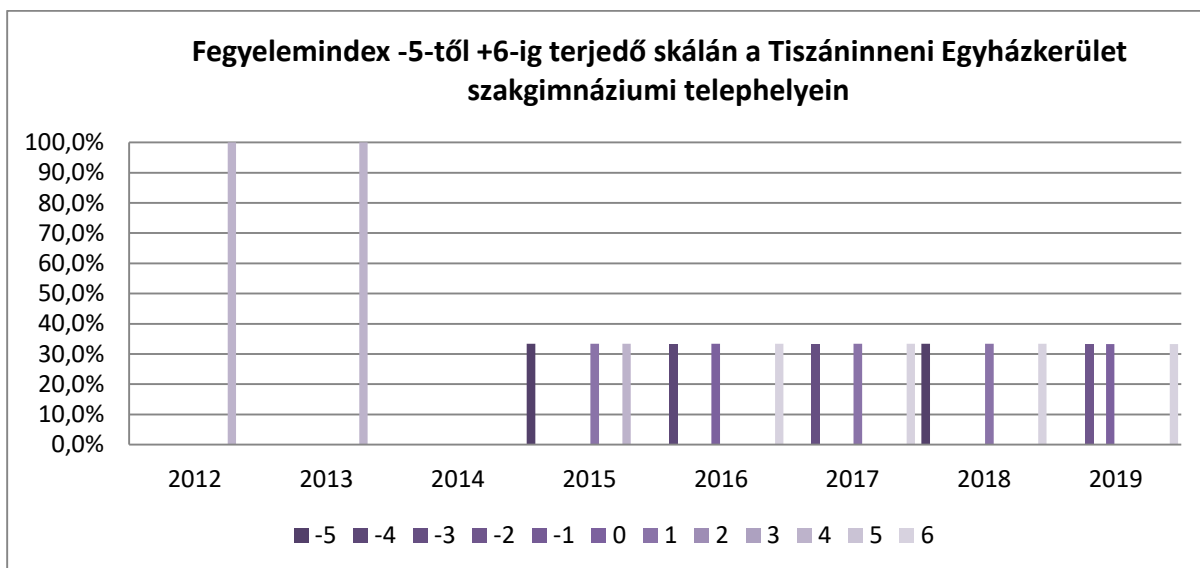
²¹ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

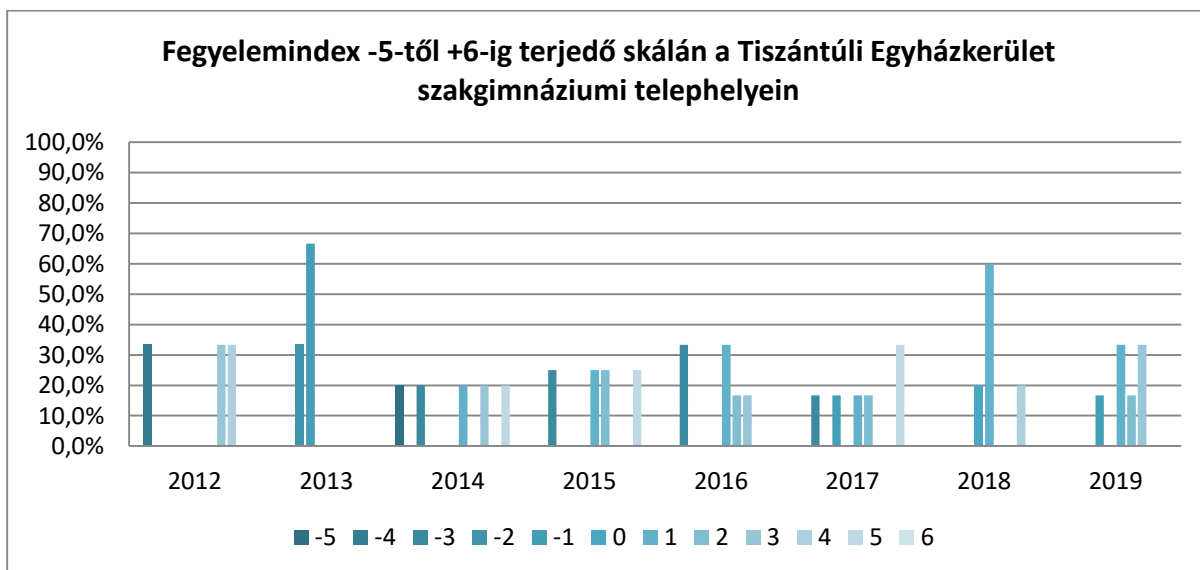
A Dunamelléki Egyházkerület adatot szolgáltató szakgimnáziumi telephelyeinek száma 1-5 között változott. A 2012-2015-ös időszakban az egy-egy telephely a 0; +2; +6; +6 értékekkel jellemezte a tanulói fegyelmit. 2016-ban és 2017-ben a három-három telephely 0 és ennél nagyobb pozitív értékeket adott. 2018-ban öt iskola esetében már öt különféle érték jelent meg, -5 és +5 között. 2019-ben újfent három iskola szerepelt a statisztikában 0; +1 és +4 értékekkel.

A Dunántúli Egyházkerületben 1-3 szakgimnáziumi telephely szolgáltatott adatot. 2012-2015 között az egy-egy telephely ebben a sorrendben a +6; +3; -1 és -1 értékekkel jellemezte tanulói fegyelmit. 2016-ban és 2017-ben egymástól nagyon eltérően szinte a skála két végpontját jelölte meg a kitöltő két-két iskola. 2018-ban egymáshoz nagyon közeli értékeket választott a három kitöltő telephely (-2; +1; +2), míg 2019-ben 100%-ban csak a +3-as érték szerepelt a választottak között.

A Tiszáninneri Egyházkerületben az egyes években 0-3 szakgimnáziumi telephelyen töltötték ki a kérdőívet. 2012-ben és 2013-ban az egy-egy kitöltő +4-re értékelte a tanulók fegyelmét. 2014-ben egyetlen kitöltés sem történt, majd 2015-től minden évben 3-3 telephely szolgáltatott adatokat. A három iskola mindhárom évben nagyon eltérő értékkel jellemezte a tanulói fegyelmét. Mindig volt egy iskola, amely a skála legmagasabb értékére (+6), volt egy másik, amely a skála közepére (0 vagy +1), és egy harmadik pedig -5 és -2 közötti értékre tette a fegyelmességi indexet.

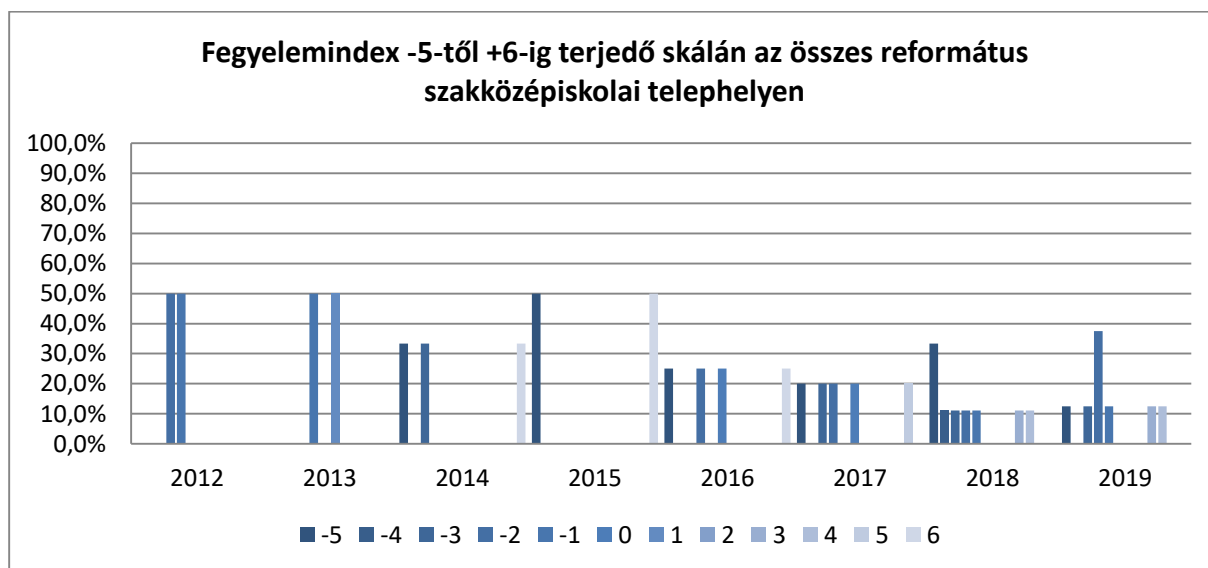

A Tiszántúli Egyházkerületben az adatot szolgáltató szakgimnáziumok száma 2012-2019 között 3-6 között változott. A skála legmagasabb értékét, a +6-ot egyetlen évben sem jelölte egyik telephely sem. Negatív értékek 2017-ig minden évben előfordultak. 2013-ban a három intézmény mindegyike negatív értékkel jelölte a tanulói fegyelmét. 2014-ben az intézmények 20%-ában (1 intézmény) a legkedvezőtlenebb -5-ös érték szerepelt. 2018-ban és 2019-ben a kitöltő öt, illetve hat telephely által adott legkedvezőtlenebb érték a 0, illetve a -1 volt. A fegyelemindex pozitív értékeinek aránya (2013 kivételével) 60-83% között mozgott, úgy, hogy az utóbbi két évben volt tapasztalható a legmagasabb arány.

Szakközépiskola

Az évek során egyre növekvő számban, 2-9 szakközépiskolai telephely szolgáltatott adatot az OKM mérés keretében a tanulók fegyelméről.

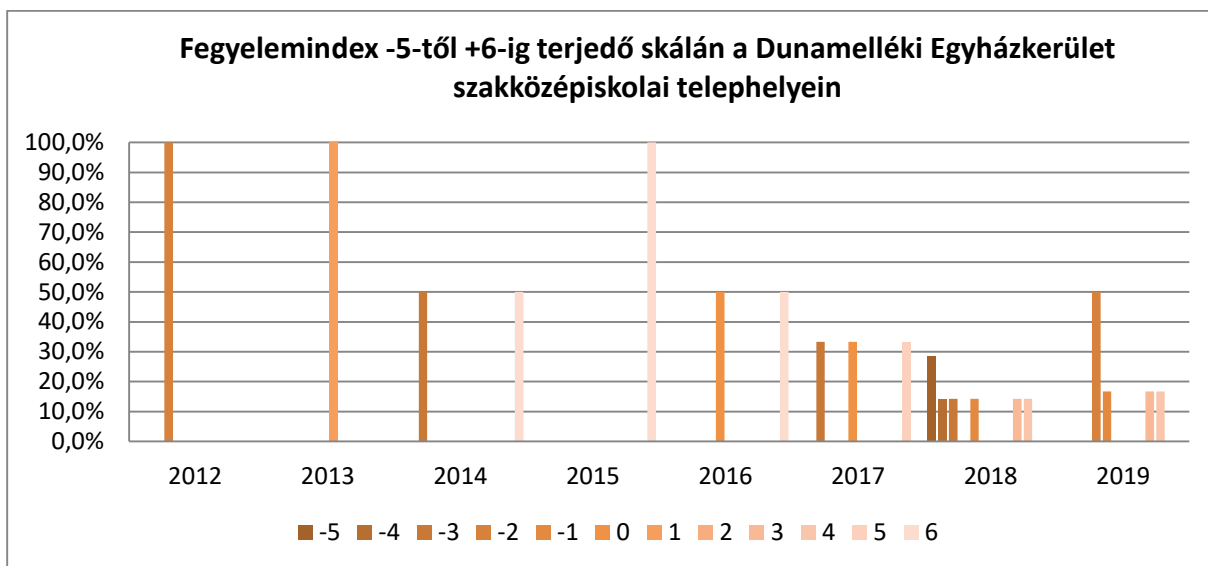
Az országos eloszlásra jellemző, hogy a leggyakoribb értékek a negatív tartományból kerültek ki és a pozitív értékek felé haladva egyre csökkent az adott értéket megjelölő intézmények részaránya. A legkedvezőtlenebb -6-os érték aránya 2014-ben 26% volt, majd az évek során valamelyest csökkent és 2019-ben 11%-ot ért el. Mellette a -5 aránya kisebb ingadozással 9-15% körül mozgott, 2019-ben 13% volt, vagyis ez a két érték tette ki az összes szakközépiskolai telephely választásának a 2014-2016 közötti időszakban a 40%-át, majd fokozatosan csökkenve 2019-ben is még a negyed részét (25%-át.) A skála másik végén lévő nagyon kedvező értékek (+5 és +6) alig érték el a 2-3%-os arányt.²²

A református szakközépiskolákra nem jellemző az országos eloszlás - természetesen a telephelyek kis száma is gátja ennek.

Legnagyobb arányban a református szakközépiskolákban is minden évben a -5-ös, legkedvezőtlenebb érték szerepelt, ami mellé további negatív értékek is társultak, így 2016-ig az évente bejelölt fegyelemindexek 50%-60%-a, a további években 60%-78%-a volt negatív érték. 2014-től három éven keresztül megjelent a skála legkedvezőbb (+6-os) értéke is, 33%; 50%; 25%-os arányban. 2017-ben a +5-ös volt a legkedvezőbb érték. 2018-ban és 2019-ben a +4 volt a legmagasabb adott érték a telephelyek 11, illetve 12%-ban (1-1 telephely).

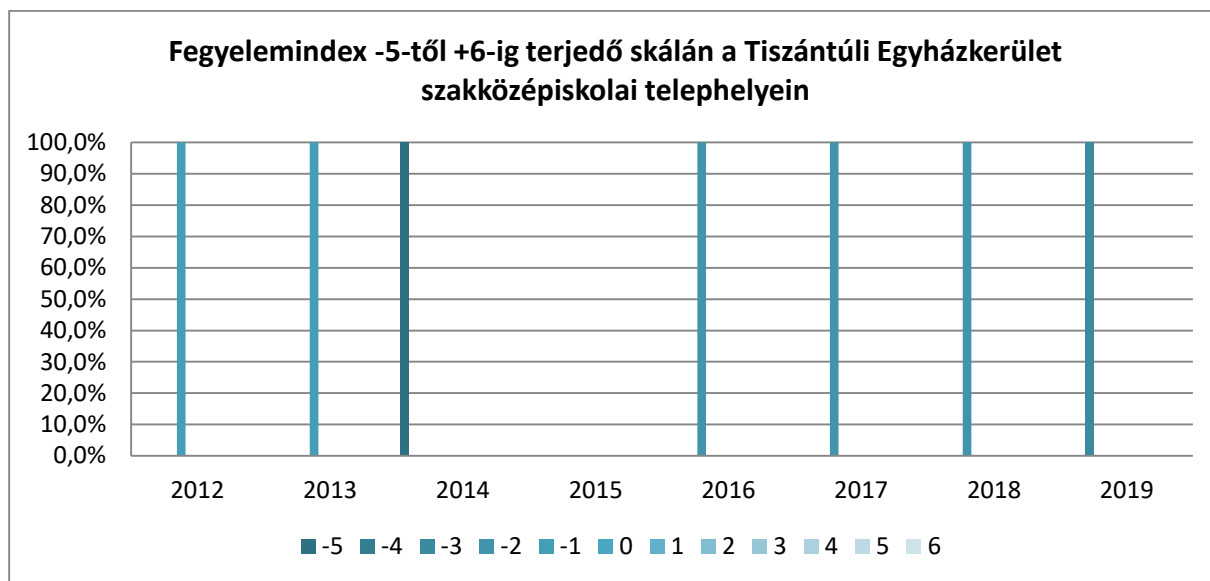
²² <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

A Dunamelléki Egyházkerületben 2012 és 2017 között csak 1-2 telephelyen folyt szakközépiskolai oktatás. A kérdőívet kitöltő intézmények száma 2018-ban már 7, 2019-ben 6 volt. Az intézmények túlnyomórészt negatív értékekkel határozták meg a tanulók fegyelmét, de ebben az egyházkerületben fordulnak csak elő a legmagasabb, +6 értéket adó telephelyek (2014-2016 között). A 2018-as OKM méréshez kapcsolódóan volt a legtöbb kitöltő telephely. Ekkor az értékek -5 és +4 között fordultak elő, úgy, hogy a telephelyek 71%-a adott negatív értéket. 2019-ben ez az arány lecsökkent 66,7%-ra.

A Tiszáninneri Egyházkerületben 2015-2019 közötti időszakból van adatunk, egy intézményből. Ott minden évben a legkedvezőtlenebb, -5-ös értékkel jellemezték tanulók fegyelmét.

A Tiszántúli Egyházkerületben szintén egyetlen intézményben folyik szakközépiskolai képzés. 2015-ben az OKM méréshez kapcsolódóan nem szolgáltatott adatot. A többi évben a fegyelemindex értékét -1; -1; -5, majd 2016-2018 között -2-re és 2019-ben -3-ra tették.

A Dunántúli Egyházkerületben nem volt szakközépiskolai képzést folytató intézmény.

A különböző képzési típusok fegyelemindexének összehasonlításából az tűnik ki, hogy a legfegyelmezettebbek az általános és a gimnáziumi tanulók, őket követik a szakgimnáziumi és végül a szakközépiskolai tanulók.

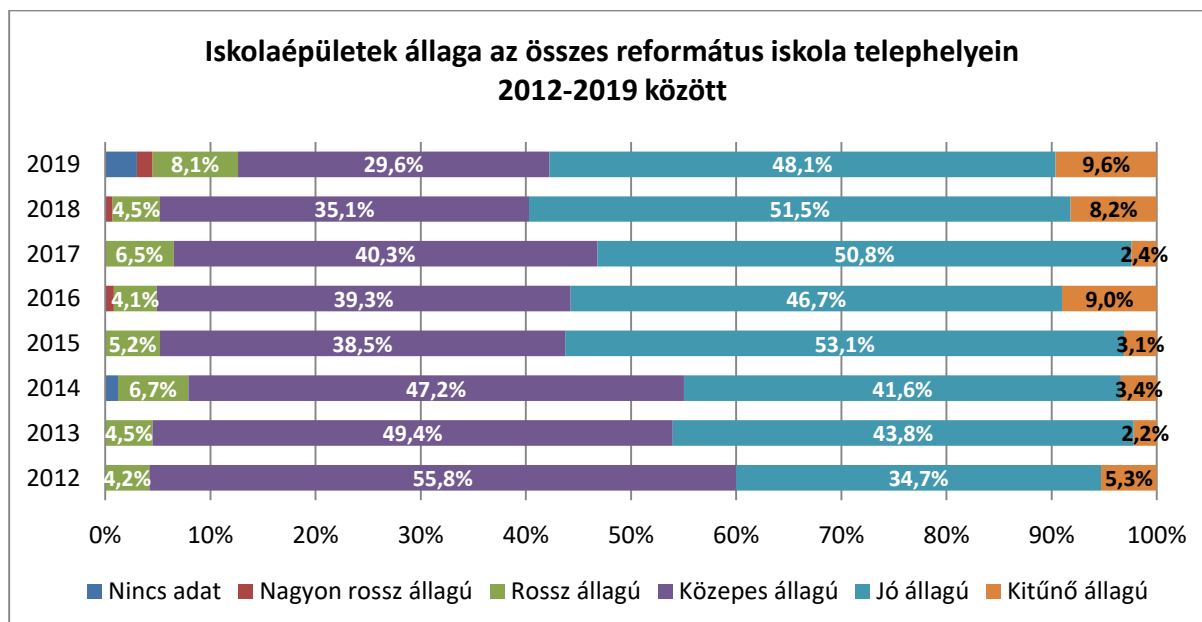
11. Az iskolaépületek állaga és felújítási munkálatok

Állag

Az OKM mérés adatszolgáltatásához kapcsolódóan a telephelyek állapotára is rákérdez a kérdőív. A telephely állapotát a „Nagyon rossz állapotú”, „Rossz állapotú”, „Közepes állapotú”, „Jó állapotú” vagy a „Kitűnő állapotú” kategóriák valamelyikével kell jellemezni.

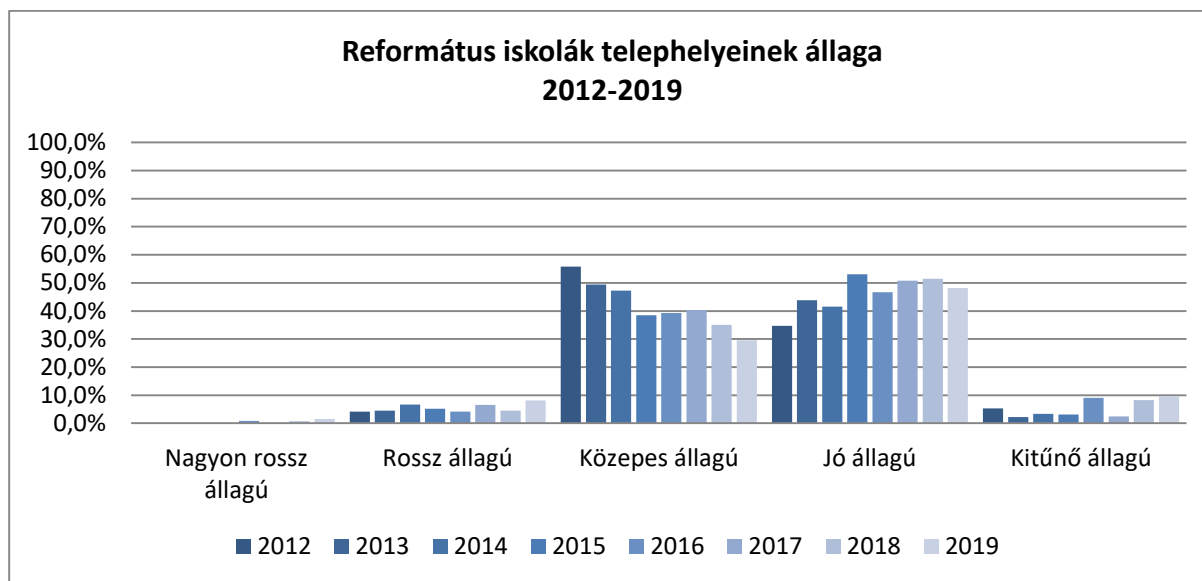
Az ország összes telephelyének adatai alapján 2012-2018 között az országban 1%-2% között volt a „Nagyon rossz állapotú”, 7%-9,5% között a „Rossz állapotú”, 2012-2017 között 46%-48%-ban, vagyis a telephelyek majdnem felében „Közepes állapotú”, mely arány 2018-ban 45%, 2019-ben 40% körüli értékre csökkent, ugyanakkor nőtt az eddig jellemzően 36%-37%-on mozgó „Jó állapotú” telephelyek aránya 40%-41%-ra. A „Kitűnő állapotú” telephelyek aránya 2012-ben országosan 8% körül volt, mely arány fokozatosan csökkenve 2019-ben 5% körüli értéket vett fel.²³

Az alábbiakban ábrázolt adatok a fent említett kérdőívre 2012-2019 közötti években adott válaszokat tartalmazza az összes református telephelyre vonatkozóan. Az elemzés során ebben az esetben nincs lehetőség külön vizsgálni az egyes iskolatípusokat, iskolafokokat.

A református intézmények épületeinek állagára csak elenyészően kis arányban választották a „Nagyon rossz állapotú” kategóriát. Csak 2016-ban, 2018-ban és 2019-ben szerepelt az adatok között 0,8%, 0,7%, illetve 1,5%-ban. A „Rossz állapotú” telephelyek aránya szintén alacsony volt. 2012-2018 között 4,1%-6,7% között hullámzóan változott, 2019-ben ezeknél magasabb, 8,1% volt. A „Közepes állapotú” és a „Jó állapotú” kategória volt legjelentősebb arányú olyan módon, hogy a közepes állapotúak aránya 2012-től (55,8%) egy kis megtorpanással (2016 és 2017) fokozatosan csökkent, 2019-re már csak 29,6%. A „Jó állapotú” kategória a 2012-es 34,7%-ról majdnem egyenesen növekedve 2019-re 48,1%-ra nőtt.

²³ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

A „Kitűnő állapotú” telephelyek aránya erősebb ingadozást mutat. A 2012-es 5,3%-ról csökkent, majd 2016-ban 9%-ra ugrott, mely a 2017-es alacsony értéket követően (2,4%) 2018-ban és 2019-ben 8% -10%-ra változott.

A jó és a kitűnő állapotú telephelyek aránya a 2012-es 40%-ról 2018-ra 59,7%-ra nőtt, és ezt az arányt minimális csökkenéssel (57,7%) 2019-ben is tartotta.

A diagramon jól látszik, hogy a közepes állapotú telephelyek csökkenésével közel azonos arányban nőtt a jó állapotú telephelyek aránya (és a „Kitűnő állapotú”-aké is) így feltételezhető, hogy az évek során folyó felújítási munkák hatására kerültek át a telephelyek a kedvezőbb kategóriákba.

Az országos adatokkal összevetve a „Nagyon rossz állapotú” kategóriában kicsi az eltérés, a „Rossz állapotú”-ban a református arányok az országosnak fele, vagy kétharmada (Kivéve a 2019-es évet, amikor a református arány kissé kedvezőtlenebb). A „Közepes állapotú” kategória a 2012-es országosnál kissé kedvezőtlenebb aránnyal indult és fokozatosan csökkenve 2019-re „megelőzte” azt, hiszen az országos arány 40% körül van, míg a református csupán 30%. A „Jó állapotú” kategóriában hasonló folyamat ment végbe 2012 és 2019 között. Az országos aránynál kedvezőtlenebb értékről indulva 2019-re a református iskolák kerültek kedvezőbb helyzetbe (országos 40%, a református telephelyeken 50% körüli). A „Kitűnő állapotú” telephelyek aránya országosan 8%-ról fokozatosan 5% körüli értékre csökkent, míg a református telephelyek körében 2018-ban és 2019-ben ennél lényegesen kedvezőbb arányok (az országos arányok másfélszeres értékei) mutatkoztak.

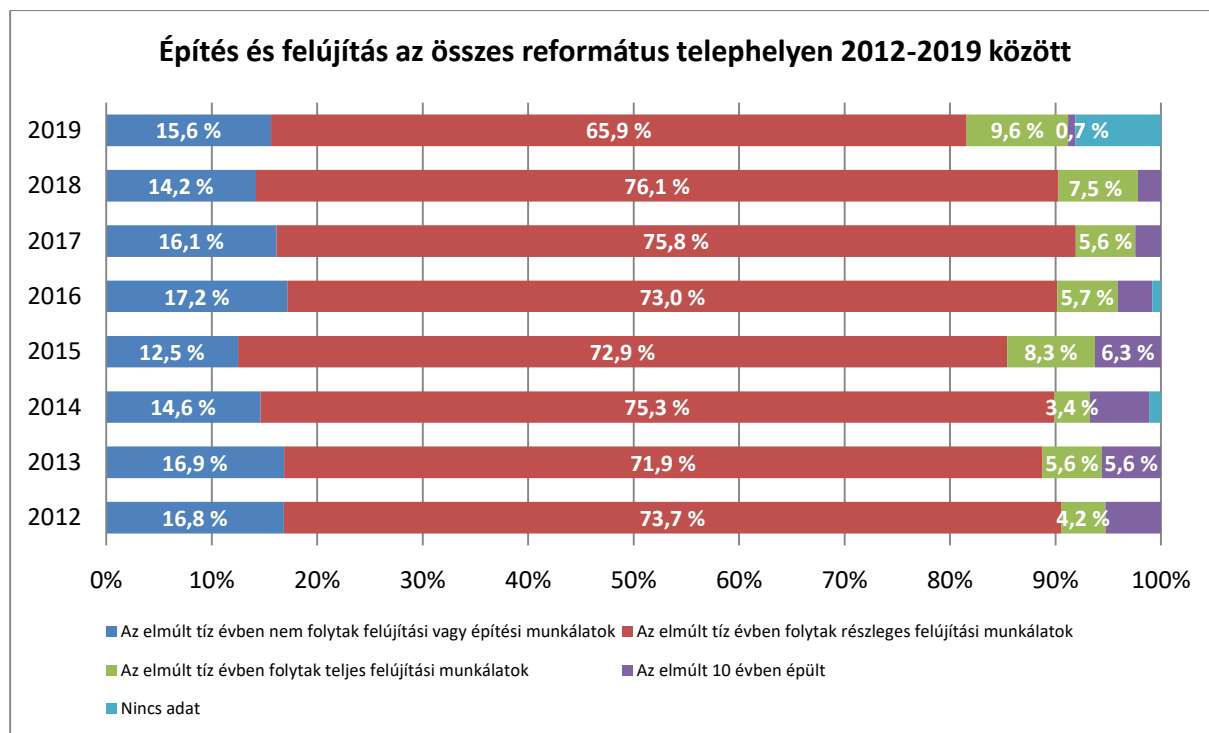
Felújítási munkálatok

A Telephelyi kérdőív felújítási munkálatokra vonatkozó kérdéseivel felméri, hogy az adatszolgáltatást megelőző 10 évben (A 2019. évi kitöltésnél ez a 2009. 01. 01. és 2019 05. 31. közötti időszakot jelentette.) folytak-e az intézményben részleges vagy teljes felújítási munkálatok, esetleg folyt-e építkezés. Ezek országos és településtípusonkénti összesítését a Telephelyi állapotjelentés tartalmazza.

Az ország összes telephelyének adatai alapján 2012-2019 között országosan minden évben 2% körül volt a mérést megelőző 10 évben épült épületek aránya. Teljes felújítás 2012-től kissé csökkenő mértékben a telephelyek 8-11%-ában volt. Részleges felújítási munkálatok aránya a 2012-es 70% körüli értékről fokozatosan csökkenve 2019-ben 61%-ra változott. A telephelyek egy részén semmilyen

felújítási munkálatok nem folytak. Ezek aránya 2012-ben országosan 15% körüli értéket mutatott és fokozatosan növekedve az utóbbi években 22-24%-on állt.²⁴

Ezeket az adatokat összevetve a református iskolák telephelyeinek mutatóival az alábbiakat tapasztaljuk:

Az kitöltést megelőző tíz év viszonylatában nem folytak felújítási munkálatok a református telephelyek jellemzően 14%–17%-ában. Ez az arány mutat némi ingadozást az évek során, de tendencia nem fedezhető fel benne. Ez az arány lényegesen alacsonyabb, mint az országosan számolt (2015-től jellemzően 20% feletti) arány.

Részleges felújítás folyt a telephelyek jelentős hányadában. 2012-2018 között ez minden évben 70%-ot meghaladó érték volt, ami 2019-ben 66%-on állt. Az országos adatokkal összehasonlítva, azoktól 2012-ben kb. 3%-kal, 2018-ban már több mint 10%-kal és 2019-ben is közel 5%-kal magasabb érték volt.

Teljes felújítás a telephelyek viszonylag kis hányadában folyt. Ezek aránya rapszodikusán változva 3,4% és 9,6% között mozgott. A 9,6%-os érték a 2019-es adatszolgáltatás során adódott, vagyis a már említett 2009. januárja és 2019. májusa között a református telephelyek 9,6%-ban folytak teljes felújítási munkálatok. Ezek az arányok némileg szerényebbek, mint az országosan mutatkozó, az adott időszakra jellemző 8%-10%-os arány.

A református telephelyek közül az elmúlt 10 évben épültek aránya 2012-2014 közötti időszakban 5%-6% között volt és a 2015-ös 6,3%-os csúcst követően 2% körüli értékre csökkent, majd 2019-ben 0,7%-on állt. Országosan az újonnan épült telephelyek aránya 2012-2019 között stabilan 2-3% körüli érték volt.

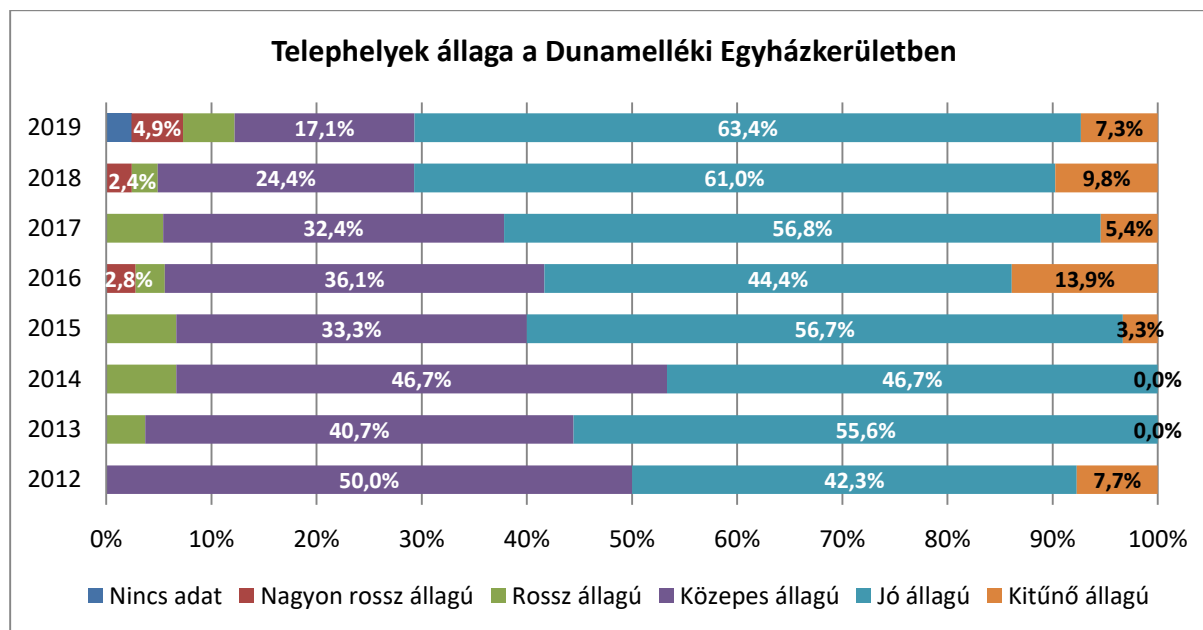
2019-ben mind országosan, mind a református telephelyek esetében kiugróan magas volt az adatot nem szolgáltatók aránya. Az előző évek elhanyagolható 1% vagy az alatti arányhoz képest országosan

²⁴ <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ek alapján
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

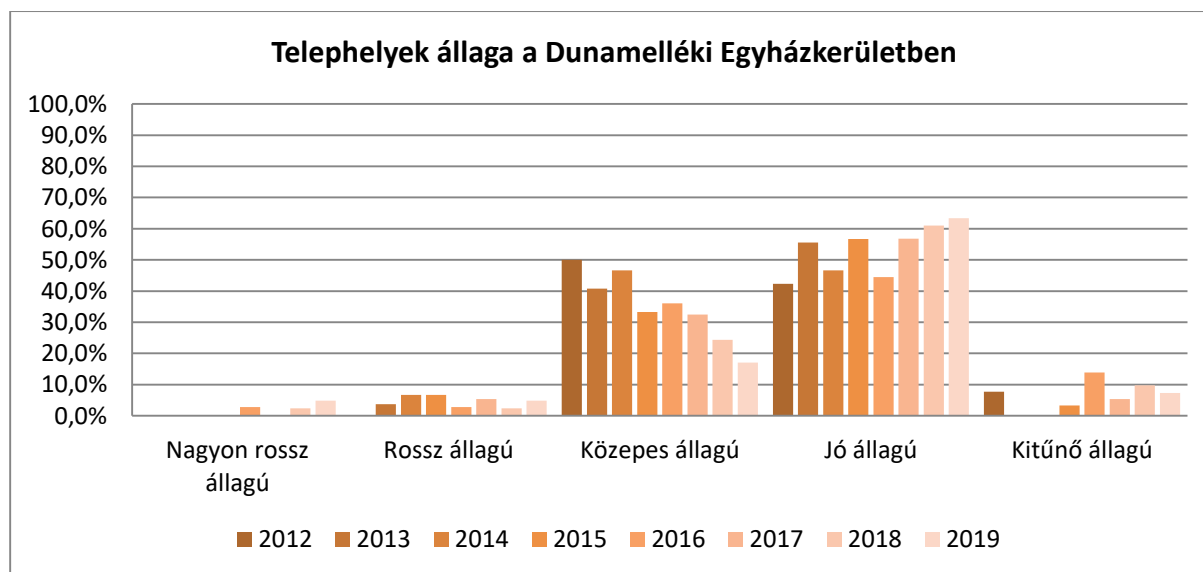
7% és a református telephelyeken is 8%. Ez a tény valamelyest torzíthatja a 2019-es adatokat, azoknak az előző évi adatokkal való korrekt összevetését.

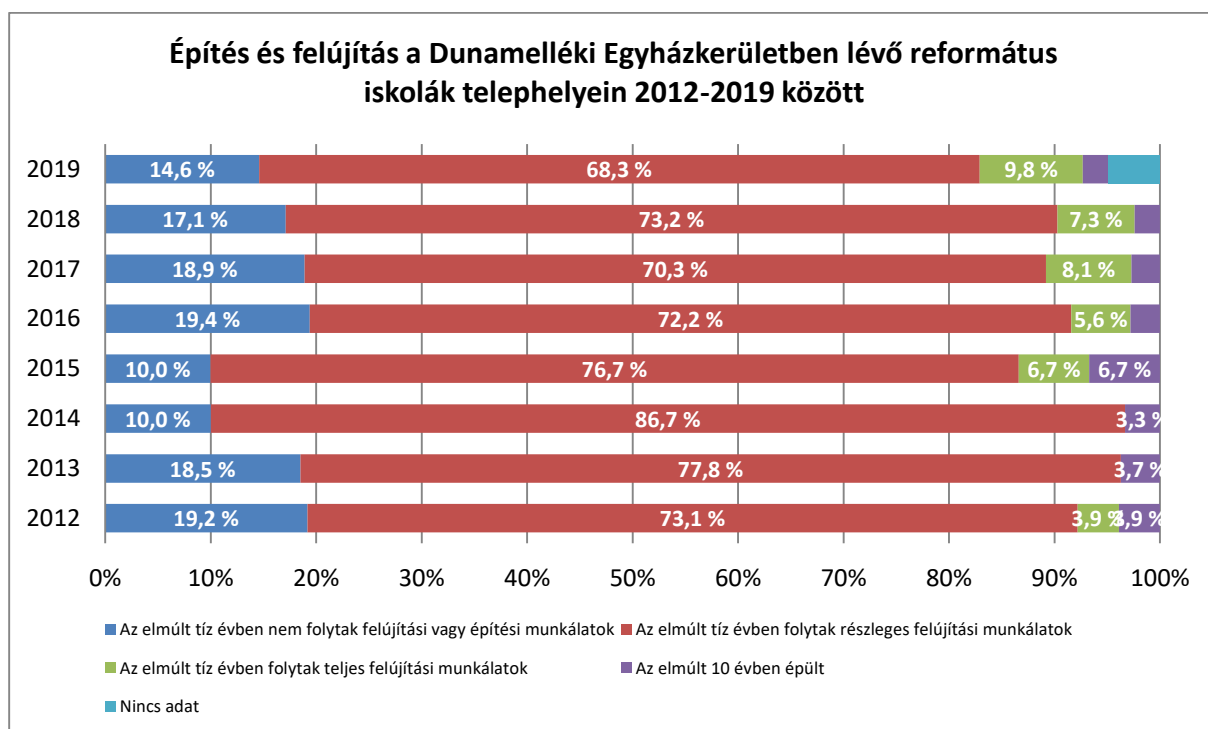
A továbbiakban a telephelyek állapotát és a felújítási munkák alakulását egyházkerületenként is áttekinjtjük.

Állag és felújítás a Dunamelléki Egyházkerületben

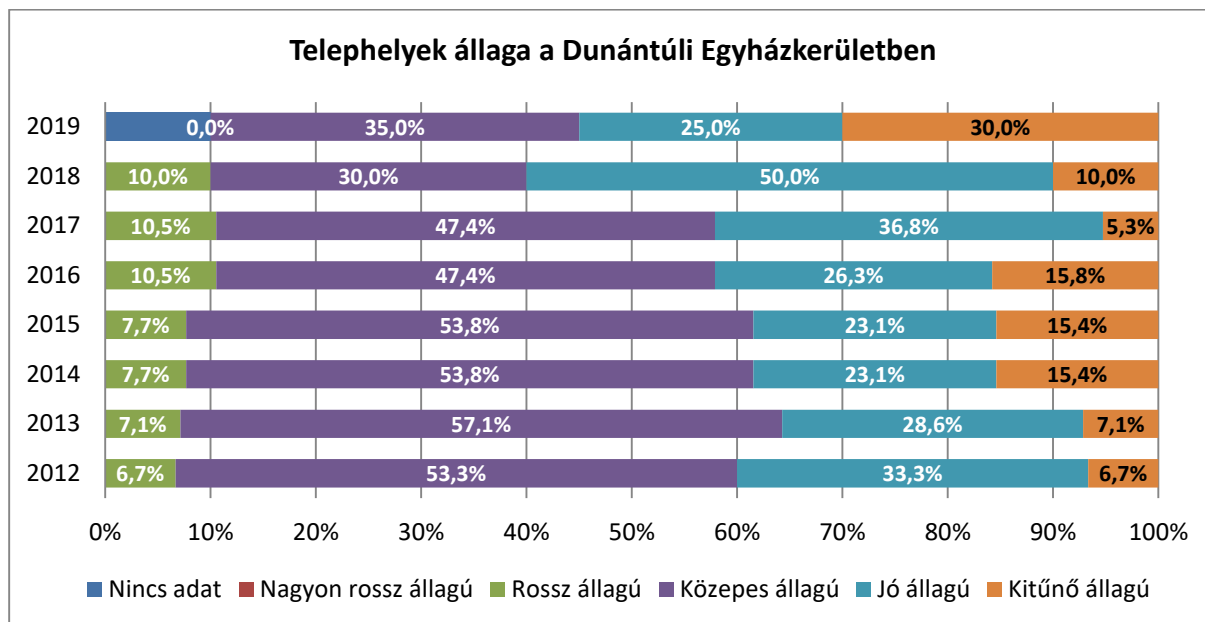
A Dunamelléki Egyházkerült az egyetlen olyan egyházkerült, melyben a „Nagyon rossz állapotú” kategóriát is választották az épületek állapotának jellemzésére. Ez a 2016, 2018 és 2019-es években is előfordult, egyre növekvő arányban. A 2019-es arány az országos ilyen kategória kétszeres értékét is meghaladja. A „Közepes állapotú” telephelyek arányának eltolódása a „Jó állapotú” felé ebben az egyházkerületben a legszembeötlőbb. A 2012-es 50%-42%-os megoszlása 2019-re 17,1%-63,4%-re módosult, úgy, hogy 2016-ban és az azt követő években jelentősen nőtt a „Kitűnő állapotú” telephelyek aránya is. Ezt a dinamikus eltolódást az alábbi oszlopdiaagram még jobban szemlélteti.

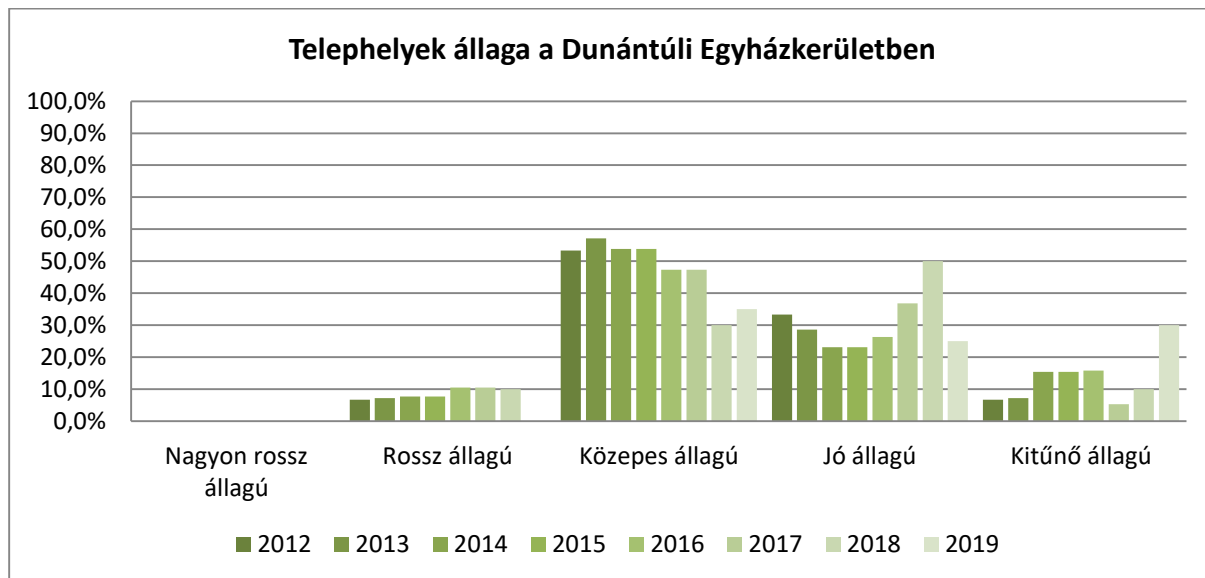
A Dunamelléki Egyházkerület iskoláiban a telephelyi kérdőív építési és felújítási munkákra vonatkozó kérdéseire adott válaszok azt mutatják, hogy az intézmények jelentős hányadában nem folytak felújítási vagy építési munkálatok. Ezek aránya a 2012-es 19,2%-ról 2015-re 10%-ra csökkent, majd 2016-ban ezt a kategóriát jelölte be a telephelyek ötöde. Az utóbbi években ez az arány lassú csökkenésnek indult. A részleges felújítási munkálatok aránya ebben az egyházkerületben is magas, mozgása többnyire követi az összes református telephelyre jellemző tendenciát. A teljes felújítás 2013 és 2014 kivételével minden évben előfordult. Ez azt jelzi, hogy 2014-2015 körüli időszakban jelentős felújítási munkálatok kezdődtek el az egyházkerületben. Az új épülettel rendelkező telephelyek aránya a 2012-2014 közötti 3-4%-ról 2015-ben ugrott meg 6,7%-ra, majd újra lecsökkent 3% alá. Ez kissé ellentmondásos, hiszen minden évben az azt megelőző 10 évben bekövetkezett változásokat kellett dokumentálni, így a 2015-ös kiugró adatot követően ennek az arálynak még évekig jelen kellene lennie. (A már említett, 2019-es kiugróan magas arányú adatszolgáltatási hiány - ebben az egyházkerületben 4,9% - esetleges torzító hatása ellenére is.)

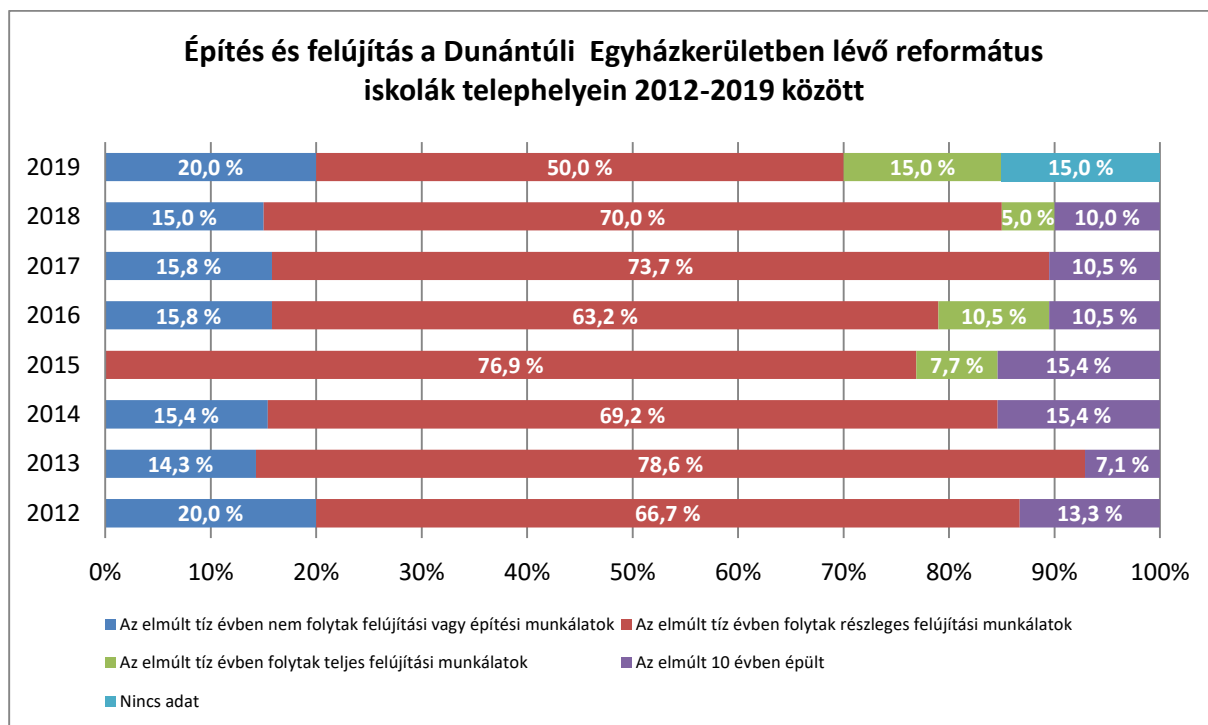
Állag és felújítás a Dunántúli Egyházkerületben

2019-ben a Dunántúli Egyházkerület intézményeinek 10%-a nem szolgáltatott adatokat. A „Rossz állapotú” épületek aránya az összes református adathoz képest magas, főként a 2016-2018-as időszakban, de 2019-ben egy intézmény sem választotta ezt a kategóriát épülete jellemzésére. (Előfordulhat, hogy ennek oka az adatszolgáltatást elmulasztó 10%-ban keresendő.) A közepes állapotú telephelyek aránya az évek során csökkent, és ezzel egyidejűleg nőtt a „Jó állapotú” és kifejezetten megugrott a „Kitűnő állapotú” telephelyek aránya. 2019-ben ez 30% volt, ami kimagaslóan magas arány.

Ezt jól szemlélteti az alábbi ábra is:

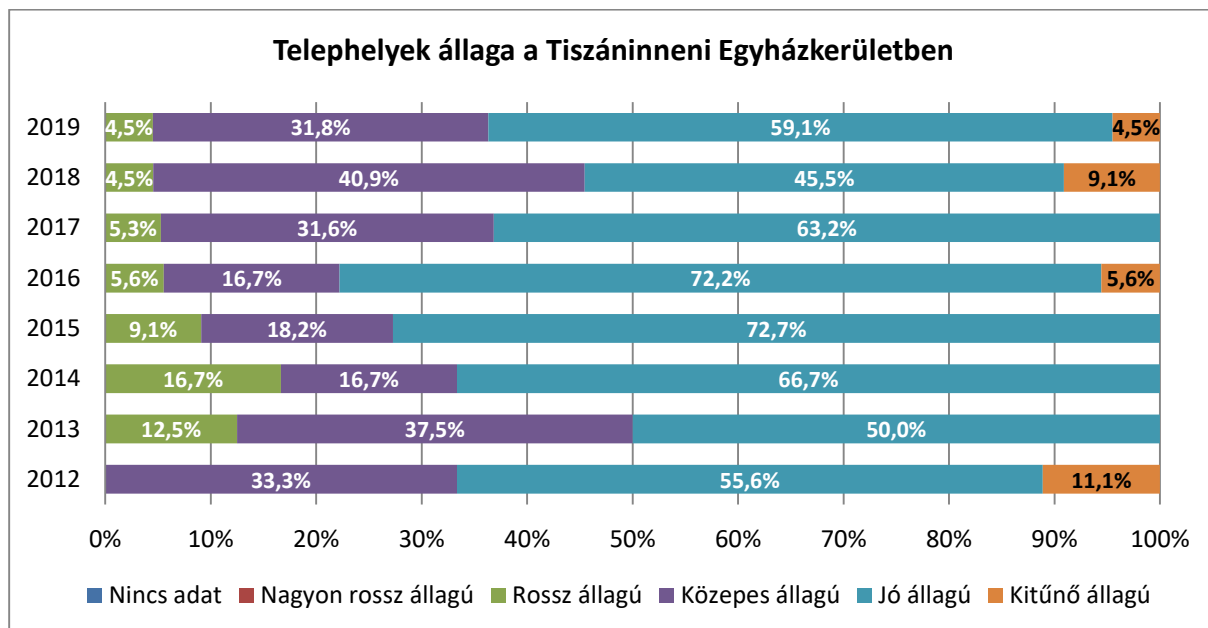

A telephelyi kérdőív építési és felújítási munkákra vonatkozó kérdéseire adott válaszok azt mutatják, hogy a Dunántúli Egyházkerület területén lévő oktatási intézmények jelentős hányadában (15%-20% közötti arányban) 2012 és 2019 között – 2015 kivételével – nem folytak felújítási vagy építési munkák. A részleges felújítási munkálatok aránya ebben az egyházkerületben is magas, de 2019-ben már csak 50% volt.

A teljes felújítás kategória 2015-től jelent meg és 2016-ra ennek aránya növekedett. Kérdéses a 2017-es év adatszolgáltatása, hiszen az előző években elkezdett/véghezvitt teljes felújítási munkálatokat 10 évig még minden évben újra és újra jelölni kell (Az egyes kategóriák szövege a kérdőívben így szól: „az elmúlt tíz évben”). A teljes felújítás 2018-ban 5%-ban, 2019-ben a jelentős – 15%-os arányú – adatszolgáltatási hiány ellenére is a teljes felújítási munkálatokkal érintett telephelyek számának/arányának növekedését jelzi.

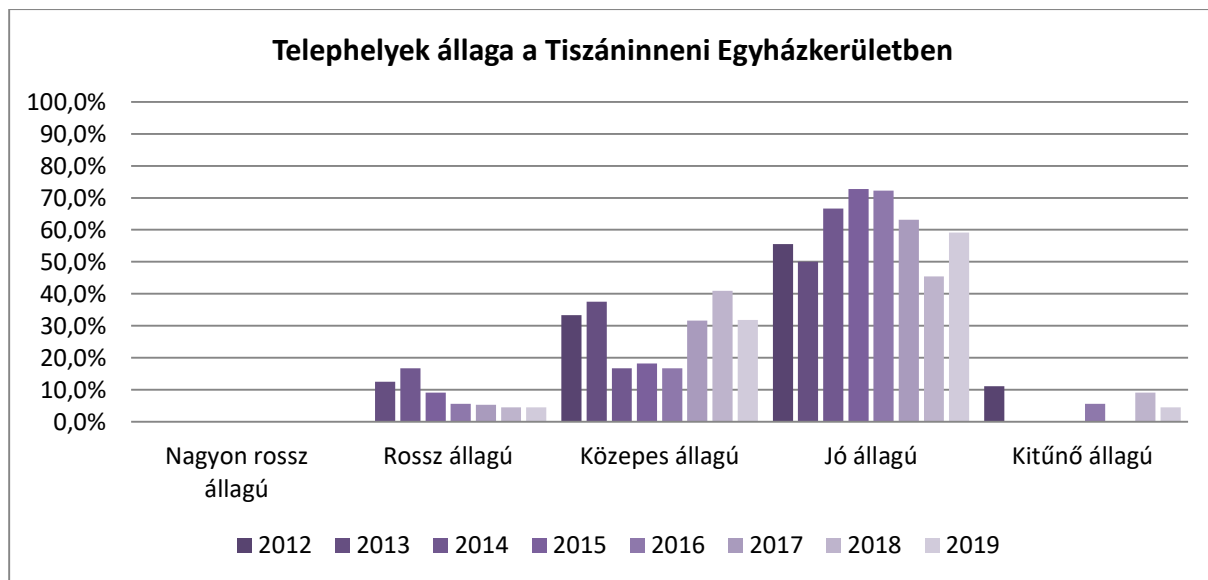
Jelentős az újonnan épült telephelyek aránya is. 2012-ben 13,3% volt, majd 2013-ban 7,1%-ra csökkent. A 2014-es évtől valószínűsíthetően több építkezés is elkezdődött, melyeknek még 10 éven keresztül meg kellene jelennie a statisztikában, de 2019-ben erre nézve nem találunk adatokat – viszont jelentős - 15% - az adatokat nem szolgáltató telephelyek aránya.

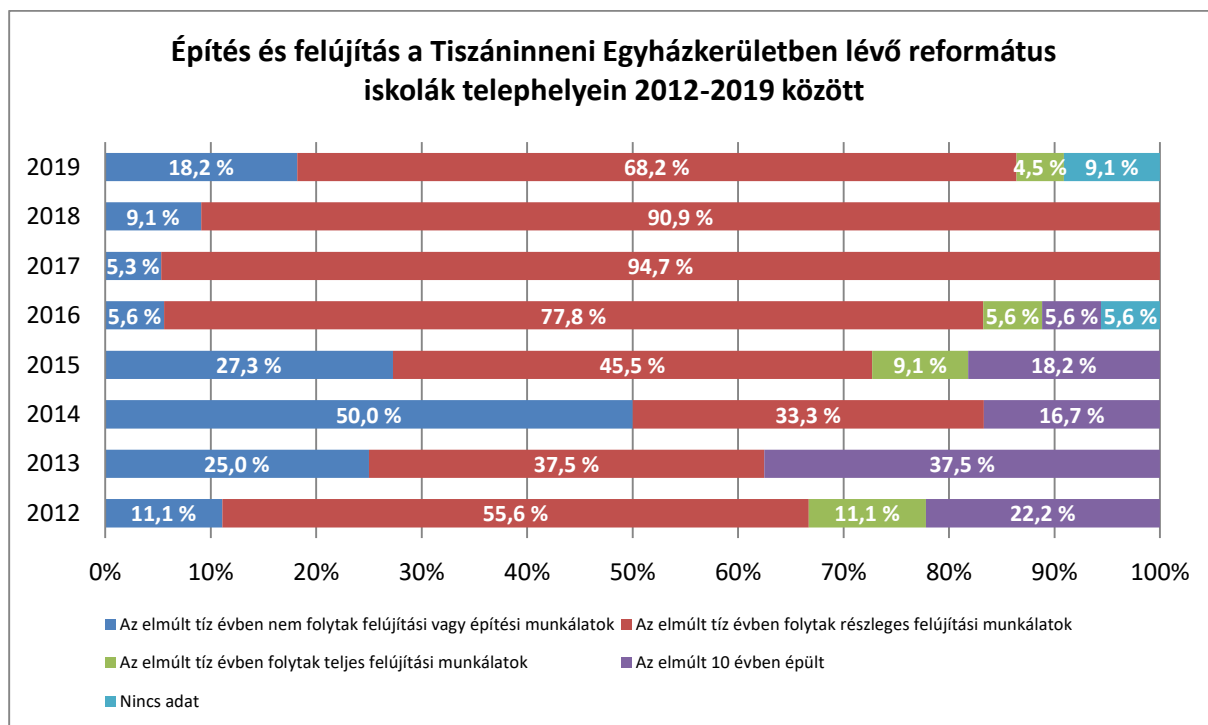
Állag és felújítás a Tiszáninneni Egyházkerületben

A Tiszáninneni Egyházkerületben „Nagyon rossz állapotú” épület 2012-2019 között nem volt. A „rossz állapotú”-ak aránya a 2013-2014-es 12,5% és 16,7%-ról fokozatosan lecsökkent 4,5%-ra. A „Közepes állapotú” épületek aránya a négy egyházkerület közül itt a legalacsonyabb – bár 2017-től növekedésnek indult – és itt kiugróan magas a „Jó állapotú” épületek aránya különösen a 2014-2017-es időszakban. Ezekhez társul még néhány évben a „Kitűnő állapotú” kategória is.

A 2014-2017-es időszak kiugró fejlődése az alábbi diagramon jól nyomon követhető:

A Tiszáninneri Egyházkerület telephelyein folyó építési és felújítási munkálatok statisztikája színes és változatos képet mutat.

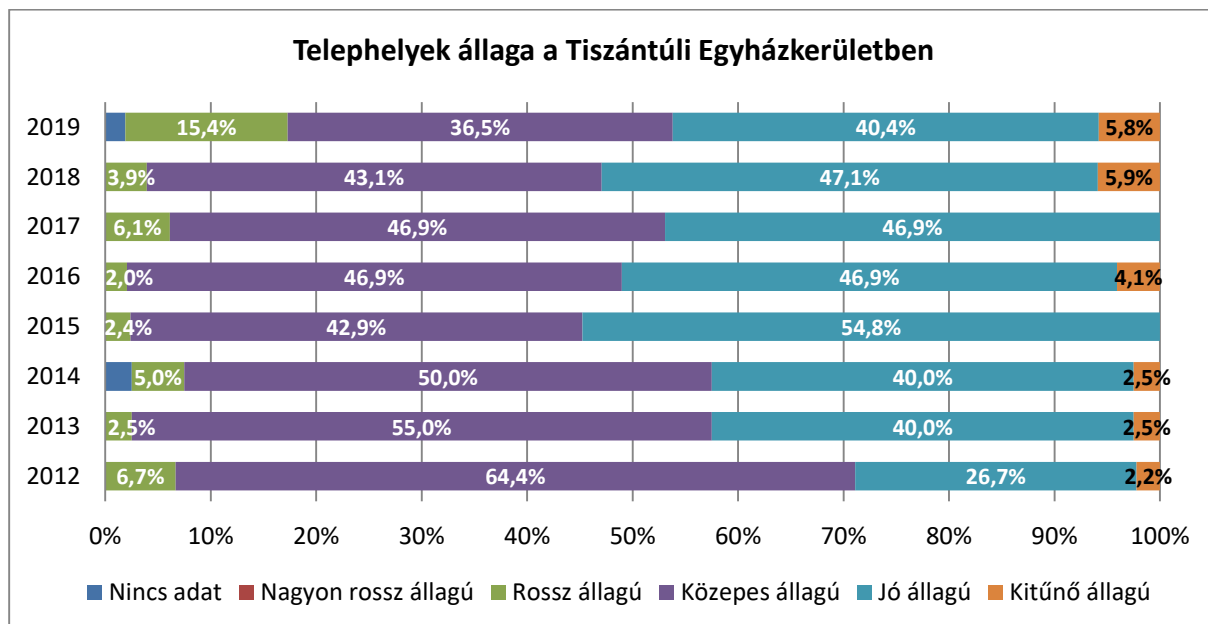
A 2013-2015-es időszak jellemzője volt, hogy a telephelyek jelentős részére (25%-50%) az volt a jellemző, hogy náluk a kérdőív kitöltését megelőző 10 évben nem folytak felújítási vagy építési munkálatok. 2016-tól ez az arány ugrásszerűen lecsökkent 5% körüli arányra, ami 2018-ban majd főként 2019-ben újra nőtt. (2019-ben 9,1% volt a kérdőívet ki nem töltő telephelyek aránya!)

A részleges felújítási munkálatok aránya 2016-os adatszolgáltatás során ugrott meg (77,8%), a következő két évben tovább nőtt és 2019-ben csökkenni kezdett.

A teljes felújítási munkálatokról csak 2012, 2015, 2016 és 2019-es években számoltak be a kitöltők. Ez ellentmondásos adat, hiszen ahogy már hangsúlyoztuk, egy-egy adott változásról az azt követő 10 év adatszolgáltatása során következetesen be kellene számolni. Vélelmezhető, hogy a 2017-es és a 2018-as adatszolgáltatás során 91% és 95%-ban megadott részleges felújítási munkálatok egy része teljes felújítást takar vagy az egymást követő években a kitöltők másként értelmezték a két kategória jelentését.

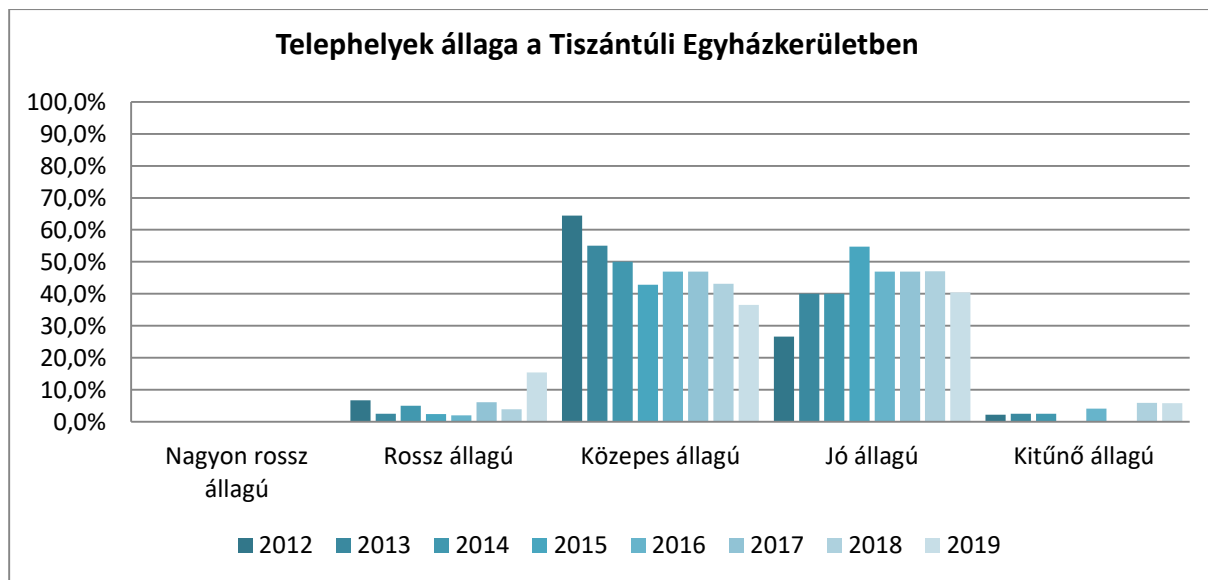
A 2012-2015 közötti időszakban jelentős az újonnan épült telephelyek aránya. A maximumot 2013-ban látjuk, akkor 37,5% volt. Az újonnan épültek aránya is a 10 éves „kifutási idő” letelte előtt hirtelen lecsökkent, sőt 2017-től teljesen eltűnt ez a kategória a Tiszáninneri Egyházkerület telephelyeinek statisztikájából.

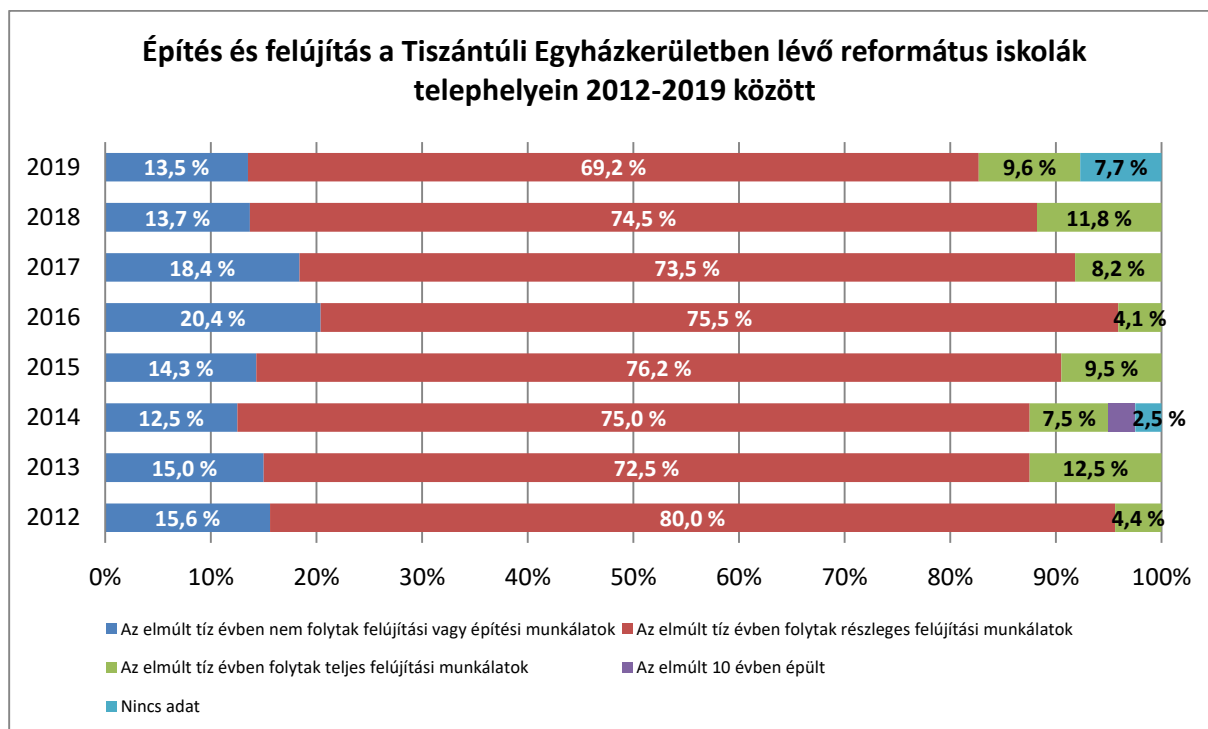
Állag és felújítás a Tiszántúli Egyházkerületben

A Tiszántúli Egyházkerület telephelyei között egyik évben sem fordult elő „Nagyon rossz állapot”. A „Rossz állapot” a kezdeti 6,7%-ról 2%-ra csökkent, majd 2019-ben már 15,4%-ban volt jelen. A „Közepes állapot” telephelyek aránya évről-évre csökkent, de ebben az egyházkerületben ehhez nem társult a „Jó állapotúak” arányának növekedése – bár 2018-ban és 2019-ben majdnem 6%-ban megjelent a „Kitűnő állapotú” kategória is.

A közepes és a jó állapotú kategória változása szemléletesebben az alábbi ábrán látható:

A Tiszántúli Egyházkerület telephelyein folyó építési és felújítási munkálatok diagramjában szembeötlő a teljes felújítási munkák folyamatosan jelen lévő és viszonylag magas aránya.

A telephelyek jelentős hányadában (15,6%-20,4%) 2012-2019 között nem folytak felújítási vagy építési munkálatok. Ezek mellett kiegyensúlyozottan jelen van (70%-80% arányban) a részleges felújítási munkálatok kategória és a teljes felújítás kategóriája is. Ez utóbbi aránya 4,1%-11,8% között változott az évek során.

Csak 2014-ben, a telephelyek 2,5%-a számolt be az elmúlt 10 évben épült építményről, de a következő években ez már nem jelent meg a statisztikájukban.

Az adathiány a 2019-es adatszolgáltatásnál az Tiszántúli Egyházkerületben 7,7% arányú volt.

12. Speciális tantermek

Az OKM mérések adatszolgáltatásához hozzátartozik a telephely speciális termeire vonatkozó adatok megadása is. Az előzőekben felsoroltakhoz hasonlóan ezen adatok megadása is önkéntes.

A kérdőív arra kérdez rá, hogy a telephelyen megtalálhatók-e a következő speciális tantermek:

- nyelvi labor,
- egyéb szaktanterem,
- számítógépterem,
- könyvtárterem,
- tornaterem,
- fejlesztő tanterem.

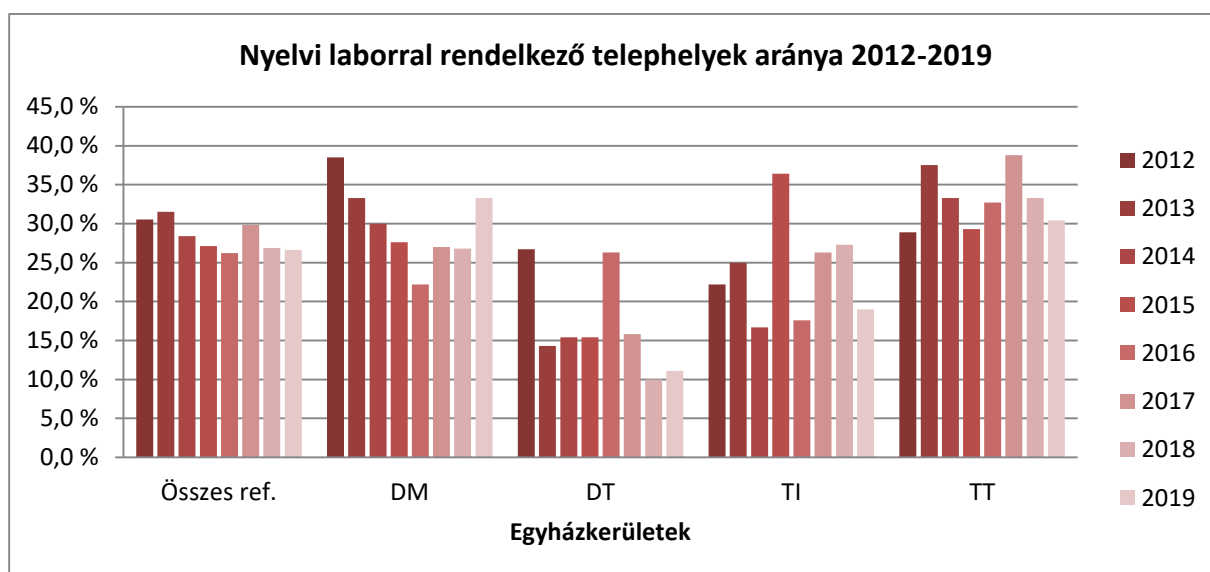
Az országos összesítésben azt láthatjuk, hogy a telephelyek hány százalékában található meg az említett terem típus országosan és az egyes településtípusok esetében.²⁵

²⁵ A fejezet országos adatai <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t> oldalról letöltött „Telephely tanulási környezet jelentés”-ekből származnak Utolsó letöltés: 2020.12.10.

Az évenkénti református adatok összevetését nehezíti az a tény, hogy míg az állami rendszer viszonylag stabil telephelyszámmal rendelkezik, addig a református iskolarendszer még mindig bővül.

Emlékeztetőül álljon itt újfent az intézménylétszám táblázatunk, amely – ha figyelembe vesszük azt, hogy sok intézmény rendelkezik több telephellyel is – akkor még az itt látottaknál is nagyobb arányú bővülést jelez.

Mérés éve	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Az elemzésbe bekerül intézmények száma (OM számuk alapján)	58	61	63	65	64	71	90	93	96	98

A nyelvi laborral rendelkező telephelyek aránya 2012-2019 között országosan enyhén csökkenve 29%-25% között változott. A református intézményekben arányuk némileg magasabb, az országoshoz hasonló csökkenő tendenciában, de 31,5%- 26,2% volt.

A négy egyházkerületben számolt adatok nagymértékben különböznek egymástól.

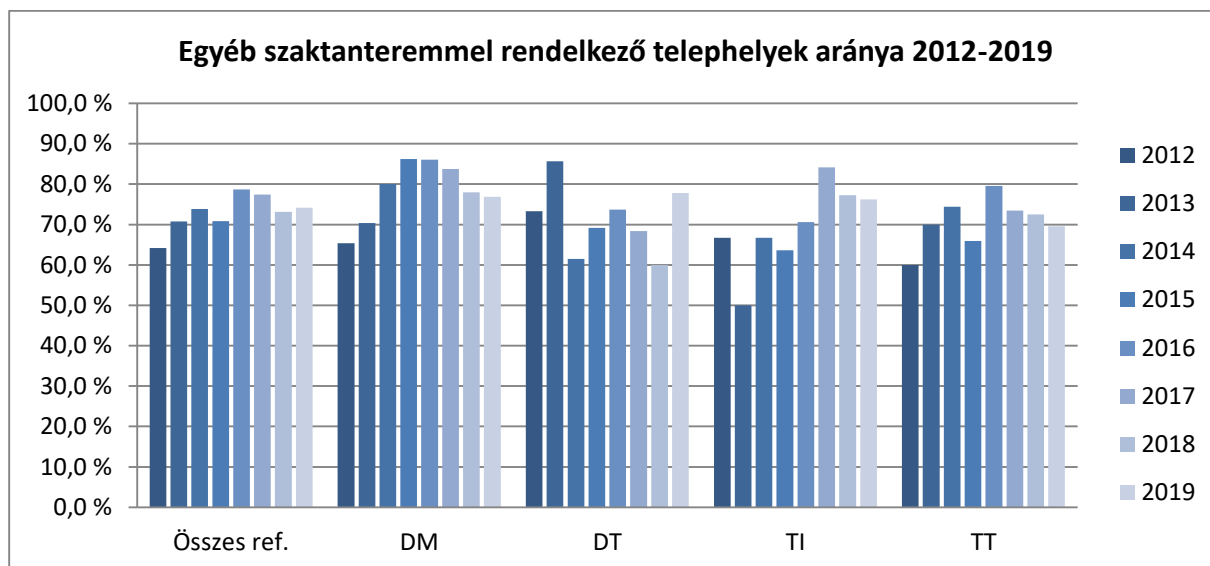
A Dunamelléki Egyházkerület iskoláiban a 2012-es 38,5%-os ellátottsági arány 2016-ban 22,2% volt, majd onnan újra emelkedésnek indult és 2019-ben elérte a 33,3%-ot, mely aránnyal 2019-ben a négy egyházkerület tekintetében a legjobb ellátottságúnak mondható.

A Dunántúli Egyházkerület telephelyein a 2012-es és 2016-os évet kivéve alacsony, 16% alatti az ellátottság nyelvi laborok terén, ami 2018-ban és 2019-ben már a 10%-ot is alig haladta meg.

A Tiszáninnyi Egyházkerületben a 2015-ös év ugrik ki a 36,4%-kal. Más években ingadozva, 17%-27% közötti arányokat látunk.

A Tiszántúli Egyházkerület telephelyein a legjobb a nyelvi laborokkal való ellátottság. 2012-ben még csak telephelyeik 28,9%-a rendelkezett nyelvi laborral. 2013-ban megnőtt az ilyen iskolák aránya, 37,5%-ra és magas, legalább 30-33%-os szinten maradt a további években is.

Két egyházkerületben (DT, TT) 2017-től vagy 2018-tól látványosan csökkent a nyelvi laborral rendelkező telephelyek aránya. Ennek magyarázata ezen termék más célra való átalakítása, felhasználása lehet.

Az „Egyéb szaktanterem”-ként meghatározott termekkel rendelkező telephelyek aránya országosan a 2012-es 72% után 2013-tól 77-79% között mozgott.

A református iskolák telephelyeinek összesített adatai szerint az arány esetükben is 2013-ban megugrott 70,8%-ra és minimális felfutással, majd csökkenéssel 71%-79%-os értékek között mozgott.

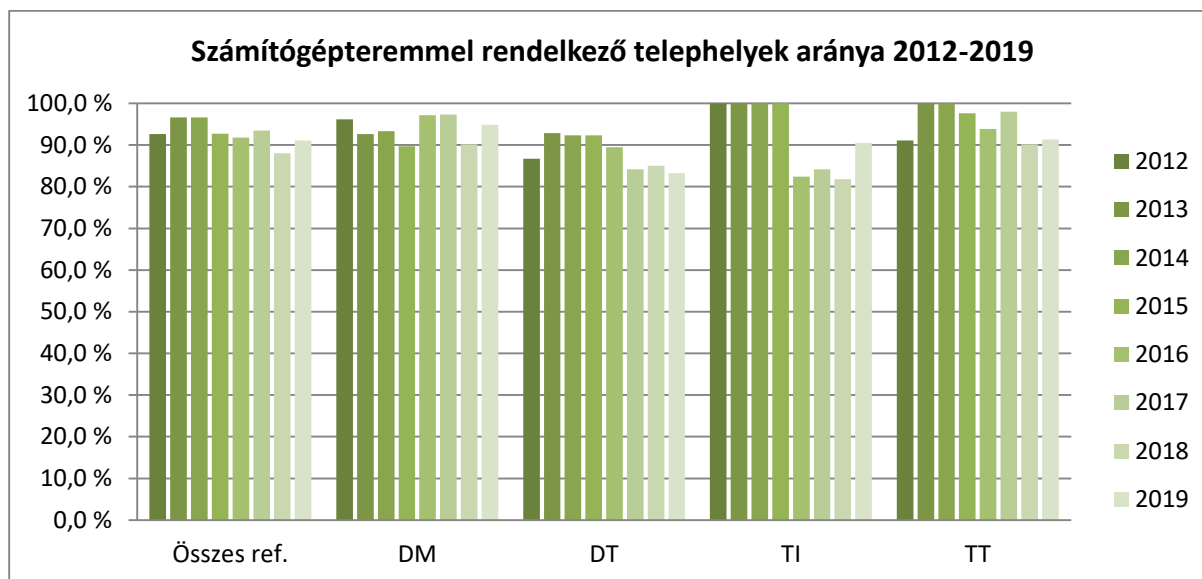
Az egyéb szaktanterek tekintetében a Dunamelléki Egyházkerület telephelyein a legmagasabb arányú az ellátottság. A kezdeti, 2012-es év után az egyes években 70%-86% közötti volt az ilyen tanteremmel rendelkező telephelyek aránya.

A Dunántúli Egyházkerület telephelyein ennél szerényebb az ellátottság. A 2013-as kiugró (85,7%) értéket követően nagy ingadozással, 60-78% között volt az egyéb szaktanterek aránya.

A Tiszáninneri Egyházkerület telephelyein a 2012-2016-os évek után (50%-71%) 80% közelébe emelkedett az egyéb szaktanteremmel rendelkező telephelyek aránya, sőt 2017-ben több mint 80% volt.

A Tiszántúli Egyházkerület telephelyein a legstabilabb az egyéb szaktanteremmel rendelkező telephelyek aránya. A 2012-es 60%-os arányt követően a további években kissé felfutó majd csökkenő mértékben 70%-80% között mozgott az arányuk.

A református összesített adatokra és ezen belül három egyházkerület (DM, TI, TT) adataira is jellemző, hogy 2016-tól enyhe csökkenés mutatkozik az egyéb szaktanteremmel való ellátottság terén. Lehet, hogy ennek oka az emelkedő tanulói létszám és az iskolaépületek minél jobb kihasználtsága, akár a szaktanterek felszámolása árán is?

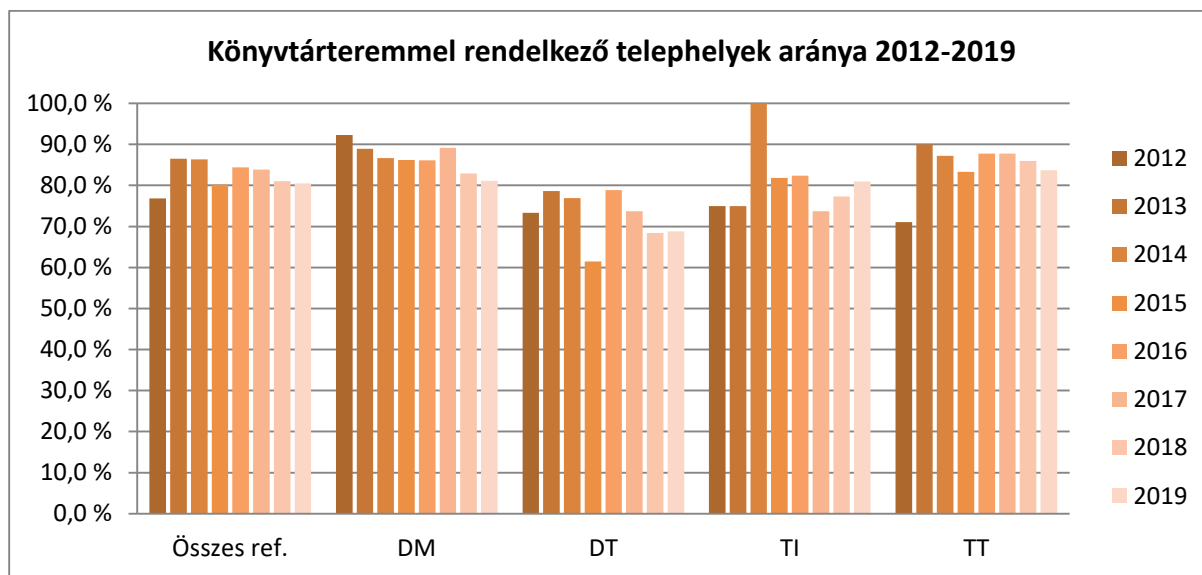
A számítógépteremmel rendelkező telephelyek aránya országos összesítésben nagyon magas. A 2012-es szerényebb 90%-ról 2013-ban 96%-ra ugrott és azóta is ezen a szinten áll.

A református telephelyeken szintén 90% feletti ez az arány. (Kivétel 2018, amikor 88,1% volt) Az országos trenddel ellentétben itt az ellátottság az évek során némileg csökkent és 2015-től ezen a területen a református intézményekben kedvezőtlenebbek az arányok, mint az országos összesítésben (amelynek természetesen részét képezik a református telephelyek is.)

A Dunamelléki Egyházkerület telephelyeinek számítógépteremmel való ellátottsága valamivel kedvezőbb a többi egyházkerületénél. A Dunántúli Egyházkerület iskoláiban 2013-2015 között átlépte az ellátottság a 90%-os arányt, de azt követően csökkent, 2019-ben 83,3% volt.

A Tiszáninneni Egyházkerület telephelyeinek számítógépes teremmel való ellátottságuk 2012-2015 közötti négy évben 100%-os volt, vagyis minden telephely rendelkezett számítógépes teremmel. 2016-ban egy erőteljes zuhanás következett be. Az alig több, mint 80%-os arányt 2019-re sikerült 90,5%-ra visszatornáznai. A látványos csökkenés okát nem ismerjük, csak feltételezzük, hogy a mobil IKT eszközök térnyerésével a telephelyek már nem „kötötték helyhez” az informatika órákat sem.

A Tiszántúli Egyházkerület telephelyein 2013-2014-ben volt 100%-os számítógépterem ellátottság. Az azt követő évek során ez fokozatosan csökkent, 2019-ben 91,3%-on állt.

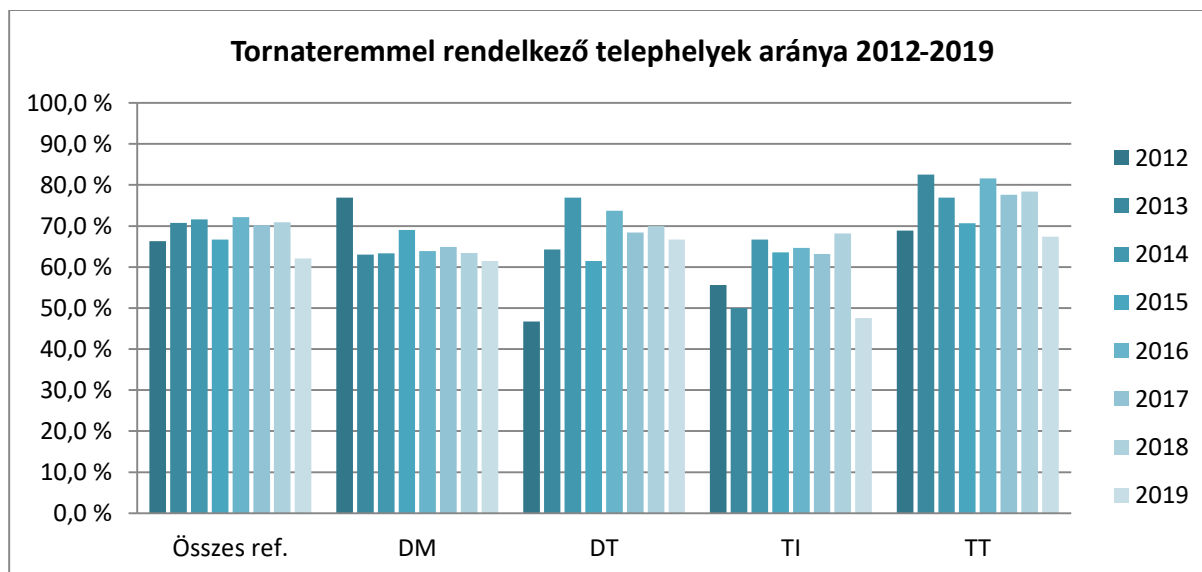

A külön könyvtárhelyiséggel rendelkező telephelyek aránya országosan 2012-ben 78% volt, majd azt követő években viszonylag állandó aránnyal 80% körül állt.

Az OKM mérésen részt vett és adatokat szolgáltató intézmények körében az évek során némileg csökkenő, de az országostól kissé kedvezőbb adatokat látunk (86,5%-80,5%).

A könyvtárteremmel való ellátottság terén a Dunamelléki és a Tiszáninneni Egyházkerület telephelyei állnak a legkedvezőbben. Ez a két Egyházkerület felülről, míg a másik kettő (DT és TI) alulról közelíti meg a református átlagokat. A Dunántúli Egyházkerület telephelyeinek az évek során csupán 61,5% (2015-ben)–78,9%-a (2016-ban) rendelkezett könyvtárteremmel. A Tiszáninneni Egyházkerület telephelyeinek kivételével jellemző az évek során enyhén csökkenő arány.

(Megjegyezzük, hogy egy telephely akkor sem követ el jogsértést, ha nem rendelkezik külön könyvtárral és/vagy könyvtárteremmel, mert együttműködési megállapodás keretében a helyi közkönyvtár bevonásával is megoldhatja ezt a feladatát.)

Az országos adatok szerint az OKM mérésben részt vett és adatot szolgáltató telephelyek 80-82%-a rendelkezett tornateremmel 2012-2018 között. 2019-ben ez az arány 69%-ra zuhant vissza. Ennek okát nem ismerjük.

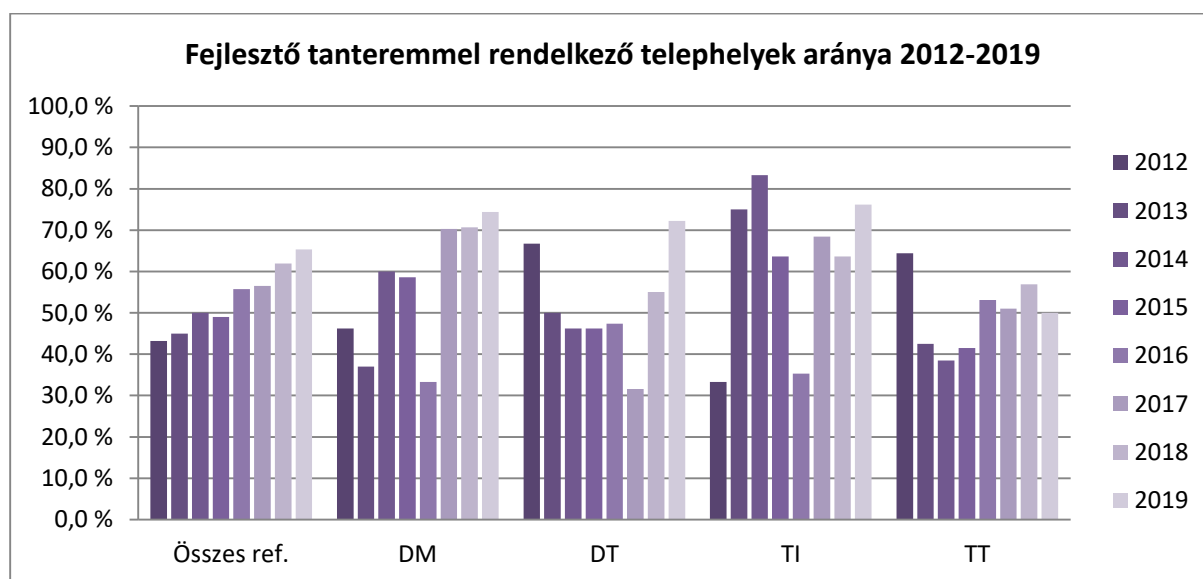
A református összesítésben 2013 óta a 70% körüli érték volt a jellemző, amely 2019-ben az országos trendet követve szintén visszaesett, 62,1%-ra. A két adat összevetéséből látszik, hogy a református iskolák tornateremmel való ellátottsága kisebb arányú, mint az országos átlag.

Az egyes egyházkerületek ellátottsága is eltérő. A Dunamelléki Egyházkerület telephelyeinek (a 2012-es év kiugró értékét (76,9%) követően) csupán a 61,5%-69%-a rendelkezik tornateremmel.

A Dunántúli Egyházkerület intézményeiben ez az arány 2012-2014 között dinamikusan nőtt, majd egy visszaesést követően 70% körüli értéken mozog.

A Tiszáninneri Egyházkerület intézményeiben a legalacsonyabb arányú a tornateremmel való ellátottság. A 2012-es 55,6%-ról 2018-ra 68,2%-ra nőtt, de 2019-ben 47,6%-ra esett vissza. A jelentős visszaesés okait nem ismerjük.

A Tiszántúli Egyházkerület telephelyein a tornateremmel való ellátottság az évek nagy részében elérte vagy megközelítette az országos átlagot (80%-82%), de 2019-ben itt is 67,4%-ra esett vissza az arány.

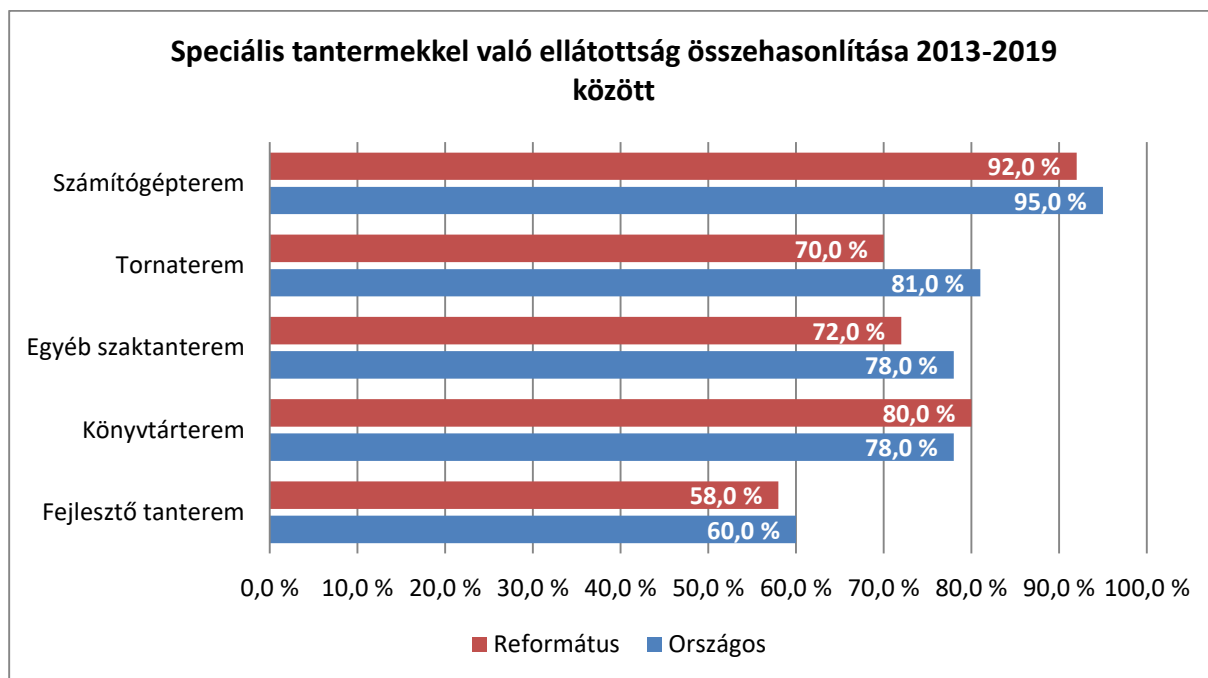
A fejlesztő tanteremmel való ellátottság országos szinten 2012-ben 54% volt, majd fokozatosan növekedve 2019-re elérte a 65%-os arányt.

Az összes református telephely viszonylatában hasonló növekedést figyelhetünk meg. Itt 43,2%-ról 2019-re 65,3%-re nőtt az ilyen teremmel rendelkező telephelyek aránya, vagyis a növekedés dinamikusabb volt, mint az országban tapasztalt. Az összes református egyenletes növekedés mögött rapszodikusán változó egyházkerületi adatok állnak.

A Tiszáninneri Egyházkerület telephelyeinek kivételével elmondható, hogy egy-egy visszaesést mutató év kivételével fokozatosan nőtt a fejlesztő tanteremmel rendelkező telephelyek aránya. A Tiszáninneri Egyházkerületben hullámzó volt a változás. 2012-2014 között dinamikus növekedést látunk és 2014-ben itt volt a vizsgált időszak legkedvezőbb aránya (83,3%), majd két év visszaesés után újra nőtt a fejlesztő teremmel rendelkező telephelyek aránya. 2019-ben 76,2%-on állt.

Az utóbbi években (2017-2019 között) a Tiszántúli Egyházkerületben a legkevésbé kedvező az ellátottság. Míg a többi egyházkerületben dinamikus volt a fejlődés, addig itt 50-57%-on stagnálnak az arányok.

Végül álljon itt egy összesített összehasonlítás:

Az adatokat a 2013-2019 közötti értékek között leggyakrabban előforduló értékek átlagolásával képeztük. A 2012-es országos adatok általában lényegesen alacsonyabbak voltak a következő évek viszonylag homogén értékeitől, ezért célszerűnek tartottuk a mellőzésüket, csakúgy, mint a 2019-es tornatermi ellátottsági adatot, mely az előző évektől drasztikusan eltér és csak a következő évek adatainak ismeretében lehet majd megállapítani, hogy ez tartós változás, vagy csak egyszeri eltérés volt-e.

A diagramról leolvashatjuk, hogy a legkedvezőbb a számítógépteremmel való ellátottság mértéke (92%; országosan 95% körüli érték). Ezt követi a tornateremmel (70%), az egyéb szaktantermekkel (72%) és a könyvtárteremmel való ellátottság (80%). Az utolsó a sorban a fejlesztő tantermekkel ellátott telephelyek aránya (58%).

Az országos ellátottsági arányok a könyvtárterem kivételével minden más esetben kisebb-nagyobb mértékben kedvezőbbek, mint a református telephelyeken tapasztaltak. A fejlesztőtermekkel ellátott telephelyek aránya a református iskolákban az utóbbi években dinamikusan növekszik, így remélhető, hogy rövidesen ott is sikerül elérni, vagy túlszárnyalni az országos ellátottsági adatokat.

13. Összegzés

Elemzésünk az országos kompetenciamérések 2010-2019 közötti tíz mérés református eredményeinek áttekintését tartalmazza. Ezekről az eredményekről aktuálisan évente is készítettünk elemzéseket. Ezek megírásakor - csak úgy, ahogy most is - az vezérelt, hogy ne csak az egyes iskolák szintjén, hanem rendszerben is lássuk az eredményeinket, erősségeinket és az esetleges gyengeségeinket.

Egyes területeken egymással összehasonlítható adatokkal csak 2012-től vagy 2014-től kezdődően rendelkezünk, de a 2019-ig tartó időszak itt is lehetőséget nyújtott a változások feltérképezésére.

Míg a 2014-es adatok 6.406 fő, addig a 2019-es adatok már közel 10.000 fő, az OKM mérésben részt vett összesen részt vett 6. 8. és 10. évfolyamos református tanuló eredményei alapján készültek.

Az egyéni tanulói eredmények összesítése adta a telephelyi matematika és szövegértés képességpont átlagokat, a képességszintek megoszlását és a telephelyi CSH-indexet. Tanulói szintű adatok a mérést

megelőző tanév végi matematika jegy és a matematika képességpont összefüggése, valamint a kiemelt figyelmet igénylő tanulók néhány kategóriájának létszámadatai. (Természetesen anonim módon.)

A telephelyek mutatói az előzőeken túl a motivációindex, a fegyelemindex, a telephelyek állapota, felújítási munkálatok és a speciális tantermekkel való ellátottság volt.

A tanulmány elején 5 szempontot soroltunk fel, melyekre kerestük a választ. Most ezeket vesszük számba.

1. Milyen arányban jelennek meg a mérés során figyelembe vett speciális csoportok a református tanulók körében?

2014-2019 között a tanulói létszám dinamikusan nőtt, a református iskolarendszer egyre bővült. Ez a változás főként a 10. évfolyamosok kezdeti alacsony létszámának dinamikus emelkedésében követhető nyomon.

A tanulók körében a kiemelt figyelmet igénylő tanulók kategóriába sorolt BTMN-es, SNI és HHH tanulók aránya minden évben alacsonyabb volt, mint az országos átlag. Általánosságban az SNI aránya a 6. és 8. évfolyamon 5% körül van és nem változott lényegesen az évek során. A 10. évfolyamon arányuk 3% körül mozog.

A BTMN aránya mindhárom évfolyamon növekvő tendenciát mutat. 6. évfolyamon megközelíti a 10%-ot, 8. évfolyamon a 8%-ot és 10. évfolyamon az 5%-ot.

A HHH aránya a vizsgált időszakban valamelyest csökkent, 3-5% között változott.

Az OKM mérésre (jelentésre) jogosultak nagy arányban rendelkeznek mérési eredménnyel (vagyis a mérés napján részt is vettek a mérésben.) A 6. évfolyamon ez az arány 96%, a 8. évfolyamon 94%, a 10. évfolyamon 93% körüli érték volt az évek során. A 10. évfolyamosok átlagát a szakközépiskolai képzésben részt vevők „húzták le” a 82%-os részvételi arányukkal.

2. Hogyan viszonyul a református átlag az országos átlaghoz?

A 2010-2019 közötti időszakban a református iskolákba járó tanulók képességpont átlaga (röviden: református átlag) tendenciájában követte az országos átlagot, de mind matematika, mind szövegértés területen minden évben és minden évfolyamon szignifikánsan az országos átlag felett volt.

Szövegértés területen nagyobbak az eltérések a református átlag javára.

Az eltérés mindkét területen a 10. évfolyamon a legnagyobb, de az eltérés mértéke 2017-től valamelyest csökkent. (10. évfolyamon a református oktatási rendszerben 2017-ig felülreprezentált volt a gimnáziumi képzési forma.)

3. Van-e különbség az egyházkerületek eredményeiben?

2010-2019 között mindkét képességterületen, mindhárom évfolyamon a református eredmények nagyobb ingadozást mutattak, mint az országos képességpont átlagok, de az ingadozás ellenére is minden évben lényegesen az országos átlagok felett voltak. Ez a kedvező eltérés főleg a 10. évfolyamon, ott is a szövegértés területen szembeötlő.

A képességpont átlagokat egyházkerületenként is összehasonlítottuk. Az egyes egyházkerületekben található iskolák száma, képzéstípusa, az oda járó tanulók szociokulturális háttere változatos képet mutat, így az elért képességpont átlagok is nagyon eltérőek. Általában a Dunamelléki és a Tiszáninneri Egyházkerületek területén lévő iskolák a református átlag felett, a Dunántúli és a Tiszáninneri

Egyházkerületek területén lévő iskolák a református átlag alatt teljesítettek – természetesen csak nagy általánosításban.

A református tanulók képességszint megoszlása a vizsgált időszakban minden évfolyamon, mindkét képességterületen kedvezőbb volt, mint az országos megoszlás.

Egyházkerületi felbontásban itt is árnyaltabb volt a kép. A különböző mérési területeken voltak tartósan jó eredményeket mutató egyházkerületek és voltak, melyekben időszakonként ingadozott a teljesítmény. Az ingadozás főként a 10. évfolyamon volt megfigyelhető, ahol egy-egy újabb iskola belépése a mérésbe már jelentősen befolyásolhatta az összesített adatokat.

A tanulók szociokulturális háttérét jellemző CSH-index református összesítésben minden évben kedvezőbb volt, mint az országos átlag. Főként a 10. évfolyamon volt ez számottevő, de 2012-től ez évről-évre csökkent és 2019-ben azonos szintre került a másik két évfolyamon mért értékkel. (0,200-0,250, míg az országos 0,000 körüli érték.)

Az egyházkerületekre kiszámolt CSH-indexek közül a 6. és a 8. évfolyamon a Dunamelléki és a Tiszáninneni a református CSH-index átlaga felett, míg a Dunántúli és a Tiszántúli Egyházkerületekben számolt általában a református átlag alatt volt. 10. évfolyamon a DM és a DT értéke volt átlag feletti, a TI és a TT átlag alatti.

Mindhárom évfolyamon a DT és a TI egyházkerületekben volt a legnagyobb a szórása a tanulók egyéni CSH-index értékeinek, vagyis a másik két egyházkerületben lévő iskolákban viszonylag homogén a tanulók szociokulturális háttere.

Vizsgáltuk azt is (2014-2019 közötti időszakban), hogy hány telephely teljesített a CSH-index alapján tőle elvárnál lényegesen jobban vagy gyengébben. Nagyon sok telephely teljesített a vizsgált 6 évben valamelyik évfolyamon/képességterületen egyszer-kétszer is az elvárnál jobban, sőt olyanok is voltak, akiknek ez akár négyszer, ötször vagy hatszor is sikerült. Természetesen voltak gyengébben teljesítők is.

4. Van-e szoros összefüggés a matematika osztályzatok a kompetenciamérésen elért eredmények között?

A tanulók mérést megelőző évi matematika jegyének átlagai úgy alakultak, hogy minden évben a 6. évfolyamosok érték el a legjobb átlagot. Ettől 0,2-0,3-del lemaradva a 8. évfolyamosok, majd ettől még további 0,2-0,4-del elmaradva a 10. évfolyamosok átlaga következett.

A matematika képességszámítást a tanulók év végi matematika jegyével összevetve azt tapasztaltuk, hogy az 1-es érdemjegyek esetében a jegy és a képességszámítás nem függ össze, míg a 2-es osztályzattól kezdődően általánosságban elmondható az, hogy jobb érdemjegyet szerző tanuló jobban teljesít az OKM mérésen is, illetve a magasabb évfolyamra járó tanulók magasabb képességszámítást érnek el.

5. Mások vagyunk-e és milyen területeken, mint a „nagy átlag” (Pl. A tanulók motivációja, fegyelme, az intézmények épületének állaga, tantermi ellátottsága szempontjából)?

A telephelyek által megadott adatok alapján a református intézmények motivációindexe a szakközépiskolai telephelyek kivételével – kedvezőbb, mint az országosan számolt.

A református telephelyek fegyelemindexe az általános iskolák és gimnáziumok körében kedvezőbb, mint az országos átlag. A szakgimnáziumi és szakközépiskolai képzés esetében a fegyelemindex lényegében nem tér el az országos átlagtól.

A telephelyekre vonatkozó állagfelmérés azt mutatta, hogy a református telephelyek fele a „Jó” vagy „Kitűnő” állagú kategóriába tartozik és legalább 70%-ukban folytak az elmúlt 10 évben részleges vagy teljes felújítási munkák. (Természetesen egyházkerületi szinten árnyaltabb a kép.)

A speciális termekkel való ellátottság tekintetében a legkedvezőbb a számítógépteremmel való ellátottság mértéke (A telephelyek 92%-ában). Ezt követi a könyvtárteremmel (80%), az egyéb szaktantermekkel (72%) és a tornateremmel (70%) való ellátottság. A sor végén a fejlesztő tantermekkel ellátott telephelyek aránya áll (58%). Ezek az arányok a könyvtárterem kivételével kisebb-nagyobb mértékben kedvezőtlenebbek, mint az országos ellátottsági arányok. A fejlesztőtermekkel ellátott telephelyek aránya a református iskolákban az utóbbi években dinamikusan növekedett, míg a többi stagnált, vagy némileg csökkent.

Célunk volt, hogy egy gyűjteményt adjunk a 2010-2019 közötti időszak adatairól. A célszerűnek tartott elemzéseket elvégeztük és biztatjuk iskoláinkat, hogy az adatokat, diagramokat böngészve intézményükre nézve vonjanak le általunk meg nem látott – további - következtetéseket is.

14. Felhasznált irodalom

Lak Ágnes Rozina: A félév végi jegyek és az OKM-eredmények kapcsolata
Oktatási Hivatal Köznevelési Elemzési Főosztály, Bp., 2018

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/KEJ/Tanulmany_Felev_vegi_jegyek.pdf

Utolsó letöltés: 2020. 01. 04.

Utmutato_a_Tanulasi_kornyezet_jelentes_abrainak_ertelmezesehez, Oktatási Hivatal, Bp., 2019

https://www.kir.hu/okmfit/files/OKM2019_Utmutato_a_Tanulasi_kornyezet_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf

OKM_tanulmány_BMA.pdf, 2015 Bp., RPI

OKM2019_Utmutato_a_Telephelyi_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf Oktatási Hivatal Bp, 2019

https://www.kir.hu/okmfit/files/OKM2019_Utmutato_a_Telephelyi_jelentes_abrainak_ertelmezesehez.pdf

Bánné Mészáros Anikó – Görög Tímea: A 2019-es OKM ref eredmények
elemzése_BMA_GT_20200922.pdf 65. oldala

http://refpedi.hu/sites/default/files/hir_kepek/A%202019-es%20OKM%20ref%20eredm%C3%A9nyek%20elemz%C3%A9se_BMA_GT_20200922.pdf

Utolsó letöltés: 2021.01.11.

Telephely tanulási környezet jelentés <https://www.kir.hu/okmfit/kereso.aspx?t=t>

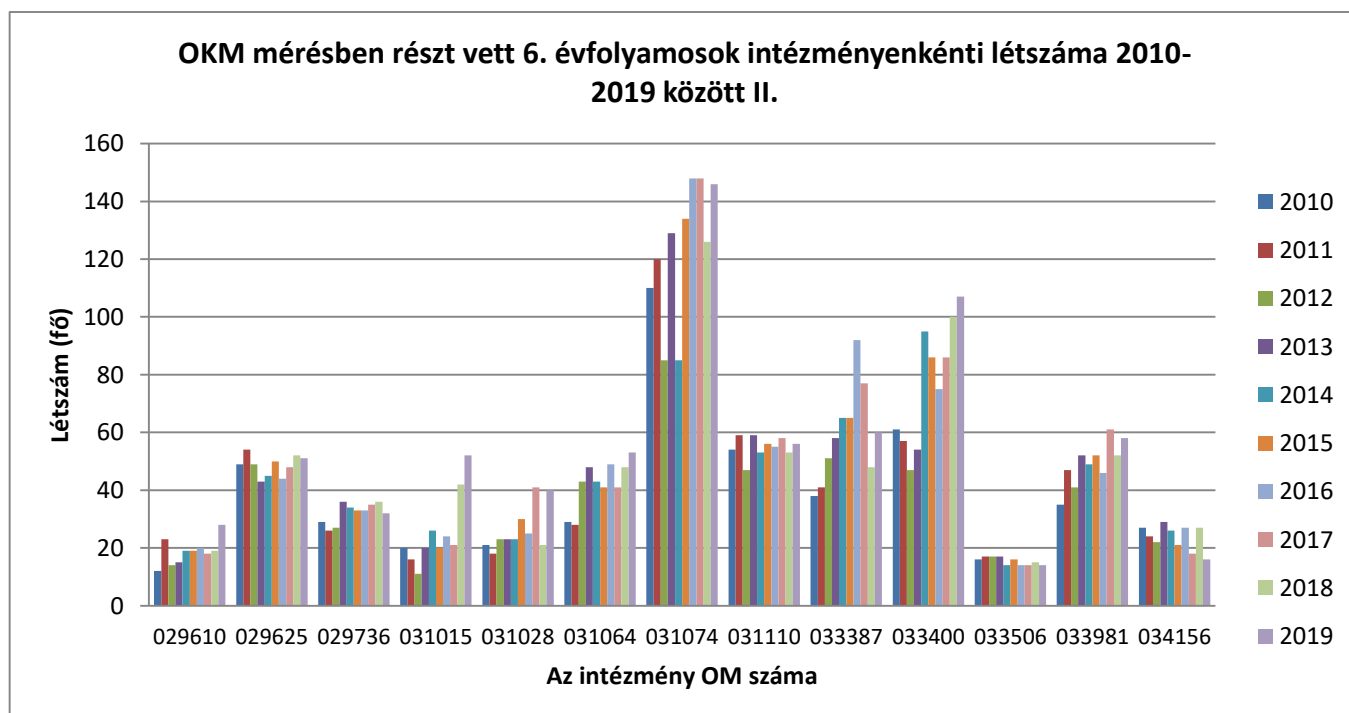
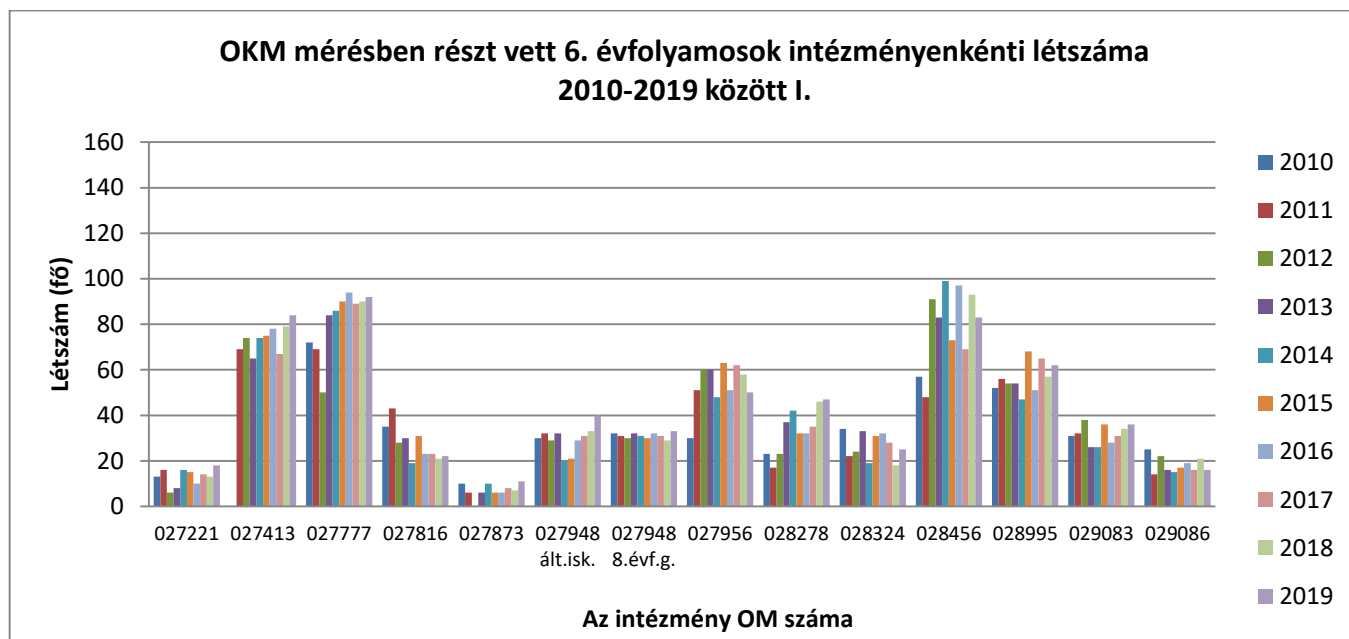
Utolsó letöltés: 2020.12.10.

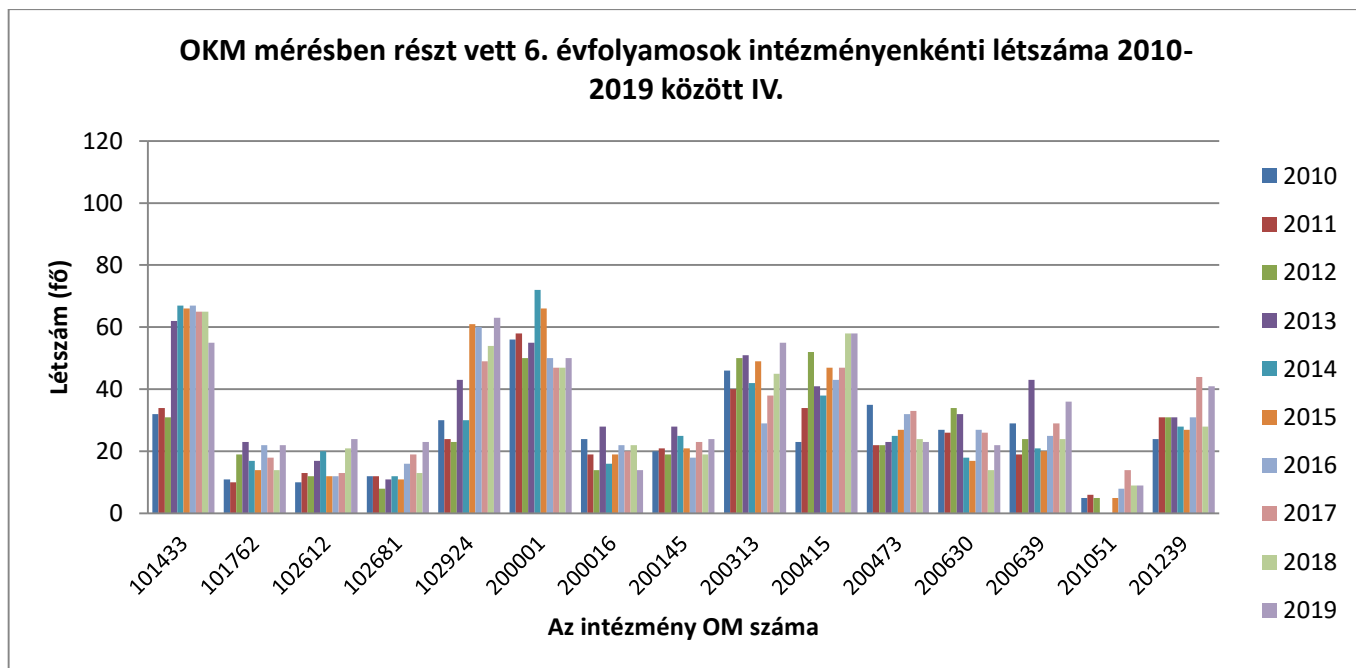
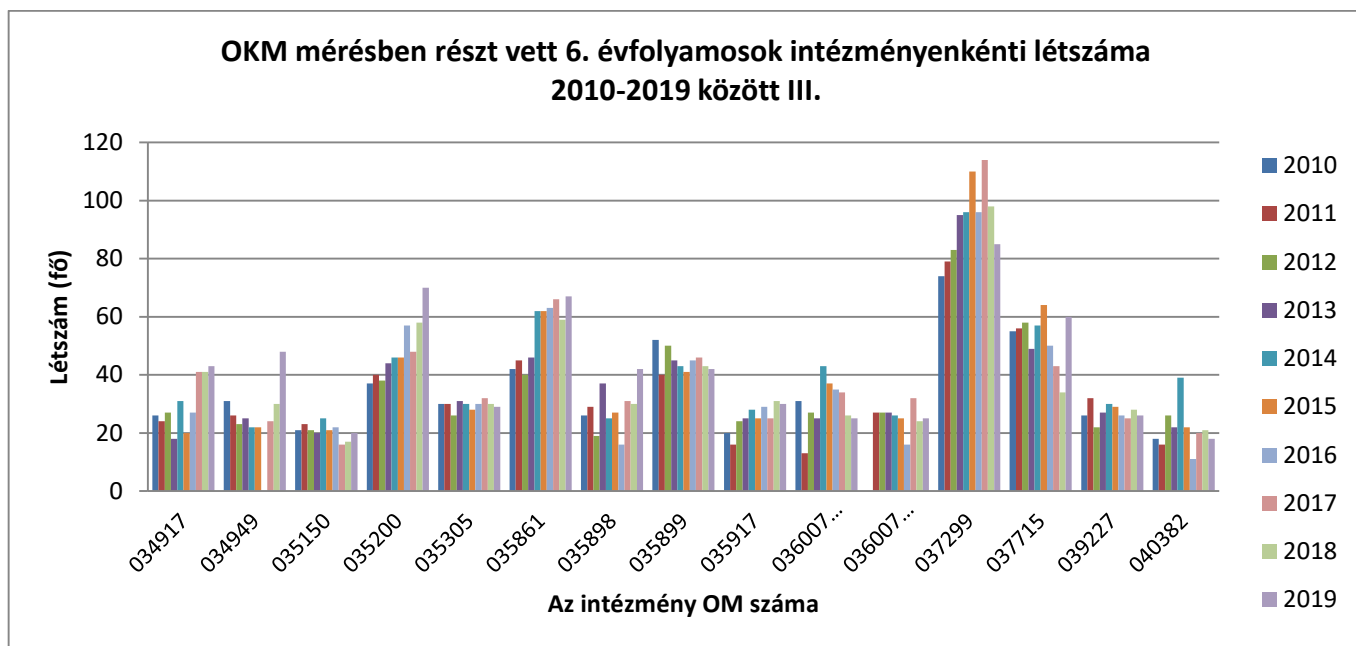
15. Mellékletek

A mérésben részt vettek intézményenkénti létszámadata 2010-2019 között

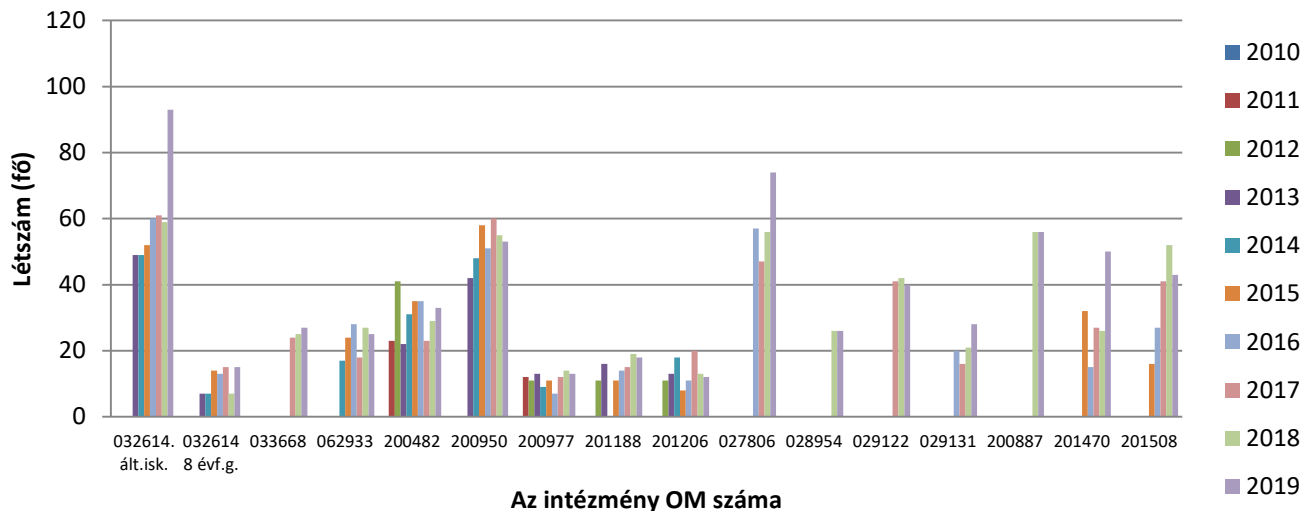
6. évfolyam

Az intézmények adatait OM számuk szerint növekvő sorban ábrázoljuk, úgy hogy feltüntetjük egy adott intézménynél előforduló különböző képzéstípusokat is. Az OKM mérésben a 2010-2019-es időszakban kevesebb, mint 10 alkalommal részt vett iskolák a felsorolás végén találhatóak.

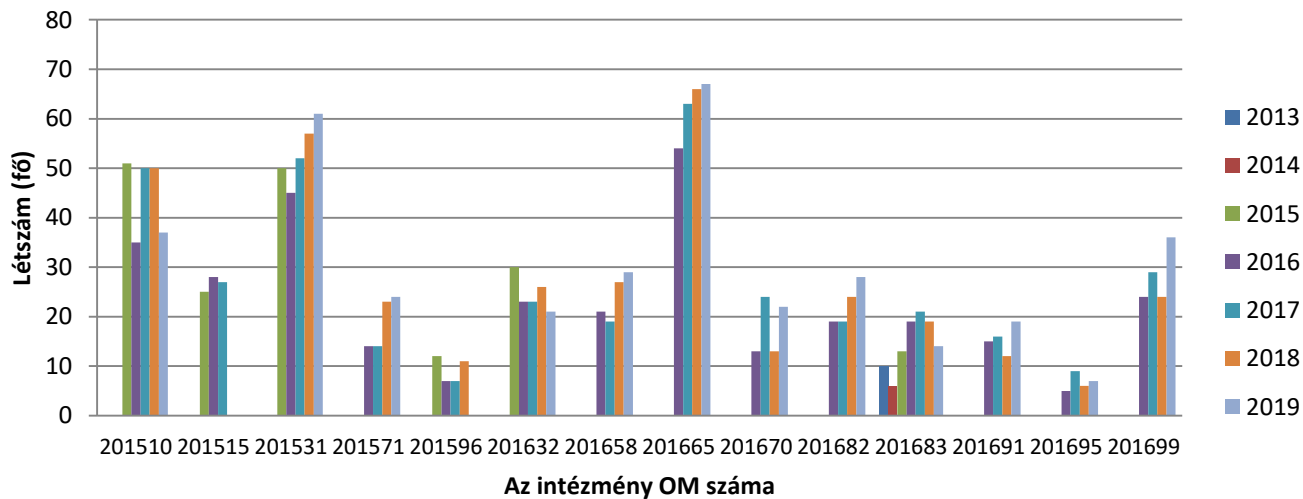

**OKM mérésben részt vett 6. évfolyamosok intézményenkénti létszáma
2010-2019 között V.**

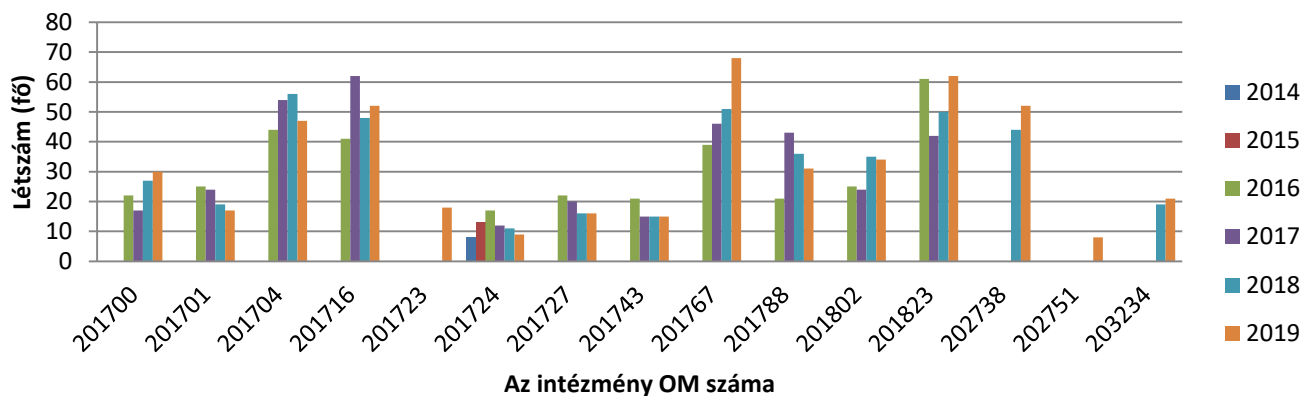
**OKM mérésben részt vett 6. évfolyamosok intézményenkénti létszáma 2010-
2019 között VI.**

(2014-ben, vagy később bekapcsolódó iskolák)

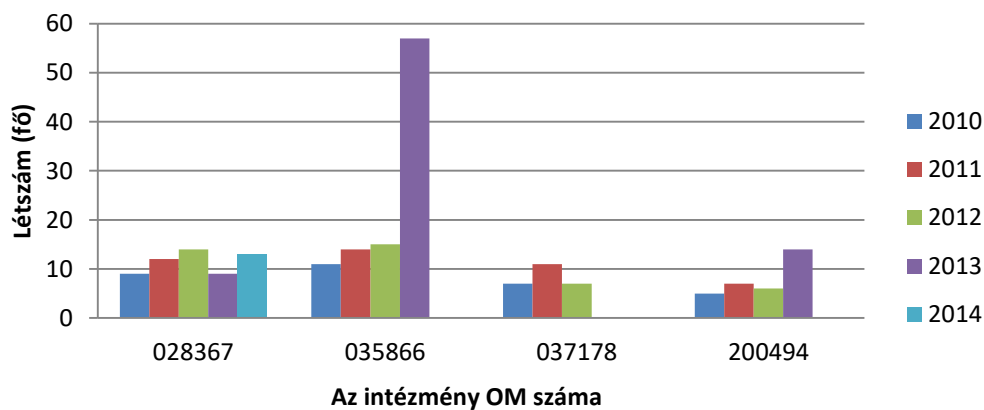
OKM mérésben részt vett 6. évfolyamosok intézményenkénti létszáma 2010-2019 között VII.

(2014-ben, vagy később bekapcsolódó iskolák)

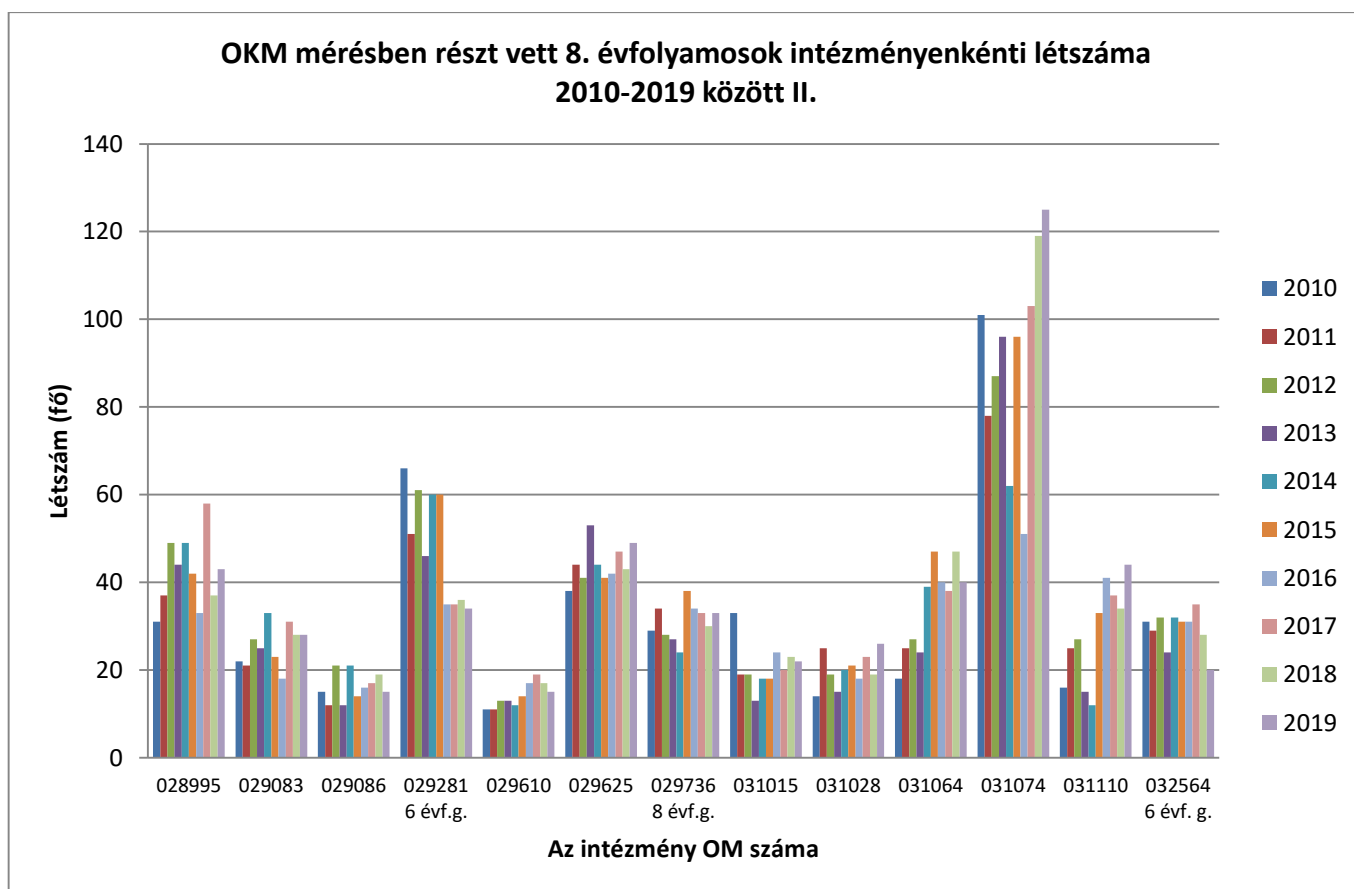
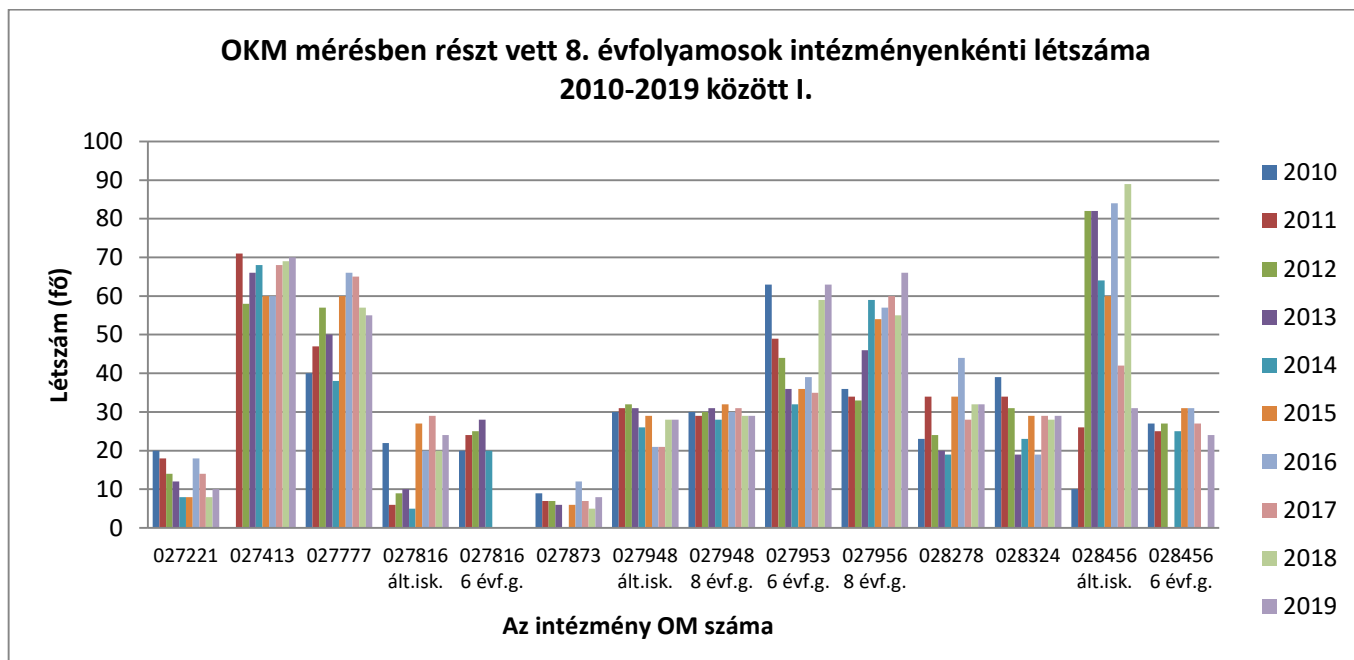

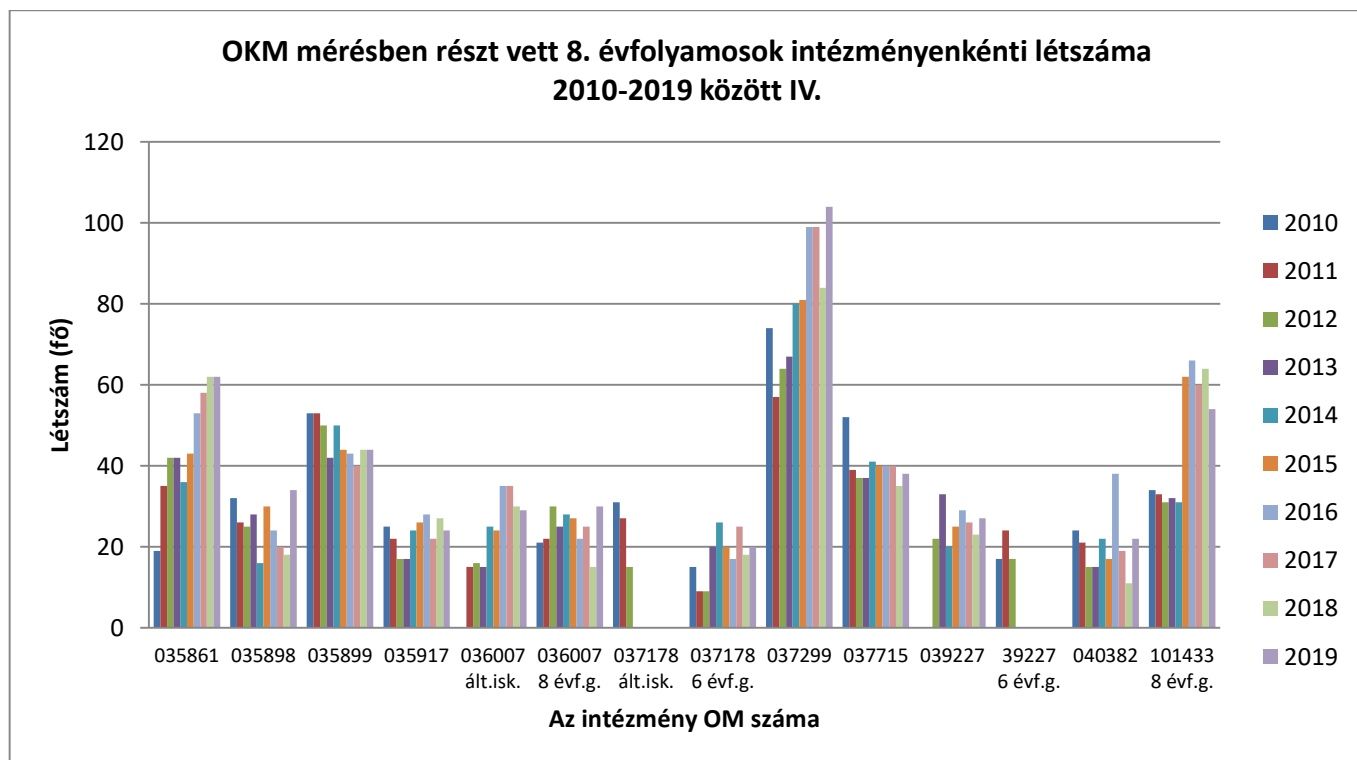
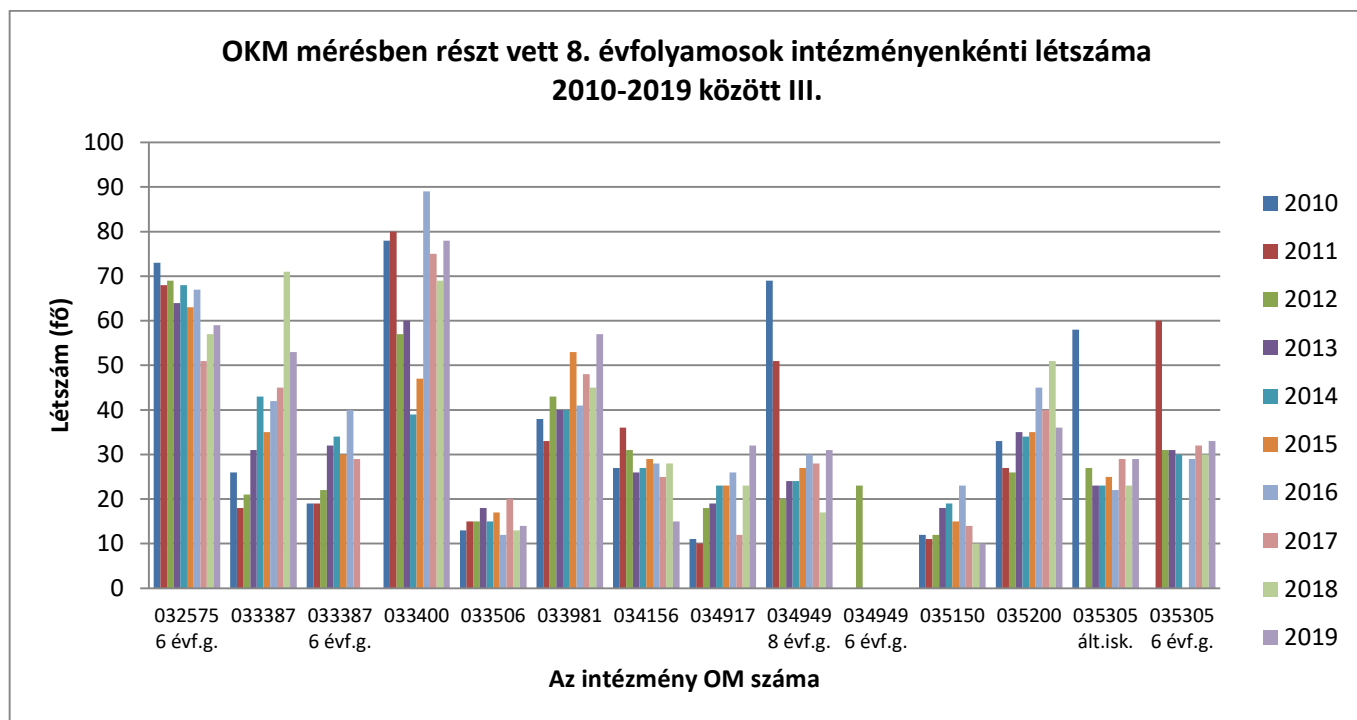
OKM mérésben részt vett 6. évfolyamosok intézményenkénti létszáma 2010-2019 között VIII.

2013-ig vagy 2014-ig működő, azután megszűnt vagy összevonásra kerülő iskolák (vagy az adott képzési forma szűnt meg)

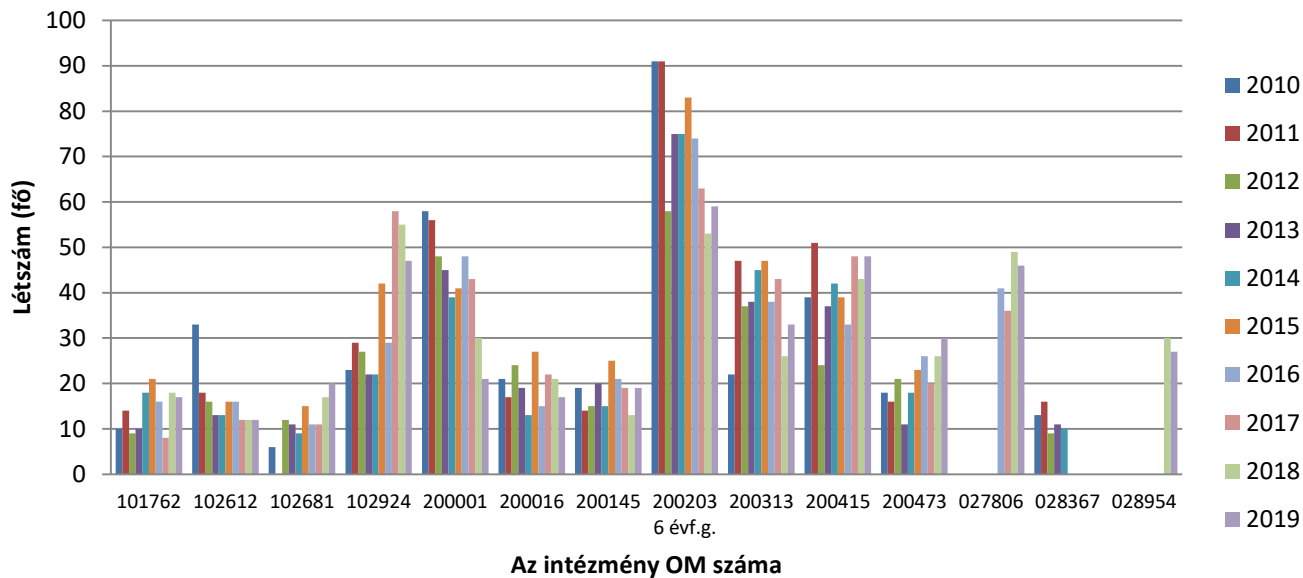

8. évfolyam

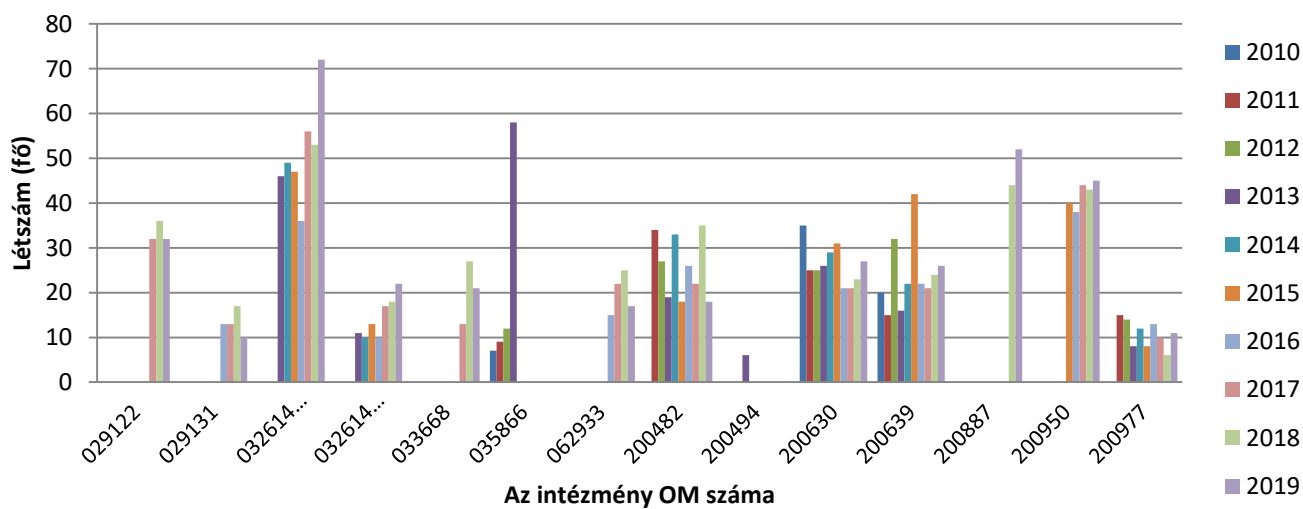

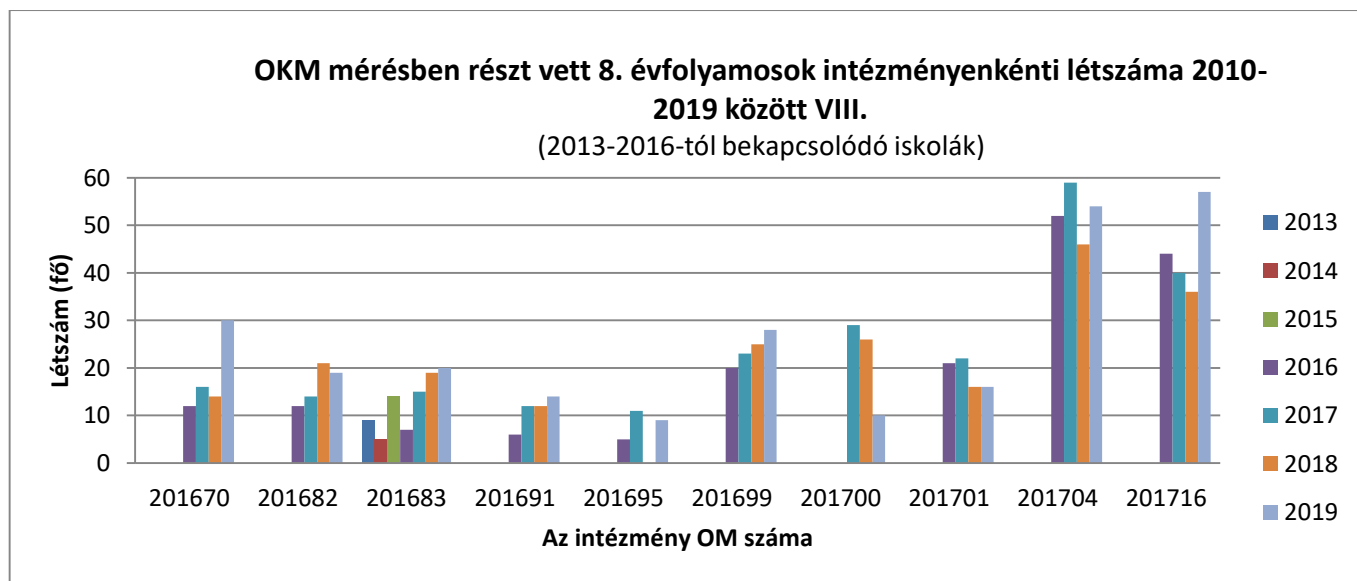
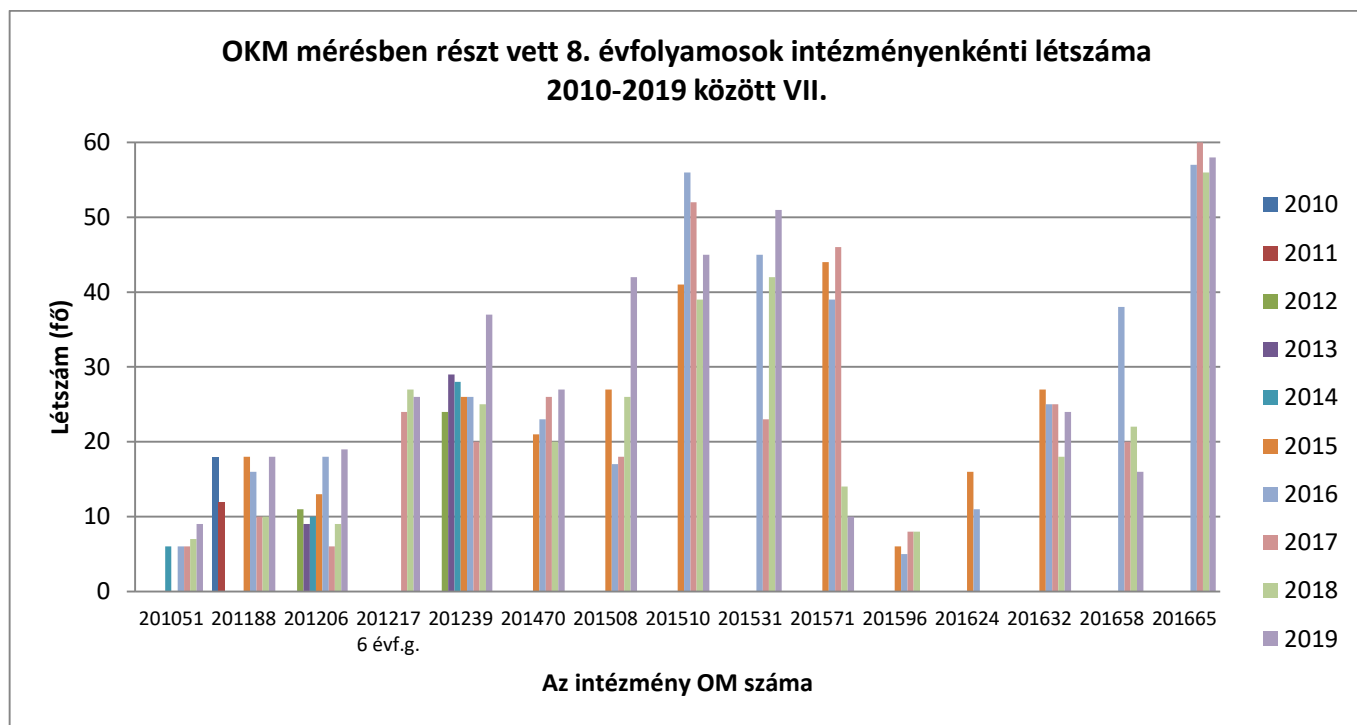

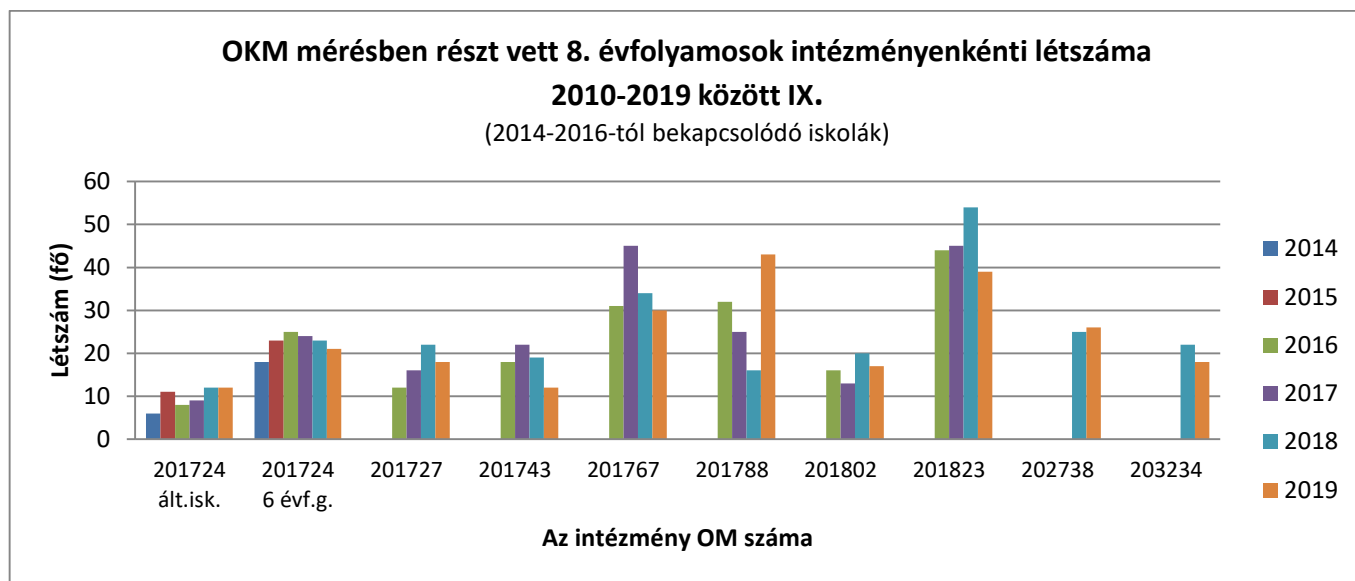
**OKM mérésben részt vett 8. évfolyamosok intézményenkénti létszáma
2010-2019 között V.**

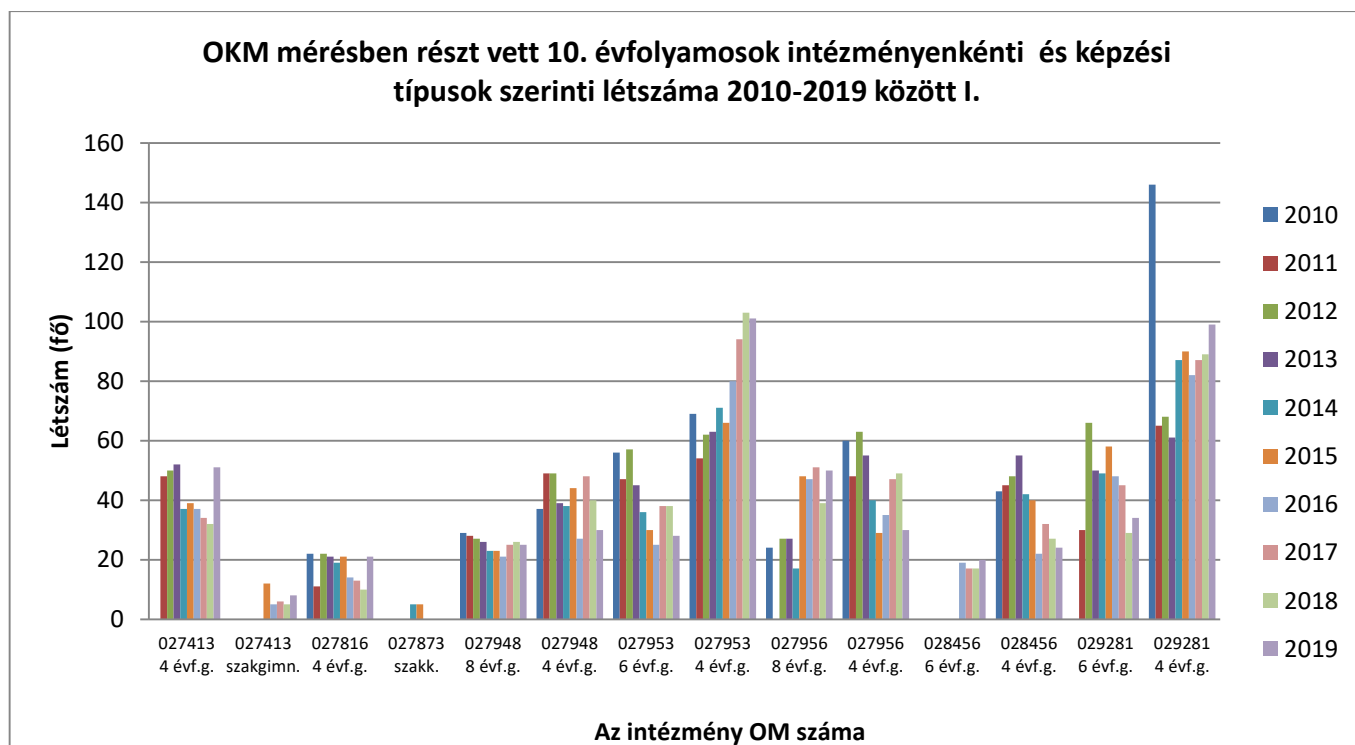
**OKM mérésben részt vett 8. évfolyamosok intézményenkénti létszáma
2010-2019 között VI.**

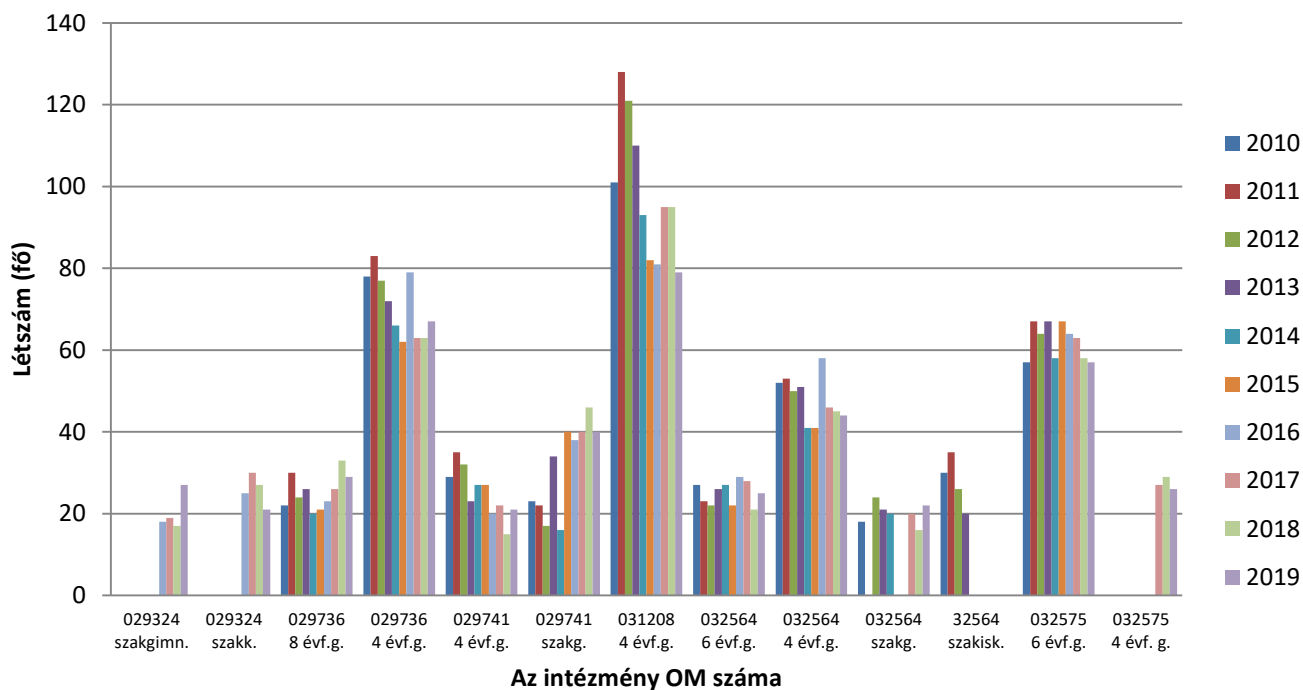

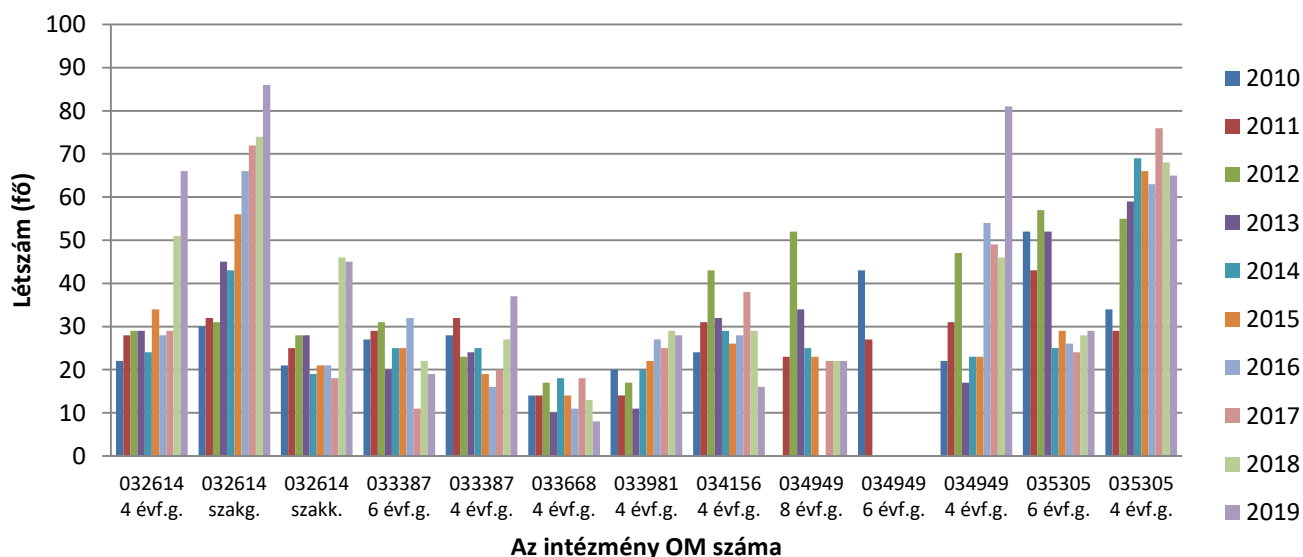
10. évfolyam

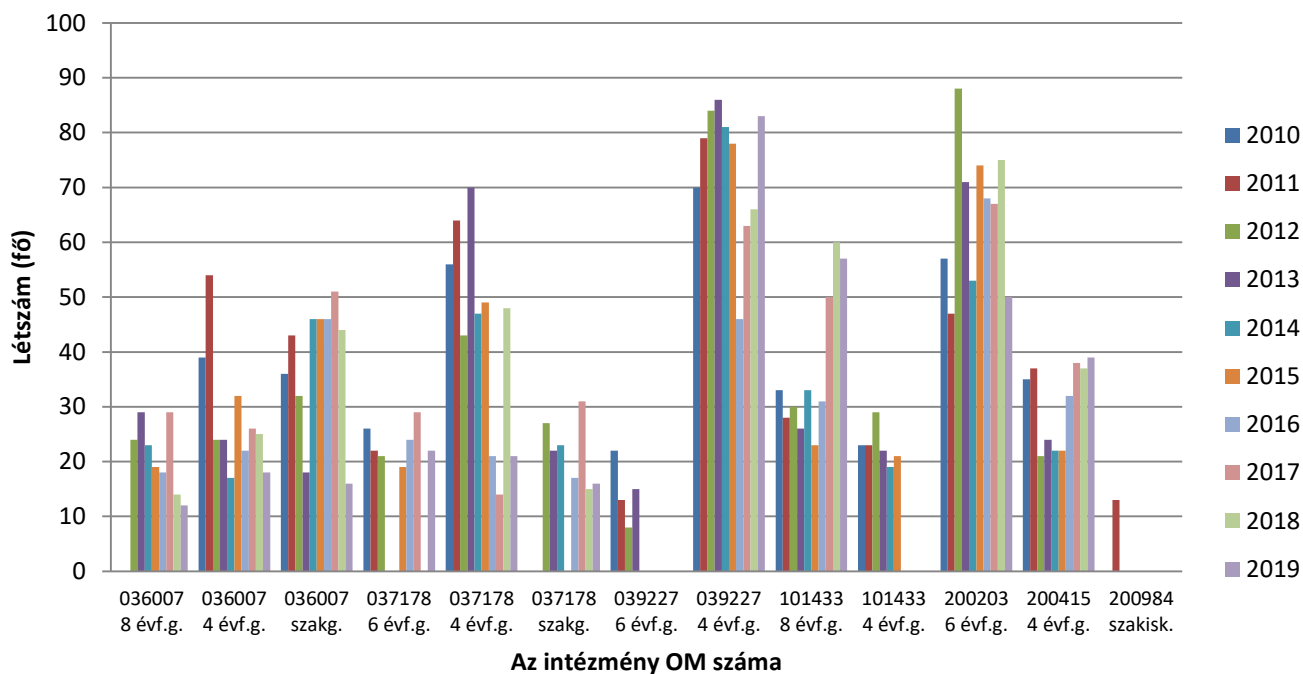
OKM mérésben részt vett 10. évfolyamosok intézményenkénti és képzési típusok szerinti létszáma 2010-2019 között II.

OKM mérésben részt vett 10. évfolyamosok intézményenkénti és képzési típusok szerinti létszáma 2010-2019 között III.

OKM mérésben részt vett 8. évfolyamosok intézményenkénti és képzési típusok szerinti létszáma 2010-2019 között IV.

OKM mérésben részt vett 10. évfolyamosok intézményenkénti és képzési típusok szerinti létszáma 2010-2019 között V.

